

Årsredovisning 2022

Innehållsförteckning

Inledning		Verksamhetsberättelse per nämnd	
Kommunledningen har ordet	3	Kommunstyrelsen – Kommunledningsförvaltning	72
Värnamo kommuns vision	4	Kommunstyrelsen – Campus Värnamo	81
Förvaltningsberättelse		Kommunstyrelsen – Tekniskt utskott	84
Den kommunala koncernen	7	Upphandlingsnämnd	92
Översikt över verksamhetens utveckling	8	Samhällsbyggnadsnämnd	95
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10	Servicekommitté	103
Händelser av väsentlig betydelse	16	Kulturnämnd	112
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	19	Barn- och utbildningsnämnd	119
Utvärdering av god ekonomisk hushållning	20	Omsorgsnämnd	129
Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning	30	Medborgarnämnd	136
Balanskravsresultat	35	Överförmyndare	144
Väsentliga personalförhållanden	37	Kommunens revisorer	150
Finansiella rapporter		Finansiering och övrig verksamhet	151
Resultaträkning	52	Kommunala koncernföretag	
Resultaträkning fullfond och blandmodell	52	Värnamo stadshus AB	154
Balansräkning	53	Värnamo energi AB (koncernen)	157
Balansräkning fullfond och blandmodell	53	Finnvedsbostäder AB	164
Kassaflödesanalys	54	Värnamo kommunala industrifastigheter AB	171
Noter	55	Kommunalförbundet samverkan återvinning miljö (SÅM)	178
Särskild redovisning för vatten- och avloppsverksamhet (VA)	66	Övrigt	
Noter VA	67	Revisionsberättelse	182
Driftsredovisning	69	Några axplock från 2022 års händelser	184
Investeringsredovisning	70		

Vråenparken byggs om och samtidigt ser vi till att nya dagvattenmagasin och regnbäddar tar emot dagvatten.

Årsredovisningen är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige över verksamhetsåret 2021. Frågor om innehållet besvaras av Johanna Svensson, Peter Karlsson eller Sofia Johansson Värnamo kommun, 331 83 Värnamo, telefon: 0370-37 7000, e-post: kommunen@varnamo.se, org.nr: 212000-0555.

Bilderna i årsredovisningen kommer från Smålandsbilder, egna bilder.

Framsidan: Här, på tomten i bakgrunden, finns två av de kvarter som tävlingen om markanvisning för Mossleplatån, som avgjordes i december, gällde. Från vänster Marie-Louise Svensson, projektledare Värnamo kommun, Daniel Johansson, affärsutvecklare GBJ Bygg, Jacob Sjölin, projektledare GBJ Bygg, Mikael Karlsson, kommunstyrelsens ordförande Värnamo, Mia Thorén, projektledare Ekelund Bostad, Henrik Storm, stadsarkitekt Värnamo kommun och Jan Lindeberg, mark- och exploateringschef Värnamo kommun.
Baksidan: Så här är det tänkt att en av tomterna på nya Mossleplatån ska se ut när det är klart.

Kommunledningen har ordet

I en osäker värld behövs lokal stabilitet

Det händer mycket i vår omvärld som vi inte kan påverka. Vi har tvingats uppleva en pandemi som har orsakat lidande och död och som har förändrat våra vanor och hela vårt samhälle. Nu tvingas vi se hur krigshandlingar skapar nytt lidande i vårt närområde. I en osäker tid är det viktigt att värna tryggheten och servicen till kommunens invånare genom en stabil kommunal ekonomi.

Bokslutet för 2022 visar ett positivt resultat på 133 miljoner kronor i stället för de 73 miljoner som var budgeterade. Det är ett högt resultat, som uppkommit efter ännu ett pandemiår med mycket osäkra prognoser.

I en osäker tid och i en orolig värld är det viktigare än någonsin att vår kommun vilar på en stabil, ekonomisk grund. Medan pandemins effekter klingar av skapas nya osäkerheter i och med Rysslands invasion av Ukraina, inte minst ur kostnadssynpunkt med höga kostnadsökningar till följd av en ökad inflation.

2022 års överskott kan till största delen förklaras av bättre skatteintäkter än väntat, men även ökade statsbidrag samt realisationsvinster från kommunala markförsäljningar.

Stora investeringar ligger framför oss för att klara framtidens krav och utmaningar, med bland annat byggnation av skolor och förskolor. I gällande investeringsbudget och plan 2023-2027 finns bruttoinvesteringar på 2,3 miljarder kronor, varav avgiftsfinansierade investeringar på 421 miljoner kronor. Till detta kommer de investeringar som inte till fullo blivit utförda 2022.

Höga resultat behövs för att klara kommunens stora investeringar. Alternativet är en ökad upplåning. Vi får inte skapa en låneskuld som blir för stor för kommande generationer att hantera. Genom en självfinansiering i stället för upplåning skapar vi en handlingsfrihet och säkrar upp verksamheternas utrymme för framtiden.

För att långsiktigt skapa en stabil och hållbar kommunal ekonomi behöver dessutom de generella statsbidragen ökas i takt med de reella kostnadsökningarna och de utökade åtaganden som läggs på kommunerna. Tillsammans med en hållbar tillväxt, en pågående effektivisering och digitalisering samt en god ekonomisk hushållning får vi då förutsättningar att ge våra medborgare en god service och tillgänglig välfärd.

För en fortsatt god tillväxt krävs att vår kommun kan erbjuda en god välfärd, bra bostäder, goda utbildningsmöjligheter, arbetstillfällen inom rimligt pendlingsavstånd och ett brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Vi fokuserar fortsatt på vår vision att vara den mänskliga tillväxtkommunen med hållbarhet, attraktivitet, tillväxt och trygghet för våra invånare och företag.

Bakom oss har vi haft både svåra och utmanande år då pandemins härjningar medfört stora påfrestningar för alla kommunens verksamheter. Även om det har varit tufft har vi tagit oss igenom svårigheterna tack vare ett gott samarbetet med engagerade medarbetare, förtroendevalda, företagare, föreningar, myndigheter, organisationer och medborgare. Vi tackar er alla för denna insats.

*Tobias Pettersson,
Kommunstyrelsens ordförande*

*Ulf Svensson,
Kommundirektör*

Värnamo – den mänskliga tillväxtkommunen,
40 000 invånare 2035

Årtalet 2035 är också det år som samhällsplanering i form av översiktsplan tar sikte på. Nu och framöver vill vi att det ska vara attraktivt att bo, besöka och verka i kommunen. Den mänskliga tillväxten handlar också om att kommunens medarbetare kan få förutsättningar att växa och utvecklas. Invånaren och besökaren möter den mänskliga tillväxtkommunen i mötet med kommunens medarbetare.

Värnamo kommun vill och behöver växa, och växa på rätt sätt. Att växa på rätt sätt är att kommunen utvecklas med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Att utveckling sker inom ramen för de planetära gränserna

och med hänsyn till mänskliga rättigheter och att vårt sätt att leva inte belastar kommande generationers möjligheter. Ett annat visionskriterium handlar om attraktivitet. I Värnamo kommun ska det finnas möjlighet att växa som människa – möjlighet till utbildning, meningsfull fritid, goda förutsättningar för barn att växa upp och ett rikt föreningsliv.

Utifrån de behov som identifieras i visionens kriterier formuleras mål för ett kraftsamlat arbete inom koncernen för att nå visionen. De fyra visionskriteriernas utveckling sedan visionsarbetet startade 2015 följs upp med 58 nyckeltal i nedanstående tabell.

Utveckling av utvalda nyckeltal för visionens fyra visionskriterier

Utveckling	Hållbarhet	Attraktivitet	Tillväxt	Trygghet	Totalt
↗	5	4	11	7	27 (47%)
↘	9	3	6	5	23
→	5	1	0	2	8
Totalt	19	8	17	14	58

■ = Ökad ■ = Oförändrad ■ = Minskad

Positiv trend har 47 procent av nyckeltalen. Bäst utveckling ser området tillväxt ut att ha med 11 av 17 nyckeltal som utvecklas positivt för kommunen. Inom området hållbarhet, som innefattar alla tre aspekter av hållbarhet, är utvecklingen sämre med nio nyckeltal som är negativa jämfört med fem med positiv utveckling sedan 2015.

Målkriteriet Hållbarhet

Exempel på kriterier som utvecklats positivt är förvärvsintensitet bland utrikes födda i åldern 20–64 år samt medellivslängd för kvinnor. Exempel på negativ utveckling är valdeltagande i det senaste valet, gymnasieelever med examen inom fyra år, elever i årskurs nio som är behöriga till yrkesprogram, demografisk försörjningskvot (färre ska försörja fler) samt sjukpenningtalen för såväl män som kvinnor.

Målkriteriet Attraktivitet

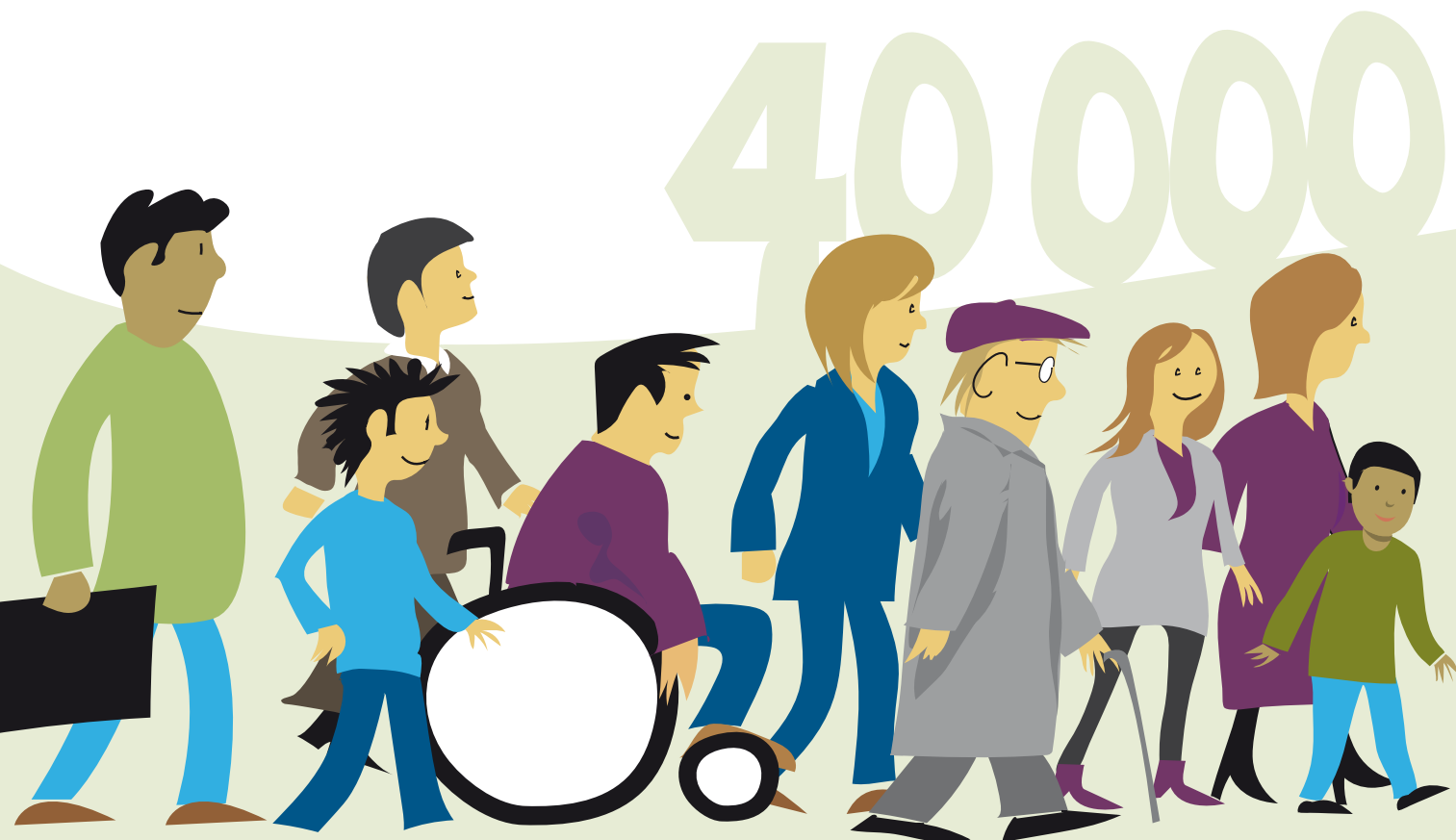
Trenden är positiv jämfört med 2015 vad avser till exempel tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s och antal av arbetskraften som pendlar in från en annan kommun. Negativ utvecklingstrend har exempelvis; förändring i antal invånare under den senaste femårsperioden. Att Värnamo kommun är attraktivt kan ge god kompetensförsörjning och inflyttning.

Målkriteriet Tillväxt

Nyckeltal för visionen inom området tillväxt som utvecklas positivt är bland annat skattekraft avseende kronor per invånare samt andel högskoleutbildade män och kvinnor. Exempel på utvecklingsbara nyckeltal är rankingen för det sammanvägda resultatet i grundskolan, Svenskt näringslivs ranking av företagsklimatet i kommunen och flyttningsnetto. Tillväxt ger många positiva effekter, men skapar samtidigt nya utmaningar. Fler invånare betyder också att efterfrågan på bostäder och kommunal service och tjänster blir större.

Målkriteriet Trygghet

Många av nyckeltalen för 2022 är i början på april 2023 inte inkomna. Några positiva trender bland nyckeltalen kan ses; ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, väntetid i antal dagar från ansökan till beslut inom försörjningsstöd, samt väntetid i antal dagar från beslut till insats avseende boende enligt LSS. Negativ utvecklingstrend finner vi för till exempel brukarbedömning inom hemtjänst äldreomsorg, dito för särskilt boende äldreomsorg och väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till ett särskilt boende.

I början av maj var det dags för första spadtaget för nya Park Arena.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Värnamo kommuns verksamhet 2022. Fokus ligger i huvudsak på den kommunala koncernen och ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och genom de kommunala bolagen.

Värnamo kommun är en politiskt styrd organisation, precis som alla kommuner i landet. Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och åtta nämnder fattar de politiska besluten.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter och är den högsta beslutande församlingen i Värnamo kommun. Alla ledamöter utses direkt av invånarna vid valet. Här fattas de strategiska övergripande besluten och de politiska målen. Kommunfullmäktige utser ledamöter till kommunstyrelse och nämnder. Ordförande i kommunfullmäktige är Stefan Widerberg (C) som i oktober 2022 efterträdde Camilla Rinaldo-Miller (KD)

Vid de allmänna valen 2022 förändrades fördelning av de 51 ledamöterna i kommunfullmäktige i Värnamo och nu ser fördelningen ut så här (fördelningen under mandatperioden 2018-2022 inom parantes).

Socialdemokraterna	14 mandat (15)
Moderaterna	11 mandat (8)
Sverigedemokraterna	9 mandat (8)
Centerpartiet	8 mandat (10)
Kristdemokraterna	5 mandat (5)
Liberalerna	2 mandat (2)
Vänsterpartiet	2 mandat (2)
Miljöpartiet	0 mandat (1)

Valnämnd

Valnämnden fullgör kommunens uppgifter vid val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar.

Kommunrevision

Kommunfullmäktige utser politiker att vara förtroendevalda revisorer i kommunrevisionen. Kommunrevisionen är oberoende. Revisionen granskar och bedömer hur kommunstyrelsen och nämnderna utför sina uppgifter.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet med övergripande mål, riktlinjer och styrning av kommunens verksamheter. Mikael Karlsson (C) har under 2022 varit ordförande i kommunstyrelsen.

Nämnder

Kommunfullmäktige beslutar vilka nämnder som ska finnas, deras uppgifter och hur arbetet ska fördelas.

Förvaltningar

Värnamo kommun har under 2022 haft nio förvaltningar inklusive Campus och cirka 2 800 anställda. De har till uppgift att genomföra de beslut som fattas politiskt och att svara för den dagliga verksamheten. Kommunledningsförvaltningen har en kommunövergripande och samordnande roll i kommunen, med kommundirektören Ulf Svensson som chef.

Kommunala bolag

Värnamo Stadshus AB är moderbolag i koncernen, som består av tre helägda dotterbolag samt ett kommunalförbund SÅM där kommunens andel är 39 procent.

Styrelsen i Värnamo Stadshus AB utgörs av kommunstyrelsens ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande samt ytterligare två ledamöter från kommunstyrelsen.

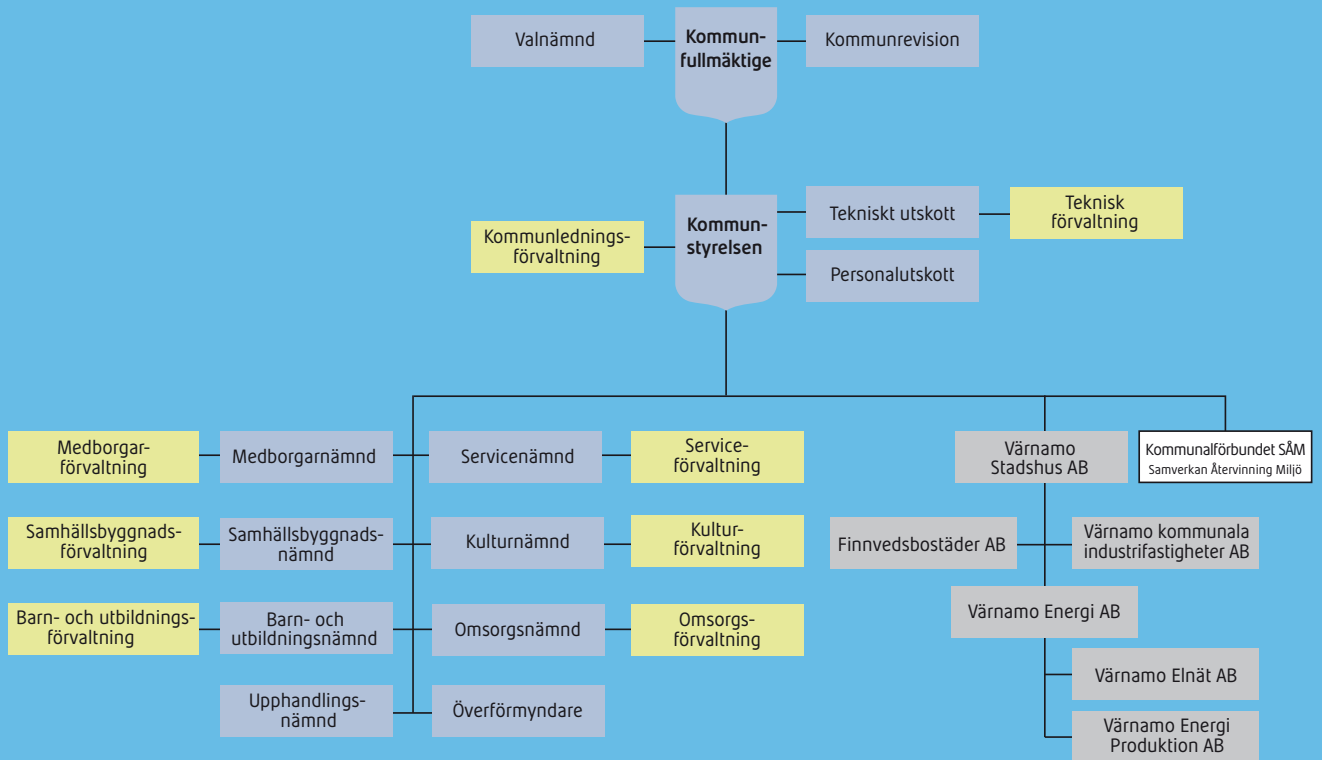
Översikt över verksamhetens utveckling

Belopp i miljoner kronor

Värnamo kommunala koncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	1 317,2	1 121,9	1 011,4	1 035,9	1 018,3
Verksamhetens kostnader	-3 164,8	-2 863,4	-2 692,6	2 716,4	2 653,3
Årets resultat	192,5	166,3	122,9	57,2	64,0
Soliditet (%)	38,4	37,1	36,6	36,1	36,8
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	30,1	27,9	26,9	25,7	25,9
Investeringar (netto)	544,4	544,0	369,5	510,3	1 213,3
Långfristig låneskuld*	3 044,4	3 028,8	2 791,6	2 715,5	2 512,5
Antal anställda	3 018	2 990	2 980	2 993	2 942
Investeringar/ medborgare (kr)	15 692	15 695	10 701	14 766	35 242
Värnamo kommun					
Antal invånare (folkmängd)	34 692	34 661	34 530	34 560	34 428
Kommunal skattesats (%)	21,52	21,52	21,52	21,52	21,52
Verksamhetens intäkter	547,2	493,9	507,7	504,2	525,7
Verksamhetens kostnader	2615,7	2 452,5	2 389,0	2 377,5	2 334,0
Skatteintäkter och statsbidrag	2304,5	2 205,3	2 081,5	1 980,5	1 919,4
Årets resultat	132,8	121,2	84,5	8,0	15,3
Soliditet (%)	56,6	56,1	56,8	58,4	62,4
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	40,3	37,7	36,6	36,1	38,3
Investeringar netto inklusive exploateringsprojekt	353,0	257,8	224,8	287,1	242,8
Investeringar netto exklusive exploateringsprojekt	336,7	219,2	209,9	288,0	233,4
Långfristig låneskuld*	730,8	705,4	593,8	564,5	394,0
Antal anställda	2872	2 848	2 840	2 846	2 805

Detta får du för skattepengarna. 100 kronor av skattepengarna fördelas enligt bilden.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Värnamo och omvärlden

Kommunens ekonomi och verksamhet påverkas av förändringar i omvärlden, både i närområdet, nationellt och internationellt. Beslut i riksdag och regering kan påverka de ekonomiska förutsättningarna. Även det internationella ekonomiska läget, näringslivets och arbetsmarknadens utveckling har stor betydelse, detta tillsammans med förändringar i demografin.

I detta avsnitt beskrivs kort några av dessa omvärldsfaktorer samt vilka utmaningar, risker och förhållande som Värnamo har för att bedriva sin verksamhet idag och de kommande åren.

Samhällsekonomi

Svensk ekonomi står inför en lågkonjunktur. Efter en period av återhämtning efter pandemin försvagas nu konjunkturen i snabb takt. Den europeiska ekonomin drabbas hårt av kriget i Ukraina. Effekterna av den höga inflationen, med efterföljande räntehöjningar från världens centralbanker kyler av ekonomin. Sveriges kommuner och regioner (SKR) konstaterar i sin ekonomirapport, december 2022, att Sverige går in i en lågkonjunktur 2023 med negativ tillväxt, minskad efterfrågan på arbetskraft och stigande arbetslöshet som följd. Skatteintäkter ökar inte i samma utsträckning som tidigare år. Inflationen gör att kommunernas kostnader för pensioner fördubblas från 2022 till 2024. Enligt SKR beräknas kommunsektorns resultat sjunka drastiskt 2023 för att bli negativt 2024. Först 2026 bedöms konjunkturen i Sverige att nå balans. Några ljusglimtar finns vad gäller samhällsekonomin, sysselsättningen förväntas vara fortsatt relativt hög och de offentliga finanserna är starka. Vid planering av kommunens verksamhet är det dock viktigt att ta höjd för att en hög nivå på räntor och inflation kommer att bestå under många år.

Befolkningsutveckling

Befolkningsstillväxten i Värnamo kommun har haft en stadig tillväxt av invånare sedan kommunen bildades 1971 då invånarantalet var 29 468. Av nedanstående tabell framgår att kommunen haft en ökning under varje årtionde. På 70-, 80- och 90-talen var ökningen nästan 100 invånare per år. Även under 00-talet skedde en ökning men en måttligare än tidigare år. Glädjande skedde det en ännu kraftigare ökning på 10-talet där ökningstakten var 165 invånare per år. Tyngdpunkten låg mellan åren 2013 och 2019 då ökningstakten var i snitt 234 personer per år. Sista december 2022 hade Värnamo kommun 34 692 invånare, en ökning med 31 st invånare under 2022.

År	Antal invånare	Ökning	Genomsnittlig ökning per år
1971	29 468		
1980	30 342	874	97 st 70-talet
1990	31 315	973	97 st 80-talet
2000	32 256	941	94 st 90-talet
2010	32 883	627	63 st 00-talet
2020	34 530	1 647	165 st 10-talet
2021	34 661	131	
2022	34 692	31	

I budgetförutsättningarna som kommunstyrelsen beslutade om i februari 2023 finns prognos på befolkningsutvecklingen. Prognosen är att fram till november 2026 kommer Värnamo kommun öka med 1,0 procent, en ökning med 358 invånare, till 35 058.

Datum	Antal invånare	Förändring från föregående år	Ackumulerat	Ökning procent
2022-11-01, utfall	34 700			
2024-11-01, prognos	34 837	137		
2025-11-01, prognos	34 936	99	236	
2026-11-01, prognos	35 058	122	358	1,0

Demografisk utveckling

Kommunens kanske största utmaning är den demografiska utvecklingen. Befolkningen i riket kommer att öka inom många åldersgrupper. Störst ökning förväntas bland de äldsta. Samtidigt som andelen invånare över 80 år kommer att öka med nästan 50 procent kommer andelen som är i arbetsför ålder enbart att öka med 5 procent. Utmaningen ligger såväl i att finansiera de förändrade behoven som att förse verksamheten med personal. Sannolikt kommer denna utveckling att ställa krav på kommunen både avseende prioriteringar, förändrat arbetssätt och ny finansiering.

I nedanstående tabell görs en jämförelse av invånarantalet i Värnamo kommun mellan åren 2000 och 2022.

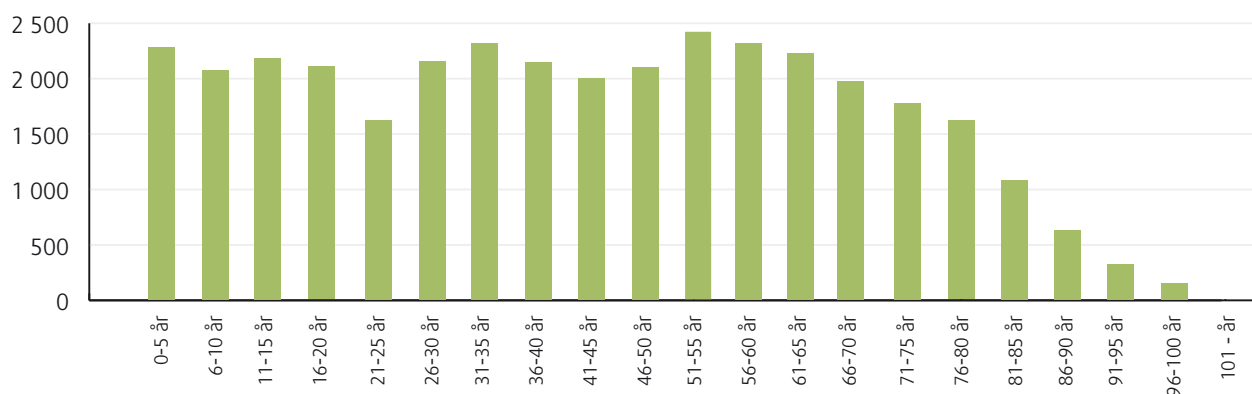
Värnamo kommun	År		Ökning	
	2000	2022	Antal	Procent
Totalt antal invånare	32 256	34 692	2 436	7,6
Antal invånare äldre än 65 år	5 807	7 672	1 865	32,1
Andel invånare äldre än 65 år	18,0	22,1		
Invånare äldre än 80 år, antal	1 680	2 179	499	29,7
Invånare äldre än 80 år, andel	5,2	6,3		

Kommunen har vuxit med 2 436 personer eller med 7,6 procent under dessa 22 år. Befolkningen över 65 år har ökat med 32 procent och andelen invånare som är äldre än 65 år har ökat från 18,0 till 22,1 procent.

Personer över 80 år kräver ofta större insatser från äldreomsorgen. År 2020 fanns det 1 680 invånare i Värnamo över 80 år. År 2022 är de 2 179 personer, en ökning med 29,7 procent.

Befolkningsstrukturen i kommunen är inte jämn efter åldersintervall. Ungdomarnas utflyttning gör att det finns små årskullar i 20–25 årsåldern. Mellan 50–60 år finns stora årskullar där många av de äldsta går i pension inom en tioårsperiod. Värnamo kommun är en inflyttningkommun med förhållandevis många barnfamiljer. Om detta förhållande fortsätter kommer antalet yngre invånare att öka.

Befolkning efter ålder (5-års intervall) Värnamo kommun 2022-12-31

Omsorgsförvaltningen har gjort en utredning där behov av boenden och boendeplatser inom äldre- och funktionshinderomsorg har genomlysts. Utredningen beskriver tre olika scenarier, vilka grundar sig bland annat på befolkningsutvecklingen i Värnamo kommun fram till år 2029.

Ökning med
2 436
invånare

Värnamo kommun har ökat med 2 436 invånare sedan år 2000. En ökning med 7,6 procent.

Bostadsmarknad

Värnamo kommun växer, både vad gäller antalet arbetstillfällen och invånare. Visionen om att växa till 40 000 invånare till 2035 genomsyrar allt planeringsarbete inte minst bostadsförsörjning och byggande som kan möjliggöra fler invånare.

I juni 2021 fastställde kommunfullmäktige plan för bostadsförsörjning för Värnamo kommun 2021–2025. I planen fastställdes bland annat målsättningen att tillskapa möjligheten att bygga minst 800 bostäder av olika typer i hela kommunen under planperioden.

I samband med framtagandet av befolkningsprognos fram till och med 2031 har bedömning gjorts av antal färdigställda bostäder. Prognosen är att under perioden 2022 till 2031 skall 1 512 bostäder färdigställas varav 1 214 i Värnamo.

Värnamo växer, på Mossleplatån växer en helt ny stadsdel fram. Bilden är från pressträffen i december, då de vinnande förslagen till tre av kvarteren i området presenterades.

Arbetsmarknad

Från Arbetsförmedlingens statistik för februari 2023 kan utläsas att arbetslösheten har minskat i 273 av 290 kommuner jämfört med februari 2022. För Värnamo har arbetslösheten sjunkit med med 0,5 procentenheter till 4,6 procent.

Arbetslösheten bland utrikes födda är väsentligt högre än bland inrikes födda. Detta beror bland annat på att utbildningsnivån generellt sett är lägre i gruppen, samt att det tar tid att etablera sig i ett nytt land om man kommit hit som flykting. Glädjande så har arbetslösheten bland utlandsfödda sjunkit betydligt. Även ungdomararbetslösheten är högre än för övriga kategorier. Tyvärr har arbetslösheten i denna grupp ökat.

Värnamo kommun en viktig roll med att bidra till att de arbetslösa kan läsa in grundläggande utbildning med mål att anställningsmöjligheterna ökar. Brist på lämplig arbetskraft är ett tillväxthinder.

Kvällsbild över Lagan och den upplysta hängbron.

Jämförelser

I denna årsredovisning beskrivs hur verksamheten bedrivits under 2022 men även hur utvecklingen varit jämfört med tidigare år.

För att bredda bilden kring Värnamo kommuns verksamhet är det intressant att göra jämförelser med andra kommuner. Det finns en mängd nyckeltal där jämförelse kan göras men nedanstående tal representerar en stor del av kommunens verksamheter och under vilka förutsättningar som verksamheten bedrivs.

Här görs en jämförelse med Värnamos grannkommuner Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Ljungby samt jämförelse med alla kommuner i Sverige.

Ett nyckeltal där Värnamo har ett bättre utfall än vad siffran är för alla kommuner markeras grön. Nyckeltalet markeras rött om Värnamo har sämre utfall än alla kommuner. Om Värnamos utfall är i nivå med alla kommuner blir markeringen gul.

Befolkningsutveckling de senaste fem åren (2018-2022, procent per den 31/12)

Vaggeryd	6,3
Värnamo	0,8
Ljungby	-0,3
Gislaved	-1,3
Gnosjö	-3,5

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N01951

Skattesats till kommun år 2022, (%)

Ljungby	21,07
Vaggeryd	21,49
Värnamo	21,52
Gislaved	21,99
Gnosjö	22,24
Alla kommuner (ovägt medel)	21,67

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N00901

Arbetsmarknad

Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking

	2021	2022
Vaggeryd	51	24
Gnosjö	39	68
Ljungby	88	70
Värnamo	76	80
Gislaved	122	156

Källa: Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking. Kolada. Nyckeltal ID: U40402

Nystartade företag, antal.

	2021	2022
Gislaved	119	173
Värnamo	202	170
Ljungby	143	160
Vaggeryd	71	89
Gnosjö	57	53
Alla kommuner (ovägt medel)	231	271

Källa: Kolada Nyckeltal ID: N01003

Arbetslöshet årsmedelvärde

	2021	2022
Gnosjö	4,9	3,7
Vaggeryd	4,9	3,7
Värnamo	5,2	4,1
Ljungby	5,8	4,7
Gislaved	6,2	5,0
Alla kommuner (ovägt medel)	6,3	5,2

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N03920

Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkning

	2021	2022
Gislaved	3,6	2,3
Värnamo	2,6	2,3
Vaggeryd	3,0	2,3
Ljungby	2,8	2,6
Gnosjö	4,6	3,8
Alla kommuner (ovägt medel)	3,9	3,4

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N31807

Skola

Personaltätet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan

	2021	2022
Gnosjö	4,8	4,8
Ljungby	4,8	4,9
Gislaved	5,3	5,1
Värnamo	5,2	5,2
Vaggeryd	5,0	5,2
Alla kommuner (ovägt medel)	5,2	5,1

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N11102

Elever/lärare (årsarbetare) i grundskola åk 1-9

	2021	2022
Gnosjö	10,4	10,5
Ljungby	10,9	11,3
Gislaved	11,9	11,3
Vaggeryd	12,2	11,6
Värnamo	12,1	12,5
Alla kommuner (ovägt medel)	11,6	11,6

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N15033

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, andel (%)

	2021	2022
Gislaved	83,1	81,2
Värnamo	84,0	81,2
Gnosjö	78,6	78,9
Vaggeryd	90,1	77,8
Ljungby	81,0	76,5
Alla kommuner (ovägt medel)	84,7	83,5

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N15428

Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal gymnasieskola

	2021	2022
Gnosjö	9,5	8,8
Vaggeryd	11,8	9,3
Ljungby	10,6	10,8
Gislaved	10,7	11,0
Värnamo	12,4	11,4
Alla kommuner (ovägt medel)	9,9	9,8

Källa: Kolada. Nyckeltal N17817

Gymnasieelever med examen inom 4 år, andel (%)

	2021	2022
Vaggeryd	65,5	77,6
Värnamo	70,7	67,6
Ljungby	69,2	66,5
Gnosjö	58,1	58,5
Gislaved	60,7	56,8
Alla kommuner (ovägt medel)	70,8	56,8

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N17461

Omsorg

Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel (%)

	2020	2021
Gnosjö	3,0	3,0
Vaggeryd	3,2	3,5
Gislaved	4,1	3,7
Värnamo	4,0	4,0
Ljungby	4,4	4,4
Alla kommuner (ovägt medel)	3,7	3,6

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N23890

Invånare 65+ med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)

	2020	2021
Vaggeryd	5,6	5,4
Värnamo	6,3	5,6
Ljungby	6,8	6,5
Gislaved	7,0	7,1
Gnosjö	8,3	8,2
Alla kommuner (ovägt medel)	7,0	6,8

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N21701

Invånare med insatser enl. LSS, andel (%)

	2020	2021
Gnosjö	0,52	0,52
Gislaved	0,70	0,70
Vaggeryd	0,70	0,73
Värnamo	0,79	0,80
Ljungby	1,00	1,05

Alla kommuner (ovägt medel)

Källa: Kolada. Nyckeltal ID: N28892

Händelser av väsentlig betydelse

I detta avsnitt redovisas ett urval av väsentliga beslut och händelser från kommunen och koncernens verksamhet.

Coronapandemin fortsatte in på sitt tredje år och kom att påverka hela världen och Värnamo kommun. Även Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022 har satt spår i den kommunala verksamheten.

Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Under de första månaderna av året märktes smittspridningen av covid-19 tydligt i flera av kommunens verksamheter. Inom omsorgen var sjukfrånvaron hög och många brukare blev sjuka. Under vissa perioder var situationen mycket ansträngd i verksamheten. Även barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter påverkades med hög frånvaro av personal, barn och elever. På vissa skolor infördes också distansundervisning. Efter den ökade smittspridningen som var de första månaderna minskade antalet insjuknade under resten av året med en liten ökning i november/december.

På grund av det osäkra säkerhetsläget pågår uppbyggandet av Sveriges totalförsvaret. Inom kommunen märks här arbetet med informationssäkerhet, krigsplaceringar och säkerhetsskyddsarbete.

Vår osäkra omvärld har påverkat leveranstider, inflationen och priser på produkter. De prisjusteringar som har haft störst påverkan för kommunen är i avtalsområdena livsmedel, skolskjuts, bränsle, transport och anläggningsmaskintjänster. Tack vare att kommunen har avtal om fast pris när det gäller de flesta av el-abonnemangen blev inte kostnadsökningen så kännbar. Inför 2024 kommer dock kostnadsökningen på el att påverka kommunens budget detta då andelen avtal med fast pris minskar. För att kompensera bland annat kostnadsökningen på livsmedel har matsedlar setts över. Förlängda leveranstider märks mest på IT-produkter och byggmaterial.

Medborgarförvaltningen har under året iordningsställt och öppnat upp boendet ”Expoboendet”. I september togs de första flyktingarna från Ukraina emot i boendet och som mest har ett 15-tal personer funnits där.

I samband med invasionen av Ukraina fanns det en oro för att det skulle komma ett större antal barn- och elever till kommunens skolor. Det har uteblivit och skolverksamheten har tagit emot ett tiotal barn och elever vilket har kunnat hanteras i den vanliga organisationen.

Övriga händelser

Omsorgsförvaltningen har under 2022 arbetat med LEIF processen (Lugnt, Effektivt med Individen i Fokus). LEIF syftar till att skapa goda förutsättningar för hållbar och god kvalitet, arbetsmiljö och ekonomisk hushållning av resurser. Utgångspunkten är att utifrån individens behov ska en realistisk planering ske och bemanning och scheman ska anpassas efter denna planering.

Verksamhetssystemet Pulsen Combine har införts i omsorgs- och medborgarförvaltningarna. Mycket tid och resurser har lagts i projektet och en betydande utbildningsinsats för anställda har genomförts.

Medborgarförvaltningen har under året haft ett fortsatt fokus på förebyggande arbete. Bland annat har ett kommungemensamt trygghetscenter startats. Trygghetscenter arbetar för att olika funktioner och aktörer i kommunen ska arbeta mer effektivt tillsammans för en tryggare kommun. Målet är också att komma närmare, och vara mer tillgängliga, för kommuninvånarna. Medborgarnämnden har även fattat flera beslut som stödjer arbetet med att förkorta och undvika placeringar. Här bör nämnas införandet av säkerhetsplaneringsteam, omdaning och utveckling av nämndens interna stödboende till att i stället erbjuda och utöka andra insatser inom ramen för hemmaplanslösningar såsom exempelvis ungdomslägenheter och intensiva insatser i hemmet

Inom skolans verksamhet ligger utbildningsresultaten i stort sett kvar på samma nivåer som tidigare. Enkäter visar också en ökande trend vad gäller delaktighet, trygghet och studiero vilket är viktigt för en god skolgång. Barn- och utbildningsförvaltningen har också under året, tillsammans med tekniska förvaltningen arbetat med planering och byggnation av tre nya förskolor, ny idrottshall och Trälleborgsskolans nya lokaler. Under året har också planeringen och projekteringen av Västhorjaskolan fortsatt.

Tekniska förvaltningen har färdigställt en ny stadsdel vid Mossleplatån och ett verksamhetsområde på Bredasten etapp 3 (cirka 35 hektar).

Inom samhällsbyggnadsförvaltningen märks under året bland annat färdigställandet av fördjupad översiktsplan för Värnamo tätort och detaljplaneringen av Arenaprojektet (fotbollsarena för allsvenskt spel)

Inom serviceförvaltningen har arbetet med e-tjänster intensifierats. E-tjänsterna som skapas i samarbete med kommunens verksamheter effektiviserar och kvalitetssäkrar kommunens interna processer. Intresset stiger snabbt både internt och externt och antalet inskickade e-tjänster har ökat från 196 e-tjänster år 2018 till ca 16 000 under 2022. Under året har revisionen gjort två granskningar inom servicenämndens verksamhet, måltidsorganisationen och bemanningsfunktionen. Bedömningen är att servicenämndens organisering av måltidsorganisationen är tillräcklig ur såväl kvalitativa som ekonomiska aspekter, men med ett behov att stärka uppföljningen. Revisionens bedömning är att servicenämnden inte har en ändamålsenlig styrning av bemanningsfunktionen. En ny utredning kring bemanningsprocessen och bemanningsenhetens uppdrag beslutades i samband med revisionsrapporten.

Kulturförvaltningen har invigt bybibblor i Nydala, Dannäs, Fryle och Ohs. Projektering har inletts för att bygga om filialerna i Rydaholm, Bor och Forsheda till mer öppna bibliotek.

Två statliga beslut om etableringar togs under 2022 som kommer påverka kommunen på ett positivt sätt. Det första beslutet handlar om att Kriminalvården valde Värnamo kommun som en av de nya platserna för anstaltsetablering. Platsen för anstalten kommer utanför Hörle och kommer att inrymma 200 platser och beräknas vara klar 2028. Det andra beslutet handlar om en flytt av polishuset. Anledningen till att polisen i Värnamo behöver bygga ett nytt polishus är att det befintliga polishuset inte uppfyller kraven för att kunna bedriva en framtidssäkrad och ändamålsenlig verksamhet. Planen är att det nya polishuset står klart under 2027.

För kommunens bolag märks bland annat för Värnamo energi att det sker en fortsatt förtätning och anslutning av nya kunder på fibernätet i tätorterna. Uppdraget att erbjuda och bygga ut fibernätet på landsbygden i Värnamo kommun har avslutats och redovisats till kommunfullmäktiga i december.

Finnvedsbostäder har under året färdigställt 7 nya lägenheter på kvarteret Rönnbacken i Bredaryd. Dessutom har produktion av 27 nya lägenheter och en lokal på 2047 kvm för Bra Liv Väster Vårdcentral pågått under året. Huset har nio våningar där vårdcentralen är belägen i de två undre planen. Inflyttning av lägenheter och vårdcentral sker under januari 2023.

Kvarter Rönnbacken i Bredaryd. Foto: Finnvedsbostäder AB

Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

HUV (Hälsosam uppväxt i Värnamo) infördes som ett strategiskt perspektiv i december 2021, dock har ingen samordnare tillsatts och inga mål eller indikatorer tagits fram. Trots detta kan det konstateras att arbetet med att skapa en hälsosam uppväxt i Värnamo har etablerats inom samtliga nämnder och att samverkan mellan nämnderna har ökat. Samt att många goda initiativ och projekt har startats upp under året. Fler förvaltningar, bland annat tekniska förvaltningen, har kompetensutvecklat sin personal för att stödja arbete med HUV. Ingenjörer har genomgått utbildning om framtidens skolor med inne- och utemiljöer som främjar rörelser, aktivitet och återhämtning.

Ett exempel på utökad samverkan är att fler av kommunens förvaltningar har samverkat i ett projekt kring att tillskapa lektytor på flera platser i centrum. Vidare pågår det en översyn av torgtytor för att göra dessa mer säkra, tillgängliga och gröna.

Under året har även arbetet med att förbättra och utveckla ”Tidiga Samordnade Insatser” (TSI) för barn och ungdomar i Värnamo kommun intensifierats. En projektledare har tillsatts och informationsinsatser för all personal inom barn- och elevhälsan samt berörd personal inom medborgarförvaltningen och omsorgsförvaltningen har genomförts. Vidare har projektledaren informerat alla grundskolor i kommunen om tidig oro och arbetssättet ”enkla vägar”.

Ett nytt samarbete mellan kulturförvaltningen och Värnamo Hälsocenter har resulterat i föreläsningar med hälsotema har genomförts i stadsbiblioteket.

Två av kommunens kök har under året som en del i sitt HUV-arbete arbetat hälsofrämjande med inriktning mot barnfamiljer. Det har inneburit att köken lagat och serverat hälsosam mat till barn och föräldrar vilket har varit ett uppskattat inslag. Förvaltningens måltidsinspiratör har och kommer ha en central roll i arbetet kopplat till HUV.

Trygghetsskapande insatser har också genomförts. Genom tätt och nära samarbete mellan kommunledningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och tekniska förvaltningen har det tillskapats nya exploateringsområden med olika bostadstyper, där dess invånare kan mötas och umgås i en lugn och trygg miljö och därmed öka förutsättningarna för en hälsosam uppväxtmiljö.

Räddningstjänsten har genomfört utbildningar och tagit emot studiebesök för barn och ungdomar. Och säkerhetsenheten har utbildat samtlig personal inom barn och utbildningsförvaltningen inom hot och våld samt vad man kan göra om det sker en skolattack.

Under hösten 2022 fick kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett underlag för utformning av ett strategiskt uppdrag avseende folkhälsa och social hållbarhet i Värnamo kommun. I uppdraget omfattades bland annat samordning av Nära vård, TSI (tidiga samordnade insatser), HUV (hälsosam uppväxt i Värnamo) och ungdomscoacher. Utredningen redovisades till kommunstyrelsen i december. Beslutet blev att tillsätta en projektresurs för att arbeta fram en nulägesbild, förmedla till förvaltningarna var det finns utvecklingspotential och var det behöver förstärkas. Att utifrån framtagna nulägesbilder skapa ett strategiskt perspektiv som implementeras under 2024 där tydligt mål och indikatorer framgår. Samt att ta fram en samordningsmodell för prioriteringar för folkhälsa och socialhållbarhet långsiktiga.

HUV Hälsosam Uppväxt
i Värnamo kommun

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Principerna för styrning i Värnamo kommun utgår från mål- och resultatstyrning. Med mål- och resultatstyrning menas att det finns en tydlig styrkedja, där kommunfullmäktige beslutar om en långsiktig vision, formulerar mål och gemensamma riktlinjer som anger vad som ska åstadkommas och hur uppföljningen ska ske.

Mål- och resultatstyrningen bygger på decentralisering av ansvar och befogenheter där ansvaret att planera och följa upp verksamheten omfattar samtliga organisatoriska nivåer.

För att åstadkomma denna styrning arbetar kommunen efter en framtagen struktur för planering, styrning, uppföljning och kontroll av kommunens verksamheter. Det övergripande syftet är att säkerställa att kommunens vision och mål uppnås, att kvaliteten i verksamheterna säkras och utvecklas, att resurserna används på bästa sätt och att god ekonomisk hushållning uppnås.

I följande bild görs ett försök att visualisera Värnamo kommuns styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.

Agenda 2030 används som analysverktyg för att identifiera utvecklingsområden. Därefter väljer fullmäktige vilka verktyg som lämpar sig bäst, övergripande mål, strategiska perspektiv eller strategiskt uppdrag. Allt syftande till att nå kommunens vision. Då målen definieras på tre organisatoriska nivåer arbetar verksamheten efter de konkreta verksamhetsmål som utarbetats för den egna förvaltningen och den egna arbetsplatsen.

Utöver övergripande mål, strategiska perspektiv och strategiskt uppdrag finns också finansiella mål. Alla mål utgår ifrån begreppet god ekonomisk hushållning. De finansiella målen ligger som grund för framtagandet av ramar och andra ekonomiska förutsättningar i verksamhetsplan/budget. Allt arbete genomsyras av kommunens värdegrund.

Fyra grundpelare/moment i kommunens löpande arbete/årshjul är:

- Planera
- Utföra
- Följa upp
- Förbättra

Processen startar med planering i form av verksamhetsplan (inklusive mål), ram och internbudget. Verksamheten utför kommunala tjänster och aktiviteter i riktning mot att målen uppnås. Uppföljning sker flera gånger per år i form av budget-uppföljningar, delårsbokslut, årsbokslut, kontinuerligt i beslutsstödsystemet Hypergene samt inom ramen för intern kontroll. Dessutom arbetar flera förvaltningar med olika former av kvalitetsredovisningar. I samband med uppföljning av verksamheten framkommer behov av olika förbättringsåtgärder.

Utöver kommunens värdegrund finns det även olika typer av styrdokument som verksamheterna har att förhålla sig till.

Intern kontroll

Internkontrollen är en viktig del av styrningen och utvecklingen av verksamheten. Det är också ett sätt för kommunstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt. Syftet och arbetet med internkontrollen framgår av reglementet för intern kontroll. Kontrollen ska säkerställa att styrelse och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, det vill säga att de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande uppnås:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Roller och ansvar

Den politiska styrningen sker genom beslutsfattande i fullmäktige, styrelser och nämnder. Grundläggande ansvarsfördelning mellan olika organ framgår av kommunallagen och aktiebolagslagen. Uppdrag och ansvarsfördelning för de politiska organen i Värnamo kommun framgår av kommunens reglementen. Bolagen styrs av ägardirektiv och bolagsordningar. Politiker och tjänstemän har olika roller i styrningen.

För att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan nämnd, utskott och olika funktioner inom förvaltningen finns delegationsordningar. Verkställigheten hanteras av kommunens förvaltningar med kommundirektören som högsta tjänsteperson.

För Värnamo kommuns bolag är det i ägardirektiven som uppdrag beskrivs samt mål och inriktning för respektive bolag. Bolagsstyrning tillsammans med ägardirektiv och övriga styrdokument är ett verktyg för kommunens ägarstyrning av de helägda bolagen.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

I kommunallagen läggs fast att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Den kommunala verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning från både ett kort- och långsiktigt perspektiv. För att säkerställa det, krävs att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. Kännetecknande för en god ekonomisk hushållning är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt. Kommunerna ska också ange finansiella mål för ekonomin och mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska vara av betydelse för en god ekonomisk hushållning och samtidigt bidra till att nå Värnamo kommuns vision. Nedan följer en avstämning av de övergripande och finansiella målen. Avstämning görs också i nämndernas och de kommunala bolagens verksamhetsberättelser.

Till de övergripande målen kopplas nämnds- och bolagsmål. Måluppfyllelse mäts med indikatorer kompletterat med en subjektiv bedömning. Måluppfyllnaden bedöms utifrån planlagd nivå för året och inte för mandatperioden. Utvecklingstrenden för indikatorer och mål mäts med trendpilar som jämför med läget för tre år sedan eller året när målet/indikatorn beslutades. En översyn är påbörjad avseende de övergripande målen i samband med den nya mandatperioden.

Vid utvärdering av god ekonomisk hushållning görs en avstämning på övergripande nivå. Mer detaljer kring måluppfyllnad, analys och utmaningar finns att läsa i nämndernas verksamhetsberättelser och i redovisningarna från kommunala bolag.

Avstämning övergripande mål

Kommunfullmäktige har i sin budget formulerat fyra övergripande mål för att nå kommunens vision:

- Grunduppdrag av god kvalitet för de vi är till för – kvalitet
- Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling – delaktighet
- Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver – kompetensförsörjning
- Klimatsmarta val underlättas – klimat

Koncernens övergripande mål

	Antal mål	●	●	●	●	○	↗	→	↘	—
Kvalitet	20	5	6	8	1	0	4	15	0	0
Klimat	12	5	3	3	0	1	5	6	0	1
Delaktighet	13	1	7	3	0	2	6	5	0	2
Kompetensförsörjning	12	0	6	4	1	1	5	5	1	1
Totalt	57	11	22	17	2	5	20	31	1	5

I ovanstående tabell framgår nämndernas och bolagens bedömning av måluppfyllelsen utifrån de fyra övergripande målen. Av totalt 57 mål är 33 mål bedömda att vara helt eller i hög grad uppfyllda. 20 av målen har dessutom en positiv trend. Två mål är ej uppfyllda. Sammantaget blir helhetsbedömningen utifrån såväl kvantitativt som kvalitativt utfall 2022 att målen är delvis eller i hög grad uppfyllda.

Koncernens övergripande mål

Bolag	Helhetsbedömning	Trend
Kvalitet	●	→
Klimat	●	→
Delaktighet	●	→
Kompetensförsörjning	●	→

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad → = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

Nämnder och bolag har arbetat för att nå fullmäktiges övergripande mål vilket i detalj redovisas i verksamhetsberättelserna. Nedan redovisas under respektive övergripande mål såväl ett sammandrag av nämndernas aktiviteter samt några relevanta kvantitativa mätningar för målen.

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för de vi är till för

Därför har kommunen detta mål:

Det visar verksamhetens nytta för medborgaren. Ett underlag fås för verksamhetsutveckling, att verksamheten följer och säkrar kvalitet. Det ger goda underlag till ledning och nämnd för beslut om resurser och insatser. Kvalitetsmål formuleras utifrån respektive nämnds/bolags grunduppdrag i förhållande till medborgarna.

Övergripande mål – kvalitet

Nämnder	Helår	Trend
Barn- och utbildningsnämnden	●	→
Omsorgsnämnden	●●●	→ → →
Medborgarnämnden	●	→
Kommunstyrelse	●●	→ →
Servicenämnden	●	→
Tekniska utskottet	●	→
Kulturnämnden	●●	↗ ↗
Samhällsbyggnadsnämnden	●●●	→ → →
Överförmyndaren	●	→
Upplandingsnämnden	●	↗

Övergripande mål – kvalitet

Bolag	2021	Trend
Finnvedsbostäder	●●	→ ↗
Värnamo Energi	●	→
Värnamo Kommunala Industrifastigheter	●	→

Det finns totalt 20 nämnds- och bolagsmål kopplade till kvalitet. Elva av målen är helt eller i hög grad uppfyllda under 2022. Ett mål är inte uppfyllt. Nämndernas och bolagens trendpilar visar på en ökad respektive oförändrad trend.

Exempel på aktiviteter för att nå målet

En målsättning för Värnamo kommunala industrifastigheter AB är att människor får mötas. Under 2022 har restriktionerna släppt vilket påverkat möjligheten att nå kvalitetsmålet. Både besökare och arrangörer uppger nöjdhet med sina upplevelser. Värnamo energi AB har utvecklat processen för hantering av ärenden kopplat till inkoppling av solceller för att möta en kraftig ökad efterfrågan. Likaså har förbättringar av hemsidan implementerats

med frågor och svar och "Mina sidor". Målet för Finnvedsbostäder AB att bygga 40–60 nya bostäder varje år har inte nåtts under 2022. Däremot har målet att förädla fastighetsbeståndet med 25–50 lägenheter per år nåtts.

Tekniska utskottet har rekryterat nya projektörer och ekonomer och har därmed en god kompetensuppfyllnad. Ett pilotprojekt för Hälsosam livsstil för gravida och småbarnsföräldrar samt ett projekt för aktiv fritid på två orter i samarbete med

”En frisk generation” har genomförts. På vissa mindre orter har arbete genomförts för att identifiera och genomföra åtgärder för att trygga vattenproduktion vid torra perioder. Bemanningseenheten på Serviceförvaltningen har tillsammans med omsorgsförvaltningen utformat två nya arbetssätt för att öka andelen genomförda bokningar. Kontaktcenter har anställt en teamledare vars främsta uppdrag är att stötta kommunvägledarna i sitt arbete med att höja lösningsgraden till 60 procent. Med etablering av kvartalsmöten med respektive förvaltning har samverkan kring införande av nya system förbättrats. Hög personalomsättning har medfört att lösningsgraden i Kontaktcenter hamnat lågt.

Indikatorer för placeringsdygn externt, i jourhem och familjehem har haft en negativ utveckling hos Medborgarnämnden. Indikatorn för ej återaktualiserade för försörjningsstöd har däremot haft en positiv utveckling. Nämnden har beslutat om att införa ett säkerhetsplaneringsteam och att utveckla kommunens interna stödboende. Inom verksamheten för barn och unga har anmälningar ökat. Möjliga orsaker kan vara pandemins efterspel i fråga om psykisk hälsa hos vårdnadshavare, att barns rättigheter uppmärksammas ytterligare och nämndens ökade tillgänglighet i form av en digital tjänst samt det förebyggande arbetet. Omsorgsförvaltningen har arbetat med implementering av ett förändrat arbetssätt, LEIF (Lugnt, Effektivt med Individens i Fokus). Införandet av Individens Behov i Centrum (IBIC) innebär en stor förändring i arbetssätt och arbetskultur som också innefattar användande av nya digitala verktyg

Utifrån betygsresultat för skolåret 21/22 visar kvalitetsmålet för barn- och utbildningsnämnden en fortsatt negativ trend i årskurs 9, färre var behöriga till nationella program på gymnasiet och läsförståelsen minskade i samtliga åldrar. Det positiva är att resultaten har stabiliserats i åk 3 och åk 6.

Kulturnämndens två mål, att främja kvalitet och konstnärlig förnyelse inom olika kulturformer, samt att medverka till att utveckla Gummifabriken som hus och idé uppnår målnivån för 2022. Bland aktiviteter som genomförts nämns Värnamo Filmhistoriska Festival, ”Fotbollssnack” och satsningen på en lokal musikscen genom ”Gummifabriken goes local”. Samhällsbyggnadsnämnden har tre kvalitetsmål som nås helt eller i hög grad vad gäller myndighetsutövning och räddningstjänst. Målet kopplat till planering och exploatering är inte uppnått för verksamhetsåret.

Upphandlingsnämnden visar god måluppfyllnad. Exempel på aktiviteter som genomförts är informationsinsatser med samtliga förvaltningar kring vilda inköp samt implementering av en ny utvärderingsmodell för upphandlingsdokument. Överförmyndarens mål avseende en effektiv verksamhet för att kunna säkerställa varje medborgares rättssäkerhet, uppnåddes inte helt vilket beror på vakanser som inte kunnat fyllas. Kommunstyrelsen når bara delvis upp till planerade årsmål. Analysen säger att det finns ett behov att utveckla målformuleringar och indikatorer. En översyn av målstyrningsprocessen och system för beslutstöd är initierat. Fokus läggs på samverkan med verksamheterna för att identifiera förvaltningsöverskridande processer där arbetssätt kan effektiviseras.

Analys

Uppföljningen av nämndernas och bolagens måluppfyllnad kan i en samlad bedömning anses ligga på en god nivå. Ett sätt att följa upp det övergripande målet om god kvalitet är jämförelse och analys utifrån nyckeltalssamlingen KKiK (Kommunens Kvalitet i Korhet). Där är Värnamo bland de två mittersta kvartilerna på de flesta variablerna. Några nyckeltal som visar på förbättringsområden är exempelvis gymnasieelever med examen inom 4 år samt brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Därför har kommunen detta mål:

Klimatet är vår viktigaste framtidsfråga, där allas insats behövs och är viktig. Kommunen ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.

Övergripande mål – klimat

Nämnder	Helår	Trend
Barn- och utbildningsnämnden	●	↗
Omsorgsnämnden	○	—
Medborgarnämnden	●	↗
Kommunstyrelse	●	→
Servicenämnden	●	↗
Tekniska utskottet	●	→
Kulturnämnden	●	↗
Samhällsbyggnadsnämnden	●	→
Överförmyndaren	●	→

Övergripande mål – klimat

Bolag	Helår	Trend
Finnvedsbostäder	●	→
Värnamo Energi	●	→
Värnamo Kommunala Industrifastigheter	●	↗

Nämnder och bolag har totalt formulerat 12 klimatmål. Inget mål eller trend har bedömts som ej uppfyllt, däremot saknas bedömning av klimatmålet inom omsorgsnämnden. Utvecklingen av mål och trender har generellt förbättrats från förra året och 8 mål bedöms som helt eller i hög grad uppfyllda under 2022. Trenden ser positiv ut i 5 fall samt stabil i 6 fall. Uppskattningen av det övergripande klimatmålet bedöms därför som i hög grad uppfyllt och med stabil trendriktning.

Exempel på aktiviteter för att nå målet

Utifrån nämndernas och bolagens rapporter genomförs en hel del åtgärder för att nå klimatmålet, både genom att förebygga och minska de direkt fossila utsläppen. Till exempel har miljökrav ställts i upphandling av skrivare. Vidare har miljö- och hållbarhetskrav har ställts i samband med markanvisningstävlingen för Mossleplatån och 450 tusen kronor har delats ut i energi- och klimatbidrag till föreningar. Under 2022 antogs dessutom Värnamo kommuns koldioxidbudget som visualiserar den geografiska kommunens produktionsutsläpp, vilket kan underlätta för målstyrning och prioriteringar framåt. De förskolenheterna som har Skolverkets utmärkelse ”Skola för hållbar utveckling” har under året bibehållit utmärkelsen och har dessutom utökats med två

nya enheter. Även om detta inte är en garant att enheterna jobbar med just klimatfrågor är detta en positiv utveckling. På IT-sidan har samarbetet med leverantörer för återvinning och återbruk av IT-utrustning utökats, samordning av beställningar har setts över och utbytet av skrivare med Follow Me Print-lösning förväntas minska klimatavtrycket från kommunens utskrifter. Kommunstyrelsen uppger att andelen elektroniska dokument ökat och överförmyndaren lyfter att e-tjänst för ansökan om uttag har använts betydligt mer frekvent än väntat.

Även under 2022 fortsatte covid-19 att till viss del påverka bolag och nämnders verksamheter. Medborgarnämnden tar upp pandemin och arbetsmarknadsenhetens förändrade arbetssätt som troliga orsaker till det minskade antalet artiklar som cirkulerats från möbellagret.

Nämnden avser dock att fortsätta arbetet med att utveckla kommunens möbellager som ett komplement till det ADDA-avtal (avtal som samordnas av organisationen ADDA som ägs av SKR-Sveriges kommuner och regioner) Värnamo kommun anslöt till under 2022. Det nya avtalet öppnar upp möjligheterna för att öka andelen återbruk på möbelsidan.

Många nämnder och bolag nämner att fysiska resor minskat efter pandemin och att man strävar efter att detta arbetssätt ska bestå. Att minska fossila utsläpp från transporter är fortsatt den viktigaste frågan ur klimatsynpunkt och kräver ökat fokus för att (koldioxid)budgeten ska hållas. Under året har diskussioner mellan samhällsbyggnad-, tekniska och kommunledningsförvaltningen påbörjats för att effektivisera hanteringen av trafikfrågor i kommunen. Samhällsbyggnadsförvaltningen har också haft ett information- och diskussionstillfälle med medarbetarna om kommunens riktlinje för tjänsteresor. Under 2022 deltog Värnamo kommun i Energikontoret Norra Smålands projekt Attract varav 227 anställda anmälde intresse för att gratis testa kollektivtrafik under en period. Testet föll väl ut och visar på möjligheterna för Värnamo kommun som arbetsgivare att med olika förmåner påverka anställdas utsläpp kopplat till sin arbetspendling. Finnvedsbostäder har under året påbörjat en strategi för utbyggnad av laddplatser i anslutning till sina bostadskvarter och kulturförvaltningen har börjat utveckla biblioteksbussen. I november 2022 avskaffade regeringen hastigt den miljöbilsbonus som gynnat inköp av fossiloberoende fordon i många år, vilket krävde snabbt agerande gällande fordonsinköpen. Flera elbilar som var planerade för utbyte under 2023 fick bytas ut redan under 2022. De ekonomiska förutsättningarna tvingar dock fram en optimering av fordonsparken. Det kan på totalen innebära färre antal fordon. Många nämner att el- och drivmedelspriser kraftigt har ökat och drar kopplingar till negativa budgetavvikelser. Värnamo Energi påpekar dock det positiva med att det höga elpriset och risken för elbrist har inneburit att samhället energieffektiviserat och därmed minskat sin elanvändning med närmare 10 procent per månad under hösten och vintern. Tekniska utskottet uppger att arbetet med energioptimering i kommunens fastigheter under 2022 gett minskad energiförbrukning med 12 procent (9 procent el, 14 procent fjärrvärme). Under året har produktionen av el på kraftvärmeverket varit den högsta hittills och Värnamo Energi uppmärksammar att det finns ett ökat intresse för nyanslutning till fjärrvärme. Detta är ett viktigt bidrag för att avlasta elnätet från uppvärmning. Finnvedsbostäder har under året investerat i ytterligare fem solcellsanläggningar, gjort omfattande tak- och fönsterbyten och investerat i återvinningsaggregat på frånluften i det äldre beståndet. De har även fortsatt med utbyte av ljuskällor från brytarstyrda glödlampor till närvarostyrd LED-belysning och installation av snålspolande produkter för minskad vattenförbrukning.

Analys

Uppföljningen av nämndernas och bolagens måluppfyllnad kan i en samlad bedömning anses ligga på en god nivå. Detta rimmar dock inte helt med utvecklingen av klimatfrågan i stort eller klimatmålets övergripande formulering om att ”klimatsmarta val ska underlättas”. Som komplement till detta kan en bedömning också göras utifrån andra nyckeltal. Värnamo kommun ligger bra till jämfört med andra svenska kommuner vad gäller till exempel utbudet av cykelvägar men den genomsnittliga körsträckan med personbil är hög och antalet resor med kollektivtrafik är väldigt låg. För att uppnå koldioxidbudgetens utsläppsminskning på 12 procent årligen till år 2045 krävs mycket större ansträngningar än vad som hittills uppvisats. Fokus behöver läggas på att uppnå minskade utsläpp avseende resor och transporter. Utmaningen att skapa förutsättningar för både kommunens medborgare och medarbetare att göra klimatsmarta val kvarstår.

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Därför har kommunen detta mål:

Vi vill kommunicera och ge återkoppling avseende mål, resultat och kvalitet. Vi vill att medborgare och medarbetare ska ha möjlighet att påverka kommunens utveckling.

Övergripande mål – Delaktighet

Nämnder	Helår	Trend
Barn- och utbildningsnämnden	●	↗
Omsorgsnämnden	○	–
Medborgarnämnden	●	↗
Kommunstyrelse	●	→
Servicenämnden	●	↗
Tekniska utskottet	●	→
Kulturnämnden	●●	↗ ↗
Samhällsbyggnadsnämnden	○	–
Överförmyndaren	●	→

Övergripande mål – Delaktighet

Bolag	Helår	Trend
Finnvedsbostäder	●	→
Värnamo Energi	●	↗
Värnamo Kommunala Industrifastigheter	●	→

Det finns totalt 13 nämnds- och bolagsmål kopplade till delaktighet. Åtta mål är helt eller i hög grad uppfyllda för helåret. Delaktighetsmålet för omsorgsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden har inte kunnat utvärderas för aktuellt verksamhetsår. Nämndernas och bolagens trendpilar visar på en ökad respektive oförändrad trend, vilket är en förbättring mot föregående år då två nämnder hade nedåtgående trendpilar.

Exempel på aktiviteter för att nå målet

Värnamo kommunala industrifastigheter AB har anställt en konceptkoordinator för att jobba med gemensamma projekt och oväntade upplevelser på verksamheternas egna projekt vilket förväntas påverka måluppfyllelsen positivt. Värnamo Energi AB har genomfört en medarbetarundersökning samt implementerat en digital plattform för att hålla medarbetar- och uppföljnings-samtal. Finnvedsbostäder AB har genomfört interna mätningar på svarsfrekvens på telefon samt följt upp att arbetsorder genomförs inom uppsatt tid. Därutöver har möten med Hyresgästföreningen genomförts. Beslut har fattats om införande av ett nytt mätverktyg i form av kundenkäter.

Serviceförvaltningen mäter ”generell nöjdhet” genom kommunens Kontaktcenter. Värdet har sjunkit från 4,27 till 4,20. Aktiviteter såsom IT-centers kvartalsvisa avstämningar har genomförts med förvaltningarna. Medborgarnämndens bedömer att den interna samverkan fungerar väl utifrån det gemensamma språk som förhållningssättet ”Signs of safety” innebär. En anhörigenkät har genomförts av öppenvården som riktar sig till vuxna där över hälften av respondenterna uppger att livssituationen/måendet har förbättrats mycket sedan de mottagit stöd.

Barn- och utbildningsnämndens har fortsatt arbetet med olika former av rastaktiviteter och fysiska aktiviteter under lektionstid. Gymnasiet visar en mindre positiv trend avseende elevenkäten

varvid arbetet kring frågor om delaktighet och stimulans fortsätter. Kulturnämndens satsar på mer öppna filialer och bybibblor och utvecklar biblioteken som mötesplatser. Under året har det skett en återhämtning av antalet biblioteksbesök och arrangemang. Överförmyndaren ligger bra till i måluppfyllnad avseende tillgänglighet och svarsfrekvens. Utslaget på indikatorerna är dock knutet till att personalen finns på plats. För att öka flexibiliteten och minska sårbarheten bör information på hemsidan utökas. Under året har Kommunstyrelsen bland annat genomfört allmänna val, lanserat ny version av kommunens webbsida samt veckovisa arbetsgivarbesök hos privata företag.

Analys

Uppföljningen av nämndernas och bolagens måluppfyllnad kan i en samlad bedömning anses ligga på en god nivå. Mått för övergripande bedömning av målet ses främst i värden från medarbetarenkäten och medborgarenkäten som genomförs ojämnt år. Därmed finns få aktuella värden för 2022. Två relevanta mått för 2022 finns via Kontaktcenter Brilliantundersökning avseende generell nöjdhet och generell uppläring. På en skala från 1-5 uppnås utfallet 4,2 respektive 3,8. Vid medarbetar- och medborgarundersökningarna 2021 så var Värnamo kommun i den övre kvartilen i flertalet av frågorna.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Därför har kommunen detta mål:

Genom samverkan kan Värnamo kommun och andra arbetsgivare rekrytera och behålla medarbetare. Medarbetare, vars erfarenheter och kompetens tas till vara och utvecklas, trivs och stannar.

Övergripande mål – kompetensförsörjning

Nämnder	Helår	Trend
Barn- och utbildningsnämnden	●	→
Omsorgsnämnden	●	↘
Medborgarnämnden	●	↗
Kommunstyrelse	●	→
Serviceämnden	●	↗
Tekniska utskottet	●	↗
Kulturnämnden	●	↗
Samhällsbyggnadsnämnden	○	—
Överförmyndaren	●	→

Övergripande mål – kompetensförsörjning

Bolag	Helår	Trend
Finnvedsbostäder	●	→
Värnamo Energi	●	↗
Värnamo Kommunala Industrifastigheter	●	→

Det finns totalt 12 övergripande nämnds- och bolagsmål kopplade till kompetensförsörjning. Hälften av målen är i hög grad uppfyllda och en tredjedel är delvis uppfyllda. Omsorgsnämndens mål är inte uppfyllt. Samhällsbyggnadsnämndens mål är inte utvärderat. Samtliga trendpilar visar på en ökad respektive oförändrad trend, förutom omsorgsnämnden som visar på en nedåtgående trend. Den samlade bilden för kompetensförsörjningsmålets måluppfyllnad bedöms fortsatt ligga på en god nivå.

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad ↘ = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

Exempel på aktiviteter för att nå målet

Kommunens attraktivitet mäts i stor utsträckning av medarbetarenkäter. En ny mätning kommer genomföras hösten 2023. Bland de mål som är i hög grad uppfyllda, är barn- och utbildningsnämndens mål om att vara en attraktiv arbetsgivare med tydligt ledarskap och stolta medarbetare. Förvaltningen har under året valt att stärka upp organisationen inom förskola genom att anställa extra personal inom samtliga förskolområden. Även arbetet med att ta fram hållbara arbetsätt har fortsatt. Förvaltningen har genomfört en gemensam kompetensutveckling inom ledarskap för samtliga rektorer, för att stärka ledarskapet och skapa ett gemensamt ramverk.

Omsorgsnämnden uppnår inte kompetensförsörjningsmålet att vara en attraktiv arbetsgivare som utvecklar och kan behålla sina medarbetare, även måluppfyllnaden visar en negativ trend. Åtgärder för att nå målet är ett arbete med arbetsmiljö, ledarskap och arbetets organisering (också med sikte på ökad brukarnöjdhet) som är de stora delarna i förvaltningens kvalitetssatsning. Att gå mot en förbättrad arbetsmiljö är ett stort steg mot att öka personalkontinuitet, minska sjukskrivningstal och därigenom skapa förutsättningar för en lärande organisation som ständigt orkar att sätta brukarens behov i centrum. Målnivåerna för tillgången till arbetskraft inom äldre- och funktionshinderomsorgen uppnås inte och trenden är negativ. Pågående insatser avseende ett förändrat arbetsätt (LEIF) förväntas förbättra måluppfyllnaden.

Medborgarnämndens mål om att vara en attraktiv och inkluderande arbetsgivare uppfylls delvis och visar en stigande trend. Nämnden har fortsatt satsa på en god lönestruktur för förvaltningens medarbetare, även satsningar på det nära ledarskapet har genomförts samt möjlighet till hemarbete, vilket ger medarbetarna större möjligheter att få ihop arbetsliv och privatliv.

Kommunstyrelsens mål om samverkan med näringsliv och övriga förvaltningar för att skapa förutsättningar för rekrytering, kompetensutveckling och att behålla personal, uppnås delvis. Exempel på aktiviteter som genomförts under året är en utredning av bemanningsprocessen, dialog med näringslivet kring insatser för kompetensförsörjning, erbjudande av praktikplatser samt ett förvaltningsinternt arbete för att stärka samverkan och gemenskap för att öka motivation och engagemang. Åtgärder för att nå målet är att fortsätta det strategiska arbetet med stöd till verksamheten för att minska sjukskrivningar och löftet till medarbetarna om att skapa en ”En värdefull arbetsdag”.

Tekniska utskottets mål om att ha tillgång till kompetens och kapacitet långsiktigt för sitt uppdrag är i hög grad uppfyllt. Erfarna ingenjörer är svårt att rekrytera, särskilt projektörer, det gäller även erfarna medarbetare inom exempelvis anläggningsarbete. Kompetensutveckling av anläggningsarbetare har genomförts för att stärka arbete med ledningsförnyelse och rörläggning. Värnamo energi AB uppnår i hög grad målet och har under året deltagit på arbetsmarknadsdagar på gymnasier och sitter med i relevant programråd för utbildning. Intresset för energibranschen och möjligheten att kunna vara med och påverka samhällsutbyggnaden förväntas fortsatt ha positiva effekter på kompetensförsörjningen. Värnamo kommunala industrifastigheter AB:s mål om att Gummifabriken ska vara en kreativ mötesplats med medarbetare som är nöjda och stolta över sin arbetsplats uppfylls i hög grad. VKIAB kommer aktivt satsa mer på benchmarking och samarbeten med andra arenor för att bredda kompetensen ytterligare.

Analys

Uppföljningen av nämndernas och bolagens måluppfyllnad kan i en samlad bedömning anses ligga på en god nivå. Behoven av välfärd ökar, gruppen äldre i befolkningen ökar i snabbare takt än gruppen personer i arbetsför ålder, medan det blir allt svårare att rekrytera medarbetare. En nyckel för att klara kompetensförsörjningen är att alla medarbetare får rätt förutsättningar för att göra ett bra arbete. Arbetsmiljöperspektivet behöver därför vara i fokus. Kommunen behöver vara en attraktiv arbetsgivare i samband med rekrytering av nya medarbetare och även vara en attraktiv arbetsgivare för befintliga medarbetare. Andelen heltidsarbetande behöver öka, det vill säga, om en större andel medarbetare arbetar heltid behöver inte lika många nya medarbetare rekryteras. Andra åtgärder är ett pågående arbete för att minska sjukfrånvaron, till exempel sjukfrånvaron för åldersgruppen 29 år och yngre är högre än i äldre åldersgrupper. Kvinnor arbetar oftare deltid och har högre sjukfrånvaro jämfört med män. Kvinnor tar också ut mest föräldraledighet och vård av sjukt barn. I vissa yrkesgrupper är personalomsättningen hög samt andelen timavlönade i verksamheterna behöver minska. Alla dessa delar hänger ihop och är tillsammans viktiga för att klara kompetensförsörjningsmålet på kort och lång sikt.

Avstämning Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fastställt två finansiella mål för Värnamo kommun.

Mål	2022	Trend
Årets resultat, med undantag för de poster som vid balansavstämning inte ska medräknas och genomförd inlösen av del av pensionsförpliktelse intjänad till och med 1997, ska för perioden i genomsnitt inte understiga 2,5 procent av summan av allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift.	●	↗

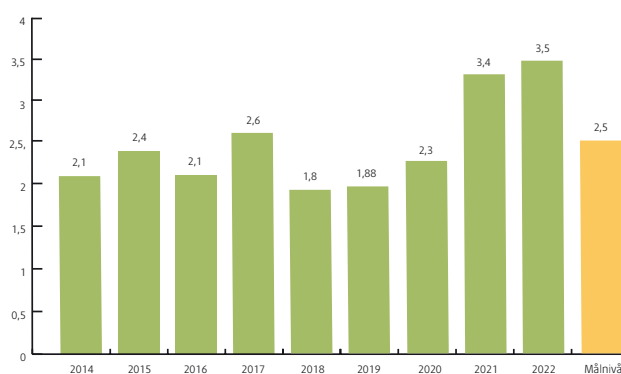
Därför har kommunen detta mål:

Kommunallagen kräver en budget i balans, det vill säga att intäkterna ska överstiga kostnaderna. För en kommun som expanderar och vill investera när det finns behov är denna resultatnivå inte tillräcklig. För att kunna finansiera investeringarna med egna medel behöver driftverksamheten visa ett överskott.

Analys

Årets resultat för 2022 uppgår till 132,8 miljoner kronor. Efter avräkning av realisationsvinster blir resultatet 122,3 miljoner kronor. Summan av allmän kommunal skatt, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift uppgår till 2 304,5 miljoner kronor. Resultatet uppgår därmed till 5,3 procent av intäkterna. Årets resultat för åren 2020–2025 (bokslut 2020–2022 och budget 2023–2025) med avräkning för realisationsvinster, uppgår till +486,7 miljoner kronor. Summan av allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och kommunal fastighetsavgift för samma period uppgår till 13 840,8 miljoner kronor. Resultatet blir därmed 3,5 procent av intäkterna. Det finansiella målet är därmed uppfyllt.

Årets resultat, procent

Värnamo kommuns resultat 2022
132,8 miljoner kronor

Årets resultat
132,8
miljoner kronor

Mål	2022	Trend
Investeringar (exkl. affärsverksamhet och 75 procent av budget för exploatering) ska för perioden i sin helhet inte överstiga summan av driftresultat med tillägg av genomförda avskrivningar samt under perioden 2018–2020 ett tillägg med 500 000 kronor per person i ökat antal invånare i kommunen.	●	↘

Därför har kommunen detta mål:

I syfte att inte belasta framtidens invånare i kommunen med räntor för lån är målsättningen att inte uppta några nya lån för att finansiera investeringar i den skattefinansierade verksamheten.

Analys

Årets investeringar (exkl. affärsverksamhet och 75 procent av exploatering) uppgår till 289,6 miljoner kronor. Resultat (exkl. realisationsvinster) och avskrivningar uppgår till 228,5 miljoner kronor. Årets resultat och avskrivningar understiger därmed årets investeringar med 61,1 miljoner kronor.

För perioden fem år bakåt och tre års budget framåt (2018–2025) överstiger investeringarna summan av resultat och avskrivningar med 961,4 miljoner kronor. Målet är därmed inte uppfyllt vilket framförallt beror på den stora investeringsvolym som planeras för åren 2022–2024.

En analys och utvärdering av kommunen och kommunkoncernens ekonomiska ställning följer under rubrik ”Utvärdering resultat och ekonomisk ställning”.

Självfinansiering investeringar (miljoner kronor)

Sammanfattande bedömning om god ekonomisk hushållning

Den sammanfattande bedömningen är att god ekonomisk hushållning totalt sett är uppfylld för Värnamo kommun och koncernen 2022 i förhållande till kommunfullmäktiges mål. Trots stora utmaningar till följd av pandemin, förändrat omvärldsläge är 58 procent av verksamhetsmålen helt eller i hög grad uppfyllda för helåret. De finansiella målen visar en förbättring jämfört med föregående år framförallt till följd av starka resultat både i bokslutet 2020, 2021 och 2022.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av Värnamo kommuns finansiella ställning görs utifrån koncernperspektivet men inriktas till stor del på verksamheten som bedrivs inom kommunen. Koncernperspektivet syftar till att ge en helhetsbild över kommunens verksamhet oavsett juridisk form. Den sammanställda redovisningen för koncernen visar således resultat och ställning för kommunen och de kommunala bolagen där interna transaktioner inom koncernen har eliminerats.

Resultatutveckling

Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader.

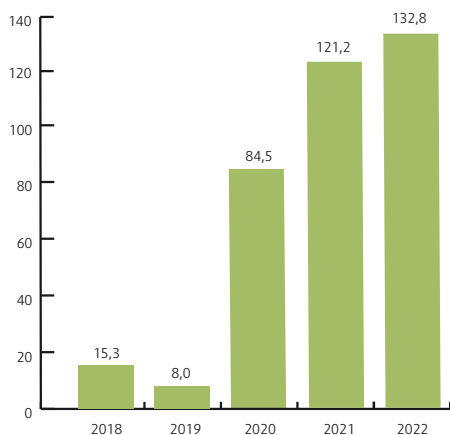
Resultatet för den kommunala koncernen uppgår 2022 till 192,5 miljoner kronor vilket är en förbättring med 26,2 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det genomsnittliga resultatet de senaste fem åren uppgår till 120,6 miljoner kronor. I förhållande till kostnaderna uppgår resultatet till 6,1 procent. Snittet de senaste fem åren är 4,3 procent.

Årets resultat, mnkr	2018	2019	2020	2021	2022
Koncernen	64,0	57,2	122,9	166,3	192,5
varav kommunen	15,3	8,0	84,5	121,2	132,8

Kommunen

Värnamo kommun redovisar för 2022 ett positivt resultat på 132,8 miljoner kronor. Det budgeterade resultatet uppgick till 73,1 miljoner kronor. Den positiva budgetavvikelsen kan till stor del förklaras av att kommunens skatteintäkter är högre än beräknat. Svensk ekonomi har återhämtat sig snabbare och kraftigare än förväntat efter pandemin, vilket även återspeglades i föregående års bokslut. Framåtriktat ser prognoserna mer ansträngda ut då framförallt kommunens kostnader förväntas öka mer än kommunens intäkter.

Årets resultat Värnamo kommun, miljoner kronor

Verksamhetens intäkter

Kommunkoncernens verksamhetsintäkter uppgick till 1 317,2 miljoner kronor vilket är en ökning med 17,4 procent jämfört med föregående år. De kommunala bolagens intäkter avser huvudsakligen handel med och distribution av energi och tjänster samt hyresintäkter.

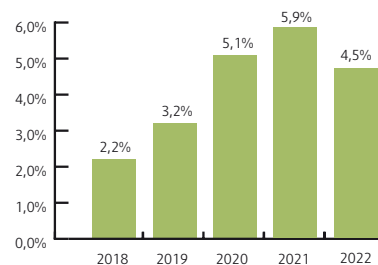
Kommunen

Kommunens verksamhet finansieras till största del av skatteintäkter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsystemet. Utfall i bokslutet baseras på SKR:s beräkningar från december 2022 (cirkulär 22:54). Skatteintäkterna uppgår till 1 833,5 miljoner kronor i bokslutet. Av dessa är 11,0 miljoner kronor hänförliga till beskattningsår 2021. Under 2022 har den svenska ekonomin återhämtat sig starkare och snabbare än förväntat. Prognoserna har successivt förbättrats under året. Skatteintäkterna är därför 40,6 miljoner kronor högre än budgeterat. Beräkningar i bokslutet är preliminära, definitivt utfall av skatteintäkter 2022 är klart först när alla deklARATIONER är färdiggranskade.

Generella statsbidrag utgörs av ”utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden”, ”skolmiljarden”, ”kommunernas medverkan vid 2022 års val till riksdagen”, ”tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina” samt ”tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering”. Generella statsbidrag uppgår sammanlagt till 9,4 miljoner kronor.

Totalt uppgår skatteintäkter, generella statsbidrag, medel från det kommunala utjämningsystemet och fastighetsavgift till 2 304,5 miljoner kronor vilket är en ökning med 4,5 procent jämfört med föregående år.

Utveckling av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämnings, fastighetsavgift och generella statsbidrag

Befolkningsantalet i kommunen är viktig för kommunens intäkter. Per den första november 2022 uppgick antalet invånare till 34 700 personer, en ökning med 49 personer sedan föregående år. Kommunens vision är att nå 40 000 invånare till år 2035.

Kommunens skattesats har varit oförändrad sedan 2017 och uppgår till 21,52 procent. Den senaste höjningen gjordes 2016.

Sedan 1995 är Värnamo kommun den kommun i länet som höjt skattesatsen minst, 0,33 procentenheter. Kommunen har nu den näst lägsta skattesatsen av länets kommuner. Skatteväxlingar och förändringar i skattesatsen påverkar utvecklingen av skatteintäkterna mellan åren. Under den senaste femårs perioden har inte någon skatteväxling genomförts med regionen.

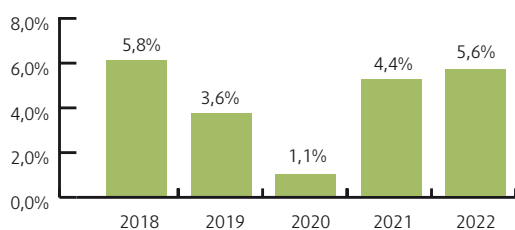
Verksamhetens kostnader

Kommunkoncernens verksamhetskostnader uppgick till 3 164,8 miljoner kronor vilket är en ökning med 10,5 procent jämfört med föregående år. Nettokostnaden för kommunkoncernen uppgick till 2 113,1 miljoner kronor.

Kommunen

Nettokostnaden för kommunens verksamheter uppgår till 2 208,7 miljoner kronor. Den totala ökningen av nettokostnader inklusive avskrivningar mellan 2021 och 2022 uppgår till 5,6 procent. Under en femårsperiod har nettokostnaderna ökat med 15,4 procent vilket kan ställas i relation till att skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har ökat med 20,1 procent. Kommande år, 2023 och 2024, förväntas kommunens kostnader att öka mer än intäkterna till följd av en hög inflation och prisökningar samt höga pensionskostnader. För att på lång sikt behålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att nettokostnadsökningen inte är större än intäktsökningen.

Utveckling av nettokostnader

Förhållandet mellan intäkter och kostnader kan också belysas genom att analysera hur stor andel olika typer av löpande kostnader tas i anspråk av skatteintäkter och statsbidrag. Verksamhetens nettokostnadsandel av skatteintäkter, kommunal fastighetsavgift, generella statsbidrag och utjämning uppgår till 89,8 procent vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Avskrivningarna ökar successivt i takt med att investeringsvolymerna stiger och uppgår till 6,1 procent av skatteintäkter och statsbidrag vilket ligger i nivå med föregående år.

Sammantaget tog verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar 95,8 procent i anspråk av kommunens skatteintäkter och statsbidrag.

Utveckling av nettokostnadsandel	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetsnetto av skatter + utjämning	89,8%	94,6%	90,4%	88,8%	89,8%
Avskrivningar av skatter + utjämning	4,9%	5,5%	5,9%	6,1%	6,1%
Verksamhetens nettokostnader (inkl avskrivningar) av skatter + utjämning	99,7%	100,1%	96,3%	94,9%	95,8%
Finansnetto av skatter + utjämning	-0,5%	-0,5%	-0,4%	-0,3%	-1,6%

Budgetföljsamhet

En del i att förstå årets resultat men också för att bedöma den kommunala koncernens förmåga att planera och genomföra verksamheten enligt plan är att utvärdera budgetföljsamheten. Det sammanlagda resultatet efter finansiella poster för de helägda kommunala bolagen visar en positiv budgetavvikelse med 15,9 miljoner kronor. Större del av budgetavvikelsen är hänförlig till Värnamo Energi AB och Finnvedsbostäder AB.

Kommunen

Värnamo kommun redovisar för 2022 ett resultat om 132,8 miljoner kronor vilket kan ställas i relation till det reviderade budgeterade resultatet om 73,1 miljoner kronor. Detta innebär att kommunen har en positiv budgetavvikelse om 59,7 miljoner kronor.

Den positiva avvikelsen för gemensam finansiering uppgår till 76,3 miljoner kronor. Avvikelsen är framför allt hänförlig till att kommunalskatten blivit högre än budgeterat. En annan stor intäktspost som avviker mot budget är realisationsvinster vid försäljning av mark och anläggningar, 28,9 miljoner kronor. Större negativa budgetavvikelser utgörs av medfinansiering av Bangården och Järnvägen Y:et, 35,5 miljoner kronor.

Nämndernas uppvisar sammantaget en negativ budgetavvikelse om -16,6 miljoner kronor. De nämnderna som visar störst negativa budgetavvikelser är omsorgsnämnden -12,4 miljoner kronor, barn och utbildningsnämnden, -8,1 miljoner kronor och medborgarnämnden -6,9 miljoner kronor. De nämnderna som visar störst positiva avvikelser jämfört med budget är tekniska utskottet (från årsskiftet teknik och fritidsnämnden), +4,3 miljoner kronor, kommunstyrelsen, +3,9 miljoner kronor och samhällsbyggnadsnämnden +3,1 miljoner kronor. Övriga nämnder visar mindre avvikelser mot budget, se vidare driftredovisningen och respektive nämnds verksamhetsberättelser.

Prognossäkerhet nämnder

Nämndernas sammanlagda skillnad mot den helårsprognos som upprättades vid delårsbokslutet per den 31 augusti uppgår till +18,3 miljoner kronor. Föregående år uppgick motsvarande skillnad till +16,4 miljoner kronor.

Prognossäkerhet, nämndernas nettokostnad	Avvikelsehelårsprognäs augusti 2022	Avvikelse bokslut 2022	Skillnad belopp
Kommunstyrelse - KLF	1,8	4,1	2,3
Kommunstyrelse - Campus	-0,6	-0,5	0,2
Kommunstyrelse - tekniskt utskott	-7,1	4,3	11,4
Upphandlingsnämnd	0,0	0,1	0,1
Samhällsbyggnadsnämnd	-0,7	3,1	3,8
Servicenämnd	-0,9	-0,5	0,4
Kulturnämnd	0,2	0,0	-0,2
Barn/utbildningsnämnd	-1,8	-8,1	-6,3
Omsorgsnämnd	-16,5	-12,4	4,1
Medborgarnämnd	-9,3	-6,9	2,4
Överförmyndarnämnd	0,0	0,2	0,2
Kommunens revisorer	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	-34,9	-16,6	18,3

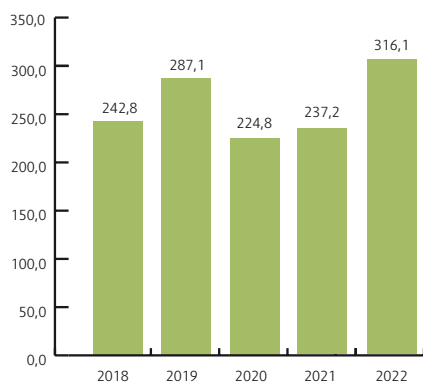
Nettoinvesteringar Värnamo kommunkoncernen

Kommunkoncernens nettoinvesteringar för 2022 uppgår till 544 miljoner kronor. I snitt har den kommunala koncernen investerat för 651 miljoner kronor de senaste fem åren.

Kommunen

Kommunen investerade 2022, efter avdrag för investeringsinkomster, för 316,1 miljoner kronor. Stora investeringar under året är bland annat exploateringar avseende bostadsområden i Mossle och Helmershus. Pågående större investeringsprojekt i fastigheter är om- och tillbyggnad av Trälleborgskolan, Park Arena, samt förskolor på Jannelund och Magnusgatan.

Nettoinvesteringar inkl. exploatering, miljoner kronor

Av tabellen nedan framgår investeringsutgifternas andel av verksamhetens nettokostnader. Andel nettoinvesteringar genom nettokostnader uppgår till 14,3 procent vilket är en ökning jämfört med föregående år. Kommunen står inför stora investeringsprojekt som framförallt från hösten 2022.

Andel nettoinvesteringar i förhållande till resultat och avskrivningar uppgår till 116 procent. En kvot överstigande 100 procent innebär i princip att investeringar inte finansieras av de likvida medel som genererats under året. Likvida medel kan då tillföras genom försäljning av tillgångar, använda befintliga likvida medel eller genom att uppta externa lån.

	2018	2019	2020	2021	2022
Nettoinvesteringar/nettokostnader	12,7%	14,5%	11,2%	11,3%	14,3%
Nettoinvesteringar/resultat + avskrivningar	200,3%	245,5%	108,4%	93,1%	115,8%

De flesta kommunala investeringar medför, till skillnad från investeringar i affärsdrivande verksamhet, oftast en utökad verksamhet med kostnadsökningar som följd. Det är angeläget att kommunen begränsar investeringar till en nivå där belastningen med avskrivningar och räntekostnader inte blir alltför stor. Avskrivningar och räntekostnader för lån innebär att det ekonomiska utrymmet för verksamheterna minskar.

Skuldsättning Värnamo kommunkoncern

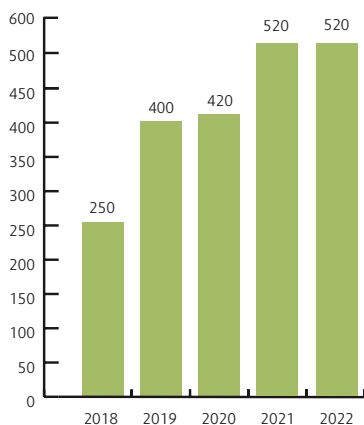
Kommunfullmäktige beslutar finanspolicy för Värnamo kommun och koncernen Värnamo Stadshus AB med ramar, riktlinjer och regler för att bland annat säkerställa koncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt.

Kommunkoncernens upplåning har de senaste åren ökat och vid bokslutet har kommunkoncernen 2 834 miljoner kronor i långfristig skuld till kreditinstitut. Av dessa är 82 procent upplånade av de kommunala bolagen.

Kommunen

Under 2022 har kommunen inte ökat sin långfristiga låneskuld. De långfristiga lånen uppgår därmed vid årets slut till 520 miljoner kronor. Till följd av det starka resultatet och en lägre investeringstakt än planerat blev inte upplåningsbehovet lika stort som förväntat. Framåtriktat har kommunen stora investeringsbehov vilket innebär att den externa upplåningen kommer att öka markant.

Långfristig skuld kreditinstitut, miljoner kronor

Kommunens totala skuldsättning uppgår i bokslutet 2022 till 43,4 procent.

Skuldsättning	2018	2019	2020	2021	2022
Total skuldsättning	37,6%	41,7%	43,2%	43,9%	43,4%
varav avsättningar	2,5%	2,3%	2,4%	2,8%	3,3%
varav långfr. skulder	16,3%	22,0%	21,2%	23,1%	22,5%
varav kortfr. skulder	18,7%	17,3%	19,6%	17,9%	17,6%

Vatten- och avloppsverksamheten bedrivs i förvaltningsform vilket påverkar likvida medel och låneskuld. VA-verksamheten har ett internt lån från skattekollektivet som vid 2022 års utgång uppgick till 669,8 miljoner kronor.

Pensionsskulden

Huvuddelen av koncernens pensionsskuld avser kommunens skuld till nuvarande och tidigare anställda.

Kommunen

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Detta innebär att den del som är intjänad före 1998 tas upp som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Denna del är dock viktig att betrakta ur risksynpunkt eftersom skulden ska finansieras de kommande 40 åren. Kommunens strategi är att när ekonomin så tillåter teckna försäkring (inlösen) för vissa delar av pensionsskulden som är intjänad före 1998. Kommunstyrelsen fattade i juni 2022 beslut om att använda överskott på pensionskapital hos Skandia motsvarande 20,3 miljoner kronor för partiell inlösen av pensionsåtagande. Av den totala pensionsförpliktelsen intjänad före 1998 har kommunen nu löst in 182 miljoner kronor.

Kommunens kostnader för pensioner bedöms öka väsentligt från januari 2023. Från och med nästa år omfattas en stor del av kommunens anställda av ett nytt pensionsavtal, AKAP-KR. Det nya avtalet innebär bland annat att den avgiftsbestämda delen av pensionerna ökar med 1,5 procentenheter. Den höga inflationen innebär att prisbasbeloppet höjs vilket medför att kommunens pensionskostnader förväntas öka markant även i denna del, framförallt 2023 men även 2024. Utifrån den senaste prognosen beräknas kommunens pensionskostnad öka med 55,3 miljoner kronor 2023 och ytterligare 14,0 miljoner kronor 2024.

Kommunens totala pensionsförpliktelse uppgår till 586,0 miljoner kronor varav 533,5 miljoner eller 91 procent redovisas utanför balansräkningen.

Pensionsskuld, mnkr	2018	2019	2020	2021	2022
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl. särskild löneskatt	42,9	43,3	46,2	50,4	52,4
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	581,6	572,6	565,6	563,3	533,5
Total pensionsskuld	624,5	615,9	611,8	613,7	585,9
Förändring	-0,8%	-1,4%	-0,7%	0,3%	-4,5%

Kommunen återlånar de medel som avser de anställdas intjänade pensionsrätt före år 1998 till finansiering av investeringar. Några medel till framtida pensionsutbetalningar finns inte avsatta i pensionsstiftelse eller liknande.

Den intjänade pensionsrätten för lön över 7,5 inkomstprisbasbelopp som sker för nu anställda utbetalas sedan 1998 i form av en löpande försäkringspremie. Därmed återstår endast några enstaka mindre särskilda pensionsförmåner i avsättningen för pensioner. En del av dessa avser också förtroendevalda.

520
miljoner konor
i långfristiga
skulder

Borgensåtagande och ansvarsförbindelser

Kommunens borgensåtagande och ansvarsförbindelser (exklusive pensionsförpliktelser) uppgår till 2 869 miljoner kronor. Åtagandet har ökat de senaste fem åren till följd av en ändrad inriktning för borgen till lån som upptas av de helägda bolagen. Dessa bolag lånar numera uteslutande med kommunal borgen som säkerhet vilket innebär lägre räntor. Bolagen betalar en årlig avgift för borgen till kommunen. Vid årets slut hade de helägda kommunala bolagen utnyttjat 2 314 miljoner kronor av en total limit (maxbelopp) på 2 767 miljoner kronor.

	2018	2019	2020	2021	2022
Borgenåtagande och ansvarsförbindelser, mnkr	2 514	2 873	2 868	2 868	2 869

Övrig kommunal borgen utgörs av lån till egna hem med 8 tusen kronor. Utöver ovanstående borgensåtaganden har kommunen, tillsammans med övriga tre kommuner som ingår i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) ett solidariskt borgensåtagande för upplåning och checkräkningskredit. Enligt ett upprättat regressavtal mellan de fyra kommunerna är Värnamo kommuns andel av detta 39 procent.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel. Av detta följer att ju högre soliditeten är desto mindre är låneskulden och kostnaden för räntor.

Koncernens soliditet uppgår till 38,4 procent vilket är en ökning jämfört med föregående år. Soliditeten har legat på en relativt jämn nivå de senaste fem åren.

Kommunen

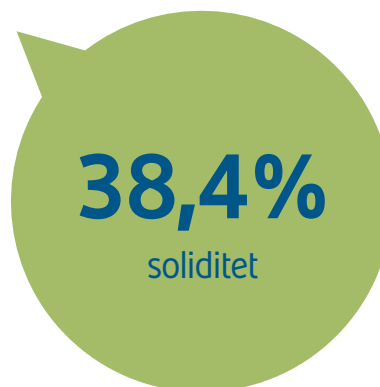
Kommunens soliditet, inklusive totala pensionsskulden, uppgår till 40,3 procent och har därmed ökat med 2,6 procentenheter jämfört med föregående år. Om pensionsåtagandet som redovisas utanför balansräkningen exkluderas uppgår soliditeten till 56,6 procent. Soliditeten, samtliga pensionsförpliktelser inkluderat, ingick i genomsnitt till 24 procent för länets kommuner under 2021.

Soliditet	2018	2019	2020	2021	2022
kommunen inkl pensionsförpliktelser	38,3%	36,1%	36,6%	37,7%	40,3%
kommunen exkl pensionsförpliktelser	62,4%	58,3%	56,8%	56,1%	56,6%

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Under 2022 har svensk ekonomi fortsatt att återhämta sig efter pandemin även om en avmattning märktes mot slutet av året. För kommunens del har det inneburit kraftigt ökade skatteintäkter jämfört med förväntat vilket ger ett starkt resultat. Kommande år förväntas tuffare tider med en väntande lågkonjunktur och kraftigt ökade kostnader. En avmattning av ekonomin gör att kommunens skatteintäkter inte förväntas öka i samma utsträckning som tidigare. Inflationen har stigit brant under 2022. Något som påverkat kommunen med ökade kostnader för framförallt livsmedel, drivmedel samt material och varor. Full effekt förväntas prisökningar få först 2023 i takt med förnyelse och indexuppräknings av avtal. Den största kostnadsökningen från 2023 är kommunens pensionskostnader. Dessa ökar dels till följd av nya avtal från den första januari 2023 där den premiebestämda pensionsförmånen höjs. Större del av ökningen är hänförlig till så kallade parametereffekter där framförallt uppräknings av prisbasbeloppet ökar kommunens pensionskostnader markant. Det reala skatteunderlaget förväntas bli negativt, kommunens kostnader kommer att öka mer än intäkterna.

Värnamo har i grunden en stabil ekonomi med en hög soliditet, effektiva och ändamålsenliga verksamheter och en kommunal bolagskoncern med bra lönsamhet. Kommunen och kommunkoncernen har de tre senaste åren visat höga resultat vilket är en styrka för att möta kommande lågkonjunktur. Den största utmaningen för kommunen från ett ekonomiskt perspektiv är dels att säkerställa budgetföljsamhet för kommunens verksamheter, att hantera ökade räntekostnader i kommun och bolag samt att finansiera de omfattande investeringar som är planerade kommande år. Kommunen står inför stora investeringar i förskolor, skolor och infrastruktur samtidigt som den finansiella oron är stor med ökade priser och räntehöjningar. På längre sikt är det framförallt den demografiska utvecklingen som är den största utmaningen med ökade behov inom framförallt äldreomsorgen samtidigt som tillgänglig arbetskraft inte kommer att räcka till. För att möta kommande utmaningar görs ingående prioriteringar i kommande investeringsutgifter samt översyn av rutiner och processer för att säkerställa fortsatt effektivitet i verksamheten.

Kommunens soliditet är 38,4 procent. En ökning med 1,3 procent i förhållande till 2021 så soliditeten var 37,1 procent

Balanskravsresultat

Avstämning mot balanskravet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott vilket innebär att kommunfullmäktige ska fastställa en åtgärdsplan som visar hur underskottet ska återställas inom de närmaste tre budgetåren.

Värnamo kommun har inte något underskott från tidigare år som ska återställas. Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 122,3 miljoner kronor. Det innebär att kommunen under 2022 har uppfyllt lagens krav om balans i ekonomin.

Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämningen är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämningen görs.

Balanskravsutdelning	2018	2019	2020	2021	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	15,3	8,0	84,5	121,2	132,8
Realisationsvinster	-3,6	-1,3	-4,7	-2,0	-10,5
Årets balanskravsresultat	11,7	6,7	79,8	119,2	122,3

Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 122,3 miljoner kronor

122,3
miljoner kronor i
balanskravsresultat

Alla som jobbar i Värnamo kommun ska känna att deras dag ger värde. Detta gäller både den personliga utvecklingen och för kommuninvånarna, människorna vi är till för. Här är fyra av kommunens representanter för en värdefull arbetsdag, Emma Edelin, Annika Gof Anderberg, Henrik Storm och Sofia Elmgren.

Väsentliga personalförhållanden Värnamo Kommun

En Värdefull arbetsdag, det vill säga en dag som ger värde till våra medborgare och som ger våra medarbetare en möjlighet att utvecklas. Detta är ett begrepp som vi under våren lanserat för att visa vad vi står för som arbetsgivare och vad man kan förvänta sig som medarbetare i Värnamo kommun. Det har bland annat synts i våra annonser för lediga tjänster och på webben kan du möta våra medarbetare som berättar om deras värdefulla arbetsdag.

2022 var ännu ett år som påverkats av pandemin. Året inleddes med den högsta sjukfrånvaron under hela pandemin. I samband med detta ställde flera medarbetare från andra verksamheter upp och gjorde arbetspass inom omsorgen. Detta var en uppskattad hjälp till våra medarbetare i omsorgen och för berörda medborgare. Pandemin har pågått under en längre tid och under våren tog kommunstyrelsen beslut om att uppmärksamma våra medarbetare för deras arbete dels genom extra satsningar i samband med VärnaOm-loppet, dels genom en tillfällig ökning av friskvårds-subventionen. Båda dessa insatser gav gott resultat med flera deltagare i VärnaOm-loppet och ca 1500 medarbetare som tog del av friskvårdssubventionen.

Under året har en utredning kring bemanningsprocessen genomförts. Berörda verksamheter är de som är kunder till bemanningenheten. Resultatet presenterades i januari 2023 och ett arbete kommer att fortgå för att få bättre bemanningsprocesser. Detta är viktigt, vilket vi ser även i denna förvaltningsberättelse. Även med hänsyn till att det varit en pandemi har Värnamo kommun ett arbete att göra att minska behovet av timavlönade, en viktig del i detta är att minska sjukfrånvaron som även 2022 ligger på höga nivåer.

På uppdrag av kommunfullmäktige har under hösten ett strategiskt uppdrag utformats kring Värnamo kommun som en fortsatt attraktiv arbetsgivare. Fokus på arbetet kommer vara kompetensförsörjning och arbetsmiljö. Arbetet kommer att påbörjas under 2023.

Värnamo kommun har 2 872 tillsvidareanställda medarbetare 2022, en ökning med 24 medarbetare.

Sammanfattning

Några siffror i sammandrag:

- De tillsvidareanställda uppgår till 2 872 medarbetare, en ökning med +24 medarbetare.
- Tillsvidareanställda årsarbetare har ökat med +39 årsarbetare.
- Tidsbegränsat månadsanställda årsarbetare har ökat med +7 årsarbetare.
- En total ökning med +46 årsarbetare
- Tillsvidareanställdas medelsysselsättningsgrad har ökat med 0,5 procentenheter till 95,6 procent.
- Andelen heltidsanställningar är 80 procent, en ökning med 2,6 procentenheter.
- Sjukfrånvaron har ökat med 0,48 procentenheter till 8,25 procent. Mellan 2017–2022 har sjukfrånvaron ökat med 2,05 procentenheter. Andelen sjukfrånvaro längre än 60 dagar uppgår till 44,08 procent vilket är en minskning med 1,94 procentenheter. Sjukfrånvaron för kvinnor är 9,16 procent och för män 4,88 procent. Den högsta sjukfrånvaron, 10,12 procent, finns i gruppen kvinnor 29 år och yngre.
- Sjuklönekostnader exklusive personalomkostnadspålägg, har ökat med 2,3 mkr till 28 mkr 2022.
- Andelen långtidsfriska har minskat med sex procentenheter till 22 procent.
- Timmar för övertid, fyllnadstid och timavlönade är 3,5 procent fler 2022 jämfört med 2021. Procentuellt sett har timmar för övertid ökat mest med 44 procent, fyllnadstid har ökat med 8 procent.
- Kostnaderna för övertid, fyllnad och timlön uppgår till 86 mkr exklusive personalomkostnadspålägg, en ökning med 6,4 procent. Procentuellt sett har kostnaderna för övertiden ökat mest med 33 procent.
- Kostnader för timlön exklusive personalomkostnadspålägg uppgår till 66 mkr.
- År 2023–2032 går cirka 671 tillsvidareanställda medarbetare i pension, cirka 23 procent av medarbetarna.
- Personalomsättning inklusive pensionsavgångar uppgår till 12 procent, en ökning med 3 procentenheter.
- Personalomsättning exklusive pensionsavgångar uppgår till 10 procent, en ökning med 3 procentenheter.
- De totala lönekostnaderna har ökat med 3,0 procent jämfört med 2021.
- Antalet anmälda arbetsskador är 51 arbetsskador, en minskning med 127 jämfört med 2021.

1. Anställda

	2022					2021				
	Tillsvidareanställda			Tidsbegr. mån.anställda		Tillsvidareanställda			Tidsbegr. mån.anställda	
	Antal, grund- anställning	Årsarbetare, aktuella anst.beslut	Årsarbetare, grundanst	Antal	Årsarbetare	Antal, grund- anställning	Årsarbetare, aktuella anst.beslut	Årsarbetare, grundanst	Antal	Årsarbetare
Kommunledningsförvaltningen	88	90	88	9	9	89	92	88	10	10
Tekniska förvaltningen	222	218	219	7	6	214	210	211	9	
Samhällsbyggnadsförvaltningen	79	79	79	2	2	82	82	81	5	5
Serviceförvaltningen	195	188	187	10	7	193	184	185	10	
Kulturförvaltningen	27	26	26	1	1	24	23	23	3	3
Barn- och utbildnings- förvaltningen	1 139	1 113	1 107	231	213	1 119	1 095	1 089	220	
Omsorgsförvaltningen	962	883	884	66	59	971	875	879	56	47
Medborgarförvaltningen	160	157	156	33	30	156	151	151	45	
Totalt	2 872	2 754	2 746	359	327	2 848	2 712	2 707	358	320

Tabell 1. Personalvolym per förvaltning per den 31 december respektive år. Aktuella anställningsbeslut avser tillsvidareanställda som har en tillfällig placering med i vissa fall en annan sysselsättningsgrad.

Antalet tillsvidareanställda har ökat med 24 medarbetare eller 39 årsarbetare. De tidsbegränsat månadsanställda har ökat med en medarbetare eller sju årsarbetare. Det totala antalet årsarbetare för tillsvidareanställda och tidsbegränsat månadsanställda har därmed ökat med totalt 46 årsarbetare jämfört med 2021. I Värnamo kommun finns 2 306 tillsvidareanställda kvinnor och 566 män, kvinnorna utgör därmed 80,3 procent vilket är en minskning från 80,9 procent år 2021. Störst andel kvinnor, 91 procent, finns i omsorgsförvaltningen och i barn- och utbildningsförvaltningen 82 procent. Störst andel män, 63 procent, finns i samhällsbyggnadsförvaltningen samt i tekniska förvaltningen, 55 procent.

De största förändringarna i antal medarbetare 2022 finns barn- och utbildningsförvaltningen och omsorgsförvaltningen.

I barn- och utbildningsförvaltningen har antalet tillsvidareanställda ökat med 18 årsarbetare. Även antalet tidsbegränsat månadsanställda har ökat med 14 årsarbetare, det vill säga en total ökning med 32 årsarbetare. Ökningen består av fler allmänna visstidsanställningar och särskilda visstidsanställningar men -15 färre årsarbetare enligt skollagen. I barn- och utbildningsförvaltningen utgör tidsbegränsade anställningar enligt skollagen 52 procent (61 procent år 2021, 59 procent år 2020 och 52 procent år 2019) av de tidsbegränsade anställningarna. En anställning enligt skollagen innebär i många fall att medarbetare med önskad utbildning inte kunnat rekryteras. Under året ökade antalet tillsvidareanställda, dels på grund av att förvaltningen rekryterade något fler behöriga lärare, dels till följd av att flertalet fick sin tidsbegränsade anställning konverterad till tillsvidareanställning. Dock minskade inte de tidsbegränsade anställningarna i samma omfattning, utan ökade, vilket förklarar behovet av personal ute hos verksamheterna.

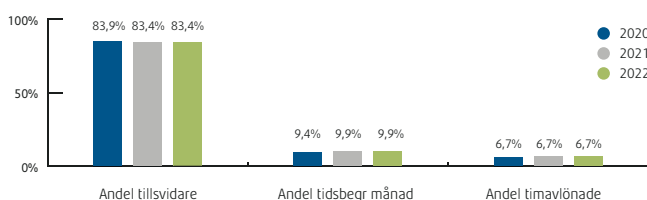
Även ökad övertid ger stöd för ökat personalbehov.

För att minska behovet av timvikarier och sjukfrånvaron har förskolorna haft projektanställningar som täckt upp vid frånvaro. Även överanställningar fanns under året för att säkra upp vid större frånvaro, framför allt i början av året.

I omsorgsförvaltningen har antalet tillsvidareanställda ökat med fem årsarbetare och antalet tidsbegränsat månadsanställda har ökat med 12 årsarbetare, det vill säga en total ökning med 17 årsarbetare. De första månaderna 2022 har det varit hög belastning på personal inom omsorgsförvaltningen med hög frånvaro av personal och brukare som var smittade av covid.

Tekniska förvaltningen har ökat med åtta tillsvidareanställda årsarbetare och minskat med tre tidsbegränsat månadsanställda, en total ökning med fem årsarbetare. Samhällsbyggnadsförvaltningen har minskat antalet tillsvidareanställda med två årsarbetare och de tidsbegränsat månadsanställda med tre årsarbetare, en total minskning med fem årsarbetare. I medborgarförvaltningen har antalet tillsvidareanställda ökat med fem årsarbetare och antalet tidsbegränsat månadsanställda minskat med nio årsarbetare, en total minskning med fyra årsarbetare.

Andelen tillsvidareanställda utgör 83,4 procent år 2022 vilket är oförändrat jämfört med 2021 men 0,5 procentenheter lägre än 2020. Andelen tidsbegränsat månadsanställda och andelen timavlönade är oförändrade jämfört med 2021.

Arbetstimmar som 2022 utförts av timavlönade finns till 69 procent inom vård- och omsorg samt till 21 procent inom pedagogisk verksamhet. De timavlönades timmar har till 76 procent utförts av kvinnor. Knappt hälften, 46 procent, av de timavlönade är 29 år och yngre och 14 procent är äldre än 65 år. Verksamheterna består i hög grad av kontaktyrken, människo-vårdande yrken, vilket medför att korttidsfrånvaro ofta måste ersättas med vikarie. Antalet kommuninvånare har ökat med 31 invånare, från 34 661 till 34 692¹ invånare. Sedan 2011 har antalet invånare ökat med 1 758 personer.

Antalet tillsvidareanställda årsarbetare per 1 000 kommuninvånare har mellan 2021 och 2022 ökat från 78,1 till 79,2 vilket beror på att antalet årsarbetare har ökat med 39 och invånarantalet har ökat med 31. Mellan 2015 och 2022 har antalet tillsvidareanställda årsarbetare per kommuninvånare ökat med 5,7. Ökningen av antalet årsarbetare beror till viss del på arbetet med heltidskultur.

2. Sysselsättningsgrad

Kommunen har sedan 2018 aktivt arbetat med heltid och 2022 har en ny riktlinje tagits fram för att stärka arbetet. Heltid och heltidskultur lyfts som en strategi för att möta kompetensförsörjningsbehovet. Ett ökat antal heltidsanställningar och heltidsarbetande syftar även till att höja kvaliteten i kommunens verksamheter.

SKR, Sveriges kommuner och regioner, valde 2021 att lyfta fram Värnamo kommun som ett lärande exempel².

SKR lyfter att alla nyanställningar i Värnamo kommun sedan januari 2018 sker på heltid samt att andelen heltidsarbetande inom vård och omsorg ökat med 18,4 procentenheter mellan 2018–2020. Enligt SKR ligger flera faktorer bakom framgången, en av dem är att kommunen vågat prata om kulturen, arbetsmiljön och kompetensförsörjningen.

	Aktuella anställningar	Grundanställningar	Aktuella anställningar	Grundanställningar	Aktuella anställningar	Grundanställningar	Aktuella anst. procentenh	Grundanst. procentenh
	2020		2021		2022		Förändring 2021/2022	
Kommunledningsförvaltningen	100	100	99,2	99,4	99,2	99,8	0	+0,4
Tekniska förvaltningen	98,2	98,2	98,5	98,5	98,5	98,5	0	0
Samhällsbyggnadsförvaltningen	99,2	99,2	99,4	99,4	99,4	99,4	0	0
Serviceförvaltningen	95,1	95,3	95,8	95,7	96,1	96,1	+0,3	+0,4
Kulturförvaltningen	94,1	94,1	96,6	96,6	96,9	96,9	+0,3	+0,3
Barn- och utbildningsförvaltningen	97,3	96,9	97,7	97,3	97,7	97,2	0	-0,1
Omsorgsförvaltningen	90,1	90,1	90,5	90,5	92,1	91,9	+1,6	+1,4
Medborgarförvaltningen	96,4	96,4	96,9	96,9	97,8	97,5	+0,9	+0,6
Totalt	94,8	94,7	95,2	95,1	95,9	95,6	+0,7	+0,5

Tabell 2. Medelsysselsättningsgrad i procent per förvaltning per den 31 december respektive år. Urval: tillsvidareanställda. Hänsyn har inte tagits till partiella ledigheter.

1) Kolada N01951 Invånare, totalt

2) <https://heltid.nu/heltid/inspiration/larandexempel/larandexempel/varnamokommun.57887.html>

Medelsysselsättningsgraden för tillsvidareanställda uppgår 2022 till 95,6 procent vilket är en ökning med 0,9 procentenheter jämfört med 2020. Kvinnornas medelsysselsättningsgrad är 95,1 procent (94,5 procent år 2021, 94 procent år 2020 och 93,4 procent år 2019). Motsvarande siffra för männen är 97,6 procent (97,6 procent år 2021, 97,7 procent år 2020 och 97,8 procent år 2019).

Samtliga förvaltningar förutom kommunledningsförvaltningen har ökat medelsysselsättningsgraden åren 2020–2022. Nedgången i kommunledningsförvaltningen beror på förändringar i sysselsättningsgrad hos enstaka medarbetare. Omsorgsförvaltningen har under perioden ökat med 1,8 procentenheter.

Sysselsättningsgrad i anställningen	2020-12-31		2021-12-31		2022-12-31		Förändring 2021/2022	
	Antal anställningar	Andel, %	Antal anställningar	Andel, %	Antal anställningar	Andel, %	Antal anställningar	Förändring procentenheter
100 %	2 166	76,3	2 205	77,4	2 298	80,0	+93	+2,6
75–99,9 %	507	17,9	500	17,6	440	15,3	-60	-2,3
0–74,9 %	167	5,9	143	5,0	134	4,7	-9	-0,3
	2 840		2 848		2 872		+24	

Tabell 3. Tillsvidareanställdas sysselsättningsgrad, grundanställning.

Andelen anställningar som är en heltidsanställning har ökat till 80 procent. Ökningen mellan 2020 och 2022 uppgår till 3,7 procentenheter och beror på kommunens aktiva arbete med heltid som norm.

3. Lönekostnadsförändring

Belopp i tusentals kronor (tkr)	2020 (tkr)	2021 (tkr)	2022 (tkr)	Förändring 2021/2022 (tkr)	Förändring 2020/2021 (%)
Lönekostnad månadsavlönade	1 076 301	1 094 235	1 126 380	2,9	1,7
Lönekostnad timavlönade	83 814	86 737	89 739	3,5	3,5
Totala lönekostnader	1 160 114	1 180 972	1 216 120	3,0	1,8
I genomsnitt per månad	96 676	98 414	101 343	3,0	1,8
Per månad/årsarbetare	29 813	30 337	30 775	1,4	1,8
Antal kommuninvånare ³	34 530	34 661	34 692	0,1	0,4
Lönekostnad per kommuninvånare	33 597	34 072	35 055	2,9	1,4

Tabell 4. Totala lönekostnader exklusive PO-tillägg för tillsvidareanställda, tidsbegränsat månadsanställda, timavlönade samt PAN-anställda. I kostnaden ingår förutom månadslön och timlön även övriga skattepliktiga kostnader till exempel ob, jour, beredskap, övertid, fyllnadslön, sjuklön med mera. Förtroendevalda och uppdragstagare ingår inte. Kostnader för RIB ingår, men ej timmar.

De totala lönekostnaderna för månadsavlönade och timavlönade har ökat med 3,0 procent mellan 2021 och 2022 vilket är en ökning med 1,2 procentenheter jämfört med föregående år. Löneöversynen 2022 innebar ett utfall inklusive

struktursatsningar på 2,21 procent (1,93 procent år 2021 och 2,52 procent år 2020). Utfallet i löneöversynen exklusive struktursatsningar uppgick till 1,80 procent (2,21 procent år 2021 och 2,29 procent år 2020).

3) Kolada N01951 Invånare, totalt

Lönekostnader för månadsavlönade har ökat med 2,9 procent. Ökningen består av 2,2 procent högre kostnader för månadslön samt därutöver högre kostnader för övertid, ob, sjuklön, semesterlön samt kostnader för intjänad fyllnadstjänstgöring och övertid.

Lönekostnader för timavlönade har ökat med 3,5 procent vilket främst beror på fler utförda timmar samt högre kostnader för ob, semester och sjuklön. Kostnader för löner till timanställda RIB⁴

är 434 tkr lägre 2022 jämfört med 2021. Om RIB exkluderas uppgår förändringen för timavlönade mellan 2021 och 2022 till 4,3 procent.

Den totala lönekostnadsökningen per månad och årsarbetare uppgår till 438 kronor eller 1,4 procent. Lönekostnaderna i förhållande till antal kommuninvånare har ökat med 983 kronor eller 2,9 procent.

4. Lönenivåförändring

	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31	Förändring 2021/2022 (procent)
Kvinnor	32 052	32 610	33 120	+1,6
Män	35 353	35 961	36 485	+1,5
Medellön	32 678	33 250	33 783	+1,6

Tabell 5. Medellön för tillsvidareanställda kvinnor respektive män per den 31 december, tillfällig placering.

Medellönerna har ökat med 1,6 procent 2022 jämfört med 2021. Kvinnornas medellön är 90,8 procent av männens medellön. Denna andel är 0,1 procentenhet högre jämfört med 2020 och 2021 då kvinnornas medellön uppgick till 90,7 procent av männens. Skillnaden i medellön mellan kvinnor och män förklaras av att män och kvinnor arbetar inom olika yrken, har olika utbildningsnivå, olika arbetstid och olika ålder.

En orsak till den minskade löneskillnaden mellan kvinnor och män över tid är att flera stora kvinnodominerade yrken har haft en högre löneutveckling än genomsnittet under de senaste åren. Det handlar om riktade satsningar i kollektivavtal, statliga satsningar samt satsningar som gjorts av arbetsgivaren lokalt. Även det svåra rekryteringsläget för vissa välfärdsyrken har påverkat.

5. Sjukfrånvaro

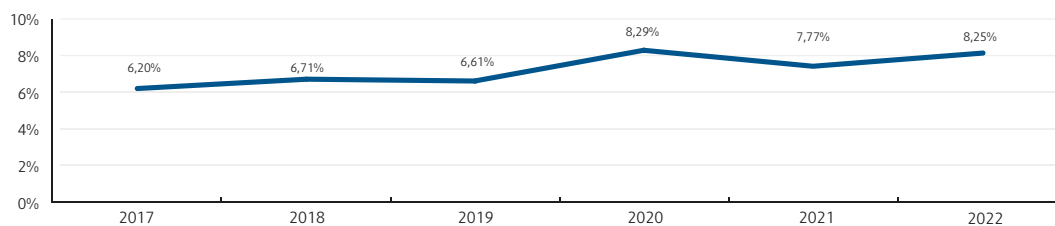

Diagram 2. Sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid 2017 till 2022.

Den totala sjukfrånvaron i Värnamo kommun har sedan 2017 ökat med 2,1 procentenheter från 6,2 procent till 8,3 procent 2022. Sjukfrånvaron har varierat genom åren. Det första pandemiåret (2020) ökade sjukfrånvaron med 1,7 procentenheter jämfört med året innan (2019). År 2021 minskade sjukfrånvaron med 0,5 procentenheter. År 2022 var sjukfrånvaron åter på samma nivå som i 2020. I jämförelse mellan kommunerna i Jönköpings län⁵

har Värnamo och Gnosjö kommuner högst sjukfrånvaro 2022 på 8,3 procent; följt av Jönköping, Aneby och Eksjö på 7,8 procent. Den lägsta sjukfrånvaron finns i Tranås med 7,1 procent. Enligt Sveriges kommuner och regioner är vägt medelvärde för de 236 redovisade kommunerna 8,1 procent år 2022.

⁴ RiB - Avtal för räddningstjänstpersonal i beredskap

⁵ N000090 Sjukfrånvaro totalt bland anställda, andel (%)

Redovisning i procent/procentenheter	Sjukfrånvarotid 2022 (%)	Andel >=60 dagar 2022 (%)	Sjukfrånvarotid förändring 2021/2022 (procentenheter)	Andel >=60 dagar förändring 2021/2022 (procentenheter)
Barn- och utbildningsförvaltningen	6,92	38,94	-0,32	-4,10
Kommunledningsförvaltningen	4,49	53,25	+1,84	+2,9
Kulturförvaltningen	4,33	37,98	-1,73	-6,70
Medborgarförvaltningen	6,88	53,27	-0,20	-0,77
Omsorgsförvaltningen	11,10	47,66	+0,79	-0,42
Samhällsbyggnadsförvaltningen	3,73	22,33	+1,29	-4,99
Serviceförvaltningen	10,18	37,21	+2,23	+2,85
Tekniska förvaltningen	6,62	51,44	+1,14	-0,95
Totalt	8,25	44,08	+0,48	-1,94

Tabell 6. Sjukfrånvaro januari-december av ordinarie arbetstid per förvaltning. Urval: tillsvidareanställda, tidsbegränsat månadsanställda och timavlönade.

Den totala sjukfrånvaron har minskat i tre av åtta förvaltningar; barn- och utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och medborgarförvaltningen. Omsorgsförvaltningen har den högsta sjukfrånvaron med 11,10 procent. I medborgarförvaltningens sjukfrånvaro 6,88 procent inkluderas anställda på BEA-avtalet. 33 medarbetare på BEA-avtalet har registrerad sjukfrånvaro i 2022. Sjukfrånvaron inom medborgarförvaltningen för övriga medarbetare, exklusive BEA-anställda, uppgår till 6,18 procent år 2022 och 6,45 procent år 2021.

Den långa sjukfrånvaron för hela Värnamo kommun har minskat med 1,94 procentenheter till 44,08 procent jämfört med 2021. Långtidssjukfrånvaron påverkas av hur mycket siffran för den totala sjukfrånvaron ändrar sig. Sjunker den totala sjukfrånvaron stiger också andelen för långtidssjukfrånvaron. Däremot ses att timmarna för långtidssjukfrånvaro ha ökat något. När förändringen för den långa sjukfrånvaron noteras ses att andelen har ökat inom kommunledningsförvaltningen och serviceförvaltningen.

Kommunledningsförvaltningen, omsorgsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen, serviceförvaltningen samt tekniska förvaltningen har ökat sin totala sjukfrånvaro jämfört med 2021. Majoriteten av yrkena inom omsorgsförvaltningen och serviceförvaltningen har haft begränsade möjligheter till distansarbete och möjligen kan pandemins påverkan medverkat till förvaltningarnas ökning av den totala sjukfrånvaron. Kommunledningsförvaltning-

en, medborgarförvaltningen samt tekniska förvaltningen är de förvaltningar som haft störst andel långtidssjukfrånvaron i relation till den totala frånvaron.

I jämförelse med länet är Värnamos andel av sjukfrånvaro 60 dagar eller längre den tredje högsta i länet med 44,1 procent⁶. Högst ligger Sävsjö med 52,5 procent. Närmast Värnamos siffror ligger Gnosjö 45,2 procent samt Habo 41,3 procent. Medelvärde för länet är 29,3 procent och riket 37,3.

Under 2022 har en ökning i antalet frånvarodagar skett i intervallet dag 1 och dag 2–14. En minskning har skett i intervallerna 15–59 dagar samt 60–89 dagar. I intervallet >= 90 dagar har antalet frånvarodagar på grund av sjukdom ökat jämfört med 2021. De största ökningarna i antal dagar finns i intervallen 2–14 dagar samt >= 90 dagar. Att intervallet 2–14 har ökat kan visa på att medarbetare följt allmänna råd och stannat hemma vid minsta symtom.

Bland medarbetare i Värnamo kommun är psykisk ohälsa även fortsättningsvis den vanligaste diagnosen när sjukförsäkringen träder in⁷, 44 procent (en ökning med två procentenheter sedan 2021), följt av övriga sjukdomar (till exempel covid-diagnoser, öron/näsa/hals och samsjuklighet) med 19 procent. Tredje vanligast är diagnosen sjukdomar i rörelseorganen med 18 procent.

6) Kolada N00091 Sjukfrånvaro mer än 59 dagar som andel av total sjukfrånvaro bland anställda, andel (%)
7) Diagnosfördelning anställda Värnamo kommun, Försäkringskassan (oktober 2022)

5.1 Sjukfrånvaro kvinnor och män per åldersintervall

	Sjukfrånvarotid 2022 (%)	Andel >=60 dagar 2022 (%)	Sjukfrånvarotid förändring 2021/2022 (procentenheter)	Andel >=60 dagar förändring 2021/2022 (procentenheter)
Kvinnor 0–29 år	10,12	20,40	+0,53	-2,12
Män 0–29 år	7,27	19,21	+0,33	+0,92
Totalt 0–29 år	9,43	20,17	+0,52	-1,50
Kvinnor 30–49 år	8,60	46,32	+0,23	-1,84
Män 30–49 år	4,45	24,68	+0,96	-10,18
Totalt 30–49 år	7,72	43,68	+0,35	-3,19
Kvinnor 50–99 år	9,47	53,90	+0,70	-0,34
Män 50–99 år	4,48	43,24	+0,30	-7,71
Totalt 50–99 år	8,46	52,77	+0,61	-1,12
Totalt kvinnor	9,16	46,06	+0,47	-1,18
Totalt män	4,88	30,20	+0,56	-6,55
Totalt 0–99 år	8,25	44,08	+0,48	-1,94

Tabell 7. Sjukfrånvaro januari-december av ordinarie arbetstid utifrån åldersintervall och kön. Urval: tillsvidareanställda, tidsbegränsat månadsanställda och timavlönade. Kolumnen "andel>=60 dagar avser den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tidsperiod av 60 dagar eller mer.

Sjukfrånvaron har 2022 ökat i samtliga grupper. Störst är ökningen inom gruppen män 30–49 år samt kvinnor 50–99 år. För både kvinnor och män är sjukfrånvaron störst i gruppen 0–29 år. Kvinnor har en högre sjukfrånvaro inom varje åldersgrupp och totalt sett en högre sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaron för kvinnor är 9,16 procent. I jämförelse med länet innebär det att Värnamo har 0,8 procentenheter högre än länsgenomsnittet. I jämförelse med riket ligger Värnamo 0,4 procentenheter över det vägda medelvärdet.

Sjukfrånvaron för män är 4,88 procent vilket i jämförelse med länet innebär att Värnamo ligger 0,4 procentenheter lägre. Genomsnittet för riket är 5,7 procent.

Sjukfrånvaron för gruppen 29 år och yngre uppgår i Värnamo till 9,43 procent 2022, det är den högsta noteringen av samtliga kommuner i länet. I jämförelse med medelvärdet för Jönköpings län noteras Värnamo kommun 1,9 procentenheter högre för aktuell åldersgrupp. Både länets och rikets medelvärde är 7,5 procent.

Åldersgruppen 30–49 år i Värnamo noteras en sjukfrånvaro på 7,72 procent. Länet sjukfrånvaro i gruppen uppgår till 7,1 procent och riket 7,5 procent. Åldersgruppen 50 år och äldre är genomsnittet för länet 8,6 procent och riket 8,9 procent. I Värnamo är sjukfrånvaron för gruppen 50 år och äldre 8,46 procent i 2022.

Värnamos långtidssjukfrånvaro för kvinnor har minskat i samtliga åldersintervall. Den långa sjukfrånvaron har ökat något för män inom åldersintervallen 0–29 år, medan den minskat i de två andra åldersgrupperna.

Fyra medarbetare har beviljats hel sjukersättning av Försäkringskassan under 2022. År 2021 beviljades en medarbetare hel sjukersättning.

Liksom föregående år ses att gruppen 29 år och yngre har högst sjukfrånvaro totalt sett. År 2021 var kvinnor i den aktuella åldersgruppen det enda intervallet som ökade, år 2022 ökar samtliga åldersintervall – totalt, för kvinnor och för män. En möjlig hypotes skulle kunna vara att den yngsta gruppen innehåller färre medarbetare som kan arbeta hemifrån, och Folkhälsomyndighetens rekommendationer under pandemin har varit att stanna hemma redan vid milda förkylningssymtom. Personer som inte kunnat arbeta hemifrån har därför behövt sjukskriva sig. En annan hypotes kan vara balansen mellan krav och resurser samt mellan arbete och familjeliv som ibland innebär så kallat dubbelarbete. Detta kan ses öka risken för stressrelaterad psykisk ohälsa. Yngre kvinnor löper högre risk att drabbas av psykisk ohälsa än andra grupper visar en socialförsäkringsrapport från Försäkringskassan⁸. Just psykisk ohälsa är den överlägset vanligaste orsaken till sjukskrivning i Värnamo kommun, sett till den statistik som Försäkringskassan tar fram gällande sjukskrivningar där sjukförsäkringen har nyttjats⁹. Yngre kvinnor är den grupp i Värnamo kommun som har högst total sjukfrånvaro både 2020, 2021 och 2022. För medarbetare i åldersgruppen 29 år och yngre utmärker sig Värnamo kommun jämfört med genomsnittet i både länet och riket. I medarbetarundersökningen 2021, kommunövergripande, ses indikatorn för livssituation och hälsa vara den svagaste av alla

uppmätta variabler. Variabeln har dessutom sänkts något sedan föregående medarbetarundersökning från 2019. Under variabeln efterfrågas om man som medarbetare har ork till en meningsfull fritid efter jobbet samt om man upplever att man som medarbetare har en bra balans mellan arbete och privatliv. En god organisatorisk och social arbetsmiljö kommer alltid vara aktuellt och väsentligt för att på bästa möjliga sätt motverka sjukskrivningar.

Även år 2022 präglades i perioder av pandemin och sjukfrånvaron bör sättas i relation till samhällets åtgärder för att minska smittspridning och underlätta för hälso- och sjukvården. I översikten för sjukfrånvarotalen ses att Värnamo för tredje året i rad haft en hög total sjukfrånvaro. I en jämförelse med riket går Värnamo kommun relativt jämna steg, i en jämförelse med andra kommuner i länet ses Värnamo kommun dock ha en högre sjukfrånvaro, i synnerhet i åldersgruppen 29 år och yngre. Arbetet med att hantera pandemin har i flera verksamheter medfört förändringar i arbetssätt och ibland har det också medfört en högre arbetsbelastning. Detta är riskfaktorer i arbetsmiljön som om det inte hanteras kan leda till en ökad sjukfrånvaro på sikt.

På basis av de ökande sjukfrånvarotalen de senaste åren startades därför ett sjukfrånvaroprojekt upp under 2021. En hörnsten i projektet är att implementera en ny modell för löpande uppföljning och analys av sjukfrånvaron. Modellen bygger på SKR:s forskningsbaserade metod Riskgruppsorienterat arbetssätt

som innebär att upptäcka individer med risk att hamna i sjukfrånvaro. Genom löpande analys och uppföljning ska man på så vis förhindra att hamna i längre sjukfrånvaro. De arbetsplatser och individer som identifieras med hög sjukfrånvaro ska sedan få ett förstärkt stöd med olika insatser som ska förhindra sjukfrånvaro. Modellen arbetar med grupperna frisk, risk och sjuk på tre nivåer i organisationen samtidigt; organisationsövergripande, arbetsplats- och medarbetarnivå. Under 2021 påbörjades ett arbete med att implementera modellen och 2022 har modellen initierats i förvaltningarna. Projektet är förlängt till sommaren 2023.

Under 2022 har ett flertal insatser genomförts i anslutning till hälsa, sjukfrånvaro och arbetsmiljö:

- Friskvårdssubventionen fördubblades tillfälligt till 2 000 kronor per medarbetare
- En temadag med fokus på psykisk hälsa och suicidprevention för samtliga chefer
- Hälsokonsultationer via företagshälsovården har genomförts som en del i pågående arbete med sjukfrånvaron
- Förtydligat rutin och ansvarsfördelning vid omställningsarbete
- Utvecklingsarbete relaterad till systematiskt arbetsmiljöarbete, och införande av systemstöd
- Workshops i kommunens verktyg för dokumentation av rehabiliteringsärenden

Donika Geci är undersköterska och jobbar inom omsorgen i Värnamo kommun.

8) Sjukfrånvaro i psykiatriska diagnoser, Försäkringskassan

9) Diagnosfördelning anställda Värnamo kommun, Försäkringskassan

5.2 Sjuklönekostnader

Belopp i tusentals kronor (tkr)	Sjuklöner 2022	Sjuklöner 2021	Sjuklöner 2020	Förändring 2021/2022, tkr
Kommunledningsförvaltningen	584	493	716	+91
Tekniska förvaltningen	973	974	1 174	-1
Samhällsbyggnadsförvaltningen	598	450	596	+148
Serviceförvaltningen	2 027	1 656	1 762	+371
Kulturförvaltningen	130	129	219	+1
Barn- och utbildningsförvaltningen	10 318	10 535	10 715	-217
Omsorgsförvaltningen	12 243	10 461	11 669	+1 782
Medborgarförvaltningen	1 237	1 139	1 840	+98
Totalt	28 110	25 837	28 691	+2 273

Tabell 8. Sjuklönekostnader exklusive PO-tillägg i tkr 2020–2022, samtliga anställningsformer.

Sjuklönekostnaderna är 2,3 mkr eller nio procent högre 2022 jämfört med 2021 och är därmed i nivå med utfallet pandemiåret 2020. Orsaker till ökningen är bland annat hög sjukfrånvaro, till följd av pandemin, i början av 2022. Ersättning för höga sjuklönekostnader har till viss del ersatts från staten och uppgick

till 8,7 mkr år 2022, till 10,2 mkr år 2021 och 21 mkr år 2020. Sjuklönekostnaderna följer de procentuella förändringarna i sjukfrånvaron men påverkas även av lönenivåer samt sjukfrånvarons längd.

6. Långtidsfriska

Andel långtidsfriska per ålder/kön

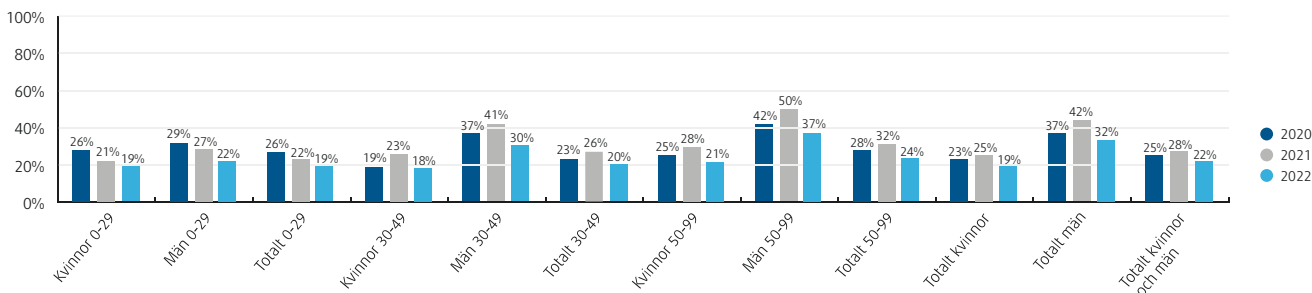

Diagram 3. Andel tillsvidareanställda som är långtidsfriska uppdelat per ålder/kön år 2020–2022. Individerna saknar sjukfrånvaroposter i lönetransaktionerna. Även tillsvidareanställda som slutat och börjat under året ingår.

Långtidsfrisk innebär att medarbetaren inte har haft någon sjukfrånvaro under året. Andelen långtidsfriska uppgår till 22 procent, vilket är en minskning med sex procentenheter jämfört med 2021. Frisknärvaron har påverkats av pandemin 2020–2022 och medarbetarna har tagit ansvar i att bekämpa pandemin och stannat hemma vid minsta symptom. Andelen långtidsfriska uppgick innan pandemin till 34 procent.

Den högsta andelen frisknärvaro, 24 procent, finns i åldersgruppen 50 år och äldre. Den lägsta andelen frisknärvaro, 19 procent, finns i åldersgruppen 29 år och yngre.

Andelen långtidsfriska har minskat i alla åldersgrupper. Frisknärvaron har minskat mest, åtta procentenheter, i åldersgruppen 50 år och äldre. Män i åldersgruppen 50 år och äldre har den högsta andelen långtidsfriska, 37 procent, men har minskat med 13 procentenheter sedan 2021. Kvinnor i åldersgruppen 30–49 år har den lägsta andelen långtidsfriska, 18 procent.

Skillnaden mellan män och kvinnor är stor. Andelen långtidsfriska kvinnor är 19 procent och andelen långtidsfriska män är 32 procent. Den största skillnaden mellan könen, 16 procentenheter, finns i åldersgruppen 50 år och äldre. Den minsta skillnaden, fyra procent, mellan könen finns i åldersgruppen 29 år och yngre.

7. Övertid, fyllnadstid, timlön

Arbetet med heltid och heltidskultur fortsätter och innebär att andelen heltidsanställda och heltidsarbetande ökar och behöver öka ytterligare.

Andelen heltidsanställda uppgick 2021 till 76 procent¹⁰ och andelen heltidsarbetande till 63 procent¹¹. Värnamo har lägre siffror för dessa båda nyckeltal jämfört med landets alla kommuner vars nyckeltal uppgår till 79 procent respektive 68 procent. Timmarna avseende övertid, fyllnadstid och timavlönades timmar påverkas av andelen heltidsarbetande, sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda ökar samtidigt som övertid, fyllnadstid och timavlönades timmar behöver minska.

Perioden 2014–2022 har timmarna för timavlönade och fyllnadstid minskat. Däremot har övertiden dubblerats under motsvarande period.

År 2022 motsvarar övertiden cirka 18 årsarbetare, fyllnadstiden 19 årsarbetare och timavlönade 221 årsarbetare. Antalet årsarbetare som utför övertid, fyllnadstid och timavlönade har totalt sett ökat från 249 till 258 årsarbetare mellan 2021 och 2022.

Inom omsorgsförvaltningen har det varit hög belastning på personal de första månaderna 2022 med hög frånvaro av personal och brukare som var smittade av covid. Det har varit en stor påfrestning på medarbetare som fått arbeta övertid för att täcka upp för den

ökade frånvaron och det merarbete som, bland annat, pandemin har inneburit. Sjukfrånvaron har ökat med anledning av Covid-19, RS- och calicivirus. Det har inneburit stor påfrestning på medarbetare som har fått arbeta övertid för att täcka upp för den ökade frånvaron. En fortsatt smittspridning har påverkat verksamheterna genom ökande sjukfrånvaro hos medarbetare som fått lösas med prioriteringar, övertid och merarbete.

Inom serviceförvaltningen har sjukfrånvaron ökat vilket medfört en högre arbetsbelastning på befintlig personal. Vikariebehovet har med det gått upp inklusive övertid och fyllnadstid. Personalomsättningen har varit hög, bland annat på grund av flera pensionsavgångar. Tillsättning av vakanta tjänster har flera gånger dragit ut på tiden vilket gjort att verksamheter under långa perioder gått underbemannade. Enligt serviceförvaltningen har behovet av vikarie de senaste åren ökat och i kombination med svårigheterna att hitta tillräckligt många vikarie och vikarie med rätt kompetens, har köpande förvaltningar inte fått täckning för sitt behov av vikarie.

I barn- och utbildningsförvaltningen har man i förskolorna, för att minska behovet av timvikarie och sjukfrånvaron, tillsatt projektanställningar som täckt upp vid frånvaro. Även överanställningar fanns under året i den mån det var möjligt, för att säkra upp vid större frånvaro, framför allt i början av året.

Övertid, mertid, timlön: Kostnader i miljoner kronor

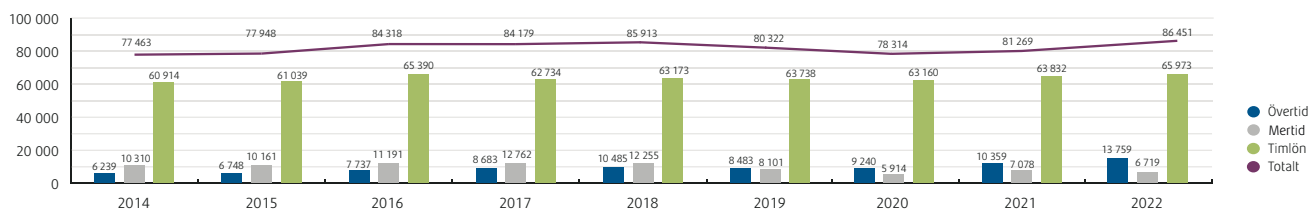

Diagram 4. Kostnader övertid, fyllnadstid, timlön, exkl. PO.

Kostnaderna för övertid är 3,4 mkr eller 33 procent högre 2022 jämfört med 2021, och är därmed på den högsta nivån under mätperioden 2014–2022. Den största delen av ökningen, 3,1 mkr, finns i omsorgsförvaltningen.

Kostnaderna för fyllnadstid är 359 tkr eller fem procent lägre 2022 jämfört med 2021. Kostnaderna för fyllnadstid har successivt minskat sedan 2014 och beror till stor del på att arbetet med heltid som norm pågått sedan 2018 och att fler grundanställningar får en högre sysselsättningsgrad, vilket gör att behovet av fyllnadstid minskar.

Kostnaderna för timlöner är 2,1 mkr eller tre procent högre 2022 jämfört med 2021. Kostnaderna för timlöner har ökat succesivt sedan 2014. Barn- och utbildningsförvaltningen, omsorgsförvaltningen och serviceförvaltningen har högre kostnader 2022 jämfört med 2021.

10) Kolada N00206 Heltidsanställda månadsavlönade, andel (%)

11) Kolada N00209 Heltidsarbetande månadsavlönade, andel (%)

Övertid, mertid, timavlönades timmar: Antal timmar

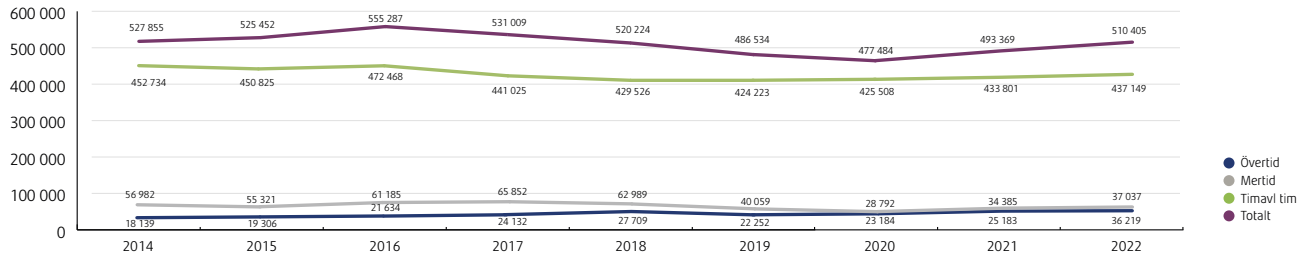

Diagram 5. Antal timmar övertid, fyllnadstid, timlön.

7.1 Förändring antal timmar mellan 2021 och 2022

Timmar	Övertid		Fyllnadstid		Timlön		Förändring
	Timmar 2022	Förändring 2021/2022	Timmar 2022	Förändring 2021/2022	Timmar 2022	Förändring 2021/2022	
Kommunledningsförvaltningen	192	+9	11	-32	3 263	-263	-286
Tekniska förvaltningen	3 809	-152	233	+69	4 330	+650	+567
Samhällsbyggnadsförvaltningen	972	+281	723	+45	3 036	+345	+671
Serviceförvaltningen	395	+130	1 157	+366	19 047	+4 430	+4 926
Kulturförvaltningen	64	+49	46	-50	1 604	+371	+370
Barn- och utbildningsförvaltningen	2 903	+996	6 747	-219	95 940	+365	+1 142
Omsorgsförvaltningen	26 391	+9 388	27 214	+2 115	297 492	+735	+12 238
Medborgarförvaltningen	1 493	+335	906	+358	12 437	-3 285	-2 592
Totalt	36 219	+11 036	37 037	+2 652	437 149	+3 348	+17 036

Tabell 9. Förändring antal timmar mellan 2021 och 2022.

Den största förändringen i det totala antalet timmar för övertid, fyllnadstid och timlön, finns i omsorgsförvaltningen som ökat med +12 238 timmar, serviceförvaltningen som ökat med +4 926 timmar, barn- och utbildningsförvaltningen som ökat med +1 142 timmar. Medborgarförvaltningen har minskat det totala antalet timmar med -2 592 timmar.

Arbetstid som utförs av timavlönade är inte alltid av akut och oförutsedd karaktär, även semestervikarier ingår i den timavlönade personalstyrkan.

Ökning med
17 036
timmar

Värnamo kommuns timmar för övertid, fyllnadstid och timlöner har ökat med 17 036 timmar

8. Personalomsättning

Personalomsättning definieras i Värnamo kommun som ett mått på hur många tillsvidareanställda som slutat i förhållande till genomsnittligt antal tillsvidareanställda.

Personalomsättning inklusive pensionsavgångar uppgår år 2022 till 12,3 procent vilket är en ökning med tre procentenheter jämfört med 2021. Personalomsättning exklusive

pensionsavgångar uppgår till 9,7 procent, vilket är en ökning med 2,6 procentenheter. Personalomsättningen är därmed på den högsta nivån under mätperioden 2018–2022. Andelen pensionsavgångar är under femårsperioden relativt stabil och utgör cirka 2–3 procentenheter.

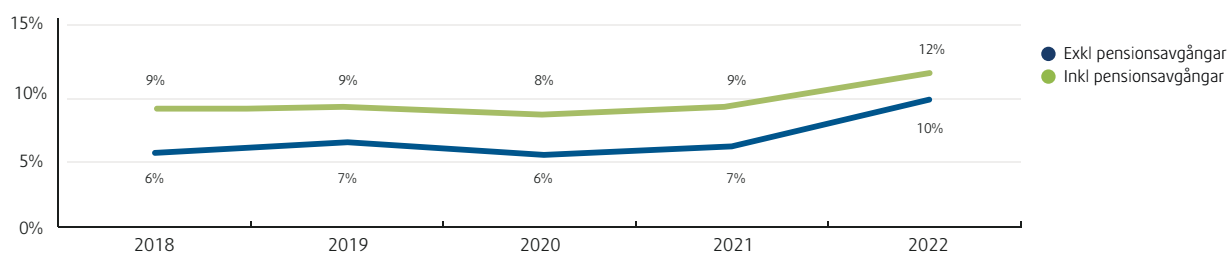

Diagram 6. Personalomsättning inklusive respektive exklusive pensionsavgångar 2018–2022.

År 2022 slutade 267 tillsvidareanställda medarbetare (253 medarbetare år 2021 och 227 medarbetare år 2020) varav 71 pensionsavgångar (58 pensionsavgångar år 2021 och 55 år 2020). Personalomsättningen varierar inom organisationen och mellan yrkesgrupper. Kommunledningsförvaltningen, kulturförvaltningen och omsorgsförvaltningen har en personalomsättning exklusive pensionsavgångar som är högre än 9,7 procent.

År 2022 gick 71 tillsvidareanställda medarbetare i pension. Av dessa valde 31 procent att gå i pension vid 65 års ålder

(40 procent år 2021), 29 procent valde att gå i pension vid 66–68 år (17 procent år 2021) och 40 procent valde att gå i pension i åldern 61–64 år (41 procent år 2021).

De kommande tio åren uppnår 23 procent av de tillsvidareanställda 65 års ålder.

Personalomsättningen 2021 i genomsnittskommunen i Sverige uppgår till 10 procent¹² och i Jönköpings läns kommuner till 10 procent. Utfallet visar att Värnamo följer trenden för i Sverige.

Värnamo kommuns personalomsättning har ökat från 7 procent 2021 till 10 procent 2022 exklusive pensionsavgångar.

10%
personalomsättning

¹²) Kolada N00219 Avgångna tillsvidareanställda under året, andel (%)

9. Arbets-skador

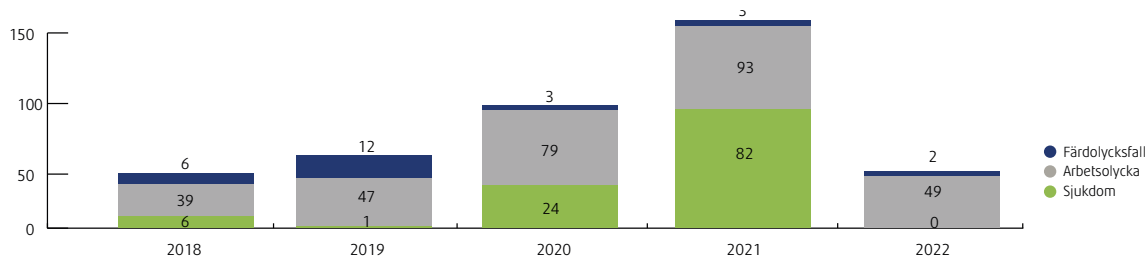

Diagram 7. Antal anmälda arbets-skador fördelat efter orsak.

Antalet anmälda arbets-skador till Försäkringskassan uppgår till 51 år 2022. Det innebär att anmälningarna är tillbaka på samma nivå som innan pandemin 2020–2021.

Anledningen till det stora antalet arbets-skador år 2021 beror till största del på sjukdom i covid-19 och biverkningar på grund av vaccinering. Flera anmälningar kopplade till covid-19 och biverkningar av vaccin registrerades som arbetsolycka medan det i stället eventuellt borde registrerats som arbets-sjukdom.

Arbetsmiljöverkets arbets-skadestatistik för riket 2021¹³ visar att antalet arbetsolyckor med sjukfrånvaro ökade med cirka 23 procent jämfört med 2020. Antalet anmälda arbets-sjukdomar 2021 ökade med cirka 48 procent. Orsakerna till de stora ökningarna kan till stor del kopplas till pandemin då anmälningarna som rör covid-19 ökade mycket kraftigt. Arbetsmiljöverket konstaterar att pandemin har haft stor påverkan på antalet anmälda arbets-skador till Försäkringskassan 2020 och 2021.

10. Företagshälsövård

Kostnaderna för företagshälsövård påverkas av lagstadgade obligatoriska hälsokontroller samt övriga insatser och utredningar som görs av företagshälsövärderna. Den totala kostnaden för tjänster hos företagshälsan uppgår till 1 336 325 kr år 2022 vilket är något lägre än 2021 då kostnaden uppgick till 1 351 505 kr. Kostnaderna utgörs till 37 procent av hälsoundersökningar och till 45 procent av behandling, stöd och rådgivning. Fakturerat belopp per yrkeskategori är företagssköterska 30 procent, företagsläkare 27 procent, psykolog 23 procent och beteendevetare 16 procent.

Kostnaderna mellan förvaltningarna varierar, främst beroende på de lagstadgade kontroller som genomförs bland annat för räddningstjänstens operativa personal.

Därav har samhällsbyggnadsförvaltningen den största kostnaden per anställd. Den genomsnittliga kostnaden fördelat på kommunens alla tillsvidareanställda uppgår till 465 kronor per medarbetare år 2022.

Användandet av företagshälsövärderna uppgår till 894 timmar år 2022 vilket är en minskning från 972 timmar år 2021. Använda timmar fördelas till 50 procent av insatser som avser ohälsa och 49 procent till insatser avseende hälsorisker.

**Antalet
arbets-skador
minskar**

Antalet anmälda arbets-skador minskar 2022 och är tillbaka på samma nivå som innan pandemin.

¹³ Arbetsmiljöverket, Arbets-skador 2021

Väsentliga personalförhållanden i kommunkoncernen

I kommunkoncernens HR-nyckeltal ingår förutom Värnamo kommun även Finnvedsbostäder AB, koncernen Värnamo Energi AB och Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB.

En nyckel för att klara kompetensförsörjningen är att alla medarbetare får rätt förutsättningar att göra ett bra arbete.

I kommunkoncernen har 96 procent av de tillsvidareanställda medarbetarna en anställning i Värnamo kommun och fyra procent har en anställning i bolagen. Antalet tillsvidareanställda årsarbetare inom kommunkoncernen har ökat med 44 och beror främst på en ökning inom Värnamo kommun. Även ökningen av åtta tidsbegränsat månadsanställda årsarbetare beror på en ökning i Värnamo kommun.

Sjukfrånvaron i kommunkoncernen har ökat 0,5 procentenheter till 8,1 procent och sjukfrånvaro längre än 60 dagar har minskat med 2,11 procentenheter. Förändringarna i sjukfrånvaron beror till stor del på effekter av coronapandemin. Medarbetarna i bolagen har lägre sjukfrånvaro än medarbetarna i Värnamo kommun, dock har sjukfrånvaron i samtliga bolag ökat jämfört med 2021.

Arbetet med HR-frågor är en viktig del för att nå de övergripande målen om kvalitet, delaktighet, kompetensförsörjning och klimat.

	Kommunkoncernen				Värnamo kommun			
	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	Förändring 2021 och 2022	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31	Förändring 2021 och 2022
Tillsvidareanställda, antal	2 989	2 961	2 952	+28	2 872	2 848	2 840	+24
Tillsvidareanställda, årsarbetare		2 800	2 791	+18	2 707	2 690	2 681	+17
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	362	363	344	-1	359	358	343	+1
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	330	322	302	+8	327	320	302	+7
Sjukfrånvaro, %	8,10	7,60	8,06	+0,50	8,25	7,77	8,29	+0,48
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	43,67	45,78	42,48	-2,11	44,08	46,02	41,91	-1,94

2 989
tillsvidareanställda

Kommunkoncernen har 2 989 tillsvidareanställda, en ökning med 28 stycken.

Osudden är en populär plats, här finns numera flera möjligheter till spontanidrott och motion.

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	3	1 317,2	1 121,9	547,2	493,9
Verksamhetens kostnader	4	-3 164,8	-2 863,4	-2 615,7	-2 452,5
Avskrivningar	5	-265,5	-275,7	-140,2	-133,6
Verksamhetens nettokostnader		-2 113,1	-2 017,2	-2 208,7	-2 092,2
Skatteintäkter	6	1 833,5	1 757,3	1 833,5	1 757,3
Generella statsbidrag och utjämning	7	471,0	447,9	471,0	447,9
Verksamhetens resultat		191,4	188,0	95,8	113,0
Finansiella intäkter	8	33,0	2,0	41,8	11,3
Finansiella kostnader	9	-32,0	-23,7	-4,8	-3,1
Resultat efter finansiella poster		192,4	166,3	132,8	121,2
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		192,5	166,3	132,8	121,2

Kommunkoncernens resultat 2022 är 192,5 miljoner kronor, en ökning med 26,2 miljoner kronor i förhållande till 2021

Resultaträkning fullfond och blandmodell

Belopp i miljoner kronor	Not	Fullfond	Blandmodell
		Bokslut 2022	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	3	547,2	547,2
Verksamhetens kostnader	4	-2 585,9	-2 615,7
Avskrivningar	5	-140,2	-140,2
Verksamhetens nettokostnader		-2 178,9	-2 208,7
Skatteintäkter	6	1 833,5	1 833,5
Generella statsbidrag och utjämning	7	471,0	471,0
Verksamhetens resultat		125,6	95,8
Finansiella intäkter	8	41,8	41,8
Finansiella kostnader	9	-4,8	-4,8
Resultat efter finansiella poster		162,6	132,8
Extraordinära poster		0,0	0,0
Årets resultat		162,6	132,8

Enligt redovisningslagen för kommuner betraktas intjänad pensionsrätt till och med 1997 inte som en skuld utan som en ansvarsförbindelse. Denna del av pensionsskulden uppräknas med förändringen av basbeloppet. I Värnamo kommun upprättas ett alternativt bokslut där ovanstående pensionsrätt betraktas som en avsättning och där förändringen av denna belastar årets resultat.

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen		
	Not	2022	2021	2022	2021
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	10	1,1	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	4 756,8	4 483,1	2 395,5	2 176,3
Maskiner och inventarier	12	844,5	823,5	203,9	190,4
Finansiella anläggningstillgångar	13	35,0	31,0	27,1	23,5
Summa anläggningstillgångar		5 637,4	5 337,6	2 626,5	2 390,2
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR	14	8,8	9,4	8,8	9,4
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd	15	98,9	113,0	82,7	96,7
Fordringar	16	445,4	371,6	280,2	240,5
Kassa och bank	17	265,5	338,8	256,9	311,2
Summa omsättningstillgångar		809,8	823,4	619,8	648,4
Summa tillgångar		6 456,0	6 170,4	3 255,1	3 048,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	18				
Årets resultat		192,5	166,3	132,8	121,2
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital		2 286,7	2 120,3	1 710,9	1 589,7
Summa eget kapital		2 479,2	2 286,6	1 843,7	1 710,9
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	52,8	50,8	52,4	50,4
Andra avsättningar	20	168,8	156,3	56,2	35,3
Summa avsättningar		221,6	207,1	108,6	85,7
Skulder					
Långfristiga skulder	21	3 044,4	3 028,9	730,8	705,4
Kortfristiga skulder	22	710,8	647,8	572,0	546,0
Summa skulder		3 755,2	3 676,7	1 302,8	1 251,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		6 456,0	6 170,4	3 255,1	3 048,0
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	23	18,4	18,4	18,0	18,0
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	24	533,5	563,3	533,5	563,3
Övriga ansvarsförbindelser	25	2 869,8	2 869,8	2 869,0	2 869,0

Balansräkning fullfond och blandmodell

Belopp i miljoner kronor	Not	Fullfond	Blandmodell
		2022-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	10	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	2 395,5	2 395,5
Maskiner och inventarier	12	203,9	203,9
Finansiella anläggningstillgångar	13	27,1	27,1
Summa anläggningstillgångar		2 626,5	2 626,5
Bidrag till infrastruktur	14	8,8	8,8
Omsättningstillgångar			
Förråd	15	82,7	82,7
Fordringar	16	280,2	280,2
Kassa och bank	17	256,9	256,9
Summa omsättningstillgångar		619,8	619,8
Summa tillgångar		3 255,1	3 255,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	18		
Årets resultat		162,6	132,8
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0
Övrigt eget kapital		1 147,6	1 710,9
Summa eget kapital		1 310,2	1 843,7
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	585,9	52,4
Andra avsättningar	20	56,2	56,2
Summa avsättningar		642,1	108,6
Skulder			
Långfristiga skulder	21	730,8	730,8
Kortfristiga skulder	22	572,0	572,0
Summa skulder		1 302,8	1 302,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		3 255,1	3 255,1
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter	23	18,0	18,0
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	24	0,0	533,5
Övriga ansvarsförbindelser	25	2 869,0	2 869,0

Kassaflödesanalys

Belopp i miljoner kronor	Not	Kommunkoncernen		Kommunen		
		2022	2021	Budget 2022	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		192,5	166,3	96,0	132,8	121,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster	26	261,0	265,8	146,0	135,9	120,4
Poster som redovisas i annan sektion	27	–	–		-12,2	-2,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		453,5	432,1	242,0	256,5	239,6
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter		13,3	7,7	9,0	13,3	7,7
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-73,8	-100,4	0,0	-67,4	-51,0
Ökning/minskning förråd och varulager		33,8	-10,9	-41,0	14,1	-12,1
Ökning/minskning kortfristiga skulder		69,6	-30,2	0,0	53,7	-0,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		496,4	298,3	210,0	270,2	183,3
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investering i materiella anläggningstillgångar		-597,6	-490,4	-228,0	-356,6	-230,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		11,2	2,0	10,0	10,5	2,0
Erhållna investeringsbidrag		19,9	11,1	0,0	19,9	11,1
Investering i finansiella tillgångar		-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella tillgångar		1,9	0,5	0,0	1,7	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-565,3	-476,8	-218,0	-324,5	-217,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån		373,7	556,2	8,0	50,0	150,0
Amortering av långfristiga skulder		-378,1	-330,5	0,0	-50,0	-50,0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-4,4	225,7	8,0	0,0	100,0
Årets kassaflöde		-73,3	47,2	0,0	-54,3	66,1
Likvida medel vid årets början		338,8	291,6	100,0	311,2	245,1
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		265,5	338,8	100,0	256,9	311,2

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

I kommunkoncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procent inflytande. Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
Värnamo Stadshus AB	100%
Värnamo Energi AB	100%
Finnvedsbostäder AB	100%
Värnamo kommunala industrifastigheter AB	100%
Kommunalförbund Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)	39%

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under 2022.

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdepminskning. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med ett anskaffningsvärde som överstiger 500 tusen kronor, med väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat. Komponentfördelning kan även tillämpas på materiella anläggningstillgångar med lägre anskaffningsvärde.

Nyinvesteringar som inte är pågående aktiverats månaden efter investeringstillfället. Detta är en ny princip från 1 september 2022.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns särskilda skäl för detta (till exempel verksamhetsförändringar, teknikskiften, organisationsförändringar). Normalt omprövas dock inte tillgångars nyttjandeperiod.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max tre år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Tomter för försäljning värderas kollektivt där de totala utgifterna för ett exploateringsområde fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Leasing

Kommunen har 197 leasingavtal som har en längre total löptid än tre år. Dessa är beloppsmässigt förhållandevis små och har inte redovisats som finansiell leasing i enlighet med rekommendation RKR R5 Leasing. Dessa redovisas som operationell leasing.

Skulder och avsättningar

Erhållna anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalda intäkter och periodiseras över 50 år, vilket motsvarar VA-ledningarnas nyttjandeperiod.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är från och med år 2017 beräknade enligt RIPS17.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Pensionsförpliktelser intjänade från år 1998 redovisas som avsättning enligt gällande rekommendation. Pensionsrätt avseende inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp har kommunen tecknat försäkring för och premier inbetalas löpande.

Avsättningar för pensioner baseras på en beräkning av extern pensionsadministratör.

Avsättningar för deponier har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen.

Återställning av deponier har värderats enligt anskaffningsvärdet och upplöses löpande.

VA, överuttag eller vinst

Överuttag i VA-verksamheten hanteras som en skuld till abonnenterna.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen och investeringsredovisningen

Driftredovisningen återger nämndernas relationer till omvärlden, där övriga nämnder utgör en del av omvärlden. Jämfört med resultaträkningen har driftredovisningen även påförts kommunin-terna poster som avser köp och försäljning mellan nämnderna.

Poster som ingår i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader.

Poster som kalkylmässigt simuleras är:

- Personalkostnader
- Kapitalkostnader, det vill säga avskrivningar och ränta på bundet kapital

Löner har belastats med ett personalkostnadspålägg som inkluderar sociala avgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader. Storleken på pålägget avgörs av den anställdes ålder.

Anställda född	Pålägg
Före 1937	0%
1938 – 1954	15,81%
1955 – 2001	39,70%
2002 och senare	18,49%

Löner för timanställda och kostnadsersättningar utbetalas månaden efter intjänandemånaden. Utbetalningar som sker i januari och som avser december belastar respektive nämnd den period som kostnaden avser. En periodisering till rätt period sker dock centralt under ansvar finansiering.

Materiella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en internränta på 1 procent. Internräntan baseras på genomsnittsräntan från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) vilken återspeglar kommunsektorns genomsnittliga lånekostnad.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebering är:

- Hyreskostnader: Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet med självkostnad. I internhyran ingår ett pålägg för att täcka kostnader för outhyrda lokaler. Värme, vatten, el och vaktmästeri debiteras utifrån verklig förbrukning/nyttjande.
- Transport/bilpool: Administrationskostnader för central fordonshantering interndeberas utifrån en fast kostnad per fordonstyp. Verksamhetsfordon debiteras utifrån verklig kostnad och vid nyttjande av kommunens bilpool debiteras verksamheterna till en fast tim- och milkostnad.
- Kost: Debering av kommunens produktionskök till självkostnad, beräknad på portionspris.

- Post och tryckeri: En fast månadsavgift debiteras för tur bilen. Vid nyttjande av kopierings- och frankeringstjänster debiteras verksamheterna för materialkostnad och maskinunderhåll.
- Bemanningsspool: Debering sker av serviceförvaltningens bemanningsspool till självkostnad utefter arbetade timmar.

Gemensamma kostnader som fördelas med schabloner är:

- IT-relaterade kostnader. Schablonen grundar sig på en procentsats på respektive nämnds rambudget. Varje nämnd har en unik procentsats som speglar nyttjandet av IT tjänster.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter föregående och innevarande år baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) decemberprognos.

Taxekollektivet för renhållning betalar sina avgifter till kommunalförbundet SÅM. Ansvar för deponier kvarstår dock i kommunen. Tidigare års fonderade medel används för sluttäckning av deponier. Driftskostnader av deponier täcks av skattemedel.

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter samt timkostnader för kommunens egen personal som arbetar med kommunens investeringsprojekt. I investeringsredovisningen ingår även interna maskinkostnader som beräknas utifrån maskinernas timkostnader.

Budgetramar för drift och investeringar fastställs av fullmäktige per nämnd.

Budgetjusteringar i driftredovisningen och investeringsredovisningen

Driftbudget

Belopp i tusentals kronor

Ändamål	Beslut	Budget
Årsbudget 2022, verksamhetens intäkter och kostnader	KF § 175/2021	1 988 454
Uttag resultatfond, Impl av NTA i Teknikcenter, Campus	KS § 329/2021	275
Utredning fotbollsarena för elitnivå	KF § 177/2021	1 000
Åtgärder Finnvedsvallen för spel 2022	KF § 177/2021	1 900
Rivning Jannelunds förskola	KF § 2/2022	1 900
Tillfällig ramökning år 2022 omsorgsförvaltningen	KF § 3/2022	10 000
Flytt av investeringsbudget till driftbudget inom servicenämnden	KF § 24/2022	1 850
Rivning Trälleborgsskolan	KS § 10/2022 KF § 135/2021	5 000
Ungdomscoacher, överförs 700 tkr från kommunstyrelsen till kulturnämnden	KF § 39/2022	0
Uttag resultatfond, utredningar/undersökningar, Samhällsbyggnads-nämnden	KS § 262/2022	640
Total budget, efter justeringar		2 011 019

Investeringsbudget

Inklusive investeringar i exploateringsområden.

Belopp i tusentals kronor

Ändamål	Beslut	Budget
Årsbudget 2022	KF § 176/2021	511 991
Åtgärder vid Finnvedsvallen inför allsvenskt spel 2022	KF § 177/2021	8 000
Uttag resultatfond, Impl av NTA i Teknikcenter, Campus	KS § 329/2021	75
Omfördela avsatta investeringsmedel, 138 miljoner kronor avseende nya förskolor, en i Bredaryd och två i Värnamo, till en övergripande budget för alla tre projekten.	KF § 2/2022	0
Utöka investerings-budgeten för tre nya förskolor	KF § 2/2022	11 760
Evakuering från Jannelunds förskola	KF § 2/2022	4 100
Ny infartsled från Ljussevekaleden	KF § 23/2022	4 000
Återkalla beslut KF § 23/2022, på grund av nytt infrastrukturprojekt 2023 och 2024	KFF §206/2022	-4 000
Trälleborgsskolan, arbeten för evakuering	KS §10/2022 KF § 135/2021	5 000
Gröndals idrottsarena	KS §10/2022 KF § 135/2021	3 000
Trälleborgsskolan, utökad utemiljö, evakuering	KS §10/2022 KF § 135/2021	3 000
Flytt av investeringsbudget till driftbudget inom servicenämnden	KF § 24/2022	-1 850
Musikal Bredaryds skola	KF § 25/2022	1 000
Utökning av investeringsbudget för Finnvedens gymnasium avseende kök och matsal	KF § 26/2022	12 500
Investeringsprojekt inköp av skrivare, tidigare läggs, avser servicenämnden	KF § 27/2022	1 480
Ombudgetering investeringar från år 2021	KF § 47/2022	174 291
Justering av investeringsbudget 2022, till investeringsplan 2023-2027 samt återlämning	KF § 47/2022	-237 678
Paviljonger Gröndalsskolan	KF § 51/2022	1 350
Utökning investeringsmedel för VA-anläggning på Forsheda 5:108 Delex	KF § 54/2022	3 900
Pepparmyntans förskola större underhållsinv.	KF § 133/2022	600
Exploaterings-inkomster		-31 000
Total budget, efter justeringar		471 519

Erhållna men ännu ej intäktsredovisade generella statsbidrag

Belopp i tusentals kronor

Bidragsgivare	Bidrag	Belopp
Socialstyrelsen	Utökad bemanning	2 237
Migrationsverket	Tillfälligt stöd Ukraina	1 070
Totalt		3 307

Not 2. Uppskattningar och bedömningar

Exploatering

Omklassificeringar från markreserv till omsättningstillgång vid exploatering sker när exploateringsområdet är klart för försäljning och den första tomten är helt betald.

Vid exploatering av ett område redovisas hela projektet som omsättningstillgång. Omklassificeringar från omsättningstillgång till anläggningstillgång för de delar som avser gator, vägar samt VA sker när exploateringsområdet är klart för försäljning och den första tomten är betald.

Periodisering av riktade statsbidrag

Kommunen periodiserar sökta men ej erhållna statsbidrag samt statsbidrag som kommunen ej behöver ansöka om.

Hur stor del av bidraget som periodiseras beror på hur säker kommunen är på att erhålla bidraget. Vid bedömning av hur stor del som ska periodiseras används modellen nedan.

Uppbokad procentsats

Vägledning

100 %	Säkert Bidraget har sökts flera gånger och bidraget har erhållits.
80–90 %	Viss osäkerhet Viss osäkerhet kring uppfyllnad av alla villkor förekommer.
70–80 %	Större osäkerhet Bidraget söks för första gången eller bidraget har sökts tidigare men ej erhållits.

Noter

Belopp i tusentals kronor

Not 3 Verksamhetens intäkter

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Försäljningsintäkter	534 607	452 799	36 753	35 206
Taxor och avgifter	200 460	183 631	152 951	145 333
Hyror och arrenden	285 677	237 170	43 283	41 514
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	164 242	156 339	164 242	156 339
Bidrag och gåvor från privata aktörer	488	141	488	141
EU-bidrag	72	129	72	129
Övriga bidrag	20 875	7 624	20 875	7 624
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	62 661	64 955	90 345	93 354
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	27 675	12 251	27 675	12 251
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	10 523	1 996	10 523	1 996
Övriga verksamhetsintäkter	9 961	4 887	0	0
Summa verksamhetens intäkter	1 317 242	1 121 922	547 207	493 887

Not 4 Verksamhetens kostnader

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-1 742 820	-1 683 723	-1 652 607	-1 600 152
Pensionskostnader	-152 735	-123 476	-147 885	-118 953
Lämnade bidrag	-97 242	-60 974	-97 242	-60 974
Köp av verksamhet	-212 533	-202 056	-192 161	-182 721
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-145 217	-127 733	-188 776	-170 868
Inköp av material och varor	-499 111	-363 500	-106 557	-96 228
Inköp av tjänster	-108 450	-159 923	-145 139	-131 294
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-65 721	-53 854	-65 721	-53 854
Realisationsförluster och utrangeringar	-29	0	-29	0
Anskaffningskostnad, sålda exploateringsfastigheter	-9 184	-4 463	-9 184	-4 463
Bolagsskatt	-11 329	-9 254	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-120 385	-74 457	-10 416	-32 967
Summa verksamhetens kostnader	-3 164 757	-2 863 413	-2 615 717	-2 452 474

Not 5 Av- och nedskrivningar

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Avskrivning immateriella tillgångar	-82	-39	0	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-146 298	-136 396	-88 242	-79 867
Avskrivning maskiner och inventarier	-108 993	-105 117	-41 824	-39 596
Nedskrivning byggnader och anläggningar	-10 153	-34 160	-10 153	-14 160
Summa av- och nedskrivningar	-265 526	-275 712	-140 219	-133 623

Not 6 Skatteintäkter

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Preliminär kommunalskatt	1 781 954	1 712 180	1 781 954	1 712 180
Preliminär slutavräkning innevarande år	40 576	39 479	40 576	39 479
Slutavräkningsdifferens föregående år	11 034	5 708	11 034	5 708
Summa skatteintäkter	1 833 564	1 757 367	1 833 564	1 757 367

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Inkomstutjämning	292 732	253 144	292 732	253 144
Kostnadsutjämning	-45 289	-33 366	-45 289	-33 366
Regleringsbidrag	95 652	102 690	95 652	102 690
Kommunal fastighetsavgift	77 374	75 304	77 374	75 304
Bidrag för LSS-utjämning	41 170	31 576	41 170	31 576
Övriga generella bidrag från staten	9 356	18 538	9 356	18 538
Summa generella statsbidrag och utjämning	470 995	447 886	470 995	447 886

Not 8 Finansiella intäkter

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Utdelningar från koncernföretag	0	0	3 000	3 000
Utdelningar på aktier och andelar	2 664	755	2 664	755
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	1 746	0	1 746	0
Ränteintäkter	3 243	461	1 404	137
Borgensavgifter	0	0	7 702	7 091
Övriga finansiella intäkter	25 328	786	25 329	272
Summa finansiella intäkter	32 981	2 002	41 845	11 255

Not 9 Finansiella kostnader

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Räntekostnader på lån	-34 529	-25 743	-2 873	-2 051
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-1 455	-773	-1 455	-773
Övriga finansiella kostnader	3 964	2 787	-516	-275
Summa finansiella kostnader	-32 020	-23 729	-4 844	-3 099

Not 10 Immateriella tillgångar

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	3 000	3 000	0	0
Inköp	0	0	0	0
Försäljningar	1 078	0	0	0
Nedskrivningar/Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	99	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	4 177	3 000	0	0
Ingående ackumulerade av- och nedskrivningar	-3 000	-3 000	0	0
Försäljningar	0	0	0	0
Nedskrivningar/Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-82	0	0	0
Utgående ackumulerade av- och nedskrivningar	-3 082	-3 000	0	0
Utgående redovisat värde	1 095	0	0	0

Not 11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	6 523 698	6 167 786	3 446 942	3 267 510
Inköp	568 032	426 102	298 212	183 155
Försäljningar	-24 625	-30	-20 625	-30
Nedskrivningar/utrangeringar	-8 239	-3 699	-8 239	-3 699
Överföringar	-136 859	-66 461	20 410	6
Utgående anskaffningsvärde	6 922 007	6 523 698	3 736 700	3 446 942
Ingående ackumulerade av- och nedskrivningar	-2 040 570	-1 893 836	-1 270 670	-1 180 443
Försäljningar	16 850	39	16 850	0
Nedskrivningar/utrangeringar	4 848	-10 373	848	-10 373
Överföringar	-86	-78	-2	-28
Årets avskrivningar	-146 269	-136 322	-88 212	-79 826
Utgående ackumulerade av- och nedskrivningar	-2 165 227	-2 040 570	-1 341 186	-1 270 670
Utgående redovisat värde	4 756 780	4 483 128	2 395 514	2 176 272
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	-	-	32 år	34 år

Nedskrivning har skett under året av markanläggning för tillfälliga skollokaler med 1,8 miljoner kronor eftersom de ska flyttas till annan plats. Nedskrivning har skett under året av markanläggning Park Arena med 1,4 miljoner kronor avseende marksanering.

Not 12 Maskiner och inventarier

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	2 134 578	2 097 954	646 520	675 994
Inköp	103 908	90 513	58 418	47 117
Försäljningar	-6 737	-7 915	-1 572	-6 838
Utrangeringar	-7 565	-69 870	-7 565	-69 870
Överföringar	29 671	23 896	-244	117
Utgående anskaffningsvärde	2 253 855	2 134 578	695 557	646 520
Ingående ackumulerade av- och nedskrivningar	-1 311 062	-1 263 277	-456 121	-493 094
Försäljningar	6 000	7 673	1 503	6 838
Utrangeringar	4 803	49 782	4 803	69 782
Överföringar	-16	-9	22	-9
Årets avskrivningar	-109 016	-105 231	-41 854	-39 638
Utgående ackumulerade av- och nedskrivningar	-1 409 291	-1 311 062	-491 647	-456 121
Utgående redovisat värde	844 564	823 516	203 910	190 399
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	-	-	10 år	8 år

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Aktier och andelar				
Gnosjöregionens näringslivsråd	6	6	6	6
Inera AB	42	42	42	42
Kommentusgruppen AB	2	2	2	2
Södra skogsägarna ekonomisk förening	354	180	354	180
Värnamo City	13	13	13	13
Värnamo Näringsliv AB	10	10	10	10
Värnamo Stadshus AB	0	0	4 000	4 000
Kommuninvest ekonomisk förening	19 741	16 284	19 741	16 284
Andra långfristiga värdepappersinnehav	2 812	9 696	0	0
Summa aktier och andelar	22 980	26 233	24 168	20 537
Bostadsrätter	2 937	3 037	2 937	3 037
Andra långfristiga fordringar	9 036	1 723	0	0
Summa finansiella anläggningstillgångar	34 953	30 993	27 105	23 574

Not 14 Bidrag till infrastruktur

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Bidrag till Trafikverket för åtgärder riksväg 27				
Totalt bidrag	13 950	13 950	13 950	13 950
Ackumulerad upplösning	-5 142	-4 584	-5 142	-4 584
varav årets upplösning	-558	-558	-558	-558
Summa bidrag till infrastruktur	8 808	9 366	8 808	9 366

Kommunfullmäktige beslutade 2010-12-16 att godkänna avtalet med Trafikverket om kommunal medfinansiering av åtgärder på riksväg 27. Bidraget upplöses på 25 år.

Not 15 Förråd, lager och exploateringsfastigheter

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Tomter för försäljning				
Ingående värde	92 203	81 638	92 203	81 638
Årets anskaffningar	16 293	38 583	16 293	38 583
Årets försäljningar	-9 184	-4 463	-9 184	-4 463
Nedskrivningar	-1 213	-803	-1 213	-803
Överföringar	-19 865	-22 752	-19 865	-22 752
Utgående värde tomter för försäljning	78 234	92 203	78 234	92 203
Förråd, Nydalavägen	2 829	2 315	2 829	2 315
Förråd skogsprodukter	585	468	585	468
Råvaror och förnödenheter	16 250	16 302	0	0
Lager, Stomsjö	1 012	1 733	1 012	1 733
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	98 910	113 021	82 660	96 719

Not 16 Fordringar

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Kundfordringar	154 878	149 823	23 045	38 775
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	74 538	62 596	74 538	62 596
Kommunalskattefordringar	21 096	18 749	21 096	18 749
Övriga kortfristiga fordringar	22 504	9 608	878	52
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	172 385	130 759	160 605	120 299
Summa fordringar	445 401	371 535	280 162	240 471

Not 17 Kassa och bank

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Kontantkassa	842	160	34	36
Bank	264 655	338 667	256 891	311 153
Summa kassa och bank	265 497	338 827	256 925	311 189

Kommunen har tillsammans med koncernföretagen en gemensam checkräkningskredit på 100 miljoner kronor. Krediten är för närvarande outnyttjad.

Not 18 Eget kapital

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående eget kapital	2 286 663	2 120 341	1 710 902	1 589 703
Årets resultat	192 479	166 324	132 831	121 199
Justering av eget kapital	0	-2	0	0
Summa eget kapital	2 479 142	2 286 663	1 843 733	1 710 902

Not 19 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	50 374	46 222	50 374	46 222
Nyintjänad pension	2 276	3 546	1 964	3 217
Årets utbetalningar	-2 055	-2 091	-2 055	-2 091
Ränte- och basbeloppsuppräkring	995	610	995	610
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	1 296	0	1 296
Övrig post	764	309	764	309
Förändring löneskatt	505	916	405	811
Summa avsatt till pensioner inklusive löneskatt	52 859	50 808	52 447	50 374

Uppgifter om aktualiseringsgrad och visstidsförordnanden finns i not 24.

Not 20 Andra avsättningar

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	35 275	19 903	35 275	19 903
Nya avsättningar	0	24 357	0	24 357
lanspråktagna avsättningar	-14 016	-8 985	-14 016	-8 985
Utgående avsättning	21 259	35 275	21 259	35 275
Återställandet av deponier görs löpande. År 2021 har tekniska förvaltningen gjort en uppdaterad beräkning avseende kommande utgifter för utredning och åtgärder.				
Avsatt för medfinansiering Bangården				
Redovisat värde vid årets början	0	0	0	0
Nya avsättningar	8 172	0	8 172	0
lanspråktagna avsättningar	-580	0	-580	0
Utgående avsättning	7 592	0	7 592	0
Medfinansiering Värnamo Bangård för frigörande av exploateringsmark.				
Avsatt för medfinansiering Järnvägen Y:et				
Redovisat värde vid årets början	0	0	0	0
Nya avsättningar	27 300	0	27 300	0
lanspråktagna avsättningar	0	0	0	0
Utgående avsättning	27 300	0	27 300	0
Medfinansiering av upprustning av järnvägen Jönköping - Vaggeryd - Värnamo - Nässjö, det så kallade Y:et.				
Avsättning för skatter	112 631	109 995	0	0
Aktuella skatteskulder	0	0	0	0
Övriga avsättningar	0	11 000	0	0
Summa andra avsättningar	168 782	156 270	56 151	35 275

Not 21 Långfristiga skulder

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	2 833 664	2 843 410	520 000	520 000
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	96 323	85 304	96 323	85 304
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	52 099	35 257	52 099	35 257
Förutbetalda intäkter, investeringsfond VA	62 354	64 854	62 354	64 854
Summa långfristiga skulder	3 044 440	3 028 825	730 776	705 415
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Anläggningsavgifter återstående år (vägt snitt)	43 år	–	43 år	–
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år (vägt snitt)	14 år	–	14 år	–
Investeringsfond VA, återstående antal år	26 år	27 år	26 år	27 år
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	1,03	0,82	0,56	0,45
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	0,79	0,35	–	–
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,43	2,65	2,25	2,77
Kapitalförfall andel av lån				
0-5 år	2 655 664	2 002 410	520 000	520 000
över 5 år	178 000	841 000	–	–
Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat	2,78	3,15	–	–
Genomsnittlig räntebindningstid exklusive derivat	1,06	1,30	2,25	2,77
Derivat				
Elterminer MWh	256 498	162 323	–	–
Ränteswapar säkrad volym miljoner kronor	905	905	–	–

Derivaten innehas i säkringssyfte, varför värdeförändringen ej redovisas löpande. Elterminerna har ett övervärde om 145 miljoner kronor (136) och ränteswapparna har ett övervärde/undervärde om 67,1 miljoner kronor (-41,1). Förutbetalda intäkter för anläggningsavgifter periodiseras på 50 år vilket är lika med den vägda genomsnittliga nyttjandeperioden för VA-anläggningarna. De offentliga investeringsbidragen periodiseras på det antal år som motsvarar nyttjandeperioden för den tillgång som bidraget avser.

Not 22 Kortfristiga skulder

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	74 877	77 610	100 497	50 192
Leverantörsskulder	189 460	169 566	151 640	128 917
Moms och punktskatter	0	0	0	1 631
Personalens skatter, avgifter och avdrag	26 389	26 210	26 155	25 639
Semester och övertidsskuld	88 453	91 693	88 102	91 186
Kommunskatteskulder	0	0	0	19 014
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	266 514	232 322	186 140	206 265
Övriga kortfristiga skulder	65 092	50 421	19 443	23 181
Summa kortfristiga skulder	710 785	647 822	571 977	546 025

Not 23 Panter och därmed jämförliga säkerheter

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Borgensåtagande kommunala koncernföretag				
Fastighetsinteckningar	18 360	18 010	18 010	18 010
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	18 360	18 010	18 010	18 010

Not 23 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inklusive löneskatt	563 319	565 644	563 319	565 644
Årets utbetalningar	-25 115	-24 530	-25 115	-24 530
Ränte- och basbeloppsuppräknig	12 731	7 865	12 731	7 865
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	12 860	0	12 860
Nyintjänad pension	-395	2 683	-395	2 683
Pension till efterlevande	0	0	0	0
Övrig post	2 755	-749	2 755	-749
Förändring av löneskatt	-5 829	-454	-5 829	-454
Byte av tryggnad	-14 004	0	-14 004	0
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inklusive löneskatt	533 462	563 319	533 462	563 319

Övriga upplysningar avseende pensioner

Aktualiseringsgrad	99%	99%	99%	99%
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	3	2	3	2
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	0	0	0	0
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0	0	0

Genomförda inlösen av pensionsrätter intjänade före 1998, belopp inklusive särskild löneskatt (24,26%):

År 2006: Pensionstagare födda 19420101-19430415	24 335	24 335	24 335	24 335
År 2007: Pensionstagare födda 19430416-19440331	29 123	29 123	29 123	29 123
År 2008: Pensionstagare födda 19440401-19440731	9 493	9 493	9 493	9 493
År 2010: Pensionstagare födda 19460108-19461226	24 408	24 408	24 408	24 408
År 2010: Pensionstagare födda 19470104-19470316	9 853	9 853	9 853	9 853
År 2011: Pensionstagare födda 19470331-19470417	4 185	4 185	4 185	4 185
År 2011: Pensionstagare födda 19370104-19381020	10 133	10 133	10 133	10 133
År 2012: Pensionstagare födda 19381021-19391230	19 816	19 816	19 816	19 816
År 2013: Pensionstagare födda 19640110-19640724	3 253	3 253	3 253	3 253
År 2013: Pensionstagare födda 19650104-19651130	6 637	6 637	6 637	6 637
År 2016: Vissa utvalda pensionstagare	11 261	11 261	11 261	11 261
År 2017: Vissa utvalda pensionstagare	4 068	4 068	4 068	4 068
År 2018: Vissa utvalda pensionstagare	5 087	5 087	5 087	5 087
År 2022: Vissa utvalda pensionstagare	20 344	0	20 344	0
Summa genomförda inlösen av pensionsrätter intjänade före 1998	181 996	161 652	181 996	161 652

Kommunförbundet Jönköpings län avvecklades som organisation per den 31 december 2005. Kommunerna i Jönköpings län har ansvar för pensionsförpliktelserna för den tidigare anställda personalen. Administrationen sköts av Jönköpings kommun. Avsatta medel för pensionerna finns i en stiftelse. Dessa räcker förmodligen för att säkerställa finansieringen av framtida pensionsutbetalningar. Om så inte sker ska kostnaderna fördelas mellan länets samtliga kommuner. Per 2022-12-31 fanns ett överskott om 7 922 tusen kronor i förhållande till pensionsåtagandena.

Not 25 Övriga ansvarsförbindelser

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Borgensåtagande kommunala koncernföretag				
Värnamo Stadshus AB	276 000	276 000	276 000	276 000
Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB	596 000	596 000	596 000	596 000
Finnvedsbostäder AB	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Värnamo Energi AB	395 000	395 000	395 000	395 000
Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)	101 400	101 400	101 400	101 400
Övriga borgensförbindelser				
Egnahem och småhus, SBAB	8	9	8	9
Övriga borgensförbindelser	938	938	200	200
Övriga förpliktelser				
Donationer att förvalta	406	405	406	405
Summa övriga ansvarsförbindelser	2 869 752	2 869 752	2 869 014	2 869 014

Medlemskap i Kommuninvest ekonomisk förening

Värnamo kommun har i april 2012 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sveriges AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse.

Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Värnamo kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s totala förpliktelser till 540,3 miljarder kronor och totala tillgångar till 537,0 miljarder kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 3 122,8 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna till 3 139,1 miljoner kronor.

Medlemskap i kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)

Värnamo kommun har i juni 2017 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för kommunalförbundet SÅM:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner i GGW har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i kommunalförbundet SÅM har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförpliktelser. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storleken på medlemskommunerna.

Den solidariska borgen för samtliga kommuner som avser låneförpliktelser uppgick per 2022-12-31 till 250,0 miljoner kronor, varav aktuell skuld är 128,0 miljoner kronor. Värnamo kommuns ansvar i ovan nämnda ansvarsförbindelse är 39 % och uppgick per 2022-12-31 till 49,9 miljoner kronor.

Den solidariska borgen för samtliga kommuner som avser checkräkningskrediten uppgick per 2022-12-31 till 10,0 miljoner kronor, men är outnyttjad. Värnamo kommuns andel i ovan nämnda ansvarsförbindelse är 39 %.

Not 26 Justering för ej likviditetspåverkande poster

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Avskrivningar	255 373	275 712	130 066	119 463
Nedskrivningar/utrangeringar	10 153	0	10 153	14 160
Avsättning pensioner	2 051	4 176	2 073	4 152
Avsättning återställning deponi	-14 016	15 371	-14 016	15 371
Avsättning VA-investeringsfond	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Avsättning övrigt	29 028	-4 797	34 892	0
Upplösning av bidrag till infrastruktur	558	558	558	558
Upplösning av skuld för anläggningsavgifter	0	0	-2 251	-1 986
Upplösning av investeringsbidrag	0	0	-3 359	-2 616
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-19 628	-22 679	-19 728	-26 235
Summa övriga ej likviditetspåverkande poster	261 019	265 841	135 888	120 367

Not 27 Poster som redovisas i annan sektion

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	0	0	-10 494	-1 996
Realisationsresultat vid avyttring av finansiell tillgång	0	0	-1 746	0
Summa poster som redovisas i annan sektion	0	0	-12 240	-1 996

Not 28 Upplysning om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen:

Redovisning avser	Lagstiftning	Publicerad
VA-redovisning	Lag om allmänna vattentjänster	Värnamo kommuns årsredovisning
Hållbarhetsredovisning, Värnamo Energi koncern	Årsredovisningslagen	Bolagets hemsida

Not 29 Kostnader för räkenskapsrevision

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2022	2021	2022	2021
Sakkunnigt biträde	366 115	247 803	240 000	247 000
Förtroendevalda revisorer	67 400	67 400	67 400	67 400
Total kostnad för räkenskapsrevision	433 515	315 203	307 400	314 400

Not 30 Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning			
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna		
Kommunen		0	0	0	0	0	0		3 000
Värnamo Stadshus AB	100%	0	0	6 000	30 000	3 000			0
Värnamo kommunala industrifastigheter AB	100%	0	0	0	6 000	0			0
Finnvedsbostäder AB	100%	0	0	0	0	0			0
Värnamo Energi AB	100%	0	0	30 000	0	0			0
Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)	39%	0	0	0	0	0			0
		0	0	36 000	36 000	3 000			3 000

Enhet	Ägd andel	Försäljning		Lån		Räntor och borgensavgifter		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Kommunen		15 686	131 070	0	0	7 702	0	2 868	0
Värnamo Stadshus AB	100%	0	230	0	0	0	638	0	276
Värnamo kommunala industrifastigheter AB	100%	30 583	796	0	0	0	1 886	0	596
Finnvedsbostäder AB	100%	47 259	9 685	0	0	0	4 540	0	1 500
Värnamo Energi AB	100%	50 569	4 434	0	0	0	638	0	395
Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)	39%	2 659	541	0	0	0	0	0	101
		146 756	146 756	0	0	7 702	7 702	2 868	2 868

Särskild redovisning för vatten- och avloppsverksamheten

Kommunens allmänna VA-anläggning förser huvuddelen av kommuninvånarna och flertalet industrier och andra verksamheter med dricksvatten och avlopp. I reningsverken behandlas avlopp från i stort sett samtliga hushåll i kommunen antingen som direktanslutet spillvatten eller genom behandling av slam från enskilda slamavskiljare. Dessutom tar VA-anläggningen hand om dagvatten, det vill säga regn- och dräneringsvatten från tätbebyggda områden.

VA-anläggningen har cirka 7 524 vattenmätare utplacerade och 7 067 anslutna abonnenter vilket motsvarar 83 procent av kommunens invånare. Verksamheten omsätter cirka 83 miljoner kronor och finansieras i huvudsak via taxeavgifter från brukarna.

Avgifterna bestäms av en taxa som fastställs av kommunfullmäktige.

Förutsättningarna för VA-verksamheten och möjligheterna till att ta ut avgifter regleras i lag. Som i övrig kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincipen, det vill säga att kommunen inte får ta ut mer i avgifter än det som behövs för att täcka kostnaderna.

VA-verksamheten utgör en integrerad del av övrig verksamhet inom kommunstyrelsens tekniska utskott. Resultat- och balansräkning för VA-verksamheten som redovisas här avser därför ett fiktivt ”företag” inom utskottet. VA-verksamheten har egen personal men köper också interna tjänster från tekniska förvaltningen.

Verksamheten har ingen egen kassa- eller finansförvaltning utan detta hanteras via kommunens ekonomiavdelning. Balansräkningen har därför förenklats och innehåller få omsättningstillgångar eller kortfristiga skulder.

Värnamo kommun klarar de miljökrav som EU ställt på Sverige och Värnamo.

Balansräkning

Belopp i miljontals kronor	Not	2022	2021
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	840,6	807,7
Maskiner och inventarier	7	1,0	1,2
Summa anläggningstillgångar		841,6	808,9
Summa tillgångar		841,6	808,9
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
		0,0	0,0
Skulder			
Långfristiga skulder	8	-830,3	-792,3
Kortfristiga skulder		-11,3	-16,6
Summa skulder		-841,6	-808,9
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		-841,6	-808,9

Resultaträkning

Belopp i miljontals kronor	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter	2	89,1	85,4
Verksamhetens kostnader	3	-58,5	-52,6
Avskrivningar	4	-24,0	-25,2
Verksamhetens nettokostnader		6,6	7,6
Finansiella intäkter	5	1,7	2,0
Finansiella kostnader	5	-8,3	-9,6
Resultat efter finansiella poster		0,0	0,0
Årets resultat		0,0	0,0

Not 1 Redovisningsprinciper VA

Särskild redovisning för vatten och avloppsverksamhet är upprättad i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412), Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer.

- Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med tidigare år om inget annat anges.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivningstider på anläggningstillgångar följer rekommenderade tider från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och speglar den beräknade nyttjandeperioden. Komponentavskrivning tillämpas. Ränta på kassaflöden beräknas ej.

Långfristiga lån

De långfristiga lånen motsvarar anläggningstillgångarna med avdrag för avsättningar, fonderingar och förutbetalda anläggningsavgifter. På lånet betalas en ränta utifrån SKR:s rekommendation för internräntan som belastar årets driftresultat.

Långfristiga skulder

Investeringsfond

Under åren 2011-2015 genomfördes byggnationen av ett nytt avloppsreningsverk. I nuläget pågår byggnation av därtill hörande överföringsledningar.

Under många år har överskotten från VA-verksamheten redovisats i en investeringsfond för denna investering. Sammanlagt fanns 82,4 miljoner kronor i fonden vid tidpunkten för färdigställandet av avloppsreningsverket. Reningsverket blev klart och togs i bruk i augusti 2015. Upplösningen av fonden sker under 33 år med start 2015. Det årliga beloppet som upplöses och återförs som intäkt i VA-verksamheten uppgår till 2,5 miljoner kronor.

Överuttag eller vinst

Överuttag i VA-verksamheten hanteras som en skuld till abonnenterna.

Noter VA

Not 2 Verksamhetens intäkter	2022	2021
Externa intäkter		
Brukningssavgifter	77 771	74 780
Anläggningsavgifter ¹	2 251	1 986
Upplösning av investeringsfond	2 500	2 500
Kommunbidrag ²	0	0
Investeringsbidrag	51	7
Övriga intäkter	339	91
Interna intäkter	6 215	6 065
Summa verksamhetens intäkter	89 126	85 428

¹ Inkomster från nya anläggningsavgifter uppgick under året till 13 270 tusen kronor. Av årets anslutningsavgifter intäktsfördes 265 tusen kronor, resterande intäkter från anläggningsavgifter (1 986 tusen kronor) avser intäktsföring av förutbetalda anläggningsavgifter från tidigare verksamhetsår.

² Kommunbidrag avser tillskott av skattemedel till VA-verksamheten.

Not 3 Verksamhetens kostnader	2022	2021
Externa kostnader		
Personalkostnader exklusive pensionskostnader ¹	-17 616	-15 837
Material	-5 192	-4 669
Extern köpta tjänster	-7 518	-5 793
Övriga kostnader	-18 750	-15 680
Interna kostnader	-9 402	-10 619
Summa verksamhetens kostnader	-58 478	-52 598

¹ Personalkostnader har fördelats till VA-verksamheten efter beräknad tid.

Not 4 Avskrivningar

Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden.

Komponentavskrivning tillämpas.

Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar	År	%
Vatten och avloppsledning	50	2,0
Vatten och avloppsledning i exploateringsområden färdigställda från år 2022.	80	1,25
Överföringsledning	70	1,4
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	20-50	2-5
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	9-15	6-11
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	3-10	10-33
Årets avskrivningar fördelas på:	2022	2021
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	22 592	21 527
Maskiner och inventarier	427	566
Nedskrivningar	1 023	3 118
Summa avskrivningar	24 042	25 211

Not 5 Finansiella intäkter och kostnader	2022	2021
Ränta på långfristiga lån från kommunen	6 607	7 620

Not 6 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	2022-12-31	2021-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående avskrivningar enligt plan	1 056 824	963 703
Försäljning/utrangeringar	55 658	96 320
Årets avskrivningar enligt plan	-1 194	-3 198
Omklassningar	1 063	-1
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 112 351	1 056 824
Akkumulerad avskrivningar enligt plan		
Ingående avskrivningar enligt plan	-249 138	-227 691
Försäljning/utrangeringar	10	80
Årets avskrivningar enligt plan	-22 592	-21 527
Omklassningar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-271 720	-249 138
Utgående planenligt restvärde	840 631	807 686

Not 7 Maskiner och inventarier

	2022-12-31	2021-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående anskaffningsvärden	4 484	8 703
Inköp	263	140
Försäljning/utrangeringar	0	-4 359
Omklassningar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 747	4 484
Akkumulerad avskrivningar enligt plan		
Ingående avskrivningar enligt plan	-3 315	-7 109
Försäljning/utrangeringar	0	4 359
Årets avskrivningar enligt plan	-427	-565
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-3 742	-3 315
Utgående planenligt restvärde	1 005	1 169

Not 8 Långfristiga skulder

	2022	2021
Anläggningsavgifter ¹	-96 323	-85 304
Lån från kommunen	-669 831	-641 175
Investeringsbidrag	-1 837	-953
Investeringsfond ²	-62 354	-64 854
Summa långfristiga skulder	-830 345	-792 286

¹ Anläggningsavgifterna ska täcka: avskrivningar på nyinvesteringar i ledningsnät, räntekostnader för nyanläggning i ledningsnät, direkta kostnader i samband med anslutning samt administration i samband med anslutning (såsom fakturering, kommunikation med kund, inspektion med mera). Avskrivningstiden för ledningsnät 50 år.

² Investeringsfonden härrör från tidigare överuttag från abonnenkollektivet och avser investeringen i det nya reningsverket. Fonden upplöses successivt från år 2015 över en 33-års period i takt med avskrivningarna på det nya reningsverket.

Driftredovisning

Styrelse/nämnd <small>Belopp i miljoner kronor</small>	Budget 2022	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Netto 2022	Budget avvikelse	Netto 2021
Kommunstyrelse inkl. kommunfullmäktige	233,8	-402,0	627,8	225,8	8,0	214,6
- Varav Kommunledningsförvaltning	100,7	-7,7	104,3	96,6	4,1	92,7
- Varav Campus Värnamo	23,6	-21,2	45,2	24,0	-0,4	22,4
- Varav Tekniskt utskott	109,5	-373,1	478,3	105,2	4,3	99,4
Upphandlingsnämnd	0,5	0,0	0,4	0,4	0,1	0,4
Samhällsbyggnadsnämnd	62,9	-21,2	81,0	59,8	3,1	60,7
Servicenämnd	44,2	-150,4	195,1	44,7	-0,5	35,6
Kulturnämnd	33,5	-2,6	36,1	33,5	0,0	31,5
Barn- och utbildningsnämnd	921,0	-158,5	1 087,6	929,1	-8,1	888,1
Omsorgsnämnd	652,8	-132,0	797,2	665,2	-12,4	641,1
Medborgarnämnd	158,1	-41,5	206,5	165,0	-6,9	160,9
Överförmyndare	2,3	-0,1	2,2	2,1	0,2	2,1
Kommunens revisorer	1,6	0,0	1,6	1,6	0,0	1,5
Finansiering	16,3	-36,9	45,9	9,0	7,3	11,2
Justering, poster ej hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen	-116,0	398,0	-465,7	-67,7	-48,3	-89,2
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	2 011,0	-547,2	2 615,7	2 068,5	-57,5	1 958,6

Verksamhet <small>Belopp i miljoner kronor</small>	Budget 2022	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Netto 2022	Budget avvikelse	Netto 2021
Politisk verksamhet	23,2	-1,1	22,9	21,8	1,4	20,0
Infrastruktur, skydd med mera	117,0	-105,1	249,6	144,5	-27,5	113,7
Fritid och kultur	101,1	-40,4	139,3	98,9	2,2	88,7
Pedagogisk verksamhet	930,5	-168,1	1 107,1	939,0	-8,5	897,9
Vård och omsorg	786,8	-263,0	1 075,1	812,1	-25,3	787,0
Särskilda insatser	18,9	-27,6	40,4	12,8	6,1	11,9
Affärsverksamhet	-1,8	-144,5	124,0	-20,5	18,7	15,7
Övrig verksamhet	151,3	-446,1	573,9	127,8	23,5	112,8
Justering, poster ej hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen	-116,0	648,7	-716,6	-67,9	-48,1	-89,2
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	2 011,0	-547,2	2 615,7	2 068,5	-57,5	1 958,6

Investeringsredovisning

Styrelse/nämnd <small>Belopp i miljoner kronor</small>	Budget 2022	Inkomster 2022	Utgifter 2022	Netto 2022	Budget avvikelse	Netto 2021
Kommunstyrelse inkl. kommunfullmäktige	39,3	-38,8	43,2	4,4	34,9	76,5
- Varav Kommunledningsförvaltning	6,4	-1,9	5,9	4,0	2,4	3,7
- Varav Kommunledningsförvaltning, Mark- & exploatering	32,4	-36,9	36,7	-0,2	32,6	72,2
- Varav Campus Värnamo	0,5	0,0	0,6	0,6	-0,1	0,6
Tekniskt utskott	286,9	-44,0	311,3	267,3	19,6	130,0
Samhällsbyggnadsnämnd	11,6	0,0	6,9	6,9	4,7	1,5
Servicenämnd	23,8	-0,1	10,2	10,1	13,7	3,6
Kulturnämnd	3,3	0,0	2,2	2,2	1,1	1,4
Barn- och utbildningsnämnd	17,8	-1,0	13,1	12,1	5,7	9,4
Omsorgsnämnd	13,9	0,0	11,5	11,5	2,4	13,4
Medborgarnämnd	2,9	0,0	1,6	1,6	1,3	1,4
Finansiering (kommunstyrelse)	72,0	0,0	0,0	0,0	72,0	0,0
Justering för investering i exploateringsområden	0,0	64,0	-43,4	20,6	-20,6	-18,0
Summa investeringar	471,5	-19,9	356,6	336,7	134,8	219,2

Verksamhet <small>Belopp i miljoner kronor</small>	Budget 2022	Inkomster 2022	Utgifter 2022	Netto 2022	Budget avvikelse	Netto 2021
Infrastruktur, skydd med mera	83,2	-46,2	89,5	43,3	39,9	39,7
Fritid och kultur	9,5	-1,7	13,4	11,7	-2,2	9,2
Pedagogisk verksamhet	17,8	-1,0	13,3	12,3	5,5	9,9
Vård och omsorg	16,5	0,0	12,9	12,9	3,6	14,8
Särskilda insatser	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Affärsverksamhet	69,9	-33,1	67,0	33,9	36,0	98,2
Övrig verksamhet	274,5	-1,9	203,9	202,0	72,5	65,4
Justering för investering i exploateringsområden	0,0	64,0	-43,4	20,6	-20,6	-18,0
Summa investeringar	471,5	-19,9	356,6	336,7	134,8	219,2

Status på årets investeringar <small>Belopp i miljoner kronor</small> Exklusive investeringar i exploateringsområden	Utfall 2022	Utfall 2021
Färdigställda projekt	147,7	166,4
Pågående projekt	189,0	52,8
Summa investeringar	336,7	219,2

Årets största investeringar

Styrelse/nämnd Belopp i miljoner kronor	Total budget	Inkomster 2022	Utgifter 2022	Netto 2022	Totalt Netto
Kommunstyrelsen					
- Nybyggnation bostadsområde, Mossleplatån	78,0	-10,6	21,3	10,7	73,0
- Nybyggnation bostadsområde, Helmershus	17,3	-10,3	20,5	10,2	17,8
Tekniskt utskott					
- Trälleborgsskolan om-/tillbyggnad	55,0	0,0	50,8	50,8	56,3
- Park Arena, ombyggnad och ny bollhall	40,7	0,0	38,7	38,7	41,9
- Ny förskola Rönbacken, 6 avdelningar i Bredaryd	16,1	0,0	15,2	15,2	19,5
- Figy ombyggnad av kök och matsal	34,0	0,0	15,1	15,1	21,0
- Ny förskola, Skogens förskola i Värnamo	19,6	0,0	14,0	14,0	15,7
- Överföringsledning spillpump Mossle	29,5	0,0	11,3	11,3	27,8

Pågående projekt i kommunala koncernföretag som fullmäktige tagit ställning till Belopp i miljoner kronor	Beslutad totalutgift	Akkumulerat utfall	Avvikelse
Finnvedsbostäder AB			
Nybyggnation, ny vårdcentral Väster med lägenheter på Mossleplatån i Värnamo	125,0 mnk	109,0 mnkr	16,0 mnkr
Värnamo kommunala industrifastigheter AB			
Ombyggnad av Gummifabriken, etapp 2*	387,0 mnkr	-	-

*Akkumulerat utfall är okänt på grund av pågående tvist med entreprenör. Projektet redovisas i sin helhet när tvisten är löst. Kommunfullmäktige har även tagit beslut om fortsatt bredbandsutbyggnad. Färdigställt under 2022.

Kommunstyrelsen – Kommunledningsförvaltning

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar att leda, styra och följa upp kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunledningsförvaltningen biträder kommunstyrelsen med ledningen av den kommunala verksamheten och arbetar med strategiska frågor och övergripande samordning av förvaltningarnas verksamhet. Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund. Kommunstyrelsen ska övervaka den ekonomiska förvaltningen, att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt, att lagar och förordningar följs samt att medlen används på ett ändamålsenligt sätt.

2. Verksamhetsåret 2022

Kriminalvården valde Värnamo kommun och Norrköpings kommun som nya platser för två nya anstaltsetableringar (totalt 200 nya anstaltsplatser vardera). Lokalisering i Värnamo kommun kommer att bli utanför Hörle. Under hösten genomfördes också en större markanvisningstävling för tre flerbostadstomter på Mossleplatån. Tävligen avslutades i december där vinnarna utsågs. Verksamhetsområde Bredasten etapp tre blev helt färdigställt under sommaren och köpeavtal för de första industritomterna kunde tecknas under hösten.

Förberedelser och genomförande av allmänna val har präglat 2022 liksom arbetet med förändringar i reglemente och delegationsordningar till följd av ändrad nämndsorganisation. En ny webb-plats ”kommun.varnamo.se” lanserades och förberedelsearbete för nya intranätet, ”Nettan 3.0” gjordes. Under året införskaffades ett verktyg för koldioxidbudget, ”Climate Visualizer”. I juni infördes möjligheten att visselblåsa. Arbetet med att utveckla digitala lösningar genom kommunövergripande HR, ekonomi och beslutsstödsystem har fortsatt. Exempelvis har kommunen bytt VAN-tjänst vilket innebär att kommunen har bytt fakturaväxel för att ta emot och skicka elektroniska dokument. En större utredning har gjorts av kommunens inköpsorganisation som kommer att redovisas i februari 2023.

Kommunfullmäktige antog i juni en reviderad Policy-Värnamo kommun som arbetsgivare. Detta är en sammanslagning av tre olika policys och ska bidra till att stärka Värnamo kommun som arbetsgivare. Att trygga kompetensförsörjningen är dock ett aktivt arbete i vardagen där arbetsmiljöarbetet är i fokus, vilket också återspeglar sig i det uppdrag kommunfullmäktige givit inför 2023 gällande att vara en fortsatt attraktiv arbetsgivare. 2023 skulle sjukfrånvaroprojektet slutföras, på grund av vakanser har personalutskottet beslutat om att förlänga projektet med ett halvår.

En viktig del i att stärka arbetsmiljöarbetet är att ge kommunens chefer förutsättningar att bedriva ett motiverande ledarskap, ett arbete kring vad det innebär att vara chef och ledare i Värnamo kommun har påbörjats och kommer att fortsätta under 2023. För att trygga kompetensförsörjningen behöver kommunen också synas och under året lanserades ”En värdefull arbetsdag”.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Stabsarbetet har fortsatt varit i fokus. Inledningsvis med hantering av pandemin i samband med den höga smittspridningen i början av året. Pandemin följdes av kriget i Ukraina och en planering och beredskap för att kunna ta emot flyktingar. Uppbyggnaden av Totalförsvaret ökade i intensitet under året och kommer fortsatt ha ett stort fokus även framåttriktat. I detta arbete inkluderas bland annat informationssäkerhet, krigsplaceringar och säkerhetsskyddsarbete. Inom krisberedskap har kontinuitetsplanering prioriterats under våren och den ursprungliga planen att det skulle genomföras under hösten 2022 flyttades till våren.

Både kommunens inköps- och budgetprocess har påverkats markant av en osäker ekonomisk omvärld med oro kring avtal och priser samt ökat tryck på prognoser, analyser och beräkningar. Inför 2023 hade ekonomiavdelningen ett uppdrag att beräkna hur prisökningar påverkar kommunens verksamheter samt föreslå fördelning av centrala medel. Kommunfullmäktige beslutade om utökade anslag i december 2022. Det tuffare ekonomiska läget förväntas också påverka kommunens kundfakturahantering och kravfunktion då fler invånare och företag har svårigheter att betala sina fakturor i tid.

Förfrågningar för nya företagsetableringar har minskat samt potentiella tomtköpare har återlämnat tomter som de har reserverat. Det nya omvärldsläget har även medfört ett stort behov av kommunikationsinsatser för stora målgrupper.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

InfoPoint har varit välbesökt och framför allt skattjakten för alla barn har lockat Värnamobor och turister att uppleva Apladalen tillsammans. Medborgarförvaltningen har stöttats i uppbyggnaden av trygghetscenter. Samtlig personal inom barn och utbildningsförvaltningen har utbildats inom hot och våld samt vad man kan göra om det sker en attack på en skola. Genom tätt och nära samarbete mellan enheten mark- och exploatering och samhällsbyggnadsförvaltningen har det tillskapats nya exploateringsområden med olika bostadstyper, där dess invånare kan mötas och umgås i en lugn och trygg miljö och därmed öka förutsättningarna för en hälsosam uppväxtmiljö.

3. Sammanfattning av nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Hela kommunsektorn står inför stora utmaningar vad gäller kompetensförsörjning och en stundande lågkonjunktur. Verksamheten har påverkats av pandemieffekter och en orolig omvärld. Vad gäller måluppfyllelse är den samlade bedömningen att en godtagbar nivå uppnås. Det är viktigt att kommunstyrelsen i sina båda roller, både som nämnd och kommunstyrelse, fortsätter att utveckla arbetet med att leda, följa upp och stödja verksamheten.

15 maj 2023 meddelade Kriminalvården, på en presskonferens i Norrköping, att de valt Värnamo kommun som en av två platser där ny kriminalvårdsanstalt kommer att byggas.

4. Nämndens mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Måloppfylld

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål: Kommunstyrelsen följer upp resultat och stimulerar till en strategisk utveckling i Värnamo kommun.				Bedömning: 	
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Andel av utvalda nyckeltal för målkriterier (hållbarhet attraktivitet, tillväxt och trygghet) som utvecklas i positiv riktning jämfört med 2015.	–	53%	63%		
Medarbetarengagemang (HME) för KLF avdelningar. Index 0–100	85	Enkät ej genomförd	–		
Nämndmål: Kommunstyrelsen leder och stödjer förvaltningarna genom att skapa förutsättningar att bedriva verksamheten med rätt kvalitet och resurseffektivitet.				Bedömning: 	
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Förvaltningarnas avvikelse från budget. Antal med underskott /sammanlagt underskott.	3/-19,6	4/-27,9	0/0		
Enkät till förvaltningars ledningsgrupper inför dialogmöte* hur kommunledningsförvaltningen klarar samordningsuppdraget att leda, styra och följa upp.	Enkät ej genomförd	Enkät ej genomförd	Andel nöjda och mycket nöjda uppgår till minst 73%		–

* Enkät ej utförd 2021 och 2022

4.1.2 Aktiviteter under året

Exempel på aktiviteter som har utförts under året är: Långtidsarkivering av data genom kommunens e-arkiv, fyra KS-strategi har genomförts för att ge politik- och tjänsteorganisationen fördjupad kunskap inom aktuella strategiska områden, en styrgrupp för mål och resultat har startats med syfte att utveckla kommunens målstyrningsarbete, digitalisering av systemstöd för ekonomi, HR och beslutstöd har fortsatt med exempelvis översyn av kodstrukturer och utveckling av årshjul.

4.1.3 Analys

Flertal aktiviteter och projekt har genomförts under året för att nå kvalitetsmålen. Det finns ett fortsatt behov av att utveckla målformuleringar och indikatorer kopplat till kommunstyrelsens grunduppdrag för att kunna följa upp och planera relevanta insatser och aktiviteter. Här är den pågående översynen av målstyrningsprocessen och systemstöd en viktig del.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

I samband med den nya mandatperioden görs en översyn av de övergripande målen vilket kommer att påverka kommande insatser och aktiviteter. Stort fokus läggs på samverkan med verksamheten för att identifiera förvaltningsöverskridande processer där arbetssätt kan effektiviseras men också stödprocesser för att säkerställa stringens och ändamålsenlighet. Samordning av arbete med social hållbarhet förväntas ge långsiktiga effekter på både verksamhet och ekonomi.

= Helt uppfyllt = I hög grad uppfyllt = Delvis uppfyllt = Ej uppfyllt = Ej utvärderat = Ökad = Oförändrad = Minskad = Inget värde angivet

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:	
Kommunstyrelsen leder aktivt utvecklingen för att Värnamo kommun minskar sin klimatpåverkan inom områdena resande och energianvändning.				●	➔
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Antal åtgärder (alla förvaltningar) i Plan för Värnamo kommuns miljöarbete där klimatåtgärder är genomförda, i huvudsak genomförda alternativt pågående respektive ej påbörjad. **	–	–	16/8/0	○	–
Antal åtgärder för KLF i Plan för Värnamo kommuns miljöarbete där klimatåtgärder är genomförda, i huvudsak genomförda alternativt pågående respektive ej påbörjad. **	–	–	4/2/0	○	–
Antal körda km/årsarbetare (alla förvaltningar) med privat bil i tjänsten *	95	109	Minska med 2%	●	↗
Antal körda km/årsarbetare för KLF med privat bil i tjänsten *	87	116	Minska med 2%	●	↗
Andel av KLF:s /kommunens medarbetare som genomfört webbaserad miljöutbildning.	–	–	20%	○	–

* Detta är exklusive anställningsform 5 vilket avser, förtroendevald, tolk, familjehem, valförrättare och uppdragstagare

** Indikatorerna för Plan för miljöarbetet är omgjorda från och med 2022 för att bli tydligare och mäta just klimatarbetet.

4.2.2 Aktiviteter under året

Exempel på aktiviteter som har utförts under året är: Miljökrav i upphandling av skrivare, deltagande i projektet Attract som skapar klimatnytta och stärker arbetsgivarvarumärket, möjlighet till gratis kollektivtrafik för anställda under en period, implementering av en koldioxidbudget för Värnamo kommun, miljö- och hållbarhetskrav på fastighetsägare i samband med markanvisningstävling, energi- och klimatbidrag till föreningar, ökad andel elektroniska dokument, minskat antal resor genom digitalt deltagande på utbildningar.

4.2.3 Analys

Kommunstyrelsen och kommunledningsförvaltningen har en viktig roll att vara ett föredöme att minska klimatpåverkan genom mindre resande och energianvändning. Här är den ekonomiska styrmodellen ett viktigt instrument där krav kan ställas genom

budget- och upphandlingsprocess. Ett fortsatt arbete ska ske med att ta tillvara erfarenheterna av projektet Attract. Att minska fossila utsläpp är fortsatt den viktigaste frågan och kräver ökat fokus för att (koldioxid) budgeten ska hållas.

4.2.4 Åtgärder för att nå målet

Tydliga ledningsstrukturer kan utvecklas för hållbarhetsredovisning. Strukturer behöver också utformas för hur verktyget för koldioxidbudget kan användas för att växla upp klimatarbetet. Kommunens hemsida kan innehålla mer information om Agenda 2030 och klimatspecialister kan vara mer delaktiga i kommunens process för kravställande av investeringsprojekt. En fördjupad analys bör göras avseende körda kilometer med egen bil för att initiera åtgärder för ett förändrat beteende.

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Måluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:	
Externa och interna kontakter präglas av gott bemötande, tillgänglighet, tydlighet och delaktighet.				●	➔
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
KKIK* (U00413). Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga?	63%	–	85%	○	–
KKIK* (U00486). Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)	95%	–	94%	○	–
Hur nöjd är du med invånarnas möjligheter att påverka inom de kommunala verksamheterna? (0- 10)**	9,6	Enkät ej genomförd	7,4	○	–
Medarbetarengagemang HME (Hållbart Medarbetar Engagemang) totalt kommunen - Styrningsindex (U00203)	82/klf 87	Enkät ej genomförd	–	●	↗
Antal avslutade omröstningar för medborgarinitiativ/antal som gått vidare politiskt ***	40 / 21	45 / 18	40 / 30	●	➔

*Nyckeltalet har utgått ur Kolada och KKIK.

**Frågan ställs i samband med landsbygddialog

*** Kommunfullmäktige ändrade i maj 2021 gränsen för medborgarinitiativ från 25 till 100 röster.

4.3.2 Aktiviteter under året

Exempel på aktiviteter som utförts under året är: Genomförande av allmänna val, ny version av kommunens webbsida, landsbygddialoger har genomförts samt veckovisa arbetsgivarbesök hos privata företag tillsammans med Värnamo näringsliv.

4.3.3 Analys

Större del av indikatorerna för målet har inget utfall för verksamhetsåret. Här pågår en översyn. Stora insatser har gjorts avseende årets allmänna val. Insatser för delaktighet och medborgares engagemang i samhället är viktigt för demokratin, och insatser för att exempelvis nå unga invånare i större utsträckning bör övervägas.

4.3.4 Åtgärder för att nå målet

Förvaltningen kommer att bistå kommunfullmäktiges presidie i det demokratiuppdrag de fått av kommunfullmäktige. En översyn av den interna kommunikationen kommer att göras med syfte att öka delaktigheten bland medarbetarna.

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Måluppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:	
Kommunstyrelsen skapar i samverkan med näringsliv och övriga förvaltningar goda förutsättningar för arbetsgivare och egna verksamheter att rekrytera, och inom egna organisationen kompetensutveckla och behålla personal.				○	→
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Enkät till förvaltningars ledningsgrupper inför dialogmöte hur kommunledningsförvaltningen profilerar kommunen som arbetsgivare och skapar förutsättningar för kompetensutveckling.	Enkät ej genomförd	Enkät ej genomförd	Andel nöjda och mycket nöjda uppgår till minst 73%	○	–
Medarbetarengagemang HME (Hållbart Medarbetar Engagemang) totalt kommunen – Ledarskapsindex (U00202)	77	Enkät ej genomförd	–	●	→
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex (U00201)	79	Enkät ej genomförd	–	●	→
Långtidsarbetslöshet 25–64 år, andel (%) av befolkning (N03929).	4,0	3,0	≤ 3,0	●	↗

4.4.2 Aktiviteter under året

Exempel på aktiviteter som utförts under året är: Utredning av bemanningsprocessen, dialog med näringslivet kring insatser för kompetensförsörjning, erbjudande av praktikplatser samt ett förvaltningsinternt arbete för att stärka samverkan och gemenskap för att öka motivation och engagemang.

4.4.3 Analys

Målvärdet för långtidsarbetslöshet är uppnått, vilket är väldigt positivt. Samtidigt flaggas inom förvaltningen för svårigheter att rekrytera, sjukfrånvaron och personalomsättningen är relativt hög. Kompetensförsörjning kommer att vara en av kommunsektorns största utmaningar till följd av den demografiska utvecklingen. Andelen förstahandssökande hos Campus Värnamo ligger på fortsatt goda nivåer.

4.4.4 Åtgärder för att nå målet

Att fortsätta det strategiska arbetet med stöd till verksamheten för att minska sjukskrivningar och löftet till våra medarbetare om att skapa en ”En värdefull arbetsdag”.

5. Nämndens ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Kommunstyrelsens driftbudget för 2022 uppgår till 100,7 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett överskott på 4,1 miljoner kronor.

Överskottet beror framförallt på lägre personalkostnader till följd av framförallt vakanser men också sjukfrånvaro. Utfall jämfört med budget avseende bidrag till bredbandsutbyggnad, feriearbetare, arvoden för förtroendevalda samt fackliga företrädare visar ett överskott. Arbetet med allmänna valet visar ett underskott jämfört med budget.

5.2 Investeringsredovisning

Kommunstyrelsens investeringsbudget (kommunledningsförvaltningen exklusive mark- och exploatering) för 2022 är 6,4 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett överskott på 2,4 miljoner kronor.

Överskottet beror bland annat på att införande av moduler i HR-systemet har skjutits framåt i tid. Ett överskott finns också i projektet ”Åtgärder i lokaler och IT” vilket skjuts till kommande år.

Mark- och exploateringsavdelningens investeringsbudget för år 2022 är totalt 32,4 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett totalt överskott på 32,6 miljoner kronor jämfört med budget. Mark- och exploateringsavdelningens utgifter för 2022 blev 36,7 miljoner kronor och inkomsterna 36,9 miljoner kronor, ett nettoöverskott med 0,2 miljoner kronor.

Industriexploateringen på Bredasten etapp 3 och bostadsexploateringen på Mossle är i stort sett färdigställda och under 2023 färdigställs bostadsexploateringen på Helmershus. Under året har Östhamra i Rydaholm sålts och en fastighet köpts in i Helmershus. Överskottet beror även på att en del övriga projekt är framflyttade eller slutförs under 2023.

5.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

2022 har präglats av ekonomisk oro och en kraftigt ökad inflation. För kommunledningsförvaltningens del kommer prisökningar att märkas fullt ut först 2023. Kommunfullmäktige beslutade i december 2022 om tilläggskompensation för ökade priser.

5.4 Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-7,0	-7,7	0,7	-7,0
Kostnader	107,7	104,3	3,4	99,7
Nettokostnad	100,7	96,6	4,1	92,7

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Nämnd- och styrelseverksamhet	7,4	7,0	0,4	6,5
Stöd till politiska partier, partistöd	1,2	1,2	0,0	1,2
Övrig politisk verksamhet	1,3	1,3	0,0	1,3
Allmänna val	0,9	1,0	-0,1	0,0
Fysisk/teknisk planering, Mark- och exploatering	3,0	2,3	0,7	3,0
Bostadsförbättring, Bredbandsbidrag till enskilda	1,0	0,5	0,5	1,1
Näringslivsinsatser	3,7	3,7	0,0	3,3
Turistverksamhet	2,4	2,6	-0,2	2,3
Gator/vägar samt broar, Infrastruktursatsningar	0,4	0,4	0,0	0,1
Krisberedskap och civilt försvar, bidrag	0,1	0,1	0,0	0,0
Bidrag fritidsverksamhet	0,4	0,4	0,0	0,2
Övriga insatser till vuxna, Brottsförebyggande rådet	0,2	0,2	0,0	0,1
Lantegendomar, Exploatering bostad- och industri	-0,4	-0,4	0,0	-0,5
Kollektiv- och länstrafik	0,1	0,1	0,0	0,1
Gemensamma lokaler, övrigt	10,5	10,4	0,1	10,4
Kommunledningsverksamhet Administration	44,8	43,7	1,1	34,7
Kommunikation och marknadsföring	2,2	2,0	0,2	1,9
Överförmyndarverksamhet	1,6	1,5	0,1	1,4
Kommunledningsverksamhet Övrigt	10,5	10,8	-0,3	11,2
Personalbefrämjande åtgärder	7,2	5,8	1,4	3,6
Facklig verksamhet	2,2	2,0	0,2	2,2
Upphandlingsverksamhet	0,0	0,0	0,0	7,6
Avträdesersättning, Värnamo Energi	0,0	0,0	0,0	1,0
Nettokostnad	100,7	96,6	4,1	92,7

Investeringar Kommunledningsförvaltningen exklusive Mark- och exploatering

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Inkomster	0,0	-1,9	1,9	-0,9
Utgifter	6,4	5,9	0,5	4,6
Nettoinvesteringar	6,4	4,0	2,4	3,7
Största investeringar				
Nytt HR-system	2,3	1,6	0,7	1,5
Beslutsstöd/Utdata	0,5	0,6	-0,1	0,1
MSB Åtg lokaler och IT	1,5	0,8	0,7	1,1

Investeringar, Mark- och exploatering

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Inkomster	-31,0	-36,9	5,9	-20,5
Utgifter	63,4	36,7	26,7	92,7
Nettoinvesteringar	32,4	-0,2	32,6	72,2
Största investeringar				
Markförvärv	11,3	9,6	1,7	7,2
Mossle, Söder sjukhuset, Värnamo, exploatering bostäder	15,6	10,7	4,9	31,3
Bredasten, etapp 3, exploatering industriomr.	7,0	5,4	1,6	40,9
Helmershus 5:89 Vmo expl bo	2,8	0,1	2,7	1,7
Helmershus Södra, bostäder	9,7	10,2	-0,5	7,3

6. Nämndens HR

6.1 Analys

Kommunledningsförvaltningen har ett oförändrat antal tillsvidareanställda årsarbetare jämfört med 31 december 2021. De tidsbegränsat månadsanställda årsarbetarna, vikariat och allmänna visstidsanställningar som finns inom samtliga verksamheter på förvaltningen, har minskat med en årsarbetare. Alla tillsvidareanställda, förutom ett par enstaka anställningar, har heltidsanställningar vilket innebär en hög medelsysselsättningsgrad som uppgår till 99,7 procent.

Personalomsättningen uppgår till 25,4 procent vilket är en ökning med 18,8 procentenheter jämfört med 2021. Under 2022 har 21 tillsvidareanställda slutat i förvaltningen, varav tre pensionsavgångar. Den höga personalomsättningen har påverkat de flesta av förvaltningens verksamheter. En orsak till personalomsättningen är att vissa verksamheter haft låg personalomsättning under flertalet år men 2022 har flera medarbetare valt att sluta i kommunen.

Personalkostnaderna ökade med 1,7 procent jämfört med 2021 vilket beror på den högre personalomsättningen och de vakanser denna medfört. Kostnaderna för inhyrd personal har ökat med 274 tusen kronor jämfört med 2021. Även konsultkostnader har ökat jämfört med föregående år.

Sjukfrånvaron har ökat med 1,9 procentenheter till 4,5 procent. Sjukfrånvaron har varit högre alla månader 2022 jämfört med 2021 och hamnar i samma procentuella nivå som pandemiåret 2020. Den högsta sjukfrånvaron 2022 finns i åldersgruppen 30–49 år och uppgår till 5,2 procent vilket även är en ökning för åldersgruppen jämfört med 2021. Sjuklönekostnaderna har ökat med 91 tusen kronor till 584 tusen kronor. Förvaltningen har trots ökningen av sjukfrånvaro 2022, en lägre sjukfrånvaro än kommunen som helhet, vars sjukfrånvaro uppgår till 8,2 procent. Både kvinnornas och männens sjukfrånvaro har ökat. Av den totala sjukfrånvaron utgör drygt hälften, 53,6 procent, längre sjukfrånvaro. Detta är en ökning med 6,0 procentenheter jämfört med 2021. År 2019 uppgick sjukfrånvaro längre än 60 dagar till noll procent.

Förvaltningens overtid och fyllnadstid ligger på en låg nivå och antalet timmar visar inga större förändringar jämfört med 2021. Timavlönades timmar har minskat med 263 timmar vilket främst beror på färre timmar utförda av feriearbetande ungdomar. Timmar avseende timavlönade har också utförts av annan tillfällig personal, till exempel tentavakter, lärarassistenter, administratörer, inköpare, exploateringshandläggare med flera. Viss del av de timavlönades timmar beror på vakanser.

6.2 Åtgärder

Arbetet fortsätter med att skapa goda förutsättningar för medarbetare att göra ett bra arbete, detta innebär bland annat fokus på medarbetarskap och arbetsmiljö. Förvaltningens chefer arbetar mer tillsammans i dag för att hitta samordnings- och synergieffekter. Arbetet förväntas bidra till en bättre arbetsmiljö och kommunen fortsätter vara en attraktiv arbetsgivare.

6.3 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	89	88	-1
Tillsvidareanställda, årsarbetare	88	88	Oförändrat
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	10	9	-1
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	10	9	-1
Andel kvinnor, %	62,9	60,2	-2,7 procentenheter
Systemställningsgrad, %	99,4	99,7	+0,3 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	90	79	-11
Övertid, timmar**	183	192	+9
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	9	3	-6
Fyllnadstid, timmar**	43	11	-32
Timlön exklusive PO, tkr*	363	485	+122
Timlön, timmar**	3 526	3 263	-263
Personalkostnader inklusive PO, exklusive pension och övriga lönejusteringar, tkr	74 098	75 343	+1 245
Kostnader för inhyrd personal	138	412	+274

*Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31 som avser timmar utförda december 2021 – november 2022 (12 månader). Inklusive deltidbrandmän. I personalomkostnadspåslaget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2021 - november 2022 (12 månader). Exklusive deltidbrandmän.

Sjukfrånvaro, % *	2,60	4,46	+1,86 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	47,65	53,62	+5,97 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	493	584	+91

*Sjukfrånvarotid januari - november 2022 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns information om sjukfrånvarotid januari - december 2022 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31. I personalomkostnadspåslaget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

Personalomsättning, % *	6,6	25,4	+18,8 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	6,6	21,8	+15,2 Procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	0	3	+3

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal	0	3	5	3	3

*Avser tillsvidareanställda.

7. Utmaningar och framtida utveckling

Kommunsektorn står inför några tuffa år ekonomiskt när Sverige går in i en lågkonjunktur. Värnamo kommun står samtidigt inför stora planerade investeringsvolymerna. Kommunens verksamheter kommer att möta ökade driftkostnader och pensionskostnader samtidigt som även räntekostnader ökar till följd av det ekonomiska läget. För att säkerställa kommunens långsiktiga finansiering och nivåer på de finansiella målen har ett arbete med framtagande av underlag för politisk hantering av tio-årsplaner inletts. Detta är också i linje med det lagförslag som tagits fram där tio-årsplaner kan bli obligatoriskt för kommunsektorn.

Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna kommunen har. Kommunfullmäktige har därför gett ett strategiskt uppdrag inom området och det kommer fattas beslut om detta i januari 2023. För att klara uppdraget behöver utveckling göras av arbetssätt i hela kommunen och arbete med att sätta arbetsmiljön i fokus. En viktig del i detta är samverkan mellan verksamheter och över förvaltningsgränser. Att utmana organisation och arbetssätt är en nödvändighet. Det kan handla om digitala lösningar men också omorganisationer och prioritering av verksamheter och uppdrag. För att klara detta krävs bra chefer och ledare som har goda förutsättningar för att klara sitt uppdrag. Ett fortsatt arbete kring detta är nödvändigt.

Kriget i Ukraina och Sveriges ansökan om Nato-medlemskap har intensifierat arbetet med civilt försvar, vilket kommer att fortsätta påverka Värnamo kommun. Detta innebär också att andra delar inom trygghet och säkerhet såsom informationssäkerhet och beredskap behöver fortsätta utvecklas. Under 2023 beräknas ett nytt uppdrag kring brottsförebyggande arbete komma till alla kommuner.

**Kompetensförsörjning
– en av kommunens
största utmaningar**

Kommunstyrelsen – Campus Värnamo

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Campus Värnamo anordnar utbildningar på högskole- och yrkeshögskolenivå som leder till arbete. Kompetensutveckling är också en stor del av verksamheten för både privat och offentlig sektor. Alla kurser och utbildningar styrs av efterfrågan och bygger på nära samverkan mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor. Samarbete sker även inom olika forsknings- och utvecklingsprojekt. Teknikcenter bidrar till näringslivets långsiktiga kompetensförsörjning genom ökat teknikintresse.

2. Verksamhetsåret 2022

Campus Värnamo

Arbetslaget har varit med om en omfattande personalomsättning. Totalt har sex personer slutat sin anställning under det första halvåret. Arbetsbelastningen för verksamhetens ledningsgrupp har varit extremt hög inte minst med tanke på att en av ledningsgruppens ledamöter också har valt att lämna sin tjänst. Den höga personalomsättningen kopplas inte ihop med någon särskild händelse eller missnöje utan bedöms vara ett olyckligt sammanträffande mellan olika händelser.

Utbildning

Ny utbildningsansvarig har rekryterats, men under överlämningen har det visat sig att omfördelning av ansvarsområden behöver ske. Ett kontinuerligt utökat uppdrag, växande arbetslag och nya ansvarsområden resulterade i att tjänsten hade vuxit till ett omöjligt uppdrag. Under våren 2022 övertog campuschefen en del av ansvarsområdena för att ge tillräckliga förutsättningar åt den nyrekryterade utbildningsansvariga att komma in i sin roll. Verksamhetsområdet har stort behov av en utbildningschef, vilken har rekryterats under hösten. Söktrycket till flera av höstens utbildningsstarter har varit bra men fler än någonsin tackade nej till erbjuden plats, en trend som setts på många håll i landet. Arbetet med att nå nya målgrupper är ständigt pågående.

Näringslivssamverkan

Två av tre yrkeshögskoleansökningar, som lämnades in 2021, beviljades i januari. I juni lämnades fyra ansökningar in till Myndigheten för yrkeshögskolan. Det lyckade projektet Kompetensutveckling Småland avslutades i förtid i november på grund av att målen var uppnådda. Totalt deltog 123 företag och 1 816 unika deltagare har kompetensutvecklats. I slutet av april beviljades ett nytt projekt som är finansierat av europeiska socialfonden. Det gör att Campus Värnamo kan fortsätta erbjuda behovsstyrd kompetensutveckling för industrin och dess leverantörer i Jönköpings- och Kronobergs län. Validering och utbildning inom FAVAL, fastighetsbranschens valideringssystem, utvecklas och genomförs med allt fler validanter och företag. Utveckling av Partnerskapet och nyrekrytering av industriföretag fortsätter, sex nya företag har anslutit under 2022. Totalt har 2 376 deltagare varit med i 229 aktiviteter under 2022 inom verksamhetsområdet.

Kompetensakademien

Under våren 2022 låg stort fokus på att bygga klart den hybrida utbildningssalen Norhedssal 1. Det unika med denna sal är att den är lätt att använda för utbildaren utan teknikerhjälp och att deltagare på distans erbjuds en bra upplevelse trots att de inte är på plats. Industriresan tillsammans med Tekniska Högskolan i Jönköping genomfördes och blev mycket uppskattad av alla inblandade. Ett stort steg att göra Värnamo mer känt är att kompetensakademiansvarig blev vald till ordförande för den ideella föreningen för landets lärcenter, Nitus. Detta gör att Värnamo än mer märks på den nationella arenan. Under året genomfördes också ett projekt tillsammans med Campus Nynäshamn med fokus på pedagogik för hybrida utbildningsupplägg. Projektet finansierades av Skolverket med 800 000 kr för Campus. Under året hade Kompetensakademien medel för ett utökat uppdrag. Detta handlade om att vidareutveckla digitala lösningar. Ett uppdrag som fick bra spridning men som tyvärr fick avslutas då det inte fanns resurser för en fortsättning. Slutligen har ett fördjupat samarbete med HR-avdelningen inletts för att kartlägga kompetensbehoven i kommunen på en mer strategisk nivå där behoven under 2023 kommer fångas upp via de olika ledningsgrupperna. Totalt har 2 583 deltagare varit med i 61 aktiviteter under 2022 inom verksamhetsområdet.

Teknikcenter

Tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen beslutades att verksamheten inom NTA (Naturvetenskap och teknik för alla) skulle flyttas över till Teknikcenter. Detta innebar att en av teknikinspiratörerna under 2022 har jobbat 40 procent med uppdraget som NTA-samordnare i Värnamo kommun. Teknikcenteransvarig har arbetat 40 procent som kompetenscoach och ansvarig för Partnerskapet inom Näringslivssamverkan. Detta föranledde att ytterligare en person har anställts som teknikinspiratör på ett vikariat under 2022. Detta vikariat avslutades vid årsskiftet. Förutom ordinarie skolprogram och kvällskurser har Teknikcenter fortsatt medverka i det gemensamma projektet för sjätteklassarnas dag då de besöker Gummifabriken och Vandalorum. Vidare har Teknikcenters arbetslag varit delaktig i framtagandet och installationen av utrustningen i Norhedssalen som byggts under våren. Hela arbetslaget besökte utbildningsmässan SETT under våren. Med hjälp av ferieanställda genomfördes en lyckad satsning med sommarlovsaktiviteter med målgruppen fritidshem. Under hösten var Teknikcenter med och arrangerade en studiedag för samtliga lärare inom grundskolan med föreläsning och utställning av NTA och Teknikcenters erbjudanden.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Under pandemin har verksamheten utvecklats när det gäller distansformer för undervisning. Medarbetarna har lärt sig mycket om att arbeta på distans och digitalt men kombinationen av att arbeta på plats och på distans behöver utvecklas. Som ett led i detta arbete har ett särskilt anpassat klassrum för hybrida lektioner byggts upp med finansiering av Norhedsstiftelsen. Användandet av digitala verktyg för möten, konferenser och utbildningsinsatser har fått ett brett genomslag och har föranlett nya behov vilket resulterade i ett ökat uppdrag åt Kompetensakademien under året. Detta behov finns fortfarande kvar men det finns inte utrymme i den ordinarie verksamheten för att hantera det.

Det osäkra ekonomiska läget har påverkat studerandeantalet negativt. Bättre söksiffror än normalt men ändå mycket färre studerande vid höstens utbildningsstarter än någonsin tidigare.

3. Nämndens ekonomi

3.1 Driftsredovisning

Campus Värnamos driftbudget för 2022 är 23,6 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett underskott på 0,4 miljoner kronor. Underskottet beror till största delen på att verksamheten inte lyckades fullt ut balansera de minskade intäkterna med minskade kostnader kopplat till färre studerande än budgeterat.

3.2 Investeringsredovisning

Campus Värnamos investeringsbudget för 2022 är 0,5 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett underskott på 0,1 miljoner kronor. Underskottet är kopplat till tidigare leverans än beräknat av datorer som har beställts inför 2023.

3.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

Campus Värnamos externa intäkter består till stor del av studerandeersättning, det vill säga ett belopp per studerande och år. Ett kraftigt minskat studerandeantal ger underskott i budgeten som är mycket svårt att balansera med minskade kostnader då kostnaderna kring en utbildning är nästan samma oavsett antal deltagare per grupp.

5.4 Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-19,2	-21,2	2,0	-18,3
Kostnader	42,8	45,2	-2,4	40,7
Nettokostnad	23,6	24,0	-0,4	22,4

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Campus Värnamo	4,9	5,0	-0,1	4,6
Näringslivssamverkan	1,1	1,3	-0,2	1,5
Utbildning	11,0	11,3	-0,3	10,1
Kompetensakademien	2,4	2,2	0,2	2,2
Teknikcenter	4,2	4,2	0,0	4,0
Nettokostnad	23,6	24,0	-0,4	22,4

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	0,5	0,6	-0,1	0,6
Nettoinvesteringar	0,5	0,6	-0,1	0,6

Största investeringar

	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
IT-utrustning högskoleutbildningar	0,1	0,1	0,0	0,5
Utrustning Teknikcenter	0,3	0,4	-0,1	0,1
Inventarier, möbler	0,1	0,1	0,0	0,0

4. Utmaningar och framtida utveckling

Arbetslaget kommer att genomgå en organisationsförändring under 2023. Ny utbildningschef tar över personalansvaret för hela utbildningsarbetslaget under första halvåret. Två nya ledamöter kommer att ta plats i verksamhetens ledningsgrupp. Dessa förändringar bidrar till en omfattande genomsyrning av både ledningsgruppsarbetet och hela utbildningsgruppens arbetsätt. Samtidigt kommer verksamheten att fortsätta ha fokus på hög kvalitet i utbildningarnas genomförande och på de studerandes anställbarhet. En ny utbildning (Java-utvecklare) har blivit beviljad av Myndigheten för yrkeshögskolan, vilket innebär uppbyggnad och uppstart av denna. Rekrytering av både lärare och studerande inom de flesta tekniska utbildningar kommer även fortsättningsvis att vara en utmaning.

Näringslivssamverkan kommer att fortsätta med vidareutveckling av Partnerskapet. Även en ny projektansökan om medel från europeiska socialfonden kommer att lämnas in. En av årets utmaningar är att fortsätta utveckla FAVAL, fastighetsbranschens valideringssystem, samt att marknadsföra den möjligheten för branschens företag, regioner och kommuner. En annan utmaning är att identifiera regionens utbildningsbehov för kommande yrkeshögskoleansökningar.

Nytt projekt kring hybrida utbildningsformer tillsammans med Campus Nynäshamn där Skolverket bidrar med totalt 2,4 miljoner kronor planeras. Samordning med Kriminalvården kring kommande kompetensförsörjning av deras nyetablering i Värnamo. Fortsatt kartläggning, upphandling och genomförande av strategisk kompetensutveckling tillsammans med HR-avdelningen. Färdigställande av Norhedssal 2 – Det hybrida mötesrummet.

Under kommande år fortsätter rollen som NTA-samordnare att bemannas av personal på Teknikcenter. Nytt undervisningsmaterial för den yngre målgruppen kommer att implementeras under året. Kvällskursutbudet kommer att kompletteras med en kurs för vuxna i svetsning. Teknikcenter fortsätter att bygga nya samarbeten och kommer att vara delaktiga i gemensamma evenemangen i Gummifabriken. Teknikcenter fortsätter att stötta utbildningsverksamheten framöver i digitala och analoga lösningar för att hitta rätt nivå och stöd när utbildningen ska bedrivas med en blandning mellan distans och på plats. Teknikcenter kommer att vara med i framtagandet av rätt teknisk utrustning till utbildningssalar och hybrida mötesrum.

Kommunstyrelsen – Tekniska utskottet

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

- Har ägandeansvaret för kommunens fasta och lösa egendom inom kommunstyrelsens ansvarsområde.
- Svarar för den på kommunen ankommande byggverksamheten och fastighetsförvaltning, utförande av ny-, om- och tillbyggnader av fastigheter för kommunens räkning, kommunens egna bostäder och lokaler.
- Svarar för byggande, drift och underhåll av gator och vägar, broar, torg och andra allmänna platser, samt kommunens förråd och verkstäder, maskiner samt arbetsfordon.
- Är kommunal vägghållare och huvudman för kommunens allmänna VA-anläggning.
- Är ansvarig för kommunens skogar och parkanläggningar.
- Fritidsverksamhet med koppling till nämndens ansvarsområde.

2. Verksamhetsåret 2022

Förvaltningen har färdigställt ny stadsdel vid Mossle och verksamhetsområde Bredasten etapp 3 (ca 35 hektar). Byggnation av Park Arena och nya Trälleborgsskolan pågår. Nybyggnation av tre förskolor med sex avdelningar vardera och ny grundskola Västhorja har påbörjats. Förvaltningen är i fas med huvuddelen av investeringsuppdraget. Driftuppdraget är i stort på samma höga nivåer som tidigare år.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Inflation- och indexutveckling ger fördyrade kostnader inom hela verksamhetsuppdraget både inom drift och investeringar. Förlängda leveranstider gällande byggmaterial är ett faktum, dock ännu inga förseningar som gett större påverkan. El- och drivmedelspriser har kraftigt ökat och erfordrar hantering i budgetberedningen.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

Projekt att stödja gravida, föräldrar och familjer med att utveckla sunda levnadsvanor är påbörjat med bra utfall. Projekt med att stödja aktiv fritid för unga inom ramen för ”En frisk generation” är uppstartat i Rydaholm och på Rörstorp med bra resultat. Projekten växer de närmaste två åren med fokus på kransorterna initialt. Rörelse och möjlighet till aktivitet beaktas särskilt vid byggnation av skolor och förskolor. Möjlighet till spontan aktivitet för alla åldrar är i fokus generellt vid satsningar på friluft- och olika idrottsanläggningar. Ingenjörer genomgår utbildning om framtidens skolor med inne- och utemiljöer som främjar rörelser, aktivitet och återhämtning med mera.

3. Sammanfattning av nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Förvaltningen fullföljer generellt driftuppdraget på en hög nivå. Investeringsuppdraget är stort och är i fokus, inte minst nybyggnation av skolor och förskolor. Förvaltningen har ökat investeringsvolymen stort under 2022 och volymen kommer ligga högt minst intill 2025. Förvaltningen har rekryterat nya projektörer och ekonomer och har en god kompetensuppfyllnad. Kostnadsutvecklingen drivs av inflation och höga energipriser vilket slår hårt mot driftbudgetdan 2022 och sannolikt intill 2025. Räntekostnader kommer påverka kapitaltjänstkostnader inom både skattefinansierad och avgiftsfinansierad (VA) verksamhet.

Tekniska förvaltningen har ökat investeringsvolymen under 2022.

Ökning av
investeringsvolym

4. Nämndens mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.3.1 Målpuppfyllnad

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
<ul style="list-style-type: none"> • En värdeskapande aktiv fritid och stärkt folkhälsa • Attraktiva och ändamålsenliga fritidsanläggningar och friluftsområden • En välfungerande, hållbar och säker trafikmiljö • Attraktiva, ändamålsenliga och trygga allmänna platser • Strategisk lokalförsörjning för kommunens verksamheter • Rent och friskt vatten på kort och lång sikt • Välfungerande administration 				 →	
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå:		
Aktivt verka för fysisk aktivitet, aktiv fritid o folkhälsa			Ökning		
Alla ska ges samma möjlighet till tillgång till våra arenor och en rik och aktiv fritid			Ökning		
Utbyggnad av vägnät och gång- och cykelvägar			Ökning		
Långsiktigt vägunderhåll inklusive belysning			Ökning		
God kvalitet vid kommunens park- och grönytor			Bibehålla		
Förvaltningarnas behov av lokaler tillgodosedda			Ökning		
Optimerad drift och underhåll av fastigheter			Ökning		
Tillgång på rent dricksvatten på kort och lång sikt			Ökning		

4.1.3 Analys

Fastighet: Kommunen har stort behov av att etablera goda lösningar för grundskolan som idag har ett flertal tillfälliga paviljonger. Ny skola och ny idrottshall byggs vid Trälleborg och bedöms vara klar 2024. Ny skola med fullstor idrottshall Västhorja påbörjas 2023 och bedöms vara klar 2025. Tre förskolor med sex avdelningar vardera bedöms vara färdigbyggda februari 2024. Kommunens stora satsningar på nya skolor och förskolor kommer ge ett viktigt tillskott till kommunen och dess invånare.

Fritid: Fritidsrådets koncept med fokus på aktiv fritid, friluftsliv och stärkt folkhälsa är under inarbetning. Idrottshallarna som byggs vid Trälleborg och vid Västhorja ger stor effekt inom fritidssektorn. Med stöd av Norhedsstiftelsen har ett pilotprojekt för Hålsosam livsstil för gravida och småbarnsföräldrar påbörjats. Projekt för aktiv fritid provas under 2022-2023 på två orter i samarbete med En frisk generation med målsättning att utöka detta i hela kommunen.

Gata/park: Kommunen som väghållare och som ansvarig för allmänna platser och parker och grönområden levererar god kvalitet. Förvaltningens utbyggnad av stora exploateringar vid Mossle, Helmershus, Bredasten med flera ger stöd till tillväxt i kommunen.

VA: Drift- och underhåll av ledningsnät samt vatten- och reningsverk fullföljs med god kvalitet. Vattenförsörjningen är god och stabil men i vissa mindre orter pågår arbete för att identifiera och genomföra åtgärder för att trygga vattenproduktion vid torrare perioder. Överföringsledning till Bor är fortfarande under process med Lantmäteriet. Kommunen behöver etablera reservvattensystem för att säkra tillgången på friskt vatten inför framtida oväntade händelser. Satsningar behöver göras de närmaste åren för att minska systemkänsligheten i vattenledningssystemen varvid ett flertal nya överföringsledningar i Värnamo erfordras.

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad ➔ = Oförändrad ↘ = Minskad = Inget värde angivet

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

Flertalet av målen är långsiktiga och där indikatorerna kommer variera över åren. 2025 har förvaltningen byggt två nya skolor, två nya idrottshallar och arton nya förskoleavdelningar och då uppnås nivån ”i hög grad uppfyllt” gällande lokalförsörjning och idrottsanläggningar. 2025 har satsningarna inom HUV etablerats och nya koncept är under utveckling, friluftssatsningar har

stärkts och då är aktiv fritid och folkhälsa på ”I hög grad uppfyllda”. Reservvattensystem planeras att byggas närmaste åren. Administrationen utvecklas med stöd av kapacitetsförstärkning och processutveckling för att stärka stödet både för drift och investeringar.

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

4.2.1 Måloppfylnad

Nämndmål:	Bedömning:			
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunens fastigheter ska vara hållbara och ha god miljö • Ökad hållbarhet inom transport och anläggningsarbete • Möta klimatförändringar med anpassade åtgärder • Minimera negativ påverkan på miljön från avloppsvatten 				
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå:	
Andel personbilar och lätta lastbilar som drivs med förnybara drivmedel (mätning sker i stället som HVO i % av bränsle)			Ökning	
Energianv./kvm i fastigheter (mätmetod utvecklas 2022)	-	-	Minskning	

4.2.3 Analys

Målen är långsiktiga mål. Arbetet med energioptimering i kommunens fastigheter har accelererats och har redan under 2022 gett minskad energiförbrukning med 12% (9% el, 14% fjärrvärme) i kommunens fastigheter. Detta är långsiktigt arbete och satsningar på elproduktion, fortsatt trimning av värme och ventilation samt fokus på verksamheternas elförbrukning är viktiga inslag fortsättningsvis. Kompetenssatsningar är väsentligt här.

I de nya större byggprojekten är elproduktion, exempelvis solceller, en viktig fråga. Denna satsning kommer ge positiv påverkan på både miljö och ekonomi. Efterhand utvecklas elproduktion till befintliga fastigheter då det är lämpligt. Skyfallsutredningen är i slutfas och konkreta åtgärder inarbetas i investeringsplan från 2023.

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Måluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:
<ul style="list-style-type: none"> • Medborgare har möjlighet att påverka inom förvaltningens verksamhetsområde • God information om verksamhet och förvaltningen är tillgänglig för information och dialog. • Medarbetarna känner till verksamhetens mål och vet hur de bidrar till att nå målen. 				● →
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå:	
Enkät Kritik på teknik	7,44 (2019)	7,42 (2022)	Bibehålla	● →

4.3.3 Analys

I landsbygdsdialoger ges invånarna möjlighet till påverkan, ett stort antal medborgarinitiativ hanteras och samverkan och dialog sker vid huvuddelen av projekten exempelvis med närboende. Satsningen på egen kommunikatör ger resultat men förvaltningen

strävar efter ännu bättre information till medborgarna. Förvaltningen omarbetar mål och indikatorer och ett av syftena är att skapa logiska mål att följa upp för enskilda medarbetare, inom förvaltningen har vi kommit olika långt.

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Måluppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:
Förvaltningen har tillgång till kompetens och kapacitet långsiktigt för sitt uppdrag				● ↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå:	
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Ledarskap	75	-	Ökning	● →
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation	74	-	Ökning	● →

4.4.3 Analys

Erfarna ingenjörer är svårt att rekrytera, särskilt projektörer. Förvaltningen har noterat att även erfarna och kompetenta medarbetare inom exempelvis anläggningsarbete är en trång sektor.

Två erfarna projektörer har rekryterats. Kompetensutveckling av anläggningsarbetare har genomförts för att stärka arbete med ledningsförnyelse och rörläggning.

5. Nämndens Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Tekniska utskottets driftbudget är uppdelad i skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet. Den skattefinansierade drifts-budgeten är 109,3 miljoner kronor, den avgiftsfinansierade (VA) 110,9 miljoner kronor. Utöver detta har förvaltningen även en fastighetsbudget på 239 miljoner kronor genom hyresintäkter, vars resultat påverkar skattefinansierade resultatet. Den skattefinansierade budgeten inklusive fastighetsverksamheten ger ett överskott på 4,3 miljoner kronor och den avgiftsfinansierade verksamheten ett överskott på 1,9 miljoner kronor.

5.2 Investeringsredovisning

Tekniska utskottets investeringsbudget för 2022 inklusive ombudgetering från tidigare år är 281,0 miljoner kronor. Därutöver har kommunfullmäktige avsatt 69,6 miljoner kronor i investeringsmedel. Total budget är 350,6 miljoner kronor. Utfallet är 254,0 miljoner kronor (72,4 %). Inkomster för anslutning till VA-nätet är 13,3 miljoner kronor, budgeterat är 9,0 miljoner kronor.

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021	Tot budget tom 2022	Tot utfall tom 2022
Inkomster	0,0	-44,0	44,0	-73,0	–	–
Utgifter	286,9	311,3	-24,4	203,0	–	–
Nettoinvesteringar	286,9	267,3	19,6	130,0	0,0	0,0
Inkomster anläggningsavgifter (VA)	-9,0	-13,3	4,3	-7,7	–	–
Största investeringar:						
Park Arena, ombyggnad och ny bollhall	29,1	38,7	-9,6	-1,9	32,2	41,9
Ny fotbollsarena	0,0	6,3	-6,3	0,0	0,0	6,3
Figy ombyggnad av kök och matsal	28,1	15,1	13,0	2,9	34,0	21,0
Ny förskola Rönnbacken i Bredaryd	11,8	15,2	-3,3	15,2	16,1	19,5
Ny förskola, Skogens förskola i Värnamo	17,8	14,0	3,8	1,3	19,6	15,7
Ny förskola Ekenhaga i Värnamo	12,3	8,1	4,2	1,1	16,8	12,6
Nya Trälleborgsskolan	21,5	50,8	-29,3	2,9	28,0	57,3
Överföringsledning spillpump Mossle	13,0	11,3	1,7	11,9	29,5	27,8

5.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

Inflation- och indexutveckling ger fördyrade omkostnader inom hela verksamhetsuppdraget både inom drift och investeringar.

Bland annat:

- Driftsbidragen till enskilda vägar har övertrasserats med 0,5 miljoner kronor. (ökning 13,28% av Trafikverket).
- Belysningskostnader ökning 1,2 miljoner kronor (bland annat höga elpriser och elnätskostnader i kransorter).
- Vinterväghållning inklusive vägföreningar ökning 2 miljoner kronor.
- Asfaltsindex har höjts med 24 % vilket påverkar vägunderhållet i hög grad.
- Drivmedel har ökat med 2,2 miljoner kronor.
- Maskinkostnader från ramavtal har ökat med 1,5 miljoner kronor.

5.4 Ekonomi i sammandrag

Utfall skattefinansierad verksamhet

Resultat: Överskott +4,3 miljoner kronor

Administration: Överskott +0,2 miljoner kronor

Överskottet beror på lägre personalkostnader.

Fastighetsavdelningen: Överskott +6,6 miljoner kronor

Fastighetsverksamheten har ingen ramtilldelning utan finansieras till största del via hyror. Resultatet inom fastighetsområdet påverkar förvaltningens resultat. Mediakostnader (el, värme mm) ger ett underskott på -1,7 miljoner kronor, vilket beror på ökade elpriser samt beslut om ökad ventilation med anledning av covid enligt statligt direktiv. Återhållsamhet vid vakansupplynning för fastighetsskötare 1,3 miljoner kronor samt fastighetsingenjörer 1,3 miljoner kronor.

Nya och tillkommande ändringar av kontrakt inom fastighet, främst paviljonger och lokalvården, där största anledningen är återhållsamhet i fastighetsdrift ger överskottet på 1,9 miljoner kronor. Fastighetsavdelningen har ett överskott 3,2 miljoner kronor som avser rivningsarbeten för skolbyggnader. En del rivningar återstår och ska enligt plan rivnas längre fram. Mindre driftkostnader för regleringsfastigheter och Folkets park 0,6 miljoner kronor.

Gata/Park avdelningen: Underskott -6,2 miljoner kronor

På grund av ökade driftskostnader till följd av höga dieselpriiser och inflation så har avdelningen ett underskott -9,1 miljoner kronor på gatuverksamheten. De ökade kostnaderna består bland annat av ökade maskinkostnader -1,5 miljoner kronor. Ökade drivmedelskostnader -2,2 miljoner kronor. Nytt avtal för vinterväghållning -2,0 miljoner kronor. Indexregleringen enskilda vägar innebär ökade kostnader med -0,5 miljoner kronor. Belysningskostnaderna - 1,2 miljoner kronor. Massaåtervinning har ger underskott -0,7 miljoner kronor.

På grund av vakanta tjänster och återhållsamhet ett överskott på 2,7 miljoner kronor för parkverksamheten.

Skogen: +1,4 miljoner kronor

Skogen har givit överskott eftersom det varit gynnsamma priser på timmer.

Fritidsavdelningen: Överskott: +2,2 miljoner kronor

Överskott 2,0 miljoner kronor från bidragsverksamheter främst genom färre aktiviteter inom föreningarna. Högre personal- och driftskostnader för simhallen med -1,1 miljoner kronor bland annat i samband med återgång till normala öppettider efter pandemi.

Lägre kostnader än budget för åtgärder på Finnvedsvallen 1,9 miljoner kronor inför Allsvenskt spel samt utredning av nya arena.

Högre kostnader inom bland annat friluftsliv och övriga verksamheter med -0,8 miljoner kronor. Hälsocenter har ett mindre överskott på 0,2 miljoner kronor för året.

Deponi/Lakvatten: +0,3 miljoner kronor

Deponier och lakvatten har en budget på 1,0 miljoner kronor som används för undersökningar av gamla deponier.

Avgiftsfinansierad verksamhet: Överskott +1,9 miljoner kronor

Betydande poster är lägre kostnader under året för rivningar av reningsverk 4,3 miljoner kronor. Rivningen av reningsverken i Kärda och Bredaryd har påbörjats men blev försenat på grund av sent beviljat rivningstillstånd. Glädjande så blir rivningskostnaderna lägre än beräknat. Återhållsamhet vid vakansupplynning 1,0 miljoner kronor. Under året har flera av kommunens investeringar tagits i bruk vilket har medfört en ökad kapitaltjänstkostnad med - 2,0 miljoner kronor. Under året har en nedskrivning av pumpstation i Forsheda genomförts med - 1,1 miljoner kronor.

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-373,1	-373,4	0,3	-356,6
Kostnader	482,6	478,6	4,0	456,0
Nettokostnad	109,5	105,2	4,3	99,4

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Skattefinansierad verksamhet				
Tekniska utskottet	0,8	0,9	-0,1	0,9
Administration tekniska förvaltningen	1,3	0,5	0,9	1,3
Teknik o projekt	0,7	0,8	-0,1	0,0
Fastighetsförvaltning	7,8	3,8	4,0	2,8
Övrig fastighetsverksamhet	1,7	-0,5	2,2	0,7
Fastighetsprojekt	0,0	0,0	0,0	0,1
Parker	9,9	7,1	2,8	8,2
Skog och kalkning	-2,9	-4,2	1,3	-3,5
Gator och vägar	38,1	47,3	-9,2	43,9
Driftsbidrag	0,5	0,5	0,0	0,5
Deponier och lakvatten	1,1	0,8	0,3	0,9
Turistverksamhet	0,1	-0,1	0,2	0,0
Fritidsverksamhet	8,3	8,5	-0,3	7,2
Fritidsanläggningar	32,1	32,0	0,2	29,4
Föreningar	10,0	7,9	2,1	7,0
Summa skattefinansierad verksamhet	109,5	105,2	4,3	99,4
Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettokostnad	109,5	105,2	4,3	99,4

6. Nämndens HR

6.1 Analys

Förvaltningen har ökat lönekostnaden med cirka 4 miljoner kronor vilket bland annat beror på strävan att stärka egen kapacitet för projektledning och kompetens för att minska konsultnyttjande, projektanställda inom hälsa- och fritid men även viss vakansuppfyllnad efter pandemi. Övertid har minskat. Förvaltningen har ökat sjukfrånvaro som härleds till stor frånvaro i januari-mars på grund av pandemin. Hälsosatsning är påbörjad inom förvaltningen där alla erbjuds stöd av hälsocoach.

3.3.3 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	214	222	+8
Tillsvidareanställda, årsarbetare	211	219	+8
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	9	7	-2
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	9	6	-3
Andel kvinnor, %	45,3	45,5	+0,2 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	98,5	98,5	Oförändrat
Övertid exklusive PO, tkr*	1 645	1 252	-393
Övertid, timmar**	3 961	3 809	-152
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	33	30	-3
Fyllnadstid, timmar**	164	233	+69
Timplön exklusive PO, tkr*	398	562	+164
Timplön, timmar**	3 680	4 330	+650
Personalkostnader inklusive PO, exklusive pension och övriga lönejusteringar, tkr	113 165	119 278	+6113
Kostnader för inhyrd personal	0	0	0

*Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31 som avser timmar utförda december 2021 – november 2022 (12 månader). Inklusive deltidbrandmän. I personalomkostnadspåslägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2021 - november 2022 (12 månader). Exklusive deltidbrandmän.

Sjukfrånvaro, % *	5,28	6,43	+1,15 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	52,33	51,61	-0,72 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	974	973	-1

*Sjukfrånvarotid januari - november 2022 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns information om sjukfrånvarotid januari - december 2022 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31. I personalomkostnadspåslägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

Personalomsättning, % *	10,8	8,5	-2,3 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	9,4	6,1	-3,3 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	3	5	+2

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal	5	6	2	7	3

*Avser tillsvidareanställda.

7. Utmaningar och framtida utveckling

Kommunens vision att växa ger brevid behovet av att förbättra befintliga fastigheter och anläggningar ett stort behov av investeringar. Förvaltningen behöver stärka kapacitet främst inom ingenjörssidan för planering, projektledning och projektering för att kommunen ska kunna utvecklas med investeringsambitionen som finns samt för att kunna hantera satsningar såsom nytt polis-hus, anstalt, förtätningar med mera. Centralt är att identifiera och besluta om plats för ny skola efter Västhorjaskolan, ny simhall samt ny förbindelse för att ersätta Viadukten. Reservvatten behöver byggas ut för att trygga tillgång till friskt vatten vid störning av vattenproduktionen. Frågan om att stärka folkhälsa, inte minst de ungas och de äldres, behöver samlade insatser med prioritering inom kommun.

Värnamo är med i det länsövergripande projektet att mäta halten av droger i kommunens avloppsvatten som startade 12 oktober. Mätningarna blir en del av den lägesbild som kommun och polis i Värnamo kontinuerligt gör tillsammans i det brottsförebyggande arbetet. Bilden är från reningsverket Påslund.

Upphandlingsnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Upphandlingsnämnden har det strategiska och övergripande ansvaret för kommunens aktiviteter/processer inom inköp- och upphandling, konkurrensfrågor och elektronisk handel.

Nämnden ska fullgöra sina uppgifter med fokus på nytta och kvalitet för dem verksamheten riktar sig till. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling som kan påverka nämndens ansvarsområde, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer. Ansvaret innebär också att tillse att upphandlingarna genomförs enligt gällande upphandlingslagstiftning och i enlighet med kommunens särskilda föreskrifter/beslut/delegationer.

2. Verksamhetsåret 2022

Utredning av inköpsprocessen som kommunrevisionen beställt blev klar i maj. Utredningen påvisade att kommunen behöver förbättra en del processer, bland annat avtalsuppföljning, men också förtydliga roller och ansvar inom inköpshanteringen för hela kommunen.

En förstudie av inköpsorganisationen påbörjades i april efter beslut i kommunstyrelsen. Förstudien har genomförts i samarbete med en extern upphandlingskonsult. Utredningen ska presenteras i en rapport med resultat och förslag på åtgärder för kommunens ledningsgrupp och kommunstyrelsen under februari 2023.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Året har präglats av en osäker omvärld där flera av kommunens verksamheter har påverkats av stora prisökningar. Kommunens inköpshantering har påverkats markant med många frågor från verksamheter kring avtal och priser samt ökat tryck på prognoser och beräkningar.

De prisjusteringar som har haft störst påverkan för kommunen är i avtalsområdena livsmedel, skolskjuts samt transport- och anläggningsmaskintjänster.

3. Sammanfattning av nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Nämndens mål är i hög grad uppfyllt och trenden bedöms ökande. Antal anbud per upphandling ökar och färre upphandlingar avbryts och överprövningar minskar.

Några indikatorer, såsom delegationsbeslut, har ökat men ligger fortfarande på väldigt låga nivåer.

Under hösten bjöd omsorgsförvaltningen in till sammanlagt tio kvällar på sex platser i kommunen för att samtala om framtidens vård och omsorg. Bilden är från träffen i Torpagården i Bredaryd.

4. Nämndens mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Mål i sammandrag

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Kvalitetssäkra processen från behov till slutanvändande				●	↗
Indikatorer:	2021:	2022	Målnivå:		
Andelen avtal som är möjliga att avropa via e-handel (i %)	21	20	24	●	→
Antal avtal som ska anslutas för e-handel under året	30	24	18	●	↘
Andelen e-fakturor i %	96	96	90	●	→
Andel redovisade delegationsbeslut fattade av utsedda delegater (%)	25	48	100	●	↗
Avtalstrohet (i %)	88	88	90	●	→
”Vilda” inköp, ej upphandlade (i KKR)	93 863	75 000	90 000	●	↗
Andelen upphandlingar med minst 3 anbud (i %)	49	65	60	●	↗
Riktvärde antal anbud i genomsnitt per upphandling	3,4	5,1	4,5	●	↗
Hur stor andel av utförda upphandlingar är samordnade (i %)	14	3,1	4,5	●	↗
Antal upphandlingar som avbryts	24	6	10	●	↗

4.1.2 Aktiviteter under året

Inköpsenheten har under 2022, med vägledning av upphandlingsnämnden, bland annat genomfört följande aktiviteter:

- Informationsinsats med samtliga förvaltningar angående vilda inköp
- Arbetat med förbättrad kvalitet- och affärsmässighet i upphandlingsdokument med bland annat ny utvärderingsmodell.
- Arbetat med kommunikation och synliggörande av planerade upphandlingar 4 år framåt och dialog med Värnamo näringsliv.

4.1.3 Analys

Några indikatorer som påverkat nämndmålet positivt är bland annat att kommunen får fler anbud i annonserade upphandlingar samtidigt som fler samordnade upphandlingar görs. Arbetet med e-handel löper på i bra takt, trots personalsättning. Glädjande är också att vilda inköp minskar efter arbetet med verksamheterna kring denna fråga. Det som påverkat nämndmålet negativt är återredovisningen av delegationsbeslut som fortfarande är väldigt låg.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

Upphandlingsnämnden upphör 31 december 2022. Från 2023 kommer inköpsenheten jobba vidare med näringsutskottet med ett mindre antal indikatorer för att fortsätta på den inslagna vägen för att öka antalet anbud och mer dialoger med näringslivet.

5. Nämndens Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Upphandlingsnämndens driftsbudget för 2022 är 457 tusen kronor.

Upphandlingsnämnden har ett överskott på 60 tusen kronor på grund av ej genomförda kurser och ett inställt nämndsmöte.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	0,5	0,4	0,1	0,4
Nettokostnad	0,5	0,4	0,1	0,4

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Upphandlingsnämnd	0,5	0,4	0,1	0,4
Nettokostnad	0,5	0,4	0,1	0,4

5.2 Övriga omsättningstal och nyckeltal

Nyckeltal för inköpsenheten	2019	2020	2021	2022
Antal annonserade upphandlingar	90	158	151	159
Antal anbud	284	369	321	400
Antal förnyade konkurrensutsättningar (FKU)	20	24	26	36
Upphandlat värde för annonserade upphandlingar kronor	132 000	1 048 000	1 092 000	1 130 000
Inköpsvärde kronor	829 500	665 700	666 700	<i>Ej tillgängligt</i>
Antalet överprövningar	5	11	8	1

6. Utmaningar och framtida utveckling

Ökad dialog och avtalsuppföljning

En utmaning är hur kommunen med reviderad inköpsorganisation kan möjliggöra en ökad dialog med leverantörer och ha en bättre avtalsuppföljning både centralt på inköpsenheten och på förvaltningarna. Detta bland annat med stöd av ett nytt inköpsanalyssystem.

Det finns ett stort behov av att öka inköpsmognaden i Värnamo kommun med kompetensutveckling i flera inköpsnivåer.

Bra framförhållning & adekvat kravställning för den goda affären

Hur kraven ställs i upphandlingar är helt avgörande för den goda affären. Den kravställande verksamheten behöver utveckla helhetssynen för offentliga affärer.

Samhällsbyggnadsnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, plan- och byggnadsväsendet samt är kommunens räddningsnämnd.

Nämnden ansvarar för att leda och samordna den fysiska översiktliga planeringen och detaljplanering av mark- och vattenanvändningen så att ett hållbart samhällsbyggande främjas.

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom områdena skydd mot olyckor, brandfarliga och explosiva varor och om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Nämnden fullgör vidare de uppgifter som ska utföras av den kommunala nämnd som svarar för livsmedelsfrågor, alkohol- och tobaksfrågor, trafikfrågor, natur- och kulturmiljöfrågor, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen om bostadsanpassningsbidrag samt smittskyddslagen.

2. Verksamhetsåret 2022

Arbetet med att ta fram en fördjupad översiktsplan för Värnamo tätort är sedan sensommaren färdigställt. Under hösten har arbetet påbörjats med en planeringsstrategi som en första del i översynen av den kommuntäckande översiktsplanen. Det finns ett fortsatt tryck på detaljplaneringen såväl internt som externt. Forceringen av Arenaprojektet har inneburit en utmaning för enheten men arbetet närmar sig slutfasen och tidplanen tycks hålla.

Även verksamhetsåret 2022 har inneburit en stor ärendemängd inom plan, trafik och bygglov. Inom byggverksamheten har enheten följt planen och gjort kompetenssatsningar inom tillsynsområdet. Det arbetet kommer även att fortsätta under 2023.

Under året har också diskussioner med bland annat tekniska förvaltningen och kommunledningsförvaltningen påbörjats för att effektivisera hanteringen av trafikfrågor i kommunen, detta kopplat till pågående och kommande stadsutvecklingsprojekt. Detta arbete kommer att fortsätta under våren 2023.

Den organisationsförändring som genomfördes i december 2021 och som innebär två mer renodlade tjänster som stadsarkitekt respektive plan- och byggchef har fallit väl ut. Detta avspeglas i såväl produktion som arbetsmiljö.

Samarbetsavtal med Lantmäteriet gällande kommunala förrättningsförberedelser har tillfälligt pausats på Lantmäteriets initiativ. Projekt gentemot Lantmäteriet gällande synkningen av registerkartan har slutförts.

Under 2022 påbörjades sanering av klorerade lösningsmedel på Trelleborg Forsheda AB i Forsheda. Höga föroreningsnivåer, som också sprider sig i mark och grundvatten, har konstaterats. Resultatet av saneringen kommer att behöva följas upp under ett flertal år framöver.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Som följd av omvärldsläget har verksamheten under hösten påverkats med färre antal bygglov. I allmänhet är aktörerna mer avvaktande. På det stora hela är påverkan under 2022 dock begränsad.

Under pandemin utfördes enstaka av räddningstjänstens externutbildningar. Återgången efter pandemin innebar ökad efterfrågan på räddningstjänstens externutbildningar. Antalet utförda utbildningar under året har varit något högre än före pandemin.

Säkerhetsläget har inneburit ett ökat fokus på dels säkerhetskydd, dels på räddningstjänst under höjd beredskap.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

Kommunens förvaltningar har samverkat i ett projekt som inneburit att kommunen under tidig sommar tillskapat lektytor på flera platser i centrum. Det pågår också en översyn av torgtytor för att göra dessa mer säkra, tillgängliga och gröna. Räddningstjänsten håller utbildningar och tar emot studiebesök för barn och ungdomar. Miljöenheten har löpande tillsyn på försäljning av tobak och alkohol, som bland annat syftar till att förhindra att minderåriga får tillgång till dessa produkter. Under året har enheten även kontrollerat att ingen rökning förekommer på skolgårdar.

3. Sammanfattning av nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Nämnden har under året aktivt drivit samhällsbyggnadsfrågor utifrån kommunens vision. Rekrytering av deltidsbrandmän har varit i fortsatt fokus under året, då det har varit svårt att klara bemanningen vid vissa deltidskårer. Nämnden har även svårt att rekrytera personal till andra arbetsområden. Det är därför viktigt att arbeta med att försöka behålla och utveckla befintlig personal.

4. Nämndens mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Målluppfyllnad

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål: 1				Bedömning:	
Planering och exploatering: En attraktiv stadsbyggnad som präglas av hållbar arkitektur, trygghet och tillgänglighet. Planberedskan				● →	
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Antal nya bostäder som möjliggörs av nya detaljplaner.	26	2	250	● →	
Detaljplanering för verksamhetsområden ska genomföras för minst 10 ha per år. (medeltal inom 3-årsperioden)	–	0	10	● →	
Nämndmål: 2				Bedömning:	
Myndighetsutövning: Kontakt med kommunen präglas av professionalitet och samordning. Handläggningen är effektiv, rättssäker och kompetent. I kontakt med kommunens myndighetsutövning upplever medborgaren en hög grad av servicesänsla och mervärde.				● →	
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
NKI SKR Insikts undersökning	–	–	80	○ –	
Svenskt Näringsliv, företagsklimat	4,3	4,4	4,1	● →	
Nämndmål: 3				Bedömning:	
Utryckningstjänst: Medborgare och de som vistas i kommunen upplever att kommunens utryckningstjänst präglas av professionalitet och samordning. Hjälpen är kompetent, snabb och effektiv. I kontakt med kommunens utryckningsverksamhet upplever medborgaren en hög grad av trygghetsänsla och mervärde.				● →	
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
SKLs Öppna jämförelser: Responstiden för räddningstjänst dvs. tid från 112-samtal till första resurs är på plats skall vara max 10 min.	9,1	10,2	10,0	● →	
DAEDALOS: Minst 80 % av personalen ska vara godkända på våra taktiska enheter.	80%	80%	80%	● →	

4.1.2 Aktiviteter under året

Målet riktar sig mot kärnverksamheten och den löpande verksamheten som bedrivs kontinuerligt. Förvaltningen har fortsatt arbetet med att uppdatera hemsidan och att utveckla e-tjänster.

4.1.3 Analys

Förvaltningen har som myndighet till uppgift att fatta beslut. Besluten kan ha stor påverkan för de berörda. Därför är det viktigt att arbetet präglas av professionalitet. Utryckningstjänsten ska präglas av professionalitet och samordning.

Hjälpen till de som är drabbade ska vara snabb, effektiv och kompetent. Antal nya bostäder som möjliggörs av nya detaljplaner måste ses över en längre tidsperiod.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

Förvaltningen arbetar ständigt med att utveckla verksamheten. Uppföljning sker kontinuerligt.

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

4.2.1 Måluppfyllnad

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:
Nämnden minskar sin klimatpåverkan inom områdena transport och energianvändning. (infrastruktur – kollektivtrafik)				● →
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Andel bokade personbilar som drivs med förnybara drivmedel	96	98	95	● →

4.2.2 Aktiviteter under året

Information och diskussion med medarbetarna om kommunens riktlinje för tjänsteresor.

4.2.3 Analys

Klimatfrågan är en av vår tids viktigaste frågor. Transporter och energianvändning har stor klimatpåverkan. Det är därför viktigt att medarbetarna försöker att välja det miljövänligaste transportsättet.

4.2.4 Åtgärder för att nå målet

Information om riktlinjer för tjänsteresor samt arbete med att öka andelen transporter som sker med el eller förnyelsebara drivmedel.

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Måluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

<p>Nämndmål:</p> <p>Medarbetaren upplever att nämndens verksamhet präglas av dialog och tydlighet. Medarbetaren upplever delaktighet och möjlighet att påverka.</p> <p>Medborgaren upplever att nämndens verksamhet präglas av dialog och tydlighet. Medborgaren upplever delaktighet och att kommunens utvecklingsarbete sker i olika forum med möjlighet att påverka.</p>				<p>Bedömning:</p> <p>○ —</p>	
<p>Indikatorer:</p>	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Medborgardialog/påverkansforum: Antal genomförda samverkan/aktiviteter per år med externa aktörer och/eller medborgare.	10	5	15	●	➔
Medarbetarundersökning HME (Hållbart Medarbetar Engagemang) Styrning	4,0	–	82	○	—
Medarbetarundersökning HME (Hållbart Medarbetar Engagemang) Styrning	75	–	82	○	—

4.3.2 Aktiviteter under året

Räddningstjänsten anordnade öppet hus på räddningsstationen där både räddningstjänsten och externa aktörer som har verksamhet med inriktning mot trygghet och säkerhet visade upp sin verksamhet. Aktiviteten lockade cirka 1 500 – 2 000 besökare.

4.3.4 Åtgärder för att nå målet

Förvaltningen arbetar med olika varianter av informationsmöten, arbetsmöten och dialoger. Användningen av digital teknik har ökat för att upprätthålla delaktigheten både för medarbetare och medborgare.

4.3.3 Analys

För att nå ett bra resultat oavsett om det gäller att utveckla förvaltningens verksamhet eller arbetet med kommunens utveckling så är det viktigt med delaktighet och dialog.

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Måluppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:
Medarbetarna upplever att arbetssituationen präglas av tydligt ledarskap, delaktighet, respektfullt bemötande, och personlig utveckling så att rätt kompetens behålls och kan rekryteras.				○ –
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Ledarskap	79	–	78	○ –
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation	79	–	82	○ –

4.4.2 Aktiviteter under året

Förvaltningen har arbetat aktivt med verksamhets- och kompetensutveckling, ett mer tydligt och närvarande ledarskap samt fokus på så kallad ”onboarding”.

4.4.3 Analys

Kommunens medarbetarundersökning genomförs bara vartannat år, så under 2022 genomfördes inte någon mätning. Att ha kunnig och kompetent personal är en förutsättning för att kunna bedriva en bra verksamhet. Det är därför viktigt att kunna rekrytera kompetenta medarbetare. Men det är ännu viktigare att kunna behålla och utveckla befintlig personal.

4.4.4 Åtgärder för att nå målet

Genom att skapa rätt förutsättningar att komma in snabbt i arbetet, kan vi ta vara på energin från nya medarbetare på ett klokt sätt.

5. Nämndens Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2022 är 62,9 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett överskott på 3,1 miljoner kronor. Intäktsöverskottet på 1,9 miljoner kronor beror främst på högre intäkter för räddningstjänsten. Personalkostnaderna inom verksamheterna miljö, fysisk/planering, trafik, administration ger ett överskott på grund av vakanta tjänster och sjukskrivningar. Räddningstjänsten redovisar ett underskott på 0,6 miljoner kronor, bland annat högre kostnader för släckhjälp, fordon och deltidskårens utryckningar. Bostadsanpassningsbidragen redovisar ett överskott på 0,5 miljoner kronor. Utredningen placering av en ny simhall ger ett överskott på 0,2 miljoner kronor. Tilläggsbudgeten från resultatfonden för utredningsbehov på 0,6 miljoner kronor har inte utnyttjats.

5.2 Investeringsredovisning

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget för 2022 är 11,6 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett överskott på 4,7 miljoner kronor. Överskottet beror på att räddningstjänstens övningsfält inte har färdigställts och leveransföreningen av datorer och fordon på grund av covid och läget i omvärlden.

5.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

Pandemin har medfört att nämnden fått statsbidrag för sjukfrånvaro och till livsmedelsinspektörernas ökade tillsyn. Verksamheterna har under året känt av ökade kostnader på främst drivmedel, materiel och leveransföreningen, med anledning av covid-19 och kriget i Ukraina.

5.4 Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-19,3	-21,2	1,9	-20,3
Kostnader	82,2	81,0	1,2	81,0
Nettokostnad	62,9	59,8	3,1	60,7

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Nämnd och styrelseverksamhet	0,7	0,7	0,0	0,7
Övrig politisk verksamhet	0,2	0,2	0,0	0,2
Fysisk/teknisk planering	8,8	7,4	1,4	8,2
Trafik och parkering	1,7	1,3	0,4	1,2
Miljö/hälsoskydd myndighets utövning	4,0	3,4	0,6	2,7
Miljö/hälsoskydd hållbar utveckling	0,1	0,1	0,0	0,1
Alkoholtillstånd m.m	0,2	0,1	0,1	0,4
Räddningstjänst	37,0	37,6	-0,6	37,3
Trygghetservice/Fixartjänst	0,3	0,3	0,0	1,5
Bostadsanpassningsbidrag	3,3	2,8	0,5	2,4
Administration, samhällsbyggnadsförvaltningen	6,6	5,9	0,7	6,0
Nettokostnad	62,9	59,8	3,1	60,7

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	11,6	6,9	4,7	1,5
Nettoinvesteringar	11,6	6,9	4,7	1,5

Största investeringar

	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Fordon, Räddningstjänsten	7,2	4,5	2,7	0,4
Mätinstrument, Geodata	1,0	1,0	0,0	0,1
Datorer	0,8	0,2	0,6	0,2

6. Nämndens HR

6.1 Analys

Under 2022 så har antalet anställda minskat något och personalomsättningen är något högre än 2021. Förvaltningen har lyckats hålla kvar en låg sjukfrånvaro vilket är mycket positivt med tanke på att delar av verksamheten har haft en mycket hög arbetsbelastning under perioden. Antalet övertidstimmar har ökat under 2022. Ökningen har skett inom räddningstjänstens operativa verksamhet.

6.2 Åtgärder

Förvaltningen jobbar aktivt med att bibehålla låg sjukfrånvaro, ytterligare minska behovet av övertid och för att sänka personalomsättningen.

6.3 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	82	79	-3
Tillsvidareanställda, årsarbetare	81	79	-2
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	5	2	-3
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	5	2	-3
Andel kvinnor, %	37,8	36,7	-1,1 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	99,4	99,4	Oförändrat
Övertid exklusive PO, tkr*	200	290	+90
Övertid, timmar**	691	972	+281
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	217	92	-125
Fyllnadstid, timmar**	678	723	+45
Timlön exklusive PO, tkr*	3 025	2 746	-279
Timlön, timmar**	2 691	3 036	+345
Personalkostnader inklusive PO, exklusive pension och övriga lönejusteringar, tkr	62 817	61 272	-1 545

*Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31 som avser timmar utförda december 2021 – november 2022 (12 månader). Inklusive deltidbrandmän. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2021 – november 2022 (12 månader). Exklusive deltidbrandmän.

Sjukfrånvaro, % *	2,41	3,62	+1,21 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	30,26	22,02	-8,24 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	450	598	+148

*Sjukfrånvarotid januari - november 2022 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns information om sjukfrånvarotid januari - december 2022 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31 inkl deltidbrandmän. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

Personalomsättning, % *	7,4	11,8	+4,4 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	4,9	6,6	+1,7 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	2	4	+2

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal	1	0	0	1	4

*Avser tillsvidareanställda.

7. Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2020	2021	2022
Tillsyn Räddningstjänst (antal)	59	85	96
Externutbildning (antal utbildade)	1 459	1 142	3 756
Flytväst/is paket (antalet utlånade)	487	500	274
Bostadsanpassning antal kronor/ärende	115	108	110
Bygglov antal kronor/ärende	20 400	30 745	18 752
Bygglov antal kronor/ärende	359	402	198
Bygglov antal kronor/ärende	14 291	14 670	29 506

Antalet
externutbildade
har ökat

8. Utmaningar och framtida utveckling

En stor utmaning för förvaltningen är digitalisering och samverkan. Båda dessa delar bedöms vara nödvändiga för att verksamheten skall hänga med i utvecklingen, anpassas till samhällets krav och för att effektivisera ärendehandläggningen. En annan stor utmaning är att få tillräckliga personalresurser och kunna behålla/rekrytera kompetent personal. Det har blivit svårare att rekrytera utbildad och erfaren personal, vilket medför att det blir ännu viktigare att satsa på en hälsosam arbetsplats och jobba med att förebygga stress hos personalen. Att hitta en bra balans mellan att jobba kortsiktigt och långsiktigt är en stor utmaning. Ständiga förändringar i omgivningen medför också stora utmaningar och påfrestningar på förvaltningens personal.

Miljöenheten är till en stor del styrda av att leverera tjänster till de som betalar för det, men samtidigt behöver enheten även utföra arbete som de inte får betalt för, till exempel se till att förorenade områden blir åtgärdade. Klimatanpassning och energi-effektivisering kommer också in som en stor del i miljöenhetens tillsynsarbete. Inom enheten bedrivs också ett övergripande arbete med kommunens klimatanpassning.

Planeringen av olika stadsutvecklingsprojekt fortgår allt jämt. Förvaltningen har nu en förstärkt planeringsorganisation men ser fortfarande utmaningar i att bygga upp den planberedskap som skulle behövas så att brist på planlagd mark inte blir ett hinder för kommunens utveckling när de negativa trenderna vänder. Samtidigt behöver verksamheten kontinuerligt kunna arbeta fram och aktualisera strategiska planeringsunderlag, för att underlätta

trafikplaneringen och för att snabba på plan- och bygglovsprocessen, inte minst med hänsyn till flera stora projekt framledes. Utvecklingen i omvärlden gör det extremt svårt att överblicka konsekvenserna för exempelvis bygglovshanteringen. Det är rimligt att anta att människor blir mindre benägna att investera i sina fastigheter i närtid. Det påverkar i slutändan förvaltningens intäkter. Därtill ligger flera lagförändringar på förslag kring minskning av lovplikten och ökning av nämndens tillsynsarbete inom byggområdet. Det är därför inte otänkbart att intäktsfinansierat arbete kommer minska inom 5 till 10 år.

Verksamheten behöver förhålla sig till nya EU-regler och direktiv för drönerverksamheten. Detta medför ökade kompetenskrav men också ökade möjligheter.

Geodataenheten arbetar med att genomföra och implementera direktivet för öppna data, vilket kommer att innebära ökad tillgänglighet för utvalda och värdefulla datamängder. Räddningstjänst under höjd beredskap kommer innebära såväl mer arbete som investeringar. En del kan komma att finansieras av bidrag från staten.

Att upprätthålla bemanningen på kommunens deltidsskåren är, och kommer att vara, en stor utmaning. Detta dels på grund av större rörlighet på personal och på svårigheter att rekrytera deltidsskårens brandmän. Klimatförändringarna kan komma att medföra större och långvarigare skogsbränder. Detta kan innebära större belastning på räddningstjänstverksamheten.

Efter valet fick kommunfullmäktige nytt presidium, från vänster Peter Njekwa Ryberg, Socialdemokraterna, andre vice ordförande, Carina Källman, Moderaterna, förste vice ordförande och Stefan Widerberg, Centern, ordförande. Längst till höger syns Elin Alteborg, kommunsekreterare.

Servicenämnd

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Servicenämnden ansvarar för och skall i enlighet med de riktlinjer kommunfullmäktige anger, delvis till självkostnadspris, tillhandahålla tjänster till kommunens förvaltningar avseende:

- kommunens samlade måltidsservice även omfattande personal- och lokalansvar
- kommunens övergripande ansvar för drift, förvaltning och utveckling av digital infrastruktur, digital arbetsplats och IT säkerhet
- kommunens GIS verksamhet
- kommunens bemanningsenhet för vikariehantering för förskola, äldreomsorg, funktionshinderomsorg och måltidsservice tillika kommunens resurspoolspersonal för måltidsservice, omsorg och förskola
- kommunens logistikplanering, administration och skötsel av kommunens fordon samt kommunens centrala tryckeri, posthantering och turbilsservice
- kommunens kontaktcenter

2. Verksamhetsåret 2022

För servicenämnden har 2022 varit ett ansträngt och intensivt år av flera anledningar. Hög sjukfrånvaro, vakanser och personalförändringar har medfört hög belastning i verksamheterna. Implementering av flera centrala verksamhetssystem har varit tidskrävande, vilket medfört behov av omDispositionering av resurser. Det har ändå varit ett givande år där tillsättning av nyckelroller och ett gediget grundarbete skapat goda förutsättningar att bedriva effektiva verksamheter med kontroll och service.

Flera gånger har verksamheterna visat prov på att kunna anpassa sig till nya förutsättningar. Ombyggnationer och renovering av kök på Jannelunds förskola, Trälleborgsskolan och Finnvedens gymnasium har krävt förändringar i måltidsproduktionen. Långa leveranstider på IT-utrustning, fordon och skrivare har krävt bättre framförhållning. Miljöbilsbonusen som hastigt avskaffades i november krävde snabbt agerande gällande fordonsinköpen. Prisuppgångar på transporter, förpackningsmaterial och inte minst livsmedel flaggades tidigt upp under året och medförde en översyn av inköp för att hålla nere kostnaderna. Förebyggande säkerhetsarbete och krisberedskap har medfört nya insikter både ur IT- och verksamhetsperspektiv. Datacenterflytt är genomförd och lösning för säker utskrift är driftsatt på de skrivare som är utbytta i kommunen. Eftersom det centrala tryckeriet ligger under servicenämnden finns goda möjligheter till att få en samlad bild över hela kommunens utskrifter och vilka enheter som skriver ut. Totalt har omkring 1,1 miljoner utskrifter gjorts via det centrala tryckeriet under 2022, vilket är i linje med nivån under 2021.

IT-center har i dialog med kommunens ledningsgrupp arbetat fram en uppdaterad Plan för digital förnyelse som ska ge en ökad förmåga att ställa om och nyttja digitaliseringens möjligheter.

För att få en bättre dialog kring verksamheternas behov har kvartalsmöten med respektive förvaltning etablerats. Förtydligande av en process avseende stöd för digitalisering har tagits fram, vilket ska ge en bättre helhetssyn och större möjlighet till prioritering av åtgärder. IT-center har också bidragit med kompetens och pilotaktiviteter i det regionala IoT-projektet (Internt of Things). En central förutsättning för att verksamheterna ska kunna arbeta vidare med mobilt arbetssätt och digitalisering är säkra lösningar för identifiering och signering (eID). IT-center har under året tagit fram en målbild för lösningen.

En teamledare till kontaktcenter har anställts för att arbeta med kvalitetsuppföljning och coaching på individnivå. Detta har gjorts för att skapa en god och jämn kvalitet på kommunvägledarna, men även för att ge en bättre service och för att lösa fler av medborgarnas ärenden i första kontakten. Totalt har omkring 22 000 av medborgarnas ärenden lösts direkt i kontaktcenter, ärenden som verksamheterna ute i förvaltningarna aldrig behövt bli involverade i. För att öka tillgängligheten och underlätta för medborgarna att kunna utföra sina ärenden digitalt skapas också e-tjänster. E-tjänsterna som skapas i samarbete med kommunens verksamheter effektiviserar och kvalitetssäkrar även kommunens interna processer. Intresset stiger snabbt både internt och externt och antalet inskickade e-tjänster har ökat från 196 e-tjänster år 2018 till cirka 16 000 under 2022.

Det nya kostdatasystemet Matilda har implementerats på ett bra sätt, men till viss del genererat mer administration och underhåll än beräknat. Flera stora upphandlingar har genomförts, vilket krävt omfattande insatser från måltidsservice. En revisionsgranskning av måltidsorganisationen och investeringar i kommunala kök är genomförd under året. Bedömningen är att servicenämndens organisering av måltidsorganisationen är tillräcklig ur såväl kvalitativa som ekonomiska aspekter, men med ett behov att stärka uppföljningen. Måltidsservice har intensifierat arbetet med uppföljning av livmedelsinköp under året. Med det nya kostdatasystemet är möjligheterna till en effektiv uppföljning goda. En måltidsinspiratör har anställts. Rollen är viktig för att säkerställa en god arbetsmiljö i köken och för att skapa inspiration och glädje till matlagningen.

Revisionen har genomfört en granskning av bemanningsfunktionen. Revisionens bedömning är att servicenämnden inte har en ändamålsenlig styrning av bemanningsfunktionen. En ny utredning kring bemanningsprocessen och bemanningsenhetens uppdrag beslutades i samband med revisionsrapporten. Resultatet av utredningen presenterades vid årsskiftet 2022–2023. Behovet av vikarier har under de senaste åren ökat och i kombination med svårigheterna att hitta tillräckligt många vikarier och vikarier med rätt kompetens, har köpande förvaltningar inte fått täckning för sitt behov av vikarie.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Ökad sjukfrånvaro har påverkat samtliga verksamheter vilket i sin tur medfört hög belastning på befintlig personal. Leveranstiden har skenat för vissa produkter med följderna att det varit svårt att planera utbyten. Kraftigt stigande priser har en direkt påverkan. Matsedlar har setts över och dialoger kring livsmedelsinköp har förts med berörda verksamheter. Måltidsverksamheten har fått i uppdrag av barn- och utbildningsförvaltningen att under 2023 införa en vegetarisk dag i veckan. Inte bara för att hålla budget i balans, utan även för dess positiva konsekvenser för miljö och hälsa. Osäkerheten i omvärlden och det politiska läget har medfört en ökad hotbild mot allmän infrastruktur inklusive IT.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

Två kök har under året varit del av HUV som arbetar hälsofrämjande med inriktning mot barnfamiljer. Köken har vid några tillfällen lagat och serverat mat till barn och deras föräldrar vilket varit ett uppskattat inslag under de tre år som måltidsservice deltagit. Måltidsinspiratören har och kommer att ha en central roll i arbetet kopplat till HUV.

4. Nämndens mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Måluppfyllnad

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Servicenämndens tjänster ger övriga förvaltningar förutsättningar till effektiv resursanvändning genom en god leveranssäkerhet och kvalitet				●	→
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Andelen genomförda bokningar av bemanningsenheten	84%	86%	89%	●	→
Kontaktcenter, andel lösta ärenden – medborgare*	50%	48%	60%	●	→
Kontaktcenter, andel lösta ärenden – medborgare + förvaltningarna**	79%	83%	70%	●	↗
Engagemang – Kontaktcenter***	4,50	4,46	4,49	●	→
Kundnöjdheten inom måltidsservice seniorrestauranger	–	86,9%	92%	●	↗
Kundnöjdheten inom måltidsservice skolrestauranger	69,5%	–	76,9%	○	–
IT-avdelningens kundbemötande	97,2%	98,2%	97,8%	●	↗

* Medborgaren får hjälp i första kontakten av kontaktcenter och behöver inte återkomma.

** Kontaktcenter underlättar för förvaltningarna genom att lösa medborgarens ärende direkt eller tar in information om ärendet och fördelar den vidare till rätt verksamhet, övrig procentandel (17% för 2022) kopplas direkt till kollegorna i verksamheterna.

*** Betyg på hur medborgarna upplever kontaktcentrets engagemang i samtalen (betyg 1-5, där 5 är bästa betyg).

3. Sammanfattning av nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

För att upprätthålla en god service och bedriva effektiva verksamheter är det avgörande att skapa en bra arbetsmiljö där det finns utrymme för kompetens- och verksamhetsutveckling. En sjukfrånvaro på 9,9 procent och personalomsättning på 13,2 procent har ökat arbetsbelastningen. Att minska de nivåerna är något som är avgörande för en bra arbetsmiljö, kontinuitet och proaktivt arbete. Indikatorer som mäter nöjdhet och lösta ärenden når inte upp till målnivån för 2022, men trenden är uppåtående både på kort- och lång sikt.

Nyckelkompetenser har anställts med fokus på att servicenämnden ska ha ett mer strukturerat arbetssätt med god leveranssäkerhet, kvalitet och service där samverkan, prioritering och uppföljning blir viktiga. Nya indikatorer och mål som är lätta för medarbetarna att relatera till arbetas fram inom verksamheterna.

4.1.2 Aktiviteter under året

Bemanningsenheten har tillsammans med omsorgsförvaltningen utformat två nya arbetssätt för att öka andelen genomförda bokningar. I stället för att vikarien själv ska registrera tillgänglig tid så läggs de tillgängliga och får SMS-förfrågningar om arbetspass. Omsorgens verksamheter kan också boka sina egna korttidsvikarier och genom en e-tjänst rapportera till bemanningsenheten som registrerar lön. Kontaktcenter har anställt en teamledare vars främsta uppdrag är att stötta och coacha kommunvägledarna i sitt arbete med att höja lösningsgraden till 60 procent. Teamledaren ska även följa upp så att kommunikationen med medborgarna sker på en hög nivå och med jämn kvalitet. Ett ansträngt år inom måltidsverksamheten har medfört större fokus på måltidsproduktion, kostnadsbesparingar och styrning snarare än aktiviteter för att öka kundnöjdheten i senior- och skolrestaurangerna. Löpande hålls matråd i skolorna och kostråd i äldreomsorgen. Utbildningar kring säker mathantering och specialkost har genomförts och flera förstekockar har avslutat en ledarskapsutbildning. IT-center har etablerat ett mer strukturerat arbetssätt och en beställningstjänst för verksamheternas nya behov. Med etablering av kvartalsmöten med respektive förvaltning har samverkan kring införande av nya system förbättrats. IT-service är numera en del av IT-drift för att ha en sammanhållen support för alla IT-frågor med målsättningen om bättre support.

Beställningar av korttidsvikarier har ökat med 15 procent.

15%
ökning av
korttidsvikarier

4.1.3 Analys

Antalet beställningar av korttidsvikarier har ökat med cirka 15 procent under året utan att extra resurser tillsatts. Då har uppdrag såsom rekrytering, uppföljning och verksamhetsutveckling fått prioriteras ner. Hög personalomsättning med flera nya kommunvägledare har medfört att lösningsgraden i kontaktcenter hamnar under målnivån på 60 procent. En kommunvägledare får ett väldigt brett spektrum av frågor och behöver en tid för upplärning innan prestationen är på en nivå som motsvarar målnivån.

Kundnöjdheten i seniorrestaurangerna har under årens lopp påverkats mycket av priset och restaurangens placering. Att besöka en seniorrestaurang vid ett särskilt boende är inte så uppskattat. I stället väljer gästerna restaurangen på Exposkolan där även omsorgen har mötesplats. Kundnöjdheten i skolan är en utmaning och över tid har eleverna i de lägre årskurserna varit mer nöjda. Elevernas involvering i måltidsfrågan är ett måste för att få fler nöjda elever. Med stigande livsmedelspriser blir det en utmaning att upprätthålla en hög kvalitet på måltiderna.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

Kontinuerliga verksamhets- och individuppföljningar krävs för att kontaktcenter ska leverera med hög lösningsgrad och med kvalitet. Samarbete för ökad kundnöjdhet inom måltidsservice restauranger. Matråden i skolan bör se likadana ut och synpunkter som kommer upp behöver diskuteras i varje enskild skola. Ett omtag kring måltiderna i omsorgen kommer initieras under 2023 vilket innefattar frekventa träffar med boende för att kartlägga nöjdheten.

Att ha en sammanhållen support för IT-frågor förväntas skapa en tydlighet och bättre service. Tjänstebeskrivningar och överenskommelser med verksamheterna kring IT-stöd är under framtagande med målet att det ska implementeras under 2023.

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

4.2.1 Målpuppfyllnad

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:	
Servicenämnden ska minska sin klimatpåverkan				●	↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Andelen matsvinn i måltidsservice restauranger*	7%	7%	9,1%	●	→
Andel personbilar och lätta lastbilar som drivs med förnybara drivmedel	47%	48%	53%	●	↗
Antal biogas/elhybrid/elbilar**	104	120	145	●	↗

* Avser matsvinn i grundskola och gymnasium.

**Tekniska förvaltningens fordon kör på HVO. Om dessa räknas in blir andelen fordon som drivs med förnyelsebara drivmedel 72 %.

4.2.2 Aktiviteter under året

Inköps- och investeringsprocesser har setts över för att minska klimatpåverkan. IT har utökat samarbetet med leverantören för återvinning och återbruk av IT-utrustning. Samordning av beställningar har setts över och utbytet av skrivare med Follow Me Print lösning ska minska klimatavtrycket från kommunens utskrifter. Arbetet med att ta fram nya arbetssätt för att mäta matsvinn har påbörjats. Flera elbilar som var planerade för utbyte under 2023 har levererats och bytts ut under 2022.

4.2.3 Analys

Eftersom kostnaden för matsvinnet stiger i takt med att livsmedelspriserna går upp blir det fortsatt viktigt att hålla matsvinnet på en låg nivå. Prisuppgångar på bränsle och övriga fordonskostnader gör att fordonsplanen behöver ses över och fordonsparken behöver optimeras. Det kan på totalen innebära färre fordon samtidigt som målsättningen är att öka andelen fordon som drivs med förnybara drivmedel. Här väntas frågan kring elförsörjning bli mer aktuell i takt med att behovet av snabbpladdare på fler laddplatser behövs i kommunen.

4.2.4 Åtgärder för att nå målet

System för rapportering av frånvaro och bra beställningsrutiner är områden som måltidsverksamheten kommer se över tillsammans med köpande förvaltningar. Måltidsinspiratören har ansvaret för matsvinngruppen och kommer aktivt att arbeta med att minska matsvinnet och samtlig måltidspersonal kommer att få en föreläsning kring matsvinnets konsekvenser. I början av 2023 kommer verksamheten i samarbete med välgörenhetsorganisationer att skänka överbliven mat till behövande.

Plan för 2023 är att byta ut omkring 25 bilar till elbilar där största delen av utbytet sker under första kvartalet. Ett nära samarbete och kontinuerliga uppföljningar tillsammans med kommunens verksamheter blir en viktig faktor i utvecklingen för att nå kommunens mål och samtidigt hålla nere fordonskostnaderna.

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Målluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål :				Bedömning:
Medborgare och förvaltningens medarbetare upplever att verksamheten präglas av dialog, tydlighet, delaktighet och med möjlighet att påverka.				● ↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Generell nöjdhet – Kontaktcenter	4,27	4,20	4,31	● →
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Mål och uppföljning	4,3		4,0	○ —
Medarbetarundersökning HME (Hållbart Medarbetarengagemang) Styrning	83		81	○ —
Medarbetarundersökning, kvalitetsområde Arbetsplatsträffar	4,2		4,1	○ —

4.3.2 Aktiviteter under året

IT-center har etablerat kvartalsvisa avstämningar med respektive förvaltning. Kontaktcenters nya teamledare har i uppdrag att stötta och coacha kommunvägledarna med målet om en ökad nöjdhet. Måltidsinspiratörens engagemang i köken har inspirerat och skapat en god arbetsmiljö. Verksamheterna har tillsammans med medarbetarna diskuterat nya indikatorer.

4.3.4 Åtgärder för att nå målet

För en högre nöjdhet i kontaktcenter krävs kontinuerlig individuuppföljning med kommunvägledarna. Medlyssning och coachingssamtal är två verktyg som teamledaren kommer att använda sig av för att uppnå kontaktcentrets mål.

4.3.3 Analys

De nya arbetssätten som arbetats fram inom respektive verksamhet ska främja dialog, delaktighet och möjlighet att påverka. Kommunikation och en tydlig styrning är samtidigt av stor vikt för att skapa förtroende.

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Målluppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:
Servicenämndens medarbetare är nöjda med sin upplevda arbetssituation i frågor som ledarskap, motivation och personlig utveckling				● ↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Ledarskap*	82		80	○
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation*	77		76	○

4.4.2 Aktiviteter under året

Hög sjukfrånvaro och vakanser har framför allt under årets inledning medfört en ansträngd arbetssituation. Implementering av centrala verksamhetssystem och upplärning av ny personal har varit tidskrävande. Med tydlig styrning från ledningsfunktionerna har personalen fått ta mycket ansvar och utvecklats.

4.4.3 Analys

Tillsättning av nyckelroller och ett bra grundarbete har skapat goda förutsättningar för ett proaktivt arbete med utrymme för kompetensutveckling. Med flera nya chefer på plats är det viktigt att arbeta för ett motiverande ledarskap, men också att skapa en arbetssituation som håller nere personalomsättningen.

4.4.4 Åtgärder för att nå målet

Nya indikatorer som arbetas fram inom respektive verksamhet behöver förankras bland medarbetarna. Det behöver också sättas verksamhetsmål som är motiverande att arbeta mot. Beskrivning av uppdrag, roller och ansvar har börjat tydliggöras och arbetas fram tillsammans med medarbetarna på IT-center. Tydliga beskrivningar och rutiner ska också underlätta vid introduktioner av ny personal.

5. Nämndens Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Servicenämndens driftbudget för 2022 är 44,2 miljoner kronor. Totalt redovisas ett underskott på 0,5 miljoner kronor. Under det gångna året har särskilt måltidsservice påverkats kraftigt av de stigande priserna för livsmedel, transporter och förbrukningsmaterial. Dessa kostnader har överstigit budget med totalt 5,5 miljoner kronor, varav livsmedel står för 4,4 miljoner kronor och övriga kostnader för 1,1 miljon kronor. Anledningen till den förhållandevis låga avvikelse mot budget är vakanser och hög sjukfrånvaro som gör att personalkostnaden i servicenämnden är omkring 4 miljoner kronor lägre än budgeterat. Störst överskott finns inom IT på 2,3 miljoner kronor. Lägre kostnader för kompetensutveckling och statsbidrag för sjukskrivningskostnader bidrar också med att dämpa det negativa resultatet.

5.2 Investeringsredovisning

Servicenämndens investeringsbudget för 2022 är 23,8 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett överskott på 13,7 miljoner kronor. 11,3 miljoner kronor av överskottet kommer från IT vilket till viss del kan förklaras av långa leveranstider av IT-utrustning. En förnyad kartläggning kring säkerhetsåtgärder för att skapa stabila leveranser och åtgärder för framtidens IT-arbetsplats har också medfört att investeringar skjutits fram något. De flesta av åtgärderna är planerade till första halvåret 2023. För måltidsservice har planerad renovering av skolkök inte genomförts vilket medfört ett överskott på 1,3 miljoner kronor. Överskott på 0,9 miljoner kronor finns i investeringsmedel avseende utbyggnad av laddinfrastrukturen.

5.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

Prisindex för livsmedelsinköp till storkök har stigit med över 26 procent under 2022, vilket fått en direkt effekt på måltidsservice där livsmedelskostnaderna fortsätter uppåt. Drivmedelskostnaden ligger omkring 0,9 miljoner högre än budgeterat vilket påverkat såväl servicenämnden som övriga nämnder som internfaktureras för kostnaderna. En högre indexuppräknning än normalt för transportkostnaderna har också haft en effekt, särskilt för måltidsservice. Med en svag valuta har flera produkter blivit dyrare, något som i huvudsak syns i priserna för IT-utrustning. Höga indexuppräknningar av licenser har haft viss påverkan under 2022, men störst effekten kommer synas under 2023.

5.4 Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-147,3	-150,4	3,1	-137,7
Kostnader	191,5	195,1	-3,6	173,3
Nettokostnad	44,2	44,7	-0,5	35,6

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Servicenämnd	0,6	0,5	0,1	0,5
Serviceförvaltning, Stab	4,8	4,1	0,7	4,3
IT-verksamhet	25,0	23,8	1,2	17,9
Måltidsservice	2,6	5,8	-3,2	2,5
Bemanningsenhet	0,2	-0,2	0,4	-0,3
Kontaktcenter	7,7	7,7	0,0	7,4
Logistik & Post och tryckeri	3,3	3,0	0,3	3,3
Nettokostnad	44,2	44,7	-0,5	35,6

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Inkomster	0,0	-0,1	0,1	-0,2
Utgifter	23,8	10,2	13,6	3,8
Nettoinvesteringar	23,8	10,1	13,7	3,6

Största investeringar

	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Verksamhetssystem	2,8	2,3	0,5	0,1
Måltidsservice	2,8	2,8	0,0	0,9
Nätverksinfrastruktur	2,3	1,1	1,2	0,5

6. Nämndens HR

Sjukfrånvaron har stigit till 9,9 procent vilket medfört en högre arbetsbelastning på befintlig personal. Vikariebehovet har därför gått upp inklusive övertid och fyllnadstid. Personalomsättningen har varit hög, bland annat på grund av flera pensionsavgångar. Tillsättning av vakanta tjänster har flera gånger dragit ut på tiden vilket gjort att verksamheter under långa perioder gått underbemäddade. Personalkostnaderna ligger omkring 4 miljoner kronor lägre än budgeterat.

6.1 Analys

Sjukfrånvaron följer i stort mönstret från tidigare år med några månader under årets inledning som sticker ut. I januari var sjukfrånvaron 18,3 procent och i februari 13,2 procent. Högst frånvaro syns inom måltidsservice och i resurpoolerna vilket är naturligt då det är verksamheter där personalen många gånger inte kan arbeta hemma vid symptom.

6.2 Åtgärder

Tillsättning av vakanta tjänster blir ett viktigt första steg för att minska arbetsbelastningen på befintlig personal. Förebyggande arbete och åtgärder för att förbättra arbetsmiljön kommer göras för att hålla nere sjukfrånvaron. För att minska personalomsättningen krävs ett bra ledarskap och att cheferna kan minska sina administrativa uppgifter och få tid att finnas på plats för att motivera medarbetarna och skapa delaktighet.

6.3 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	193	195	+2
Tillsvidareanställda, årsarbetare	185	187	+2
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	10	10	Oförändrat
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	9	7	-2
Andel kvinnor, %	86,0	81,0	-5 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	95,7	96,1	+0,4 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	110	138	+28
Övertid, timmar**	265	395	+130
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	148	219	+71
Fyllnadstid, timmar**	791	1 157	+366
Timlön exklusive PO, tkr*	1 859	2 380	+521
Timlön, timmar**	14 617	19 047	+4 430
Personalkostnader inklusive PO, exklusive pension och övriga lönejusteringar, tkr	81 213	88 064	+6 851

*Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31 som avser timmar utförda december 2021 – november 2022 (12 månader). Inklusive deltidbrandmän. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2021 - november 2022 (12 månader). Exklusive deltidbrandmän.

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Sjukfrånvaro, % *	7,73	9,9	+2,17 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	33,28	37,47	+4,19 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	1 656	2 027	+371

*Sjukfrånvarotid januari - november 2022 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns information om sjukfrånvarotid januari - december 2022 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Personalomsättning, % *	5,4	13,2	+7,8 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	4,3	8,5	+4,2 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	2	9	+7

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal	4	0	7	6	6

*Avser tillsvidareanställda.

7. Utmaningar och framtida utveckling

Kompetensförsörjningen kommer vara en utmaning. Verksamheterna kommer behöva bli bättre på att optimera resurser och göra rätt saker. Medarbetare och ny personal behöver rätt kompetens, vilket både kräver utrymme för kompetensutveckling och ett sätt att validera personal.

För att använda resurserna optimalt i köken kommer möjligheten att använda en omlastningscentral att ses över. Det skulle minska både hanteringen av specerier och personalens insats.

Det är viktigt att följa och nyttja den digitala utvecklingen.

Kommunen behöver förstärka sitt arbete inom automatisering, robotisering, artificiell intelligens (AI) och Internet of Things (IoT), men också se över digitala processer och tjänster så att rätt systemstöd används. Förutsättningen för att denna utveckling ska gå att genomföra är en bra digital infrastruktur och en IT-säkerhet som tillåter den. Det kommer ställa höga krav med ett ökat behov av finansiering. Prisuppgångar som råder med en osäkerhetsfaktor kring vad som kan avsättas för att driva framtida utveckling inom områdena kommer att bli en utmaning.

Att frigöra tid för grunduppdraget blir viktigt både ute i verksamheterna och i ledningsfunktionerna. Egenkontrollen i måltidsservice måste digitaliseras för att minimera administration samt underlätta kontroll och uppföljning. Ett digitalt kundforum som publicerar vanliga frågor som kommer in till kontaktcenter hade förutom att frigöra tid också ökat tillgängligheten och servicen till medborgaren.

Det finns flera utvecklingsområden och i den centrala roll som servicenämnden har kommer det vara viktigt att få kommunens verksamheter att tänka nytt och förändra nuvarande arbetssätt. E-tjänsterna blir en viktig faktor som effektiviserar, säkrar och möjliggör intern- och extern service. Intresset för e-tjänsterna stiger snabbt och en bättre digital service är viktig både ur medborgarperspektivet och för verksamhetsutvecklingen. Kontaktcenter har idag två e-tjänsteutvecklare som arbetar 50 procent var, vilket inte kommer att räcka för att skapa de e-tjänster som efterfrågas. Principen om en väg in kommer också att vidareutvecklas inom nämnden, vilket både ska skapa en större tydlighet och bättre service.

Att ha en plan för beredskap kopplat till måltiderna är något som måste arbetas fram och något som måste tas hänsyn till vid kommande byggnationer. Inom området behöver livsmedelslager, reservkraft och IT-säkerhet diskuteras. Servicenämnden avser att bygga ut laddinfrastrukturen med hänsyn till att kommunens policy anger att antalet fordon som drivs med förnybara drivmedel ska öka. Både bokningssystemet och bilpoolen kommer ses över för att anpassas efter bästa möjliga miljöperspektiv. Utredningarna om servicenämndens övertagande av fordon under 3,5 ton, lokalvård och fastighetsservice kommer att påverka nämndens framtida arbete och utveckling. Över tid bör innehållet i servicenämndens uppdrag ytterligare diskuteras för att optimera servicen till övriga förvaltningar.

Från invigningen av nya köket på Mossleskolan.

Kulturnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Nämnden svarar för den allmänkulturella verksamheten, kommunens bibliotek samt konsumentvägledning.

2. Verksamhetsåret 2022

Under året inleddes arbetet med att skapa en likvärdig biblioteksservice i hela kommunen på allvar. Bybibblor har invigts i Nydala, Dannäs, Fryele och Ohs. Projektering har inletts för att bygga om filialerna i Rydaholm, Bor och Forsheda till meröppna bibliotek. Biblioteket i Bredaryd som varit inrymt i skolans lokaler stängde i mars och öppnar i nya centrala lokaler februari 2023. Förvaltningen har även beviljats 1,2 miljoner kronor i statligt bidrag för inköp av en bokbil med fokus på förskolor.

Den goda samverkan med kulturskolan har fortsatt att utvecklas och med hjälp av de extra medel som avsatts i driftsbudgeten 2022–2024 fortgår satsningen på kultur för barn och unga.

Koncept för kurser i slöjd och historia har tagits fram. Satsningen på unga arrangörer i projektet Kulturcrew har startat.

En ungdomscoach är tillsvidareanställd av kulturförvaltningen, men jobbar förvaltningsövergripande.

I april arrangerades första upplagan av Värnamo Filmhistoriska Festival, landets enda filmhistoriska festival. Den är årligen återkommande och arrangeras i samverkan med Region Jönköpings län, Svenska Bio och Gummifabriken. Festivalen fick stor uppmärksamhet nationellt.

I juli avvecklades den kommunala konsumentvägledningen i sin tidigare form. Istället hänvisas till den nationella tjänsten Hallå konsument som drivs av Konsumentverket.

Vandalorum och Smålands konstarkiv har haft en lyckad återstart efter pandemin. Vandalorum satte nytt besöksrekord. Smålands konstarkiv har fått ökat verksamhetsstöd efter en överenskommelse mellan finansörerna Region Jönköpings län, Region Kronoberg och Värnamo kommun.

Bibliotekschefen slutade i januari. Kulturchefen gick in som tillförordnade bibliotekschef under våren, men i augusti var en ny bibliotekschef på plats.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Under början av året var biblioteken öppna med begränsningar. Flera arrangemang fick ställas in, flyttas eller genomföras med restriktioner.

I maj kom en ukrainsk konstnär till Värnamo genom ett sex månaders krisresidens. Region Jönköpings län bekostar uppehållet, Vandalorum är värd och kommunen står för bostad.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV).

Kulturen har många positiva hälsoeffekter, varför pandemin fick negativa konsekvenser på framför allt det psykiska välbefinnandet hos många människor. Nu är programverksamheten igång i normal omfattning och barn är en prioriterad målgrupp. I maj invigdes Mellanrummet i stadsbiblioteket, ett rum som riktar sig till barn i åldern 10–14 år där det även anordnas olika aktiviteter. Under hösten startade föreläsningar med hälsotema i stadsbiblioteket i samarbete med Värnamo Hälsocenter.

Sammanfattning av nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Kultur är svårt att mäta, inte minst när målen anger värden som konstnärlig förnyelse och att utveckla Gummifabriken som idé. På grund av bland annat pandemin har indikatorerna blivit än mindre relevanta och det är svårt att göra vettiga jämförelser mellan åren. En kvalitativ bedömning indikerar dock att kulturnämnden har en relativt god måluppfyllelse.

Helåret 2022 visar ett nollresultat. Sjukfrånvaron ligger på en låg nivå, liksom overtidskostnaden.

4. Nämndens mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Måluppfyllnad

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Att främja kvalitet och konstnärlig förnyelse inom olika kulturformer.				● ↗	
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Vad tycker du om bibliotekens utbud när det gäller böcker och tidskrifter? Andel positiva*	96	Mättes ej	–	●	→
Vad tycker du om bibliotekens digitala utbud när det gäller böcker och tidskrifter? Andel positiva*	93	Mättes ej	–	●	→
Vad tycker du om bibliotekens utbud när det gäller aktiviteter? (t ex bokklubbar, författarbesök, sagostunder, utbildning) Andel positiva*	**	Mättes ej	–	○	–
Vad tycker du om det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen? Andel positiva*	67	Mättes ej	–	●	→
Vad tycker du om kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet? Andel positiva*	70	Mättes ej	–	●	→

*Resultat från SCB:s medborgarundersökning som genomförs vartannat år. Både frågorna och mätskalan gjordes om inför 2021 års mätning, varför nya indikatorer och målnivåer har fått sättas. För 2022 anges siffrorna från 2021 års mätning.

**För få svarande för att resultatet för Värnamo kommun ska redovisas av SCB.

Nämndmål:				Bedömning:	
Att medverka till att utveckla Gummifabriken som hus och idé.				● ↗	
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Antal aktiviteter som genomförs tillsammans med annan aktör i Gummifabriken.	50	62	50	●	↗

*Resultat från SCB:s medborgarundersökning som genomförs vartannat år. Både frågorna och mätskalan gjordes om inför 2021 års mätning, varför nya indikatorer och målnivåer har fått sättas. För 2022 anges siffrorna från 2021 års mätning.

**För få svarande för att resultatet för Värnamo kommun ska redovisas av SCB.

4.1.2 Aktiviteter under året

Värnamo Filmhistoriska Festival är en viktig satsning för att uppfylla båda målen, liksom Fotbollssnack och satsningen på en lokal musikscen genom Gummifabriken goes local. Den konceptkoordinator som anställdes av Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB (VKIAB) skapar goda förutsättningar för att kulturen och biblioteket ska kunna bidra än mer till att utveckla Gummifabriken.

4.1.3 Analys

Värnamo har bättre resultat än snittet i SCB-mätningen på samtliga frågor där det finns ett resultat. Bland kommuner med 30 000–50 000 invånare sticker Värnamo ut än mer positivt.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

Fortsatt nyskapande satsningar på nya projekt. Satsningen på likvärdig biblioteksservice i hela kommunen är viktig för att kulturen ska kunna bredda sin publik och nå utanför centralorten.

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

4.2.1 Måluppfyllnad

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:			Bedömning:
Att öka medborgarnas och medarbetarnas medvetenhet om frågor som rör klimat och miljö.			● ↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:
Antal mil med poolbil/egen bil i tjänsten.	1 082	792	1 000 ● ↗

4.2.2 Aktiviteter under året

Bibliotekens grunduppdrag är sinnebilden för cirkulär ekonomi. Satsningen på en likvärdig biblioteksservice för alla är därmed även en miljöinsats, som dessutom innebär att biblioteksbusen avvecklas successivt.

4.2.3 Analys

Att bussen ersätts med bil är en klar miljövinst, även om bussens mil inte syns i denna statistik och antal körda mil därmed ökar något i takt med att bussen avvecklas. Under biblioteksverksamhetens strukturomvandling kommer jämförelser av antal körda mil mellan åren därför inte att vara lika relevanta. Tidigare mättes antal aktiviteter med koppling till klimat och miljö, men indikatorn ströks då den kan tolkas som att kulturnämnden inte följer principen om armlängds avstånd.

4.2.4 Åtgärder för att nå målet

Fortsatt avveckling av biblioteksbusen kombinerat med åtgärder för att minska bilåkandet. Lyfta fram biblioteksverksamhetens miljöfördelar.

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Måluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:
Att främja allas möjlighet till kultur och bildning, oavsett ålder, bakgrund och förutsättningar.				● ↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Antal offentliga arrangemang utanför Värnamo tätort.	40	131	125	● ↗
HME - Hållbart medarbetarengagemang.	66	Mäts ej	Mäts ej	— ➔
Nämndmål:				Bedömning:
Att utveckla biblioteken som mötesplatser och arenor för demokrati.				● ↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Antal besök på stadsbiblioteket.	82 727	134 123	159 000	● ↗

4.3.2 Aktiviteter under året

Satsningen på meröppna filialer och bybibblor utvecklar biblioteken som mötesplatser och främjar allas möjlighet till kultur och bildning, oavsett var de bor. Kulturrådet beviljade 1,2 miljoner kronor till inköp av en bokbil, som främst ska användas till förskolebesök för att kunna nå alla barn.

4.3.3 Analys

Antalet biblioteksbesök och arrangemang minskade under pandemin, men under året har det skett en återhämtning. Ingen ny siffra för HME finns då ingen medarbetarundersökning genomfördes 2022. En arbetsmiljöenkät genomförd på förvaltningen indikerar dock att en klar förbättring har skett.

4.3.4 Åtgärder för att nå målet

Satsningen på likvärdig biblioteksservice för alla i hela kommunen är avgörande för att nå båda målen.

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Målpuppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:			Bedömning:
Att främja digital delaktighet hos medborgare och medarbetare.			● ↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:
Totalt antal sidvisningar på kulturförvaltningens webbsidor.	–	–	68 000

4.4.2 Aktiviteter under året

Sedan restriktionerna hävts genomförs digital handledning på biblioteket, dit kommuninvånarna kan komma för att få hjälp av en IT-pedagog.

4.4.4 Åtgärder för att nå målet

Fortsatt satsning på digital handledning, fortbildning av personalen och mer användarvänliga webbsidor. Nytt mål och ny indikator arbetas fram av nämnden hösten 2023.

4.4.3 Analys

Nyttjandet av bibliotekets digitala tjänster har ökat under pandemin, samtidigt som medarbetarna ökat sin digitala kompetens. Antal sidvisningar har inte kunnat mätas, då Google analytics inte får användas och ny mätmetod är tillgänglig först 2023. Revisorererna har påpekat att målet och framför allt indikatorn har för svag koppling till det övergripande målet om kompetensförsörjning. Indikatorn Hållbart medarbetarengagemang under delaktighetsmålet är relevant även för kompetensförsörjningen.

5. Nämndens Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Kulturnämndens driftbudget för 2022 är 33,5 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett nollresultat. Tillfällig överanställning inom administration/bibliotek vägs upp av vakanser under våren.

5.2 Investeringsredovisning

Kulturnämndens investeringsbudget för 2022 är 3,3 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett överskott på 1,1 miljoner kronor. Överskottet ligger främst inom konstnärlig gestaltning tekniska utskottet samt försening av ombyggnation av biblioteksfilialer.

5.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

Kulturnämnden bekostar boendet för en ukrainsk konstnär som är i Värnamo på krisresidens. Vissa prisökningar har märkts.

5.4 Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-1,1	-2,6	1,5	-1,2
Kostnader	34,6	36,1	-1,5	32,7
Nettokostnad	33,5	33,5	0,0	31,5

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Nämnd- och styrelseverksamhet	0,6	0,5	0,1	0,5
Konsument-/energirådgivning	0,1	0,1	0,0	0,1
Allmän kulturverksamhet, övr	6,1	5,8	0,3	5,7
Bibliotek	18,3	19,0	-0,7	18,1
Kostnadsfördeln kulturförv	8,4	8,1	0,3	7,1
Nettokostnad	33,5	33,5	0,0	31,5

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	3,3	2,2	1,1	1,4
Nettoinvesteringar	3,3	2,2	1,1	1,4

Största investeringar

Delbetalning kontnärliggestaltning	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
"Lika botar lika", Horda järnvägspark	0,4	0,3	0,1	0,0
Delbetalning kontnärliggestaltning, Park Arena	0,6	0,2	0,4	0,0
Slutbetalning konstnärliggestaltning "Mini-magiska dungen/Årstedshjulet"	0,2	0,2	0,0	0,1

6. Nämndens HR

6.1 Analys

Två visstidsanställningar har övergått i tillsvidareanställningar. Dessa finansieras till största delen med externa medel och ramutökning. Sjukfrånvaron har minskat till en låg nivå. Övertidskostnaden har ökat beroende på en större utbetalning vid en pensionsavgång, men ligger på en fortsatt låg nivå.

6.2 Åtgärder

En tillfällig överanställning inom administration/bibliotek för att säkra kompetens och kontinuitet.

6.3 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	24	27	+3
Tillsvidareanställda, årsarbetare	23	26	+3
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	3	1	-2
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	3	1	-2
Andel kvinnor, %	83,3	81,5	-1,8 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	96,6	96,9	+0,3 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	6	30	+24
Övertid, timmar**	15	64	+49
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	28	2	-26
Fyllnadstid, timmar**	96	46	-50
Timlön exklusive PO, tkr*	164	254	+90
Timlön, timmar**	1 233	1 604	+371
Personalkostnader inklusive PO, exklusive pension och övriga lönejusteringar, tkr	12 760	14 717	+1 957

*Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31 som avser timmar utförda december 2021-november 2022 (12 månader). I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2021-november 2022 (12 månader).

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Sjukfrånvaro, % *	5,86	3,85	-2,01 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	46,88	40,93	-5,95 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	129	130	+1

*Sjukfrånvarotid januari-november 2022 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns information om sjukfrånvarotid januari-december 2022 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Personalomsättning, % *	8,4	15,5	+7,1 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	8,4	11,6	+3,2 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	0	1	+1

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal	1	2	0	0	1

*Avser tillsvidareanställda.

7. Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2020	2021	2022
Antal utlån	166 782*	149 119*	165 147
Andel utlån barn/ungdom av totala antalet utlån	53%	53%	55%
Antal arrangemang/aktiviteter	518	644	826

*Helt stängt 22 december 2020–17 januari 2021.

Begränsade öppettider mars 2020-september 2021.

8. Utmaningar och framtida utveckling

Gummifabriken återhämtade sig snabbt efter pandemin och är en given mötesplats för kultur, akademi och näringsliv i hela regionen. Nu väntar nästa utmaning: de ekonomiskt tuffare tider som redan märks genom minskad biljettförsäljning till vissa evenemang och kostnadsökningar.

Att lyckas med omstruktureringen av biblioteksverksamheten så att det verkligen skapas en likvärdig biblioteksservice för alla i Värnamo kommun är ett av nämndens viktigaste uppdrag de närmaste åren. En utredning om hur verksamheten bäst samverkar med skolbiblioteken och arbetet med ökad samverkan mellan länets folkbibliotek är också viktiga inslag i det arbetet. Att öka läsningen bland barn och unga, minska det digitala utanförskapet och bredda kulturpubliken är några stora utmaningar bland många.

Tillsammans med Vandalorum har Gummifabriken lett till att Värnamo etablerat sig som en kulturkommun i ett nationellt perspektiv och fått flera utmärkelser. Det förpliktar och det är viktigt att vårda det positiva varumärke som Värnamo kommun har byggt upp. Kulturen har en huvudroll i bygget av den mänskliga tillväxtkommunen!

Barn- och utbildningsnämnden

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Nämnden svarar för kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn, ungdom och det offentliga skolväsendet för vuxna samt för uppgifter inom förskoleverksamhet och skolbarnomsorg.

Nämndens uppgifter omfattar förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare, samt i tillämpliga delar i kommunen verksamma enskilda förskolor, grundskolor, gymnasieskolor och annan pedagogisk verksamhet.

Nämnden svarar vidare för den kommunala kulturskolan och uppdragsutbildning inom vuxenutbildningen.

2. Verksamhetsåret 2022

Barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter hade under första kvartalet 2022 en massiv påverkan i verksamheterna då pandemin sjukfrånvaron toppade, både hos barn, elever och personal under några intensiva veckor. Flera enheter hade mycket svårt att få verksamheten att rulla på. Gröndalsskolan fick under två veckor distansundervisa årskurs 7–9 medan årskurs 6 var kvar på skolan. Gymnasiet hade också distansundervisning under en period. I efterdyningarna var verksamheterna under våren slitna, med fortsatt höga sjukskrivningstal och det kunde också ses på elevernas betygsresultat i till exempel årskurs 9.

Glädjande var att resultaten i verksamheterna fortsatt var stabilt, på samma nivå som tidigare. Förvaltningens enkäter visade på en ökande trend gällande delaktighet, trygghet och studiero, vilket är viktigt för en god skolgång.

Verksamheterna har under året fortsatt utvecklandet och testat tidigt samordnade insatser i större skala. En projektledare arbetar med att informera skolorna om arbetssättet. Arbetet med tillgänglig undervisning har fortsatt och några enheter valde att fördjupa det arbetet genom samarbete.

Vidare bytte verksamheten under året sitt verksamhetssystem, som hanterar barn- och elevregistrering. Det drog med sig förändringar i andra system förvaltningen använder och det är ett fortsatt arbete med att få ut bästa effekt av detta. Under våren tillsattes förvaltningschef och rekrytering av dennes ersättare till barn- och elevhälsachef genomfördes.

Barn- och utbildningsförvaltningen har också under året, tillsammans med tekniska förvaltningen arbetat med planering och förberedande av nya förskolor och skolor. Förvaltningen har äntligen startat byggnationen av tre nya förskolor, en ny idrottshall och Trälleborgsskolans nya lokaler. Fortsatt planeras och projekteras för uppstart av Västhorjaskolan.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Det förändrade omvärldsläget har påverkat förvaltningen på flera sätt. I vissa fall i direkt påverkan då ökade bränslepriser ger en ganska snabb effekt på budgeten för skolskjutsar. Förvaltningen hade svårt att få fram digitala enheter till verksamheterna, eftersom det var och fortfarande är extremt långa leveranstider och prisökningarna är svåra att förutse. Inflationen drev också på priserna på allt annat material och utrustning som behövs för att driva verksamheterna.

I samband med invasionen av Ukraina fanns det en oro för att det skulle komma ett större antal barn- och elever till våra skolor. Det har uteblivit, förvaltningen har tagit emot ett tiotal barn och elever vilket har kunnat hanteras i den vanliga organisationen.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV).

Under året har barn- och utbildningsförvaltningen i samarbete med medborgarförvaltningen och omsorgsförvaltningen jobbat med att utveckla och förbättra ”Tidiga Samordnade Insatser” (TSI) för barn och unga i Värnamo kommun. Informationsinsatser till all barn- och elevhälsa och berörda funktioner i medborgarförvaltningen och omsorgsförvaltningen genomfördes under våren. En projektledare för TSI är tillsatt och dennes uppdrag var under hösten att informera på grundskolorna i kommunen om tidig oro och arbetssättet ”enkla vägar”. Förvaltningen vill fortsatt tillsammans frigöra och mobilisera resurser runt det enskilda barnet och dess nätverk för att förebygga och tidigt minska riskerna för barnets negativa fortsatta utveckling.

3. Sammanfattning av nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Utifrån årets betygsresultat hade förvaltningen fortsatt en negativ trend i årskurs 9 och färre elever som är behöriga till nationella program på gymnasiet. Det positiva var att resultaten har stabiliserats i åk 3 och åk 6. Där är trenden uppåtgående.

Förvaltningen ser även en positiv trend utifrån behörighet, både på yrkes- samt högskoleförberedande program på gymnasiet, där trenden visade på en ökad måluppfyllelse. Dock fanns fortfarande skillnader mellan programmen. Utifrån förvaltningens kvalitets- samtals framgick att läsförståelsen minskade i samtliga åldrar, vilket påverkar måluppfyllelsen. Fortsatt arbete med målen om tillgänglig undervisning i samtliga skolformer kommer att krävas för att få fler behöriga elever till gymnasiet och sedan få fler elever med gymnasieexamen.

Förvaltningen gick med ett underskott på -8,1 miljoner kronor, som mestadels ligger centralt i form av effektiviseringsuppdraget, åren 2020–2022 där -3,2 miljoner kronor återstår att effektivisera och andra obalanser. De övriga obalanserna är på -10,6 miljoner kronor och består bland annat av ökade skolskjutskostnader, personalomkostnader (PO), lokalvård och köp av skolplatser. Totalt är obalansen på -13,8 miljoner kronor. Stora statsbidrag bidrog ändå till att underskottet inte blev mer än -8,1 miljoner kronor.

Personaltalen visar att antalet anställda ökade jämfört med föregående år och att behovet var stort. Oroväckande är att sjukfrånvaron ökade, men dock enbart till en tämligen liten nivå över en normal nivå.

4. Nämndens mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Måluppfyllnad

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Alla barn och elever ska nå utbildningens mål, utmanas och känna lust att lära mer.				●	➔
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Indikatorer förskola:					
Tillgänglig utbildning 1:3:8 (BRUK)	2	3	3	●	➔
Modersmål och övriga språk 3:6:8 (BRUK, skala 1–4)	2	2	2	●	➔
Trygghet 3:7:10 (BRUK, skala 1–4)	2	3	3	●	➔
Jag tycker om att vara på min förskola	95,8%	91,3%	↗	●	➔
Indikatorer Grundskola/fritidshem/särskola:					
Elever i åk 1 som klarar läsutvecklingen utifrån Skolverkets bedömningsunderlag	83%	87,5%	↗	●	↗
Elever i åk 3 som uppnått alla kunskapskrav.	73%	76,7%	↗	●	↗
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), (N15540)	71,8%	75,1%	↗	●	➔
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram (N15436)	84,7%	80,9%	↗	●	↘
Antal elever med högre än 10% ogiltig frånvaro per termin	26	*	↘	●	➔
Elevenkät:					
Jag känner mig trygg i skolan	92,5%	93,1%	↗	●	➔
På lektionerna kan jag koncentrera mig på mina skoluppgifter	85%	83,4%	↗	●	➔
Fritidshem:					
Jag känner mig trygg i fritidshemmet	94,2%	95,3%	↗	●	➔
Det finns möjlighet till lugn och ro på fritids	82,6%	80,3%	↗	●	➔
Indikatorer Gymnasiet:					
Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram (N17453)	81,3%	80,9%	↗	●	➔
Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program (N17452)	78,7%	82%	↗	●	➔
Gymnasieelever med examen inom 4 år, yrkesprogram (N17469)	81,3%	82,1%	↗	●	➔
Gymnasieelever med examen inom 4 år, högskoleförberedande program (N17468)	77,5%	81%	↗	●	➔
Elevenkät:					
Jag känner mig trygg i skolan	95,4%	95,5%	↗	●	➔
Jag upplever att jag har studiero på lektionerna	85,3%	79,8%	↗	●	↘
Indikatorer Vuxenutbildningen:					
Kursdeltagare i komvux på grundläggande nivå som har avslutat med godkända betyg, huvudmannens skolenheter, andel av de som påbörjat kurs (%) (N18919)	169	**	↗	—	—
Kursdeltagare i komvux på gymnasial nivå som avbrutit kurs, i huvudmannens skolenheter, antal (NN18923)	67	**	↗	—	—
Kursdeltagare inom sfi som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat kurs av de som påbörjat kurs (%) (N18946)	53	**	↗	—	—
Indikatorer Kulturskolan:					
Varje barn/elev i förskola och grundskola har under året tagit del av kulturskolans utbud.	—	65%	80%	●	↗

* Ej mätbart på grund av covid.

** Talet är ej uppdaterat ännu för 2022.

● = Helt uppfyllt ● = I hög grad uppfyllt ● = Delvis uppfyllt ● = Ej uppfyllt ○ = Ej utvärderat ↗ = Ökad ➔ = Oförändrad ↘ = Minskad — = Inget värde angivet

4.1.2 Aktiviteter under året

Fokus var fortsatt på likvärdig skola och tillgänglig undervisning, där ett stort fokus låg på att arbeta strukturerat med det kompetensutvecklande arbetet och kompetensutveckling inom språkutvecklande arbete.

4.1.3 Analys

Utifrån årets betygsresultat, hade grundskolan en fortsatt negativ trend i årskurs 9 och färre elever som var behöriga till nationella program på gymnasiet. Det positiva var att resultat i årskurs 3 och 6 stabiliserades. Förvaltningen ser även en positiv trend utifrån behörighet, både på yrkes- samt högskoleförberedande program på gymnasiet. Trenden visar på en ökad måluppfyllelse. Dock fanns fortfarande skillnader mellan programmen. Utifrån förvaltningens kvalitetssamtal framgick att läsförståelsen minskade i samtliga åldrar, från förskola till gymnasiet, vilket påverkar måluppfyllelsen.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

Under läsåret 2022/2023 tillsatte förvaltningen en projektjänst, med fokus på kartläggning och granskning av kvalitén för de åtgärderna som genomförs i de lägre åldrarna. Syftet är att implementera samma arbetssätt även på högstadiet, för att fånga upp elever för tidiga insatser. Förvaltningen anställde även två specialpedagoger på halvtid. Insatsen är finansierad av en ramförstärkning på 3 miljoner konor. Dessa hjälper mindre skolenheter när det är hög arbetsbelastning, för att ingen skola ska stå utan specialpedagog. Det säkrar likvärdigheten mellan skolorna, där alla har tillgång till specialpedagog vid behov. Arbete med att förstärka språkutvecklande undervisning planeras också inför nästa läsår. Samtliga verksamheter har även implementerat den reviderade Närvaroplanen för att fokusera mer på det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Skolmiljarden användes till att öka personaltätheten, främst på högstadierna och gymnasiet, för att bibehålla studieresultat och förebygga ohälsa.

Ökad behörighet
till gymnasiet

Behörigheten till yrkes- och högskoleförberedande program på gymnasiet har ökat.

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

4.2.1 Måluppfyllnad

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:	
Vi väljer klimatsmart i alla delar.				●	↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Enheter med erhållen utmärkelse - Skola för hållbar utveckling	4	6	6	●	↗
Skolskjutsar drivs med miljövänligt bränsle i så stor utsträckning som möjligt	Följer upphandlingsavtalet	Följer upphandlingsavtalet	Följer upphandlingsavtalet	●	↗

4.2.2 Aktiviteter under året

Förvaltningen har under året fortsatt att arbeta med, samt identifiera områden för klimatsmarta val. Förskolenheterna som har Skolverkets utmärkelse – Skola för hållbar utveckling har samtliga bibehållit utmärkelsen samt att nya enheter har fått den.

4.2.3 Analys

Analysen visar att det är viktigt att förvaltningen fortsätter genomföra, följa upp och utveckla lärandet för hållbar utveckling tillsammans med barnen eller eleverna. Detta skapar ett forum för att barnen eller eleverna får ett reellt inflytande över sitt lärande för hållbar utveckling. Det är även viktigt att samverka med det omgivande samhället eller med andra skolor och organisationer och kontinuerligt låter omvärldsfrågor ingå som en naturlig del i det pedagogiska arbetet.

4.2.4 Åtgärder för att nå målet

Barn- och utbildningsförvaltningen kommer att uppmana fler förskolor att arbeta aktivt med att erhålla och bibehålla utmärkelsen. Utmärkelsen behöver ansökas på nytt vart 4:e år. Förvaltningen ska även fortsätta att informera, utbilda och följa upp målet inom samtliga verksamheter. För att öka möjligheterna till att nå målen krävs mer samverkan kring klimatmålet mellan kommunens förvaltningar.

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Måluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:	
Alla barn och elever ska utvecklas till ansvarstagande demokratiska individer				●	↗
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2022:		
Indikatorer förskola:					
Delaktighet 2:5:10 (BRUK skala 1-4)	2	2	2	●	↗
Barnenkät: Jag får vara med och välja vad vi ska göra på min förskola	85,3	87,8%	↗	●	↗
Indikatorer Grundskola/fritidshem:					
Elevenkät: På lektionerna får vi elever vara med och ge förslag på vad vi ska arbeta med	82,7%	82,1%	↗	●	→
Fritidshem: Jag får vara med och planera vad vi ska göra i fritidshemmet	86,3%	88,2%			
Indikatorer Gymnasiet/gymnasiesärskola					
Elevenkät: På lektionerna får vi elever vara med och påverka på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter	70,3%	66,7%	↗	●	→

4.3.2 Aktiviteter under året

Fokus var under året på tillgänglig lärmiljö, samt olika former av rastaktiviteter och fysiska aktiviteter under lektionstid. Syftet med det var att öka motivationen till att vilja vara delaktig i sitt lärande. Gymnasiet hade en mindre positiv trend och där fortsätter arbetet med Skolinspektionens enkät kring frågor som delaktighet och stimulans.

4.3.3 Analys

Delaktigheten i förskolan och grundskolan hade en fortsatt positiv trend i årets barn- och elevenkäter, vilket är en god förutsättning för ökad måluppfyllelse. Dock såg förvaltningen en negativ trend inom gymnasiet där delaktigheten och motivation/stimulans minskade.

4.3.4 Åtgärder för att nå målet

För att förbättra måluppfyllelsen fortsatte skolenheterna att fokusera på tillgänglig undervisning i klassrummet, strukturerad gemensam kompetensutveckling, kollegiala samtal för ökad kvalitet i undervisningen samt gemensamma utvärderingar för att öka elevernas motivation och delaktighet.

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Måluppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:	
Vara en attraktiv arbetsgivare med tydligt ledarskap och stolta medarbetare				●	➔
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Medarbetarundersökning: HME, Ledarskap – (index 0-100)	78	–	75	●	➔
Medarbetarundersökning: HME, Motivation – (index 0-100)	81	–	80	●	➔

*Enkät 2021

4.4.2 Aktiviteter under året

Förvaltningen arbetade strukturerat och systematisk med att förbättra arbetsmiljön på olika plan, vilket gav bra effekt. Trots att pandemins effekter försvårade fullföljandet av bra och konkreta analyser såg förvaltningen att arbetet kring riskbedömningar och samverkan gav resultat.

4.4.3 Analys

Medarbetarenkäterna som genomfördes 2019 och 2021 visade att förvaltningen hade en fortsatt positiv trend av ledarskap och motivation.

4.4.4 Åtgärder för att nå målet

För att öka motivationen samt underlätta det pedagogiska ledarskapet ska förvaltningen aktivt arbeta med workshops och implementering kring förtydligande av det fackliga samverkansavtalet Huvudöverenskommelsen (HÖK21). Förvaltningen valde att stärka upp organisationen inom förskola genom att anställa extra personal inom samtliga förskolområden. Även arbetet med att ta fram hållbara arbetssätt fortsatte. Förvaltningen har även under året genomfört en gemensam kompetensutveckling inom ledarskap för samtliga rektorer, för att stärka ledarskapet och skapa ett gemensamt ramverk. Statistiken visar att behöriga pedagoger leder till bättre resultat hos eleverna. En ny lärarutbildning i samarbete med Campus och Jönköping University är en sådan insats för att locka fler pedagoger, liksom vidareutbildning av redan anställda pedagoger.

5. Nämndens Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Barn- och utbildningsförvaltningens driftbudget för 2022 var 921 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett underskott på 8,1 miljoner kronor. Underskottet består delvis av prisökningar, där skolskjutsarna visade ett underskott på 5,7 miljoner kronor, bland annat på grund av ökade drivmedelspriser. Kostnaderna för köp av skolplatser ökade också, med en nettoeffekt på -3,1 miljoner kronor jämfört med föregående år. Vidare var kostnaden för återställningen av Höjdens förskola betydligt högre än vad som tidigare prognostiserats. Kostnaden för återställningen var 2 miljoner kronor för 2022 och lite drygt 1 miljoner kronor kommer också att belasta 2023. Även IT-kostnaderna gick med ett underskott på 1,8 miljoner kronor och ökningen berodde på ökade licenskostnader och IT-konsulter. Centralt fanns också obalanser på -13,8 miljoner kronor, varav -3,2 miljoner kronor bestod av ej beslutade effektiviseringskrav.

Sammantaget visade enheterna och verksamheterna ett överskott, som till stor del berodde på flera stora statsbidrag som Likvärdig skola, Skolmiljarden, Yrkesvux och Kvalitetshöjande åtgärder. Totalt var intäkterna över 30 miljoner kronor för dessa fyra stora statsbidrag. Därmed var det som ovan nämnts, centralt som de stora underskotten fanns i förvaltningen.

5.2 Investeringsredovisning

Barn- och utbildningsförvaltningens investeringsbudget för 2022 var 17,8 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett överskott på 5,7 miljoner kronor. Överskott fanns inom flera projekt och berodde till största del på svårigheter att få leveranser, samt senareläggning av projekt där inköpen flyttas fram. Framför allt är inköpen till tre nya förskolor framflyttat och görs under 2023 och framåt.

5.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

De största effekterna under året var ökande priser inom drivmedel för skolskjutsar, fjärrvärme, el samt skolmaterial. Förvaltningen hade stora förhoppningar att kunna klara av prisökningarna med hjälp av statsbidrag, men klarade inte det fullt ut. Det belastar resultatet hårt, speciellt skolskjutsar som gick med ett stort underskott.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-115,8	-158,5	42,7	-153,0
Kostnader	1 036,8	1 087,6	-50,8	1 041,1
Nettokostnad	921,0	929,1	-8,1	888,1

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Barn- och utbildningsnämnden	1,5	1,4	0,1	1,6
Gemensamt Barn- och utbildningsförvaltningen	9,1	20,1	-11,0	17,6
Förskola	235,2	235,6	-0,4	222,1
Grundskola ink. Förskoleklass	472,2	470,2	2,0	449,2
Grundskola	21,1	21,3	-0,2	20,5
Gymnasieskola	139,4	140,1	-0,7	141,1
Gymnasiesärskola	7,1	7,7	-0,6	6,7
Vuxenutbildning	23,9	21,2	2,7	19,7
Kulturskolan	11,5	11,5	0,0	9,6
Nettokostnad	921,0	929,1	-8,1	888,1

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Inkomster	-1,0	-1,0	0,0	-5,1
Utgifter	18,8	13,1	5,7	14,5
Nettoinvesteringar	17,8	12,1	5,7	9,4
Största investeringar				
IT investeringen	9,1	8,2	0,9	6,5

6 Nämndens HR

6.1 Analys

Under året ökade antalet tillsvidareanställda, dels på grund av att förvaltningen lyckades rekrytera något fler behöriga lärare och dels till följd av att flertalet fick sin tidsbegränsade anställning konverterad till tillsvidareanställning. Dock minskade inte de tidsbegränsade anställningarna i samma omfattning, utan ökade, vilket förklarar behovet av personal ute hos verksamheterna. Även ökad övertid ger stöd för ökat personalbehov. Vidare ser förvaltningen också en mindre växling från fyllnadstid till övertid.

Personalomsättningen ökade markant under året, men är enbart något över en normal nivå efter att ha varit låg under de senaste åren under pandemin.

6.2 Åtgärder

För att minska behovet av timvikarier vid sjukfrånvaron hade förskolorna projektanställningar som täckte upp vid frånvaro. Även överanställningar fanns under året i den mån det var möjligt, för att säkra upp vid större frånvaro, framför allt i början av året.

3.3.3 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	1 119	1 139	+20
Tillsvidareanställda, årsarbetare	1 089	1 107	+18
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	220	231	+11
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	199	213	+14
Andel kvinnor, %	81,9	81,8	-0,1 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	97,3	97,2	-0,1 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	813	1 376	+563
Övertid, timmar**	1 907	2 903	+996
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	1 490	1 184	-306
Fyllnadstid, timmar**	6 966	6 747	-219
Timlön exklusive PO, tkr*	14 209	14 991	+782
Timlön, timmar**	95 575	95 940	+365
Personalkostnader inklusive PO, exklusive pension och övriga lönejusteringar, tkr	678 630	699 031	+20 401
Kostnader för inhyrd personal	42	219	+177

*Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31 som avser timmar utförda december 2021 - november 2022 (12 månader). Inklusive deltidsovervakare. I personalomkostnadspåslägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2021 - november 2022 (12 månader). Exklusive deltidsovervakare.

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Sjukfrånvaro, % *	7,16	6,87	-0,29 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %*	43,85	39,50	-4,35 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	10 535	10 318	-217

*Sjukfrånvarotid januari - november 2022 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns information om sjukfrånvarotid januari - december 2022 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31. I personalomkostnadspåslägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Personalomsättning, % *	7,4	9,2	+1,8 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	5,2	7,2	+2,0 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	24	21	-3

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal	18	25	23	25	28

*Avser tillsvidareanställda.

3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2020	2021	2022
Förskola, antal barn i kommunal regi, 15 okt	1497	1517	1493
Fritidshem, antal barn i kommunal regi, 15 okt	1674	1650	1669
Förskoleklass, antal barn i kommunal regi, 15 okt	427	395	398
Grundskola, antal barn i kommunal regi, 15 okt	3705	3777	3760
Grundskoleklass, antal barn i kommunal regi, 15 okt	43	46	52
Gymnasieskola, antal barn i kommunal regi, 15 okt	1275	1197	1160
Gymnasieskoleklass, antal barn i kommunal regi, 15 okt	18	18	24
Vuxenutbildning, antal kursdeltagare	2138	2683	2867
Vuxenutbildning, antal kursdeltagare varav SFI elever	587	785	579
Kulturskolan, antal elever	1372	1328	1292

8. Utmaningar och framtida utveckling

Efter några år där pandemin haft en stor påverkan i verksamheterna står förvaltningen inför både möjligheter och utmaningar. Förvaltningen ser fram emot att ta i bruk nya lokaler för tre förskolor och två grundskolor. Det innebär bättre förutsättningar och en ökad attraktivitet för Värnamo kommun. Det är fortsatt trångt på många av enheterna, både i centralorten och i ytterområdena. Renoveringsbehoven är stora i flera av flera av verksamheterna.

För att få en resurseffektiv och bra utbildning, behöver förvaltningen utreda hur Värnamo kommuns skolororganisation ska se ut i framtiden. Syftet med en organisationsutredning är att se vilka förutsättningarna är och om förvaltningen behöver arbeta annorlunda för att barn och elever ska få den utbildning de har rätt till. Det behöver också ses i skenet av att kompetensförsörjning med behöriga pedagoger, är en allt tydligare utmaning i hela kommunen.

Andelen barn och elever som behöver stöd på olika sätt är ett fortsatt viktigt område att ha fokus på. Förvaltningen är på gång med tidigt samordnade insatser och har ett stort fokus på att öka måluppfyllelsen i de tidiga skolåren med de medel som finns. Förvaltningen måste hålla i och utveckla det tänket i hela skolsystemet.

De långsiktiga effekterna av pandemin behöver fortsatt följas upp, både i elevernas resultat, men även medarbetarnas sjukfrånvaro. Sjukfrånvaro och vård av barn hos personalen har inneburit och verkar fortsatt innebära påfrestningar för verksamheterna då det är än svårare att bemanna.

Värnamo kommun behöver tillsammans med grannkommunerna se över dimensionering av gymnasieskolan eftersom förvaltningen får tydligare krav på att samverka med angränsande kommuner, för att styra mot arbetsmarknadens behov. Det kan innebära att programstrukturen på gymnasiet behöver förändras.

Förskolan får ett tydligare uppsökande uppdrag, där alla barn ska erbjudas plats. Fristående förskolor får också tydligare krav på sig att inte ha konfessionella inslag. Ägar- och ledningsprövning för fristående förskolor blir också tydligare.

Sammanfattningsvis har förvaltningen klarat 2022 på ett bra sätt. Pandemi, omvärldsläget, prisökningar med mera påverkar verksamheterna och det är en fantastisk personal som arbetar hårt för att våra barn och elever i Värnamo kommun ska få den bästa utbildning de kan få.

Barn- och utbildningsförvaltningen kommer utreda hur Värnamo kommuns skolororganisation ska se ut i framtiden.

Omsorgsnämnd

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlag (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt följdlagar och författningar. Nämnden ansvarar även för den kommunala hälso- och sjukvården inom de särskilda boendeformerna och ordinärt boende (hemsjukvård), enligt hälso- och sjukvårdslag (HSL).

2. Verksamhetsåret 2022

Under 2022 har omsorgsförvaltningen arbetat med LEIF processen (Lugnt, Effektivt med Individens i Fokus). LEIF syftar till att skapa goda förutsättningar för god och hållbar kvalitet, arbetsmiljö och ekonomisk hushållning av resurser. Med metoden förändrat arbetssätt kopplas till den enskilda individen och det behov personen har. Utifrån individens behov ska en realistisk planering ske över hela dygnet oavsett verksamhetsområde. Scheman och bemanning ska vara anpassat efter behov och planeringen/bemanningen ska möjliggöra ett effektivt arbete med god kvalitet. Högsta prioritet är individens behov och därmed blir bemanning/schema sekundärt.

Arbetsättet ”Individens Behov I Centrum” (IBIC) och verksamhetssystemet Pulsen Combine har införts i verksamheten. En betydande utbildningsaktivitet för anställda inom omsorgsförvaltningen har berörts av denna omställning. Omfattande utbildningsinsatser inom IBIC och Pulsen Combine har genomförts under 2022 och kommer att fortsätta under 2023.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Det har varit hög belastning på personal inom omsorgsförvaltningen under de första månaderna under 2022 med hög frånvaro av personal och brukare som var smittade av covid. Situationen var ansträngd eller mycket ansträngd i verksamheten. Under året har det, periodvis, varit klusterutbrott av covid-smittade brukare. Totalt, så det varit en nedgång i antalet smittade och misstänkt smittade under 2022, men verksamhetens personal har arbetat intensivt med bland annat provtagning, vaccination, smittspårning och hantering av skyddsmaterial. Detta arbete har dock inte uppmärksamats i tillräcklig utsträckning

Tillgången till skyddsmaterial har varit god under året, men under den senare delen av 2022 fick omsorgsförvaltningen leveransproblem av de andningsmasker som förvaltningen har krav på sig att använda vid misstanke om bekräftad covid-smitta bland brukarna. Genom ett gott samarbetet mellan GGVV-kommunerna så kunde förvaltningen låna andningsmasker.

2.2 Tidiga Samordnade Insatser, TSI

Under året har omsorgsförvaltningen i samarbete med medborgarförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen jobbat med att utveckla och förbättra ”Tidiga Samordnade Insatser” (TSI) för barn och unga i Värnamo kommun. Informationsinsatser till all barn- och elevhälsa och berörda funktioner i medborgarförvaltningen och omsorgsförvaltningen genomfördes under våren. En projektledare för TSI är tillsatt och dennes uppdrag har under hösten varit att informera på grundskolorna i kommunen om tidig oro och arbetssättet ”enkla vägar”. De inblandade förvaltningarna vill fortsatt tillsammans frigöra och mobilisera resurser runt det enskilda barnet och dess nätverk för att förebygga och tidigt minska riskerna för barnets negativa fortsatta utveckling.

3. Sammanfattning av nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Verksamhetsåret 2022 har delvis präglats av pandemin och omsorgsnämndens verksamheter har fortsatt haft en ansträngd situation som påverkat medborgare, personal och ekonomi. Personalens situation är något som verksamheten kommer vara tvungen att bemöta i det fortsatta arbetet. Med stöd i vaccinationsprogrammet har det mest akuta vårdbehovet och risk för brukare avklingat, men en fortsatt smittspridning har påverkat verksamheterna genom ökande sjukfrånvaro hos medarbetare som fått lösas med prioriteringar, övertid och merarbete.

Verksamheterna har dock levererat kvalitet i linje med tidigare år. Så med utblick mot framtiden möter omsorgsförvaltningen i stort samma utmaningar och som innan pandemin. Pandemins påverkan syns dock i mätetal som levereras i denna rapport.

4. Nämndens mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Måluppfyllnad

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål: Brukaren möts utifrån sina individuella behov med respekt Ett gott bemötande är grunden i arbetet. Utvärderas med nationella brukarundersökningen och kompletterade djupintervjuer.				Bedömning:
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Bemötande i brukarundersökningen nationellt för äldre- och funktionshinderomsorgen, alltid/oftast				
Särskilt boende*	–	86%	95%	
Hemtjänst*	–	94%	95%	
Daglig verksamhet**	89 %	–	90%	
Gruppboendest**	85 %	–	75%	
Vrångården psykiatri**	–	–	85%	
*Socialstyrelsen genomförde ingen brukarundersökning 2021. ** låg svarsfrekvens 2022.				
Nämndmål 2: Brukaren får en jämlik, trygg och säker vård med god kvalitet Äldres upplevda psykiska ohälsa i ordinärt och särskilt boende ska minska. Brukarens upplevda trygghet med insatsen och personalen ska vara hög.				Bedömning:
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Andel som svarat lätta/svåra besvär med oro, ångest				
Särskilt boende	–	51%	53%	
Hemtjänst*	–	–	48%	
Brukarens upplevda trygghet med insatsen och personalen				
Särskilt boende	–	77%	90%	
Hemtjänst	–	83%	87%	
Funktionshinderomsorgen	82%	81%	80%	
*Socialstyrelsen har reviderat enkäten (2022) och frågan finns inte med i enkäten.				
Nämndmål 3: Vård- och omsorgsbehov ska dokumenteras på ett säkert sätt				Bedömning:
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Andelen tydliga och uppföljningsbara mål i besluten	85 %	–	95%	
Andelen genomförandeplaner där insatser till 100 % stämmer med beslutade insatser	89%	–	100%	
Andelen noteringar varför brukaren skrivs in i hemsjukvården	–	–	100%	

= Helt uppfyllt = I hög grad uppfyllt = Delvis uppfyllt = Ej uppfyllt = Ej utvärderat = Ökad = Oförändrad = Minskad = Inget värde angivet

4.1.2 Aktiviteter under året

Omsorgsförvaltningen har arbetat med ett förändrade arbetssätt (Lugnt, Effektivt med Individen i Fokus, LEIF).

4.1.3 Analys

Brukarundersökningar för äldreomsorgen 2022 ligger i linje med föregående års brukarundersökning. Det ska dock noteras att skattningarna avseende omsorgen i särskilt boende har minskat något mellan 2020 och 2022. För funktionshinderomsorgen är resultaten i linje med 2021. Vid längre tidsserier är tendensen ett förbättrat resultat.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

För att möta denna utmaning fortsätter omsorgsförvaltningen med sin breda satsning på förändrade arbetssätt (Lugnt, Effektivt med Individen i Fokus, LEIF) och utvecklat ledarskap med fokus på arbetsmiljö och planering. Förvaltningens ansats är att brukarundersökningens resultat på sikt påverkas av helhetsgrepp än specifika punktinsatser.

Funktionshinderomsorgens resultat som helhet står sig väl i nationell jämförelse och framöver är utmaningen att bibehålla denna nivå i samband med en strukturomvandling inom vissa delområden där kostnads- och effektivitetsresultat kan förbättras i jämförelse med riksnittet.

Gällande dokumentation är detta ett pågående arbete som också har fokus i och med införandet av Individens Behov i Centrum (IBIC). Detta införandearbete innebär en stor förändring i arbetssätt och arbetskultur som också innefattar användande av nya digitala verktyg (Combine). Det är därför rimligt att under denna läroprocess anta att de mätbara resultaten under en period stabiliseras även om kunskapen ökar. En hållbar förbättring av dokumentationsförmåga samtidigt som nya arbetssätt och verktyg lärs in kommer sannolikt ta tid att etablera. Faktorer som påverkar personalkontinuitet (sjukfrånvaro, andel visstider etcetera) styr också hur snabbt vi kan få effekt av nedlagda utbildningsinsatser.

Anna Freij och Mari-Anne El-Nagar var på plats på seniormässan och pratade om förebyggande insatser för att Värnamoborna ska kunna leva livet hela livet.

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

4.2.1 Måluppfyllnad

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål: Att nå en klimateffektiv verksamhet som innefattar bra energianvändning och miljövänliga transporter				Bedömning: ○ –
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Att minska matsvinnet vid lunch och kvällsmat på särskilt boende för äldre	–	–	65g/portion	

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Måluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål: Medarbetarna är insatta i målen för sin arbetsplats och Värnamo kommuns målstyrning samt delaktig i arbetet i omsorgsförvaltningen.				Bedömning: ○ –
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Medarbetarundersökningen, känner till målen, är delaktig, de följs upp	4,1	–	–	
Medarbetarundersökningen HME – hållbart medarbetarengagemang (upplevelse av styrning, ledning, motivation index 1-100)	77	–	–	
Medarbetarundersökningen, APT-arbetsplatsträffar, de är meningsfulla och ger information (medelvärde 1-5)	3,7	–	–	

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Måluppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål: Omsorgsnämnden ska upplevas som en attraktiv arbetsgivare som utvecklar och kan behålla sina medarbetare				Bedömning: ● ↘
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Medarbetarundersökningen HME – ledarskap (index 1-100)	74	–	–	
Medarbetarundersökningen HME – motivation (index 1-100)	78	–	–	
Hur är tillgången till arbetskraft med relevant kompetens, andel av tillsvidareanställda Funktionshindersomsorg				
Äldreomsorg (undersköterska)	84%	81%	90%	
Funktionshindersomsorg	79%	77%	90%	
Vård- och rehab	100%	100%	100%	
Myndighet	100%	100%	100%	

4.4.2 Aktiviteter under året

Omsorgsförvaltningen har arbetat med ett förändrade arbetssätt (Lugnt, Effektivt med Individ i Fokus, LEIF).

4.4.3 Analys

Målnivåerna för tillgången till arbetskraft inom äldre- och funktionshinderomsorgen uppnås inte och trenden är negativ.

4.4.4 Åtgärder för att nå målet

Arbetsmiljö, ledarskap och arbetets organisering (också med sikte på ökad brukarnöjdhet) är de stora delarna i omsorgsförvaltningens kvalitetssatsning. Att gå mot en förbättrad arbetsmiljö är ett stort steg mot att öka personalkontinuitet, minska sjukskrivningstal och därigenom skapa förutsättningar för en lärande organisation som ständigt orkar att sätta brukarens behov i centrum.

5. Nämndens Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Omsorgsnämndens driftbudget för 2022 är 652,8 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett underskott på 12,4 miljoner kronor.

Underskottet kan härledas till externa placeringar och merkostnader till följd av pandemin. Kostnaderna för externa placeringar boende barn/unga enligt LSS visar en avvikelse på 9,7 miljoner kronor. Underskottet är relaterat till barn- och utbildningsförvaltningens beslut att placera elever på annan ort vilket omsorgsförvaltningen inte har kunnat påverka. Omsorgsförvaltningens merkostnader till följd av coronapandemin uppgår för perioden till 5,8 miljoner kronor. Förvaltningen har kompenseras med 3,2 miljoner kronor för höga sjuklönekostnader, vilket innebär att förvaltningens nettokostnad uppgår till 2,6 miljoner kronor.

Verksamheten redovisar ett totalt underskott på 29,2 miljoner kronor vilket kan härledas till en kostsam bemanningsplanering, inhyrda personal, ökat vårdbehov, nära vård samt kostnader för säkerhetsåtgärder. Underskottet i verksamheten vägs upp av riktade statsbidrag som förvaltningen har erhållit under året.

5.2 Investeringsredovisning

Omsorgsnämndens investeringsbudget för 2022 är 13,9 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett överskott på 2,4 miljoner kronor.

Omsorgsförvaltningens har under året infört digitala låssystem, medicinskåp och trygghetslarm i ordinärt boende. Trygghetslarm i ordinärt boende driftsattes under hösten och slutfakturerades tidigare än beräknat. Utbyte av trådlöst nätverk/accesspunkter har förskjutits i tid på grund av långa leveranstider. Investeringar i medicinteknisk utrustning har kunnat göras till lägre priser.

5.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

De ekonomiska effekterna av coronapandemin var som högst under första halvåret och har medfört en högre belastning på personalen jämfört med föregående år.

Omsorgsförvaltningen påverkas precis som andra verksamheter av inflationen. Prisökningen kan främst ses på kostnaden för drivmedel. Förvaltningens verksamheter är beroende av fordon för att utföra insatser inom hemtjänst och hemsjukvård. Omvärlden visar på ökade priser för el, livsmedel samt en allmän prisuppgång. Det föreligger befintliga avtal beträffande el, livsmedel och förbrukningsmaterial vilket har medfört att nämndens budget inte har påverkats i alltför hög grad av inflationen.

5.4 Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-205,4	-132,0	-73,4	-243,0
Kostnader	858,2	797,2	61,0	884,1
Nettokostnad	652,8	665,2	-12,4	641,1

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Nämnd- och styrelseverksamhet	1,1	1,1	0,0	1,1
Gemensam vård/omsorg, funk nedsättn	12,4	8,0	4,4	15,7
Hemtjänst i ordinärt boende	97,2	98,6	-1,4	99,4
Korttidsboende	18,5	16,4	2,2	14,4
Dagverksamhet, ordinärt boende	7,6	7,1	0,5	5,7
Särskilt boende/annat boende	194,3	201,4	-7,1	193,8
Öppen verksamhet	0,9	1,5	-0,5	0,8
Övriga insatser, ordinärt boende	8,6	7,8	0,8	7,6
Gem insatser enligt LSS	14,2	7,7	6,4	19,0
Boende enligt LSS, vuxna	93,4	97,3	-4,0	95,3
Boende enligt LSS, barn/unga	0,6	10,3	-9,7	10,5
Personlig assistans enligt LSS/SFB	24,0	24,3	-0,2	27,3
Daglig verksamhet enligt LSS	31,4	32,5	-1,1	30,1
Övriga insatser enligt LSS	18,7	17,1	1,6	17,2
Gemensamt omsorgsförvaltningen	59,1	63,5	-4,3	32,9
Hälso- och sjukvård HSL	70,7	70,8	0,0	70,4
Nettokostnad	652,8	665,2	-12,4	641,1

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Inkomster	0,0	0,0	0,0	-0,5
Utgifter	13,9	11,5	2,4	13,9
Nettoinvesteringar	13,9	11,5	2,4	13,4
Största investeringar				
Trygghetslarm i särskilt boende	1,0	0,6	0,4	2,7
Medicinskåp	0,9	0,5	0,4	0,9
Trygghetslarm i ordinärt boende	0,9	2,8	-1,9	0,0

6. Nämndens HR

6.1 Analys

Andelen tillsvidareanställda årsarbetare och tidsbegränsade månadsanställda (antal och årsarbetare) har ökat under 2022. Det har varit en stor påfrestning på medarbetare som har fått arbeta övertid för att täcka upp för den ökade frånvaron och det merarbetet som, bland annat, pandemin har inneburit. Även sjukfrånvaron har ökat under 2022.

Under 2022 ökade sysselsättningsgraden (91,9%) i jämförelse med 2021 (90,5%).

Sjukfrånvaron har ökat med anledning av Covid-19, RS- och Calicivirus. Det har inneburit stor påfrestning på medarbetare som har fått arbeta övertid för att täcka upp för den ökade frånvaron. Den ökade sjukfrånvaron har gjort att sjuklönekostnaderna ökat.

6.2 Åtgärder

Arbetsmiljö, ledarskap och arbetets organisering är de stora delarna i omsorgsförvaltningens kvalitetssatsning. Att gå mot en förbättrad arbetsmiljö är ett stort steg mot att öka personalkontinuitet, minska sjukskrivningstal och därigenom skapa förutsättningar för en lärande organisation med brukarens behov i centrum.

6.3 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	971	962	-9
Tillsvidareanställda, årsarbetare	879	884	+5
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	56	66	+10
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	47	59	+12
Andel kvinnor, %	91,9	91,7	0,2 Procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	90,5	91,9	+1,4 Procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	6 604	9 710	+3 106
Övertid, timmar**	17 003	26 391	+9 388
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	5 014	4 939	-75
Fyllnadstid, timmar**	25 099	27 214	+2 115
Timlön exklusive PO, tkr*	41 811	42 460	+649
Timlön, timmar**	296 757	297 492	+735
Personalkostnader inklusive PO, exklusive pension och övriga lönejusteringar, tkr	530 895	546 489	+15 594
Kostnader för inhyrd personal	2 717	12 728	+10 011

*Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31 som avser timmar utförda december 2021 – november 2022 (12 månader). Inklusiv deltidbrandmän. I personalomkostnadspåslägg (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2021 - november 2022 (12 månader). Exklusive deltidbrandmän.

Sjukfrånvaro, % *	10,06	10,81	+0,75 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %*	46,87	47,99	+1,12 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	10 461	12 243	+1 782

*Sjukfrånvarotid januari - november 2022 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns information om sjukfrånvarotid januari - december 2022 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31. I personalomkostnadspåslägg (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

Personalomsättning, % *	11,1	16,0	+4,9 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	8,4	13,0	+4,6 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	24	27	+3

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal	13	13	21	28	29

*Avser tillsvidareanställda.

7. Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2020	2021	2022
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde	18	107	51
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	47	54	79
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	9	10	11
KKiK- Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	36	36	45
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	76	–	65
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	90	–	82

8. Utmaningar och framtida utveckling

Äldre befolkning och brist på arbetskraft utgör den största utmaningen under kommande år. Resurser och kompetens måste räcka till för att klara verksamheten med god kvalitet. Det behövs utbildning- och fortbildningsinsatser för att klara det ökade behovet av specialisering likväl som generell omvårdnadskunskap.

För att den kommunala vård och omsorgen ska vara fortsatt effektiv och av hög kvalitet, och kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov, krävs en omställning i hela vårdkedjan. En fortsatt stor utmaning är den utökning av förvaltningens verksamhet som den snabba förskjutningen från sjukhusvård till vård och rehabilitering i hemmet innebär. Den medför behov av ökade resurser på flera plan och höga krav ställs på tillgång till rätt kompetens.

Arbetet med omställningen av verksamheten som har påbörjats, fortsätter under delar av planperioden. Omställningen görs med utgångspunkt i förvaltningens grunduppdrag, som är att bedriva äldre- och funktionshinderomsorg genom att ge en god service för kommuninvånaren, där brukarens behov sätts i centrum samt en god och säker vård och omsorg. Ett förebyggande och rehabiliterande arbetssätt kommer att behöva utvecklas med såväl kompetenshöjning som metodstöd. Grunduppdraget ska innehålla arbetssätt och metoder som är hållbara för att klara Värnamo kommuns vision om 40 000 invånare 2035.

För att göra en långsiktig plan utifrån demografi, förändrat behov hos målgrupperna och krav från lagstiftning så har en strategisk, långsiktig boendeutredning genomförts. Det gäller bland annat särskilt boende med inriktning på demenssjukdom, men även generella bra bostäder för äldre till exempel trygghetsboende. Målgruppen inom funktionshinderområdet blir också allt äldre, detta betyder även ett ökat omvårdnadsbehov för målgruppen. För att förvaltningen ska kunna ge insatser av god kvalitet måste alternativa boendeformer utredas. Vidare behöver förvaltningen säkerställa att fattade beslut verkställs i rätt boendeform.

Däremot vet förvaltningen att förskjutningen från slutenvården till vård och rehabilitering i hemmet fortsatt kommer att öka och måste därmed ta hänsyn till konsekvenserna av detta under planperioden.

Införandet av nya vårdinformationssystem innebär en utmaning som kommer att påverka de kommande årens utveckling. Resurser, både personella och ekonomiska, behöver avsättas för att införa nya system. Parallellt pågår flera processer som kommer att påverka verksamheten i grunden, en sådan är omställningen till god och nära vård.

Medborgarnämnd

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Medborgarnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänstlagen (SoL) med kompletterande tvångslagstiftning och följdlagar jämte familjerättslig lagstiftning med undantag av det som gäller äldre- och funktionshinderomsorg. Nämnden ansvarar för integrationsfrågor, flyktningmottagning, arbetsmarknadsåtgärder och fritidsgårdsverksamhet.

1.1 Nämnden har ordet

Medborgarnämnden har under 2022 fortsatt att verka för en god, rättssäker, tillgänglig och utvecklad verksamhet. Nämnden följer noga förvaltningens utveckling och har under året fattat ett antal beslut för att stödja förvaltningen i att kunna fokusera på det förebyggande arbetet med ambitionen att skapa goda förutsättningar för medarbetare och i förlängningen kommunens invånare. Nämnden är representanter för kommuninvånarna och tar uppdraget som samhällets yttersta skyddsnät på stort allvar.

2. Verksamhetsåret 2022

Medborgarnämnden har under året fortsatt fokusera på att nå målen i verksamhetsplanen. Det innebär fortsatt fokus på förebyggande arbete. Här har nämnden genomfört en rad förändringar och vill lyfta fram arbetet med att bidra till att starta ett kommungemensamt trygghetscenter. Utifrån nämndens digitaliseringsplan har ett arbete inom ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenheten påbörjats med syfte att få fler människor i rätt försörjning. Nämnden har även fattat flera beslut som stödjer arbetet med att förkorta och undvika placeringar. Här bör nämnas beslut om att under 2023 skapa ett säkerhetsplaneringsteam, omdaning och utveckling av nämndens interna stödboende till att i stället erbjuda och utöka andra insatser inom ramen för hemmaplanslösningar såsom exempelvis ungdomslägenheter och intensiva insatser i hemmet. Nämnden fortsätter också att följa arbetet med personalförsörjning och attraktivitet. Här ser nämnden att både omsättningstal och sjukskrivningstal fortsatt går i positiv riktning.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Pandemins effekter på nämndens arbete har varit hanterbara. Gällande kriget i Ukraina har nämnden ökat upp sin beredskap gällande att ge stöd till människor på flykt. Nämnden har även fortsatt sitt arbete med kontinuitetsplanering och här bland annat tydliggjort vilka verksamheter som även under kris fortsatt behöver fungera. Detta arbete kommer att fortsätta under 2023.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

Under året har medborgarförvaltningen i samarbete med barn- och utbildningsförvaltningen och omsorgsförvaltningen jobbat med att utveckla och förbättra ”Tidiga Samordnade Insatser” (TSI) för barn och unga i Värnamo kommun. Informationsinsatser till all barn- och elevhälsa och berörda funktioner i medborgarförvaltningen och omsorgsförvaltningen genomfördes under våren. En projektledare för TSI är tillsatt och dennes uppdrag har under hösten varit att informera på grundskolorna i kommunen om tidig oro och arbetssättet ”enkla vägar”.

3. Sammanfattning av nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Nämnden ser fortsatt påverkan på möjligheten att följa verksamhetens nyckeltal utifrån tidigare byte av verksamhetssystem vilket innebär en utmaning när det kommer till att följa upp verksamheten utifrån de parametrar som angetts i verksamhetsplanen. Gällande delaktighet och samverkan får nämnden fortsatt goda resultat och detta tillskrivs till stor del implementeringen av Signs of safety utifrån att upplevelsen är att man genom förhållningssättet har fått ett gemensamt språk. Arbetsmiljön inom förvaltningen indikerar en förbättring, vilket framgår i förvaltningens personalsättning och sjukfrånvaro.

4. Nämndens mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Måluppfyllnad

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:	
Medborgarnämnden säkerställer en hållbar livssituation som ger trygghet, delaktighet och god kvalitet för alla, av alla. Medborgarnämnden arbetar och samverkar för ekonomisk hållbarhet med en balans mellan mål, resurser och resultat.				● →	
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Andel ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd, ett år efter avslutat försörjningsstöd	76	80	77	●	↗
Antal placeringsdygn internt stödboende (barn och unga)	4 218	3 903	4 400	●	↘
Antal placeringsdygn externt (barn och unga+vuxen)	7 218	7 874	6 900	●	↘
Placeringsdygn jourhem (barn och unga)	199	973	–	●	↘
Placeringsdygn familjehem (barn och unga)	7 995	10 067	–	●	↘

4.1.2 Aktiviteter under året

Nämnden har under året fattat beslut om ett säkerhetsplanerings-team och ser detta som ett viktigt steg i att minska och förkorta placeringar. Nämnden ser också att säkerhetsplanering kan ge ett stort mervärde för de mest utsatta barnen i syfte att hålla ihop familjer utan att tumma på säkerheten för barnen. Som ett led i detta har nämnden även fattat beslut om att avveckla det interna stödboendet för att i stället intensifiera arbetet med lösningar på hemmaplan. Gällande det förebyggande arbetet vill nämnden lyfta fram några aktiviteter för att säkerställa måluppfyllnad avseende nämndens kvalitetsmål. Exempel på dessa är särskilt fokus på kommunens ytterområden, utökad fältverksamhet samt fortsatt fokus på föräldrastödsprogram.

4.1.3 Analys

Inom området barn och unga har anmälningar ökat under 2022 (400 st) jämfört med föregående år. I anmälningarna framkommer att brister i omsorgen kring barnet är grund för anmälan i över hälften av anmälningarna. Möjliga orsaker till ökat antal anmälningar kan även vara pandemins efterspel i fråga om psykisk hälsa hos vårdnadshavare, att barns rättigheter uppmärksammas ytterligare utifrån Barnkonventionen, nämndens ökade tillgänglighet i form av digital tjänst för orosanmälningar samt det förebyggande arbetet.

Nämnden ser även en förändring i samhället där tjänstepersoner ständigt möts av ny och komplex problematik både hos barn och unga samt vuxna varför nämnden behöver vara öppen för att hitta nya arbetssätt. Gällande återaktualisering av personer med försörjningsstöd, ser nämnden ett bättre resultat för året. En del i detta kan förklaras av ett hittills positivt konjunkturläge.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

Nämnden har under året som gått fortsatt arbetet med att utveckla och fördjupa samverkan inom förvaltningen, men även med andra aktörer kring kommunens invånare. Under 2023 planeras en placeringsanalys inom vuxensektionen för att hitta anledningar till ökningen under året.

Nämnden har under 2022 fokuserat på det förebyggande arbetet och kan konstatera att det ligger i linje med kommande lagändringar. Nämnden ser också att en fortsatt och snabb utveckling vad gäller digitalisering är ett sätt att frigöra kraft och därmed kvalitet så att fokus kan läggas på dem vi möter.

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

4.2.1 Måluppfyllnad

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:			Bedömning:
Medborgarnämnden har ett förhållningssätt kring miljö så att självklara, klimatsmarta och hållbara val kan göras i enlighet med Agenda 2030 och med framtiden i fokus.			● ↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel	69%	76%	74% ● ↗
Cirkulär ekonomi, antal artiklar utlämnade via kommunens möbellager	129%	79%	200% ● ↘

4.2.2 Aktiviteter under året

Förvaltningen fortsätter byta ut fordon till miljöbilar utifrån kommunens bilpolicy.

4.2.3 Analys

Inom nämndens uppdrag ligger ansvar för kommunens möbellager. Pandemin och arbetsmarknadsenhetens förändrade arbetssätt har sannolikt påverkat antalet artiklar som lämnas ut. Pandemin har också bidragit till minskat antal tjänsteresor. Detta är ett arbetssätt som nämnden kommer bibehålla. Nämnden ser det som en självklarhet att välja miljöbilar vid bilbyte.

Nämnden avser att fortsätta arbetet med att utveckla kommunens möbellager. Vid behov av investering av möbler ska i första hand återbrukade möbler via upphandlade leverantörer eller kommunens möbellager väljas. Nämnden kommer även fortsätta att fokusera på hållbart resande samt digitala möten där det är möjligt.

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Måluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:
Medborgarnämnden har ett inkluderande, lyssnande och samverkande förhållningssätt med människan i fokus				● ↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Brukarenkät: Brukarens synpunkter gällande möjlighet att påverka den hjälp och det stöd som ges	79,5%	80%	75%	● ↗
Andel av sektionens totala processer där kartläggning enligt Signs of Safety använts	50%	60%	80%	● ↗

4.3.2 Aktiviteter under året

Nämndens mål om delaktighet handlar i grunden om vikten av att lyssna, inkludera och delaktiggöra klienten i såväl orosformuleringar som lösningar för att i förlängningen komma fram till hållbara lösningar över tid. Nämnden har fortsatt implementeringen av Signs of safety inom förvaltningen. Den subjektiva bedömningen av måluppfyllelsen är att den interna samverkan fungerar väl utifrån det gemensamma språk som förhållningssättet innebär. Vidare bedöms skattning av oro för de klienter som söker stöd hos förvaltningen som mer likriktad. För att undersöka huruvida målet om delaktighet uppnås har brukarenkäter genomförts. Bland annat har en anhörigenkät gått ut från öppenvården som riktar sig till vuxna där över hälften av respondenterna uppger att livssituationen/måendet har förbättrats mycket sedan de mottagit stöd. I de brukarenkäter som genomförts framgår ett tydligt positivt resultat vad gäller den enskildes möjlighet att påverka innehåll i insatsen.

4.3.4 Åtgärder för att nå målet

Under 2023 fortsätter implementeringsarbetet med Signs of Safety vilket innebär att involvera likväl de professionella som de privata nätverken i att skapa trygga, stabila och långsiktiga säkerhetslösningar för kommunens invånare. Nämnden ämnar även att fortsätta utvecklingen inom ramen för tidiga samordnade insatser som en del i att förebygga och upptäcka tidig oro.

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Målpuppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:	
Medborgarnämnden är en attraktiv, inkluderande arbetsgivare genom att förvaltningen ger möjlighet för anställda att fortsätta växa personligt och professionellt. I detta bidrar vi till vidare kompetensförsörjning, med människan i fokus.				●	↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Personalomsättning (exkl pensionsavgångar)	16,6%	9,8%	9%	●	↗
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang, HME, Ledarskap	81%	–	78%	○	–
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Motivation	86%	–	85%	○	–
Medarbetarundersökning: Hållbart medarbetarengagemang HME, Styrning	81%	–	82%	○	–

4.4.2 Aktiviteter under året

Nämnden har under 2022 fortsatt satsa på en god lönestruktur för förvaltningens medarbetare, även satsningar på det nära ledarskapet har genomförts. Nämnden har fortsatt med möjlighet till hemarbete, vilket ger förvaltningens medarbetare större möjligheter att få ihop arbetsliv och privatliv.

4.4.3 Analys

Nämndens stora utmaningar framåt är kompetensförsörjning och attraktivitet. Här arbetar nämnden med att ge goda förutsättningar för medarbetaren att fortsätta utvecklas inom nämndens uppdragsområde. Bedömningen nämnden gör är att positiva förflyttningar skett.

4.4.4 Åtgärder för att nå målet

Nämnden kommer fortsätta arbetet med att genomföra åtgärder gällande sjukfrånvaro och analysera orsaker till att medarbetare väljer att lämna förvaltningen. Nämnden kommer även fortsätta att vara generös med att ge tjänstledigt för att pröva annat arbete, samt begäran om partiella tjänstledigheter för de medarbetare som har behov av det. Nämnden avser att fortsätta arbeta med ytterligare insatser som kan vara verkningsfulla i att attrahera nya medarbetare men, framför allt, behålla de tjänstepersoner som redan idag arbetar i förvaltningen.

5. Nämndens Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Medborgarnämndens driftbudget för 2022 är 158,1 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett underskott på 6,9 miljoner kronor. Underskottet kan sammanfattningsvis härledas till högre placeringskostnader för externa placeringar samt kostnader i form av konsulter inom myndighetsutövning. Beträffande förvaltningens samlade personalkostnad redovisar förvaltningen ett överskott om 6 miljoner kronor.

Ekonomiskt bistånd redovisar ett överskott med 1,5 miljoner kronor, detta utifrån ett minskat behov av försörjningsstöd. Verksamhetsområdet flyktningmottagning har ett totalt överskott på 5,3 miljoner kronor för året. Till stor del beror detta på att vi har erhållit högre intäkter än budgeterat, varav 2,1 miljoner kronor avser intäkter från Migrationsverket kopplat mot förändrat omvärldsläge.

5.2 Investeringsredovisning

Medborgarnämndens investeringsbudget för 2022 är 2,9 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett överskott på 1,3 miljoner kronor. Investeringen av medborgarförvaltningens och omsorgsförvaltningens nya verksamhetssystem Puls Combine har avslutats och visar ett överskott med 0,9 miljoner kronor.

5.4 Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-37,7	-41,5	3,8	-41,3
Kostnader	195,8	206,5	-10,7	202,1
Nettokostnad	158,1	165,0	-6,9	160,9

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
1000 Nämnd- och styrelseverksamhet	1,5	1,0	0,5	1,1
1300 Övrig politisk verksamhet	0,0	0,3	-0,3	0,0
3500 Fritidsgårdar	6,0	5,7	0,3	4,4
5520 Institutionsvård vuxna	3,4	9,6	-6,2	2,2
5540 HVB-vård, barn och unga	10,8	23,0	-12,2	27,3
5560 Familjehemsvård, vuxna	0,0	0,0	0,0	0,1
5570 Familjehemsvård, barn och unga	15,5	16,2	-0,7	17,0
5582 Öppna insatser, beh öppenvård	5,7	5,6	0,1	5,3
5590 Missbrukarvård	5,2	4,3	0,9	3,8
5681 Öppna insatser, ind beh öppenv	9,2	8,1	1,1	7,5
5682 Öppna insatser, övriga	3,8	2,4	1,4	2,5
5690 Barn och ungdomsvård	14,1	15,8	-1,7	16,3
5710 Övriga insatser till vuxna	3,1	2,2	0,9	2,2
5750 Ekonomiskt bistånd	28,9	27,4	1,5	30,4
5800 Gemensamt MBF	21,0	19,1	1,9	18,1
5810 Gemensamt IFO	8,4	8,4	0,0	8,3
5851 Familjerätt	2,3	2,9	-0,7	2,0
5852 Familjerådgivn	0,4	0,4	0,0	0,5
6000 Flyktningmottagande	6,2	0,9	5,3	-0,4
6100 Arbetsmarknadsåtgärder	12,7	11,8	0,9	12,3
9200 Kommunledningsverksamhet Adm	0,0	0,0	0,0	0,0
9204 Personalförfrämjande åtgärder	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettokostnad	158,1	165,0	-6,9	160,9

Investeringar

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgifter	2,9	1,6	1,3	1,4
Nettoinvesteringar	2,9	1,6	1,3	1,4
Största investeringar				
Inventarier MBF	0,9	0,7	0,2	0,1
IT-utrustning MBF	0,7	0,5	0,2	0,6
Verksamhetssystem IFO	1,3	0,4	0,9	0,7
Nettokostnad	2,9	1,6	1,3	1,4

6. Nämndens HR

Nämndens arbete med attraktivitet går att till delar se i nämndens personalredovisning, sjukskrivningstalen har fortsatt att minska, även personalomsättningen har minskat under 2022. Nämnden har under året fortsatt sett utmaningar i att rekrytera personal i första hand inom myndighet barn/unga. Nämnden ser trots svårigheter att behovet av konsulter till myndighetsutövningen minskat med 800 000 kronor mot föregående år. Uttag av övertid och fyllnadstid har ökat, det går dock inte att se någon tydlig trend utan ökningen finns inom flera sektionsdelar.

6.1 Analys

Nämndens analys är att det arbetsmiljöarbete som pågår inom förvaltningen nu börjar ge effekt. Chefstämhet, möjlighet till kompetensutveckling, förbättrad lönestruktur och utvecklad samverkan i förvaltningen gör att fler medarbetare väljer att stanna längre i organisationen trots att arbetsbelastningen inom verksamheten under 2022 ökat.

6.3 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	156	160	+4
Tillsvidareanställda, årsarbetare	151	156	+5
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	45	33	-12
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	39	30	-9
Andel kvinnor, %	80,8	80,6	-0,2 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	96,9	97,5	+0,6 procentenheter
Övertid exklusive PO, tkr*	615	796	+181
Övertid, timmar**	1 158	1 493	+335
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	139	250	+111
Fyllnadstid, timmar**	548	906	+358
Timlön exklusive PO, tkr*	1 803	1 522	-281
Timlön, timmar**	15 722	12 437	-3 285
Personalkostnader inklusive PO, exklusive pension och övriga lönejusteringar, tkr	115 171	117 336	+2 165
Kostnader för inhyrd personal	4 210	3 409	-801
Sjukfrånvaro, % *	7,09	6,72	-0,37 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	54,86	54,74	-0,12 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	1 139	1 237	+98

*Sjukfrånvarotid januari - november 2022 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns information om sjukfrånvarotid januari - december 2022 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2022-12-31. I personalomkostnadspåslägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

Personalomsättning, % *	16,6	9,8	6,8 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	15,3	9,1	6,2 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	2	1	-1

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal	2	1	4	3	4

*Avser tillsvidareanställda.

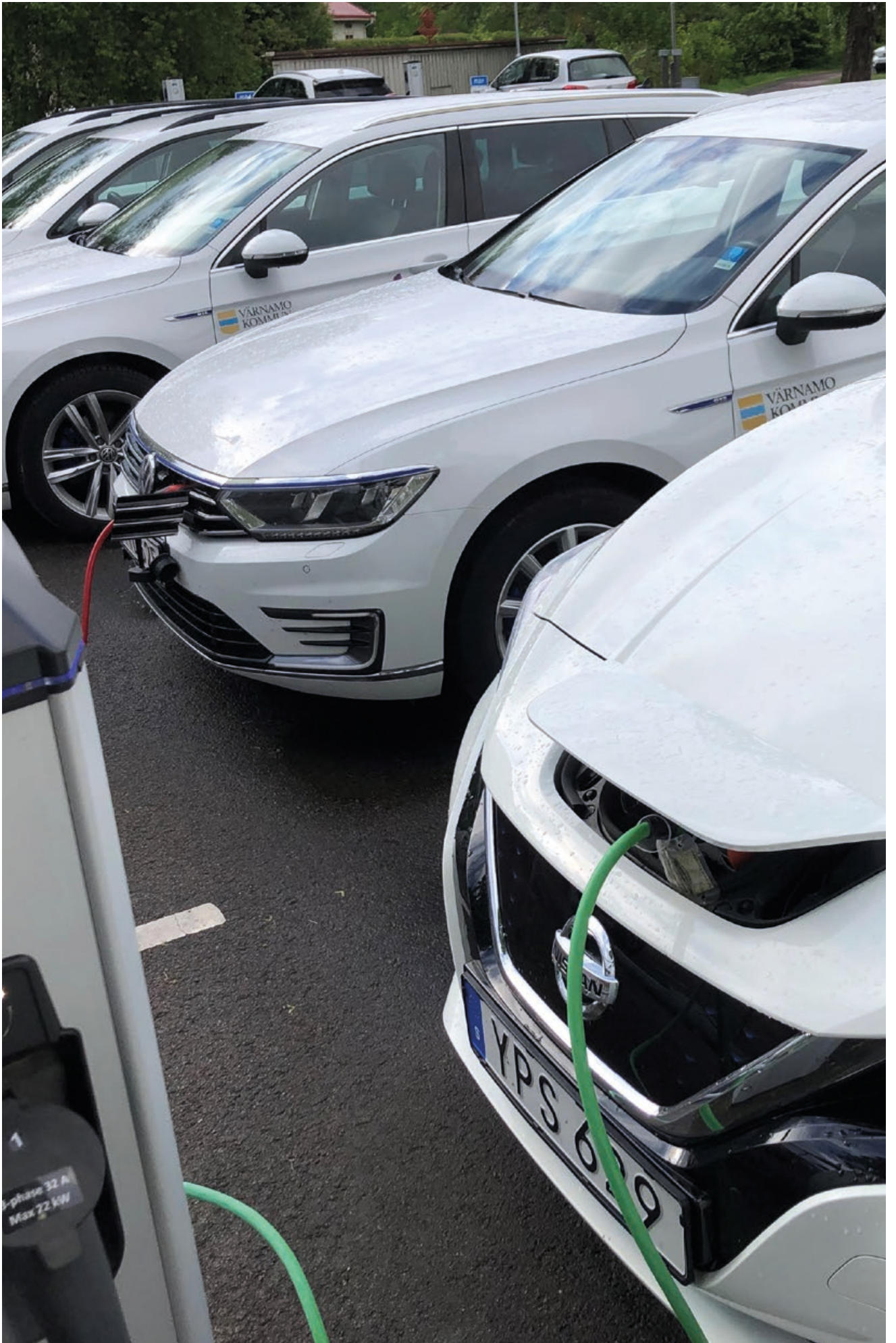
3.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2019	2020	2021	2022
Arbetslöshet 16-24 år, andel (%) av bef. (N00928)	3,9	5,0	3,9	2,9
Arbetslöshet 18-64 år, andel (%) av bef. (N00919)	4,6	5,6	5,2	4,1
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som A. Börjat arbeta, andel (%) (U40406)	28	17	24	29

Övriga omsättningstal och nyckeltal har inte redovisats i Kolada än för 2021, därav redovisas inte dessa förrän till nämnd mars 2022

8. Utmaningar och framtida utveckling

Nämndens fortsatt största utmaning är arbetet med en budget i balans, fortsatt arbete med att säkerställa kvalitet, effektivitet samt fokusflyttning från ett reaktivt till ett förebyggande arbetssätt. Nämnden ser att förändringar i samhället, förändringar i lagstiftning samt de utmaningar som finns gällande tillgänglighet och attraktivitet, gör att nämndens fortsatta utveckling till stora delar kommer att fokusera på digitalisering både inom ramen för tillgänglighet men framför allt inom effektiva processer där digitala kollegor i framtiden kan komma att genomföra vissa administrativa arbetsmoment. Medborgarnämndens bedömning är att arbetet med samverkan även framåt behöver fortsätta, alltid med kommunens invånares bästa i första rummet. Samverkan med andra kommuner och civilsamhälle kommer att vara avgörande om nämnden ska kunna fortsätta bedriva en god och effektiv verksamhet med hög kvalitet. Ett av många prioriterade områden som har identifierats inför framtiden är boende, kopplat till flera av nämndens målgrupper till exempel är personer med missbruk, människor som utsätts för hot eller hot om våld där våldsutsatta kvinnor och barn är extra prioriterade. Nämnden ser även att personalförsörjning och kompetensutveckling behöver vara ett prioriterat område i nämndens arbete även fortsättningsvis.

Överförmyndare

1. Överförmyndarens uppdrag enligt reglemente

Överförmyndaren utövar tillsyn över och granskar gode mäns/förvaltares och förmyndares verksamhet utifrån gällande lagstiftning i föräldrabalken. Överförmyndaren i Värnamo ingår i organisationen "Överförmyndare i samverkan GGVV". I denna organisation ingår, förutom Värnamo, överförmyndarna i Gnosjö, Vaggeryd samt överförmyndarnämnden i Gislaved. Överförmyndaren i Värnamo kommun lyder direkt under kommunfullmäktige.

2. Verksamhetsåret 2022

Överförmyndaren har i samverkan med övriga samarbetskommuner arbetat fram styrdokument som ska ligga till grund för den gemensamma GGVV-nämnd (Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo) som blir verksam från och med 1 januari 2023.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Överförmyndaren har inte märkt någon större förändring utifrån rådande omvärldsläge. Ett fåtal ärenden kopplat till Ukraina med ensamkommande barn har varit aktuella. Hanteringen blev kortvarig då personerna återvände till Ukraina och tillsynen avslutades naturligt.

2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)

Överförmyndaren har i sin tillsyn att tillse att omyndigas medel används för dennes uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. Samtliga aktiviteter överförmyndaren gör mot omyndiga inryms under detta lagkrav.

3. Sammanfattning av nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Överförmyndaren har uppnått en god måluppfyllnad där enda målet som inte uppnåddes i sin helhet avser att 90 procent av inlämnade redovisningar ska vara granskade innan halvårsskiftet. 87 procent blev granskade vilket innebar att avvikelsen blev försumbar.

Avseende ekonomi avslutade överförmyndaren 2022 med ett litet överskott vilket är direkt kopplat till ett arbete att säkerställa att ideella krafter används i stället för bolag vid tillsättande av gode män och förvaltare.

Ny gemensam
nämnd
2023

*Ny gemensam överförmyndarnämnd i GGVV
kommunerna från 1 januari 2023.*

4. Nämndens mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Måluppfyllnad

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Nämndmål:				Bedömning:
En effektiv verksamhet för att kunna säkerställa varje medborgares rättssäkerhet				● →
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Efter ansökan/anmälan inkommit ska handläggning påbörjats inom 14 kalenderdagar	100%	100%	95%	● →
Minst 90 % av alla inkomna årsräkningar ska vara granskade senast 30 juni varje år	90%	87%	90%	● ↘

4.1.2 Aktiviteter under året

Överförmyndaren har gjort ett stort jobb tillsammans med övriga kommuner och kansli med att titta på möjligheten att effektivisera granskningsarbetet. Fokus är på risk och rimlighetsbedömningar utifrån enskild huvudman jämfört med tidigare där man fokuserat mer på siffror.

Överförmyndaren är också ständigt aktiv i dialoger med exempelvis omsorgsförvaltningen för att utbilda och diskutera frågan om underlag för anmälan av behov av god man/förvaltare. Om överförmyndaren säkerställer att rätt information kommer in från start ökar det måluppfyllnaden.

4.1.3 Analys

Rättssäkerhet för den enskilde medborgaren är överförmyndarens viktigaste fråga. Inkommande ärenden måste hanteras skyndsamt så att de som har behov av hjälp får den inom rimlig tid. I ett pågående uppdrag är överförmyndarens viktigaste tillsynsverktyg att granska ekonomiska redovisningar. Anledningen till att målet inte helt uppnåddes beror på vakanser som inte kunnat fyllas.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

Om personal är på plats räknar överförmyndaren med att målet uppnås framöver. Det finns dock alltid anledning till att se över om processen kan effektiviseras ytterligare utan att tumma på rättssäker hantering.

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

4.2.1 Måluppfyllnad

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Nämndmål:				Bedömning:	
Överförmyndaren ska minska sin klimatpåverkan genom att minska antalet resor och minskad pappersförbrukning				●	→
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Möten med externa aktörer ska hållas digitalt	>75%	>80%	>80%	●	→
Antalet ansökningar om uttag som sker genom e-tjänst	–	49%	>10%	●	↗
Antalet årsräkningar som inkommer digitalt	–	0%	>10%	●	→

4.2.2 Aktiviteter under året

Under året har arbetet fortlöpt med att ta fram en e-tjänst för inlämnande av årsräkningar digitalt. Utbildningar har hållits digitalt eller via hybridmöten för att minska resor till och från kansliet.

4.2.4 Åtgärder för att nå målet

E-tjänst för årsräkningar blev klar i december 2022. Uppgiften att marknadsföra den ut mot ställföreträdare kommer falla på den gemensamma nämnden.

4.2.3 Analys

Satsning på e-tjänster har fallit olika ut. E-tjänst för ansökan om uttag har använts betydligt mer frekvent än väntat men e-tjänst för årsräkning har inte kunnat lanseras då framtagandet tagit mer tid än önskat.

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Måluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Nämndmål:				Bedömning:	
Överförmyndares externa och interna kontakter präglas av gott bemötande, tillgänglighet, tydlighet och delaktighet				●	➔
Indikatorer:	2020:	2021:	Målnivå 2021:		
Andel nöjda med överförmyndaren vad gäller					
• Tillgänglighet					
• Ge svar på frågor					
• Ge information om verksamheten					
• Ge återkoppling av verksamhetens resultat					
• Ge möjlighet att påverka					
Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga under arbetsdagen	80%	85%	85%	●	➔
	90%	90%	90%	●	➔

4.3.2 Aktiviteter under året

Överförmyndaren har kontinuerligt kontakt med andra delar av kommunens organisation för att säkerställa att överförmyndaren uppnår uppställda mål. Arbetet med att kontinuerligt bygga ut information på hemsidan för att på så sätt avlasta antalet telefonsamtal pågår konstant.

4.3.3 Analys

Överförmyndaren ligger bra till i måluppfyllnad avseende tillgänglighet och svarsfrekvens. Statistiken är dock knutet till att personalen finns på plats. För att öka flexibiliteten och minska sårbarheten bör arbete läggas på att utöka information på hemsidan.

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Måluppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Nämndmål:				Bedömning:	
Överförmyndarverksamheten skapar goda förutsättningar att rekrytera, kompetensutveckla och behålla personal och ställföreträdare				●	➔
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2023:		
Grundutbildning till nya gode män/förvaltare	–	11 personer	10 personer	●	➔
Ge uppföljande utbildning/kompetensutveckling till ställföreträdare som har uppdrag	–	1 tillfälle	2 tillfällen	○	➔

4.4.2 Aktiviteter under året

Överförmyndaren erbjuder grundkurser två gånger årligen för samtliga kommuner i GGVV-området (Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo). Till följd av corona har de traditionella drop-in kvällarna, där ställföreträdare kan få fortbildning, inte kunnat hållas.

4.4.3 Analys

Måluppfyllnaden blev inte 100 procent till följd av inställda utbildningskvällar under våren. Fokus har legat på nya ställföreträdare för att få in dessa i sina uppdrag.

4.4.4 Åtgärder för att nå målet

Kommande nämnd bör titta på alternativa utbildningar för de som har sina uppdrag. Det finns risk att ställföreträdare känner sig bortglömda om relevant utbildning inte tillhandahålls.

5. Nämndens Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Överförmyndarens driftbudget för 2022 är 2,3 miljoner kronor. Helåret 2022 visar ett överskott på 0,2 miljoner kronor. Överskottet härleds till tidigare arbete där överförmyndaren ändrat rutiner när och hur så kallade förvaltarbolag kan användas.

5.2 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

Överförmyndaren har inte haft några kännbara ekonomiska effekter kopplat till ett förändrat omvärldsläge.

5.3 Ekonomi i sammandrag

Driftredovisning

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-0,2	-0,2	0,0	-0,2
Kostnader	2,4	2,2	0,2	2,3
Nettokostnad	2,3	2,1	0,2	2,1

6. Nämndens HR

Överförmyndarens HR, överförmyndarenheten, redovisas genom Kommunstyrelsen.

7. Övriga omsättningstal och nyckeltal

Uppgifter per den 31 december 2021	2020	2021	2022
Andelen ärenden totalt	453	475	446
Godmanskap FB 11:4	220	228	217
Förvaltarskap FB 11:7	48	54	54
Ensamkommande barn	1	1	0
Ärenden som rör omyndiga	i.u	180	165
Tillfälliga godmanskap	i.u	12	10

8. Utmaningar och framtida utveckling

Överförmyndarens största utmaning är att hitta ideella krafter som tar uppdrag som gode män och förvaltare. För att få in personer som är väl bekanta med hur samhället fungerar idag måste även överförmyndaren erbjuda rekrytering, utbildning och tjänster på ett modernt sätt. Det är av yttersta vikt att överförmyndaren (nämnden) arbetar vidare med att utveckla digitala tjänster för att underlätta för våra intressenter.

Kommunens revisorer

1. Uppdrag enligt reglemente

Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på fullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna. Revisorernas årliga planering utgår från en risk- och väsentlighetsanalys och de genomför sitt uppdrag i enlighet med kommunallagen och God revisionsred i kommunal verksamhet. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisorernas granskning är årlig och avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår. Granskningen är avslutad när årsredovisningen är granskad, vilket innebär att granskningen tidsmässigt sträcker sig in på kommande räkenskapsår.

Den årliga granskningen består enligt God revisionsred i kommunal verksamhet av tre delar:

- Grundläggande granskning
- Fördjupad granskning
- Granskning av delårsrapport och årsredovisning

2. Verksamhetsåret 2022

Den grundläggande granskningen (granskning av målpuppfyllelse, styrning och intern kontroll) har utförts bland annat genom att revisorerna löpande under året tagit del av styrelsens och nämndernas protokoll och beslutsunderlag. Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört dialogmötena med presidierna i kommunstyrelsen och nämnderna i samband med delårsrapporten. Dialoger med tjänstemän har genomförts i vissa specifika frågor och i samband med fördjupade granskningar. Revisionen har även träffat kommunstyrelsens presidium i anslutning till delårsrapporteringen.

För verksamhetsåret 2022 har följande granskningar genomförts:

- Grundläggande granskning
- Granskning av delårsbokslut per den 31 augusti 2022
- Granskning av årsbokslut/årsredovisning per den 31 december 2022
- Granskning av kommunens kompetensförsörjning och centrala HR-avdelning (Kommunstyrelsen)
- Granskning av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom omsorgsnämnden (Omsorgsnämnden)
- Granskning av medborgarnämndens arbete med Sign of Safety (Medborgarnämnden)
- Granskning av interna kontroller kopplade till risken för välfärdsbrott (Medborgarnämnden)

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Omvärldsfaktorerna under 2022 har inte påverkat revisionens arbete. Under hösten gjordes verksamhetsbesök på reningsverket, Värnamo Energi AB och omsorgsförvaltningen.

En ny version av God revisionsred i kommunal verksamhet har kommit ut för den nya mandatperioden. En stor förändring är en ny revisionsstandard som kommer att påverka från och med budgetåret 2023.

3. Ekonomi

3.1 Driftredovisning

Kommunrevisionens driftbudget för 2022 var 1,6 miljoner kronor. Totalt förbrukades 1,6 miljoner kronor vilket innebär att kommunrevisionen redovisar en ekonomi i balans för 2022.

3.2 Ekonomiska effekter av coronapandemin

För revisionens del har omvärldsläget inte lett till några ekonomiska effekter, då möten och granskningar har kunnat genomföras enligt plan.

3.3 Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-0,1	-0,1	0,0	-0,2
Kostnader	2,4	2,2	0,2	2,3
Nettokostnad	2,3	2,1	0,2	2,1

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Överförmyndare	2,3	2,1	0,2	2,1
Nettokostnad	2,3	2,1	0,2	2,1

4. Utmaningar och framtida utveckling

Ur ett revisionellt perspektiv finns alltid en revisionsrisk, det vill säga att revisionen inte granskar de områden som på längre sikt utgör de största riskerna och bedömningar därmed görs med ett delvis ofullständigt underlag. Det handlar om att ha tillräcklig omvärldsbevakning och förståelse för konsekvenser av till exempel digitalisering, demografiska förändringar, kompetensförsörjningsproblematik, snabba förändringar i omvärlden och olika hot mot välfärden. I en revisionell kontext handlar det om att kunna göra bedömningar av hur snabba samhällsförändringar påverkar Värnamo kommun och ytterst nämnders ansvarstagande.

Finansiering och övrig verksamhet

Allmän kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift

Trots global oro med en skenande inflation, räntehöjningar och krig i Ukraina är kommunens skatteintäkter markant förbättrade 2022 jämfört med underliggande budget. Lönesumman är högre än förväntat, framförallt till följd av en stark återhämtning av arbetade timmar under första halvåret 2022. Under 2023 förväntas ökningstakten av lönesumman dock att växla ner till följd av en vikande konjunktur.

Jämfört med budget är kommunens skatteintäkter och bidrag för inkomstutjämning för intjänandeår 2022 46,1 miljoner kronor högre än budgeterat. I årets skatteintäkt ingår även skillnad mellan preliminär och definitiv skatt för 2021 som uppgår till 11,0 miljoner kronor. Utöver detta har kommunen fått kompensation för sänkt skatt för personer över 65 år med cirka 9 miljoner kronor. Skattesatsen för allmän kommunalskatt är oförändrad 2022 och uppgår till 21,52 procent.

Övriga utjämningsystem visar sammantaget en negativ avvikelse mot budget om 0,5 miljoner kronor för helåret. Den kommunala fastighetsavgiften blev 1,6 miljoner kronor högre än budgeterat.

En viktig parameter för kommunens ekonomi är befolkningsutvecklingen i kommunen. Beräkningar i budget för år 2022 baserades på antagandet att antal invånare skulle uppgå till 34 644 per den första november 2021. Utfallet blev högre, 34 651 personer, vilket också bidrar något till den positiva avvikelsen.

Pensioner

Kommunstyrelsen fattade i juni 2022 beslut om att använda överskott på pensionskapital hos Skandia motsvarande 20,3 miljoner kronor för partiell inlösen av pensionsåtagande. De medel som används i överskottsfonden medför inte någon utgift för kommunen. Kostnad och intäkt bruttoredovisas dock varvid pensionskostnader ökar med 20,3 miljoner kronor som möts av en finansiell intäkt med motsvarande belopp. Utöver detta tillkommer löneskatt på inbetalt belopp, 4,9 miljoner kronor. Till följd av retroaktiv uppräknings av pensionsåtagande avseende tidigare premier inbetalda till KPA har kommunen betalat in en kompletteringspremie för värdesäkring om 12,0 miljoner kronor. Denna premie möts av uttag ur överskottsfond KPA om 4,7 miljoner kronor. Även dessa transaktioner bruttoredovisas som pensionskostnad respektive finansiell intäkt. Sammantaget uppgår budgetavvikelsen för kommunens pensionskostnader till 32,5 miljoner kronor. Nettoavvikelsen med hänsyn till finansiella intäkter avseende uttag ur överskottsfonder uppgår till 7,5 miljoner kronor i ökade pensionskostnader.

Kommunens strategi är att när ekonomin så tillåter teckna försäkring (inlösen) för vissa delar av pensionskulden som är intjänad före 1998. Av den totala pensionsförpliktelsen intjänad före 1998 har kommunen nu löst in 182 miljoner kronor. Årets inlösen om 20,3 miljoner kronor förväntas minska kommunens pensionskostnader med närmare en miljon kronor årligen framåtriktat.

Kommunens kostnader för pensioner bedöms öka väsentligt från januari 2023. Från och med nästa år omfattas en stor del av kommunens anställda av ett nytt pensionsavtal, AKAP-KR. Det nya avtalet innebär bland annat att den avgiftsbestämda delen av pensionerna ökar med 1,5 procentenheter. Den höga inflationen innebär att prisbasbeloppet höjs vilket medför att kommunens pensionskostnader förväntas öka markant även i denna del, framförallt 2023 men även 2024. Utifrån den senaste prognosen beräknas kommunens pensionskostnad öka med 55,3 miljoner kronor 2023 och ytterligare 14,0 miljoner kronor 2024.

Realisationsvinster vid försäljningar

Realisationsvinsterna vid fastighets- och inventarieförsäljningar uppgår till 27,8 miljoner kronor för helåret 2022. Huvuddelen är hänförligt till kommunens exploateringsverksamhet, 17,3 miljoner kronor. Försäljningar har framförallt gjorts avseende mark i Bredasten, Vita Rör, Mossle och Helmershus. Realisationsresultat till följd av materiella anläggningar uppgår till 10,5 miljoner kronor. Försäljning av finansiella anläggningstillgångar genererar ett realisationsresultat om 1,7 miljoner kronor.

Den del som avser försäljning av anläggningstillgångar (anskaffade för stadigvarande bruk) samt finansiella anläggningstillgångar ska avräknas vid jämförelse med det så kallade balanskravet enligt kommunallagen. Det belopp som ska avräknas uppgår till 10,5 miljoner kronor.

Personalomkostnader

Förvaltningarna debiteras ett internt personalomkostnadspålägg (po-pålägg) som intäktsförs på finansiering. Under 2022 uppgår för de flesta anställda pålägget till 40,15 procent av bokförd lönekostnad. Finansiering använder dessa medel till att betala de verkliga arbetsgivaravgifterna, personalförsäkringarna och pensioner för de nu anställda.

För helåret 2022 är utfallet för det interna po-pålägget sammanlagt 376,4 miljoner kronor. Avvikelsen mot faktiskt utfall avseende arbetsgivaravgifter och försäkringar uppgår till -0,6 miljoner kronor.

AFA Försäkringar har beslutat att under en period inte ta ut någon avgift. Denna tillfälliga sänkning av premien innebär drygt 4 miljoner kronor i minskade kostnader varje år. Någon återbetalning av tidigare inbetalda premier till AFA Försäkringar har inte skett under de senaste åren.

Anslag till kommunstyrelsens förfogande

I budget 2022 finns centrala anslag att använda till oförutsedda kostnader, verksamhets- och kompetensutveckling samt målstimulans. Beslut om fördelning fattas av kommunstyrelsen. I grundbudgeten uppgick dessa anslag till 18,0 miljoner kronor. Kvarstående samt återlämnade medel uppgår till 8,2 miljoner kronor vid årsbokslutet.

I budget 2022 avsattes också ett anslag avseende ökade interna hyror till följd av ny- och ombyggnader och förhyrda externa lokaler. Anslaget uppgick till 9,0 miljoner kronor för helåret. Vid årsskiftet kvarstod 2,1 miljoner kronor outnyttjat.

Kapitaltjänstintäkter

Förvaltningarna betalar en intern ersättning till finansiering för avskrivningar och ränta på det kapital som finns bundet i gjorda investeringar. I budget var denna ersättning beräknad till 160,6 miljoner kronor. Utfallet blev 156,7 miljoner kronor vilket innebär en negativ budgetavvikelse om 3,9 miljoner kronor. Den minskade intäkten kommer möts i nästa steg av lägre kostnader för avskrivningar och lägre ersättningar för hyreskompensation än budgeterat.

Avskrivningar och nedskrivningar

Kommunens avskrivningar uppgick till 129,9 miljoner kronor för 2022 vilket är en ökning med 10,4 miljoner kronor jämfört med 2021. Av kommunens avskrivningar är 22,9 miljoner kronor hänförligt till VA-verksamheten. Kostnad för nedskrivningar uppgår till 10,2 miljoner kronor. Sammantaget är budgetavvikelsen positiv och uppgår till 6,0 miljoner kronor. Framåtriktat kommer kommunens avskrivningar att öka i relativt snabb takt till följd av stora planerade investeringsvolymerna.

Medfinansiering

Värnamo kommun har förbundit sig att medfinansiera åtgärder för flytt av uppställningsspår vid Värnamo bangård. Syftet är att möjliggöra framtida utveckling av området. Trafikverket har beräknat att totala utgifter kommer att uppgå till 8,2 miljoner kronor. Arbetet påbörjades under hösten 2022 men större del av insatser kommer att utföras under 2023. Kommunen har också förbundit sig att medfinansiera åtgärder avseende Järnvägen Y:et. Region Jönköping har träffat en överenskommelse med Trafikverket om medfinansiering avseende järnvägen Jönköping-Vaggeryd-Värnamo/Nässjö. För Värnamo kommuns del innebär detta ett åtagande om medfinansiering motsvarande 27,3 miljoner kronor.

Finansiella intäkter och kostnader

Borgensavgifterna från de bolag som erhållit kommunal borgen till lån har erhållits med 7,7 miljoner kronor vilket är något högre än budgeterat. Värnamo Stadshus AB har delat ut 3,0 miljoner kr till Värnamo kommun i aktieutdelning under 2022.

Värnamo kommun är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening. En utdelning har erhållits för 2022 med 2,4 miljoner kronor. Kommunen har också erhållit utdelning från Södra Skogsägarna ekonomisk förening med 0,3 miljoner kronor. Erhållna utdelningar var inte budgeterade.

Under 2022 har uttag gjorts från överskottsfonder avseende tidigare pensionsförsäkringar om totalt 25,0 miljoner kronor, dels avseende inlösen av pensionsåtaganden, dels avseende kompletteringspremie för värdesäkring. Den ökade finansiella intäkten möts av motsvarande ökning av pensionskostnader.

Räntenivåerna har ökat kraftigt under hösten 2022 i takt med att Riksbanken har höjt styrräntan. Kommunen har uteslutande fasta räntor för befintliga lån varvid höjda räntor inte får något genomslag för innevarande år. Till följd av att investeringsutgifter inträffar senare än beräknat är kommunens räntekostnader 2,7 miljoner lägre än budgeterat. Framåtriktat kommer kommunens räntekostnader att öka väsentligt i takt med att lån omsätts och nyupplåning görs till följd av stora planerade investeringsvolymerna. Den positiva avviken för kommunens upplåning möts av högre ränta för pensionskostnader samt nedskrivning av kundfordringar varvid den samlade budgetavvikelsen för finansiella kostnader uppgår till +1,3 miljoner kronor.

Övriga verksamheter

Övriga verksamheter visar sammantaget en positiv budgetavvikelse om 4,8 miljoner kronor, här ingår bland annat licens- och konsultkostnader, förändring av personalskuld samt central lönepott.

Ekonomi i sammandrag

Driftverksamhet

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Intäkter	-2 910,6	-3 055,9	145,3	-2 862,7
Kostnader	726,8	795,8	-69,0	705,0
Nettokostnad	-2 183,8	-2 260,1	76,3	-2 157,7

Resultat per verksamhetsblock	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
KS oförutsedda behov (resterande del av 2,0 mnkr i anslag för fördelning)	0,6	0,0	0,6	0,0
Särskilda satsningar för måluppfyllelse (resterande del av 6,0 mnkr i anslag för fördelning)	2,5	0,0	2,5	0,0
Särskilda satsningar för verksamhetsutveckling och extra kompetensutveckling (resterande del av 10,0 mnkr i anslag för fördelning)	5,1	0,0	5,1	0,0
Medel för ökade hyror i verksamheterna (resterande del av 9,0 mnkr i anslag för fördelning)	2,1	0,0	2,1	0,0
Övriga verksamheter	6,2	1,4	4,8	0,9
Gemensam bidrag/kostnader coronapandemin	0,0	0,0	0,0	-4,2
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	0,0	-10,4	10,4	-2,0
Reavinster vid försäljning av exploateringsområden	0,0	-17,3	17,3	-7,8
Reavinster vid försäljning av finansiella anläggningstill- gångar	0,0	-1,7	1,7	0,0
Medfinansiering	0,0	35,5	-35,5	0,0
Pensioner, netto	44,0	76,5	-32,5	44,1
Uttag ur överskottsfond	0,0	-25,0	25,0	0,0
Personalomkostnader, netto	0,0	0,6	-0,6	0,4
Kapitaltjänstintäkter från förvaltningarna	-160,6	-156,7	-3,9	-153,1
Avskrivningar/nedskrivningar	145,9	139,9	6,0	134,4
Förändring avsättning deponier	0,0	0,0	0,0	24,4
Allmän kommunalskatt	-1 805,4	-1 833,6	28,2	-1 757,3
Utjämning, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift	-421,0	-460,0	39,0	-429,2
Finansiella intäkter	-10,3	-15,1	4,8	-11,3
Finansiella kostnader	7,1	5,8	1,3	3,0
Nettokostnad	-2 183,8	-2 260,1	76,3	-2 157,7

Medfinansiering
Värnamo bangård
och Järnvägen Y:et

Värnamo kommun har godkänt två medfinansieringar.
Flytt av uppställningsspår vid Värnamo bangård så
att en framtida utveckling av området kan bli möjlig.
Elektrifiering av järnvägen Jönköping – Vaggeryd –
Värnamo – Nässjö är den andra medfinansieringen.

Värnamo Stadshus AB

1. Bolagets affärsidé

Ändamålet med bolagets verksamhet är att utgöra en effektiv organisation för styrning, uppföljning och förvaltning av dessa bolag. Enligt ägardirektiv från Värnamo kommun ska bolaget också vara ett verktyg för kommunstyrelsens uppsiktsplikt enligt kommunallagen.

2. Verksamhetsåret 2022

Värnamo Stadshus AB har under maj och november månader haft ägarsamråd med de tre dotterbolagen. Bolaget rapporterar till kommunstyrelsen från de ägarsamråd som hålls med dotterbolagen.

Under året har bolaget erhållit aktieutdelning från Finnvedsbo-städer AB med 71 000 kronor. Bolagets lån, som uppgår till 195 miljoner kronor (195 miljoner kronor), har en relativt lång löptid avseende såväl kapital som ränta. Under 2022 har inte något av bolagets lån förfallit varken avseende kapital eller ränta. Nästa lån som förfaller (kapital och ränta) är i november 2023 (50 miljoner kronor). Bolagets likvida medel uppgår vid årsskiftet till 15,1 miljoner kronor (17,8 miljoner kronor).

Styrelsen har, i likhet med tidigare, utsett kommundirektören vid Värnamo kommun att vara adjungerande ledamot i styrelsen.

Moderbolaget har upprättat management fee-avtal med de tre dotterbolagen, vilket innebär en betalning av tjänster som tillhandahålls från moderbolaget till dotterbolagen.

Under året har träffar med de verkställande direktörerna i koncernen hållits vid sex tillfällen.

Avtal finns sedan 2022-02-01 med Oxelberget AB om köp av VD-tjänst. Avtalet gäller till och med 2023-06-30. VD-tjänsten under januari 2022 köptes från Värnamo kommun som även tillhandahåller redovisningstjänster till bolaget.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Coronapandemin Covid-19 som drabbat hela världen under de senaste åren har även påverkat bolagen i denna koncern. I början av 2022 var påverkan påtaglig men efter hand under våren har verksamheten i koncernens bolag återgått i ett mer normalläge. Störst påverkan har det varit på verksamheten i Gummifabriken som ägs av Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB.

Efter att de tre dotterbolagen upprättat långtidsplaner för ekonomi och verksamhet fram till år 2030 har även Värnamo Stadshus AB under början av 2022 gjort en motsvarande långtidsplan. Rapporten visar, utifrån vad som var känt då, på en stabil ekonomi för bolagskoncernen i framtiden och att verksamheten i moderbolaget planeras bedrivas ungefär som den genomförs i nuläget. Under tiden rapporten färdigställdes startade Ryssland kriget i

Ukraina och världen gick snabbt in i en lågkonjunktur med tillhörande energikris. Konsekvenserna har blivit kraftigt höjda priser på energi som i sin tur medfört högre priser på varor och tjänster. För att bromsa den inflation det medfört har styrräntan höjts vilket ökat på inflationen ytterligare. De långtidsplaner som upprättats i koncernen i slutet av 2021 blev därmed snabbt inaktuella. Fortfarande ser det dock sammantaget bra ut för koncernen men bland annat ökade energikostnader och högre räntenivåer kommer att medföra avsevärt högre kostnader framöver.

Kommunfullmäktige har 2020-04-23, §65, beslutat att uppdra åt styrelsen för Värnamo Stadshus AB att, som alternativ till aktieägartillskott för att täcka nettoeffekten av eventuellt nedskrivningsbehov i samband med fortsatt bredbandsutbyggnad beslutat av kommunfullmäktige 2017-05-24, §114, fatta beslut om minskat koncernbidrag från Värnamo Energi AB till Värnamo Stadshus AB. Beslutet innebär att, om de ekonomiska förutsättningarna finns, så behöver inte Värnamo Stadshus AB lämna ägartillskott utan finansieringen av nedskrivningarna under utbyggnaden fram till våren 2022 kan då ske genom att Värnamo Stadshus AB avstår koncernbidrag, vilket gynnar ekonomin för koncernen på både kort och lång sikt.

Projektet är nu avslutat och något ägartillskott eller ytterligare nedskrivning blev inte aktuellt under 2022. En slutredovisning har överlämnats från Värnamo Energi AB till Värnamo Stadshus AB som i sin tur lämnat den vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i slutet av 2022.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2021 att Värnamo Stadshus AB ska avstå en miljon kronor i koncernbidrag från Värnamo Energi AB i syfte att stärka bolagets ekonomi med anledning av att bolaget tvingats flytta en gasolstation på Norregård. Flyttningen har skett under 2022 och regleringen av koncernbidraget enligt beslutet har skett under 2022.

Från 17 december 2021 gäller en ny lag om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden – visselblåsarlagen (SFS 2021:890). Även om inte alla bolagen i koncernen omfattas av lagen så har alla nu en funktion för ”visselblåsning”. Detta har skett i samarbete med Värnamo kommun som upphandlat tjänsten. För privata arbetsgivare med 50-249 arbetstagare gäller lagen från och med 17 december 2023. För offentliga arbetsgivare och privata arbetsgivare som har minst 250 arbetstagare gäller lagen från 17 juli 2022.

3. Bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

3.1 Bolagets mål

Värnamo kommuns helägda bolag har samma vision som gäller för Värnamo kommun ”Värnamo – den mänskliga tillväxtkommunen – 40 000 invånare 2035”.

Från och med 2018 används de övergripande målen som gäller för Värnamo kommun även i de helägda bolagen. Dotterbolagens målluppföljning redovisas under respektive bolag.

De övergripande målen är:

- KVALITET - grunduppdrag av god kvalitet för de vi är till för
- DELAKTIGHET - medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling
- KOMPETENSFÖRSÖRJNING - arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver
- KLIMAT - klimatsmarta val underlättas

4. Bolagets Ekonomi

4.1 Driftsredovisning

Bolagets budget för 2022 var +0,8 miljoner kronor. Bokslutet för 2022 visar ett resultat på +17,7 miljoner kronor efter bokslutsdispositioner och skatt.

Under året har bolaget erhållit aktieutdelning från Finnvedsbostäder AB med 71 000 kronor. Erhållna och lämnade koncernbidrag uppgår netto till +24 miljoner kronor, vilket är hela 20 miljoner kronor mer än budgeterat.

Förklaringen till det avsevärt högre resultatet än budgeterat är ett större koncernbidrag från Värnamo Energi AB. Bolaget visar ett bra ekonomiskt resultat från verksamheten samtidigt som de nedskrivningar av bredbandsnätet som gjorts under de senare åren inte längre är aktuellt att göra. Under 2021 gjordes en reduktion av koncernbidraget med 20 miljoner kronor för att finansiera nedskrivningen.

De skattemässiga avdrag för räntor som inte kunnat genomföras i Värnamo Stadshus AB under 2020 och 2021 på grund av den nya regeln om begränsningar i avdragsrätten har under 2022 kunnat nyttjas till fullo.

4.2 Investeringsredovisning

Bolaget har under 2022 inte gjort några investeringar.

4.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

Se punkt 2.1 ovan.

4.4 Ekonomi i sammandrag

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	0,2	0,2	0,2
Rörelsens kostnader	-1,0	-0,9	-1,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0
Rörelseresultat	-0,8	-0,7	-0,8
Finansiella intäkter	0,1	0,1	0,1
Finansiella kostnader	-2,3	-1,9	-2,0
Resultat efter finansiella poster	-3,0	-2,5	-2,7
Bokslutsdispositioner	4,0	24,0	4,5
Skatt på årets resultat	-0,2	-3,8	-0,5
Årets resultat	0,8	17,7	1,3
Årets investeringar	0,0	0,0	0,0
Årets nettoomsättning	0,2	0,2	0,2
Soliditet, %		22,1	17,8

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar	216,0	216,0
Omsättningstillgångar	45,2	25,9
Summa tillgångar	261,2	241,9
Eget kapital	57,7	43,0
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	0,0	0,0
Långfristiga skulder	195,0	195,0
Kortfristiga skulder	8,5	3,9
Summa eget kapital och skulder	261,2	241,9
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Eventualförpliktelser	Inga	Inga

5. Bolagets HR

Bolaget har ingen egen personal utan tjänster har under året köpts från Värnamo kommun och Oxelberget AB.

6. Utmaningar och framtida utveckling

Samarbetet mellan bolagen och mellan Värnamo kommun och bolagen utvecklas efter hand. 2022 inrättades ett nytt forum för att öka samarbetet vid exploatering och byggnationer. Kommunens samhällsbyggnadsförvaltning är sammankallande.

Värnamo kommun samlar återkommande alla chefer till så kallade ledarforum. Även bolagen bjuds in att delta vid dessa tillfällen. Temat avgör om det passar bolagen att vara med.

De kommunala bolagens ledningsgrupper träffas tillsammans vid ett par tillfällen per år. De träffar som genomförts har varit uppskattade och aktuella tema behandlas vid varje tillfälle.

Nuvarande avtal med revisionsbolag för hela bolagskoncernen går ut 2023-06-30. En upphandling har påbörjats under hösten och slutförs under våren. Det nya avtalet ska gälla från och med 2023-07-01.

I början av 2023 genomförs en utvärdering av styrelsearbetet i de bolagsstyrelser som ingår i bolagskoncernen. Förra undersökningen genomfördes i början av 2021.

Vid årsstämman i maj månad utses nya styrelser för de kommunala bolagen. De tillträdande ledamöterna får viss utbildning i respektive bolag. En övergripande gemensam utbildning planeras till början av hösten där bland annat lagstiftning som styr de kommunala bolagen kommer att beröras. I samband med denna utbildning lämnas också information om hur och varför bolagskoncernen tillkommit och hur den jobbar tillsammans.

Under 2023 kommer en översyn av de generella och individuella ägardirektiven att göras. Målet är att dessa, efter att ha beslutats av kommunfullmäktige, ska antas av bolagen vid årsstämmorna i maj 2024.

Värnamo Energi Koncernen

1. Bolagets affärsidé

Värnamo Energis huvuduppgift är att erbjuda bolagets kunder energi och IT-kommunikation genom en väl utbyggd infrastruktur.

Det innebär att bolaget tar sitt ansvar för samhällets utveckling och ger bolagets kunder konkurrenskraft, komfort och trygghet. Bolagets agerande ska präglas av en hög servicegrad och närhet, omtanke om miljön samt en god kompetens.

Bolagets huvudsakliga verksamhetsområde är Värnamo kommun samt närliggande regioner.

2. Verksamhetsåret 2022

Vädermässigt var 2022 ett år med mildare inledning på året och en kall avslutning i december vilket påverkat energivolymer och därmed omsättningen för framför allt värmeverksamheten. Såld volym värme 169 GWh (185 GWh).

Tillgängligheten i de biobränsleeldade pannorna för fjärrvärme har under året varit god vilket inneburit att andelen fossila bränsle (olja och gasol) endast är 0,1%. Under året har produktionen av el på kraftvärmeverket varit den högsta hittills vilket med de höga elpriserna under hösten gett ett positivt bidrag till resultatet. Fjärrvärme är ett viktigt bidrag till att avlasta elnätet från uppvärmning och det finns ett ökat intresse för nyanslutning.

Det sker en fortsatt förtätning och anslutning av nya kunder på fibernätet i tätorterna. Uppdraget att erbjuda och bygga ut fibernätet på landsbygden i Värnamo kommun har avslutats och redovisats till kommunfullmäktige i december.

Investeringar för att långsiktigt säkra tillgänglighet och arbetsmiljö har gjorts under året. Även energibesparande åtgärder har utförts. I den långsiktiga investeringsplanen för att modernisera elnätets mottagningsstationer med tre nya stationer till 2030 har den första, Värnamo NordÖstra, tagits i drift under året.

I samband med modernisering och vid utbyggnad i nya områden har ett stort antal projekt inom gatljus genomförts på uppdrag av kommunen.

Verksamhetsutveckling genom digitalisering och automatisering pågår inom samtliga verksamheter och flera förbättringsprojekt har genomförts för att effektivisera och kvalitetssäkra den egna verksamheten och att stärka kundrelationen. Bland annat har en ny TV tjänst med streamingfunktion lanserats.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Verksamhetsåret har präglats av händelserna i Ukraina vilket har gett konsekvenser för hela samhället och energisystemet. Extrema elpriser, oro på marknaden, kraftigt ökade kostnader för bränsle och material har påverkat verksamhetens olika delar. Mest påtagligt har de höga elpriserna varit då det har inneburit att många kunder har haft det tufft med höga elräkningar. Det har inneburit ett högt tryck på kundtjänstfunktionen att bemöta detta. Elpriserna innebär en stor utmaning för bolaget att bedriva elhandel med pris- och volymrisker. Det höga elpriset och risken för elbrist har inneburit att samhället har energieffektiviserat och därmed minskat sin elanvändning med ca 10% per månad under hösten och vintern.

3. Bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Trots det spända läget i Europa med stor turbulens inom energiområdet gör bolaget ett något bättre resultat än ekonomisk plan och investeringarna har genomförts i den takt som planerats. Mål för de övergripande perspektiven har uppfyllts.

4. Bolagets mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Måluppfyllnad

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Bolagsmål:				Bedömning:	
<ul style="list-style-type: none"> • Vi uppfyller ägarens krav på avkastning och lönsamhet • Vi bidrar till samhällets utveckling genom en väl utbyggd infrastruktur • Vi är konkurrenskraftiga • Vi leverera med hög tillgänglighet 				●	➔
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Avkastning enligt ägardirektiv	6%	6%	6%	●	➔
Lönsamhet enl. ägardirektiv – soliditet	53%	51%	>30%	●	➔
NKI (nöjd kund index) mäts vart annat år	Topp 8			○	
Andel hushåll med bredbandstillgång i kommunen. Utifrån uppdraget att erbjuda fiber till fastboende i kommunen	99%	100%	100%	●	↗

4.1.2 Aktiviteter under året

Bolaget har avslutat projektet utbyggnaden av fiber till landsbygden. Förstärkningar och utbyggnad av elnätet för att möta behov i nya fastigheter och ladd-infrastruktur. En kraftig ökning i förfrågningar av inkoppling av solceller har inneburit att verksamheten har utvecklat processen för hantering av ärenden och därmed undvikit långa väntetider. Kundnöjdhetsmätning görs vart annat år, därav inget utfall. I verksamheten har den pågående energikrisen inneburit att kunder har efterfrågat information i allt högre utsträckning än tidigare. Utveckling och förbättringar av hemsida med FAQ i aktuella frågor och ”Mina sidor”.

4.1.3 Analys

Bolaget bibehåller lönsamhet och soliditet vilket är ett mått på att verksamheten i stort uppfyller ägarens (kommunens) krav och förväntningar på hållbar ekonomi.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

Målen uppnås,

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

4.2.1 Måluppfyllnad

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Bolagsmål:				Bedömning:
<ul style="list-style-type: none"> • Vi agerar i stort för ett hållbart samhälle • Vi erbjuder energilösningar (värme och el) som har låg klimatpåverkan • Vi jobbar med miljömål och handlingsplaner på lång och kort sikt 				● →
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
NKI – Agerar för ett hållbart samhälle (Kundnöjdhet)	Topp 3	–	–	○
Certifiering ISO 14001 (miljö) ISO 45000 (Arbetsmiljö)	Godkänd	Godkänd	Godkänd	● →
Egen produktion av förnybar el (GWh)	21,1	21,9	20,3	● ↗
Biokraft	16,9	17,7	16,0	
Vindkraft	4,1	4,1	4,2	
Solkraft	0,1	0,1	0,1	

4.2.2 Aktiviteter under året

Bolagets bidrag till hållbar samhällsutveckling har på ett proaktivt sätt kommunicerats till exempel i kundtidning och i annan media. 2022 har bolagets bidrag av förnybar el till energisystemet ökat. Omställning till fossilfria fordon pågår och andelen elbilar har ökat samt att arbetsbilar körs på HVO (miljödiesel). Bolaget möjliggör också utbyggnad av ladd-infrastruktur genom att hela tiden förstärka elnätet.

4.2.3 Analys

Energikrisen har skapat intresse och efterfrågan på hållbara energilösningar, lokalt och förnybart, vilket är bolagets kärnverksamhet. Rapporteringen i media och efterfrågan på information och fakta har bidragit till en ökad kunskapsnivå och intresse generellt i samhället. Effekterna av detta är till exempel energieffektivisering, mer solceller och ökat intresse för fjärrvärme.

4.2.4 Åtgärder för att nå målet

Målen uppnås,

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Måluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Bolagsmål:				Bedömning:
<ul style="list-style-type: none"> • Vi finns nära och lättillgängliga • Vi bemöter våra kunder och intressenter på ett bra sätt • Medarbetarna är insatta i målen för verksamheten och är delaktiga i arbetet 				
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
NKI (Nöjd Kund Index)	Topp 9			
MI (Medarbetar Index)	–	75	>branschindex (74)	
eNPS (employee Net Promotor Score)	33	40	+4	

4.3.2 Aktiviteter under året

Nära och tillgängliga för våra kunder har varit i fokus under denna period när många kunder har kontaktat bolaget och efterfrågat information om den egna situationen, tips på energibesparing, utbetalningar av elstöd från regeringen med mera. Hemsidan har i stort sett dagligen uppdaterats och många har besökt ”Mina sidor” för information. Utveckling och förbättringar av hemsidan med FAQ i aktuella frågor och ”Mina sidor”.

I samband med att en ny TV-tjänst lanserades har också omfattande information och instruktionsfilmer lagts upp för att supporta kunderna.

Representanter för verksamheterna är involverade i kommunens projekt och planeringsgrupper och har regelbundna avstämningar på ledningsnivå med god dialog. En stor andel av medarbetarna är direkt eller indirekt involverade i kommunens utvecklingsprojekt.

En medarbetarundersökning genomfördes under våren och resultatet visade på en utveckling där samtliga områden Arbetsklimat, Ledarskap, Organisation, Vision & Mål ligger på grönt (>70 i index). eNPS (employee Net Promoter Score®) mäter sannolikhet att rekommendera arbetsplatsen till en vän eller bekant och ligger på 40, vilket är ett högt värde och en ökning från senaste mätningen. En digital plattform för att hålla medarbetar- och uppföljningssamtal har implementerats under året.

4.3.3 Analys

Strategin att vara nära och tillgängliga för kunder och invånare är en styrka. Höga värden på medarbetarindex och eNPS måste fortsätta vårdas.

4.3.4 Åtgärder för att nå målet

Upprätta marknadsplaner för kundaktiviteter och relationer med näringsidkare. Upprätta handlingsplaner med aktiviteter utifrån medarbetarundersökningar.

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Måluppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Bolagsmål:				Bedömning:
<ul style="list-style-type: none"> • Vi kan på en öppen arbetsmarknad attrahera rätt medarbetare • Vi arbetar aktivt med att skapa intresse och kunskap om oss och vår bransch • Nöjda medarbetare som trivs på arbetsplatsen 				
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
MI - Medarbetarindex	-	75	>Branschindex (74)	
Vi erbjuder praktikplatser för relevanta utbildningar inom gymnasie-, yrkesskola och högskola	0	2	4	

4.4.2 Aktiviteter under året

Bolaget har under året rekryterat de tjänster som utlysts. Repräsentanter från verksamheten har deltagit på arbetsmarknadsdagar på gymnasier och sitter med i relevant programråd för utbildning. Under året har verksamheten åter haft möjlighet att ta emot praktikanter, något som var svårt under pandemiåren.

4.4.3 Analys

Intresset för energibranschen och möjligheten att i sitt jobb kunna vara med och påverka samhällsbyggnaden i ett stabilt bolag förväntas fortsätta ha positiva effekter på kompetensförsörjningen.

4.4.4 Åtgärder för att nå målet

Fortsatt god kompetensförsörjning är en avgörande faktor för att bolaget ska kunna fortsätta leverera och utvecklas. Insatser och aktiviteter inom kompetensförsörjning sker bland annat via branschföreningen och i nätverk. Bolaget satsar på intern kompetensutveckling i olika former. Förutom traditionella kurser/ utbildningar har de anställda möjligheter att delta på seminarier, nätverksträffar och studiebesök.

5. Bolagets Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Koncernens nettoomsättning har ökat kraftigt under året och slutar på 605 miljoner kronor (475). Ökningen beror på det höga elpriset som har haft effekt på både elhandel, elproduktion och vindkraftsproduktion. Detta har inneburit ett förbättrat resultat för vindkraften medan elhandeln har fått minskade marginaler på grund av ökade kostnader och visar ett negativt resultat. Fiber/bredband har en minskad omsättning främst beroende på minskade anslutningsavgifter vilket hänger samman med att utbyggnaden på landsbygden är klar. Koncernens rörelsemarginal har ökat från 8,4% till 9,8%.

5.2 Investeringsredovisning

Koncernens investeringar i immateriella- och materiella anläggningstillgångar har ökat mot föregående år och ligger på en fortsatt hög nivå, 75,5 miljoner kronor (61,0). Investeringarna är självfinansierade och den största enskilda investeringen 2022 avsåg mottagningsstation Värnamo NordÖstra.

5.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

Året kan summeras med ”dramatik” och ”rekord”. Dramatiken har bestått i höga och svängande elpriser framför allt under hösten. Som årsgenomsnitt var systempriset, det vill säga referenspriset på den nordiska elmarknaden, det högsta någonsin. Bakgrunden är kriget i Ukraina, periodvis låg vindkraftsproduktion, underskott i den hydrologiska balansen och lägre tillgänglighet i kärnkraften. Detta har påverkat verksamheten både positivt och negativt. Elhandelsverksamheten visar negativt resultat både på grund av ökade priser på ursprungsgarantier och större kundförluster medan elproduktion i form av vindkraft och kraftvärme har gynnats av det högre elpriset.

Långa leveranstider och generellt högre priser på material och bränsle är ytterligare något som speglar 2022 och som påverkat verksamheten i form av ökade kostnader och förseningar i vissa investeringsprojekt.

5.4 Ekonomi i sammandrag

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	528,2	608,4	479,7
Rörelsens kostnader	-414,3	-492,4	-363,3
Av- och nedskrivningar	-60,3	-56,7	-76,1
Rörelseresultat	53,6	59,3	40,3
Finansiella intäkter	0,2	0,7	0,3
Finansiella kostnader	-1,5	-1,7	-1,2
Resultat efter finansiella poster	52,3	58,3	39,4
Bokslutsdispositioner	-	-30,0	-8,0
Skatt på årets resultat	-10,8	-3,1	-4,5
Årets resultat	41,5	25,2	26,9
Årets investeringar		75,5	61,0
Årets nettoomsättning		604,8	475,0
Soliditet, %		51	53

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar	614,6	599,1
Omsättningstillgångar	239,7	177,2
Summa tillgångar	854,3	776,3
Eget kapital	433,9	408,7
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	76,5	85,7
Långfristiga skulder	160,0	190,0
Kortfristiga skulder	183,9	91,9
Summa eget kapital och skulder	854,3	776,3
Ställda säkerheter	0,0	0,0
Eventualförpliktelser	0,3	0,3

År 2022 var priset på den nordiska elmarknaden det högsta någonsin.

Högsta elpriset
någonsin under
2022

6 Bolagets HR

Nyckeltal för övertid och sjukskrivning följs upp kontinuerligt.

Risker i verksamheten förbyggs genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete med riskanalyser, skyddsronder, incidentrapportering och åtgärdsuppföljning, rutiner/instruktioner, mål och handlingsplaner. Fyra gånger per år hålls Samverkansmöten där ledningen, fackliga representanter samt skyddsombud deltar.

6.1 Analys

Övertidstimmarna har minskat vilket är positivt då vi haft fokus på detta. Sjukfrånvaron har ökat mot föregående år vilket förklaras med att 2022 började med mycket influensa och coronalikhnande symptom. Att ta det säkra före det osäkra och stanna hemma, är viktigt när det gäller att inte sprida sjukdom.

6.2 Åtgärder

Aktivt arbete med att få ned övertiden har gett positiv effekt, bland annat har omläggning av beredskap skett.

6.3 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	53	55	+2
Tillsvidareanställda, årsarbetare	53	55	+2
Andel kvinnor, %	33%	33%	-
Övertid, timmar**	2 808	2 247	-561
Sjukfrånvaro, %	2,94%	4,03%	+1,09%
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	1,07%	0,32%	-0,75%

7 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2020	2021	2022
Nettoomsättning	376	475	605
Soliditet, %	50	53	51
Avkastning på eget kapital, %	11	10	14
Avkastning på totalt kapital, %	6	5	7

8. Utmaningar och framtida utveckling

Under 2020 genomfördes ett omfattande strategiskt utvecklingsarbete för att identifiera strategiska utmaningar och nyckelaktiviteter kopplade till dessa. Arbetet har resulterat i en affärsplan och en tydlig målbild för verksamheten till 2025 där omvärldens förväntningar, hot och utmaningar beaktas.

Utmaningarna ligger inom Hållbar utveckling och affärsmässighet, Effektiva och tydliga processer och Attraktiv arbetsgivare. Målbilden har gett ett tydligt fokus och driv i utveckling med ökad digitalisering och förbättringsarbete samt ett strukturerat hållbarhetsarbete.

För att bidra till målen på internationell och nationell nivå om fossilfrihet som innebär energiomställning ser bolaget behov av investeringar och ett utökat samarbete med olika aktörer.

Bolagets målsättning är att fortsätta utveckla verksamheten för att befästa positionen som ett lokalt, tryggt och hållbart energibolag. I takt med att kommunen växer och ny verksamhet etableras ser bolaget stora möjligheter att vara med och möjliggöra detta.

Finnvedsbostäder AB

1. Bolagets affärsidé

Finnvedsbostäder AB ska vara det marknadsledande bostadsföretaget inom Värnamo kommun. Företaget ska tillhandahålla attraktiva hyresrätter, för livets alla skeden, med god service till konkurrenskraftiga hyror. Finnvedsbostäder AB ska utan spekulation stå för långsiktighet, trygghet, miljö- och kvalitetstänkande.

2. Verksamhetsåret 2022

I början av året färdigställdes 7 nya lägenheter på kvarter Rönnbacken i Bredaryd och den 1 april flyttade hyresgästerna in i varsin 2 rum och kök på 52,5 kvm.

I november färdigställdes ett två års projektarbete på kvarter Giggen/Tryggarpbacken. Underhållet omfattade stambyte med nya ytskikt i badrum, ombyggnad av kök med fläktkåpa och plats för diskmaskin, samt byte av köksluckor i vissa lägenheter. Ny FTX-ventilation, ommålning i källare och nya förrådsväggar.

Produktion av 27 nya lägenheter och en lokal på 2047 kvm för Bra Liv Väster Vårdcentral har pågått under året. Huset har nio våningar där vårdcentralen är belägen i de två undre planen. Inflyttning av lägenheter och vårdcentral sker under januari 2023. Under året har det genomförts flertalet projekt, bland annat fortsatt förebyggande brandskyddsarbete gällande trapphus och gemensamma utrymmen i fastigheter, skyddsrumsinventering, upprustning av miljöhus och installation av Iloq elektroniska låssystem i gemensamma utrymmen på utvalda områden.

Som en del av bolagets miljöarbete har utsortering av källsortering för matavfall införts i områdena Vrån 2, Doktorsgatan, Grängsgatan och Högaloft i Värnamo samt Pilgatan/Nygatan i Rydaholm och Stationsvägen i Bor.

Takbyte har gjorts under sommarhalvåret på Vrån 3-4, Grevevägen 6-8 samt på Stationsvägen 20 i Bor. På Finngatan 19-21 och Västra Kyrkogårdsgatan 6 har fönsterbyte genomförts.

I arbetet med att minska klimatavtrycket har ytterligare fem solcellsanläggningar installerats i slutet av året. Utbyte av ljuskällor i fastigheternas allmänna utrymmen pågår kontinuerligt och på så vis minskas elförbrukningen samtidigt som tryggheten ökas med bättre belysning.

Under året har det påbörjats ett arbete med en strategi för utbyggnad av laddplatser för elbilar i anslutning till våra bostadskvarter. Att vara med och driva omställningen till fossilfria bilar bland hyresgästerna är ett viktigt projekt som också ställer krav på el-kapacitet och tekniken för en bra lösning.

Nytt avtal för mätning av NKI är klart med konceptet att enkäterna sprids ut på 12 månader över hela beståndet. Syftet med att mäta kontinuerligt är att kundupplevelser är levande, sker dagligen och inte vid ett mättillfälle vilket gör att det finns möjlighet att agera när händelsen hos kunden är aktuell. Certifieringsrevision av bolagets verksamhetssystem genomfördes i oktober med godkänt resultat.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Verksamheten återgick till normalläge i februari efter att pandemirestriktionerna släpptes.

Sedan kriget i Ukraina bröt ut har leveranser av vissa material och komponenter försenats, trots det har tidplanerna hållits i både ombyggnadsprojekt och nyproduktion.

Den stigande inflationen, vilket lett till prishöjningar på varor och tjänster, samt räntehöjningar har påverkat verksamheten i slutet av året.

3. Sammanfattning av bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Under en sexårsperiod har bolaget producerat i snitt 47 lägenheter per år varav 9 utanför Värnamo tätort per år. Förädling av befintligt bestånd har fortgått enligt plan. Ekonomi har varit fortsatt positiv vilket gör att soliditet- och avkastningskravet har uppfyllts.

Arbetet med att uppfylla Klimatinitiativets mål är ett långsiktigt projekt vilket gör att variationer kan uppstå och svårt att jämföra mellan åren.

För att få indikation på hyresgästernas kundnöjdhet har bolaget under året valt andra undersökningsmetoder.

4. Bolagets mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Måluppfyllnad

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Bolagsmål:				Bedömning:
Nyproduktion av bostäder – Finnvedsbostäder ska vara en aktiv aktör för en fungerande bostadsförsörjning på den lokala marknaden				● →
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Producera 40 – 60 nya bostäder varje år	48	34	40-60	● →
Genomföra omfattande renoveringar 25 – 50 lgh/år	16	34	25-50	● ↗
Bolagsmål:				Bedömning:
God ekonomi som baseras på långsiktighet och minimering av finansiell risk. Bedriva en affärsmässig verksamhet och arbeta för fortsatt utveckling, förädling av befintligt bestånd och nyproduktion till rimliga kostnader.				● ↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Lönsamhet enligt ägardirektiv – soliditet	16,25	16,55	>10%	● ↗
Avkastning enligt ägardirektiv	7,72%	6,62%	5,46%	● ↗

4.1.2 Aktiviteter under året

Ett av bolagets övergripande mål är Nöjd ägare och bolaget ska vara en aktiv aktör för fungerande bostadsförsörjning på den lokala marknaden.

7 lägenheter är färdigställda 2022-04-01 i Bredaryd och 27 lägenheter 2022-12-15 på området söder om sjukhuset men med inflyttning i januari 2023.

4.1.3 Analys

Målet att bygga 40-60 nya bostäder varje år har inte uppnåtts under 2022, men under åren 2017-2022 har det byggts 280 lägenheter vilket blir 47 i snitt per år.

Målet att förädla fastighetsbeståndet med 25-50 lägenheter per år har uppnåtts, på kvarter Giggen är stamrenovering av 34 lägenheter färdigställd i november.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

Bolaget har uppnått målet och inga åtgärder behöver vidtas.

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

4.2.1 Målpuppfyllnad

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Bolagsmål: Hållbar miljö – Finnvedsbostäder ska minimera sin klimatpåverkan och hyresgäster ska ha goda möjligheter till klimatsmarta val genom egna aktiva insatser som till exempel minskad energiförbrukning och återvinning av förpackningar samt organiskt avfall.				Bedömning: 	
Indikatorer: Andel person- och lastbilar som drivs med förnybara drivmedel ska öka till eldrivna.	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
	36%	36%	36%		
Minska energiförbrukningen för värme, varmvatten, och fastighetsel/Atemp med 30% fram till 2035 med 2007 års siffror som grund.	2020 122,6 kWh/m ²	2021 125,2 kWh/m ²	2022 115,3 kWh/m ²		

4.2.2 Aktiviteter under året

Bolaget har investerat i ytterligare fem solcellsanläggningar under vintern vilka inte hunnit bidra med energi. Omfattande tak- och fönsterbyten har gjorts i beståndet samt investeringar i återvinningsaggregat på frånluften i det äldre beståndet. Fortsatt utbyte av ljuskällor från brytarstyrda glödlampor till närvarostyrd LED-belysning och installation av snålspolande produkter för minskad vattenförbrukning.

Enligt rapporteringen som är gjord till Klimatinitiativet uppfyller bolaget inte uppsatt mål. Det görs årligen mätningar med mål på andra energiförbrukningar där målen uppfyllts, till exempel vattenförbrukningen som sjunkit med 5,7% från 2021.

4.2.4 Åtgärder för att nå målet

Bolaget har genomfört årets planerade underhåll och energiåtgärder och arbetar långsiktigt för att uppnå målet som är satt 2035.

4.2.3 Analys

Finnvedsbostäder ska minska sin användning av fossila drivmedel i fordon- och maskinpark, där det inte är möjligt används HVO diesel. För handhållna maskiner prioriteras alltid eldrift och där det inte är möjligt används alkylatbensin. Målnivån för minskad energiförbrukning rapporteras till Sveriges Allmännyttas årligen som räknar om bolagets värde till Atemp. Bolaget väljer att redovisa utfall och målnivån ett år tillbaka eftersom uppföljningen släpar.

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Måluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Bolagsmål:				Bedömning:
Nöjd kund – kunden ska förknippa Finnvedsbostäder med god tillgänglighet, lyhörddhet i organisationen, hög förvaltningskvalitet, valfrihet och medbestämmande. Målet nås genom alla medarbetares delaktighet i samverkans-, kvalitets- och utvecklingsarbete.				● →
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
NKI – Nöjd kundindex	Ej utvärderat	Ej utvärderat	4	○ –
Boinflytande kommitté med Hyresgästföreningen	3	3	3	● →

4.3.2 Aktiviteter under året

Ingen enkät har skickats ut till hyresgäster men interna mätningar har gjorts på svarsfrekvens på telefon och utförda arbetsorder inom uppsatt tid som uppfyller avdelningarnas delmål. Möten med Hyresgästföreningen har genomförts.

4.3.4 Åtgärder för att nå målet

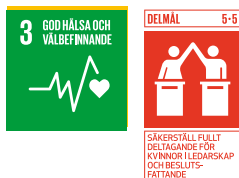
Under slutet av året har beslut tagits om nytt mätverktyg som påbörjas 2023. Bolaget kommer framöver arbeta kontinuerligt med kundenkäterna då dessa sprids över året istället för som tidigare en gång om året.

4.3.3 Analys

Bolaget har valt att mäta andra värden under 2022 eftersom NKI-mätning uteblivit på grund av upphandling.

Tillsammans med personalen utifrån bolagets värdegrund är målet att skapa en positiv boupplevelse för hyresgästerna och en hållbar utveckling av kommunen.

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Måluppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Bolagsmål:				Bedömning:	
Engagerad medarbetare. Ökar attraktiviteten för Finnvedsbostäder som arbetsgivare. Medarbetare, vars erfarenheter och kompetens tas tillvara och utvecklas, trivs, stannar kvar på jobbet samt genererar i sin tur nöjdare kunder.				●	➔
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
NMI – Nöjd medarbetar index *	–	72	72	●	➔
Öka Frisknärvaro	95,32	94,01	96	●	⬇

* NMI mäts vart annat år.

4.4.2 Aktiviteter under året

En medarbetarundersökning har genomförts av Företagshälsan Avonova i samband med hälsokontroll för all personal. Här läggs fokus på att förebygga och uppmärksamma tidiga signaler om ohälsa.

I samarbete med lokal facklig klubb har det tagits fram en checklista för arbetsmiljöronder, alla chefer har under året genomgått en arbetsmiljöutbildning.

4.4.3 Analys

Resultatet av medarbetarundersökningen visar ett arbetsplatsindex på 72 vilket är jämförbart i nivå med senaste Nöjd Medarbetarindex från 2020. Bolagets chefer har påbörjat förbättringsarbetet med utvalda frågor från undersökningen.

Istället för att mäta sjukfrånvaro har bolaget valt att ändra mätning till frisknärvaro. Medarbetarna är bolagets största tillgång med olika men viktiga roller där målet är att arbeta mot gemensamma mål.

4.4.4 Åtgärder för att nå målet

Bolagets värdegrund och dess innebörd lyfts kontinuerligt upp i arbetsplatsträffar och är ett gemensamt styrdokument för att nå de löften som ges varandra och kunder. För att ytterligare belysa dess betydelse har det genomförts en etik- och värdegrundsföreläsning för hela bolaget.

Alla anställda erbjuds årligen ett generöst friskvårdsbidrag, satsningar görs på kompetensutveckling och delaktighet i verksamhetens framtida mål för personalen. Bolaget har en trivselklubb som under året arrangerat evenemang såsom en show på Gummifabriken och en minigolftävling.

5. Bolagets Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Resultatet för Finnvedsbostäder AB per 2022-12-31 visare en vinst på 19,1 miljoner kronor (20,9 år 2021). Jämfört med budget är resultatet 4,8 miljoner kronor högre. Trots ökade material-, sop- och elkostnader har det kompenseras av lägre hyresbortfall, personal- och underhållskostnader, avskrivningar och ökade förvaltningsintäkter.

5.2 Investeringsredovisning

Bolaget har 2022 investerat 109 miljoner kronor. De största investeringarna avser främst nybyggnation av 27 lägenheter och vårdcentral på området söder om sjukhuset och nybyggnation av 8 lägenheter i Rydaholm.

5.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

Kostnadsökningar för material, sophantering och el har påverkat bolagets underhålls- och förbrukningskostnader. Även årets räntehöjningar har genererat högre räntekostnader under sista kvartalet.

5.4. Ekonomi i sammandrag

Resultaträkning

Belopp i tusentals kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	246,7	250,1	239,3
Rörelsens kostnader	-163,7	-161,1	-154,3
Avskrivningar	-44,0	-42,6	-40,7
Rörelseresultat	39,1	46,4	44,3
Finansiella intäkter	0,4	0,9	0,5
Finansiella kostnader	-21,5	-23,5	-18,8
Resultat efter finansiella poster	18,0	23,8	26,0
Bokslutsdispositioner	0,0		0,0
Skatt på årets resultat	-3,7	-4,6	-5,1
Årets resultat	14,3	19,1	20,9
Årets investeringar		108,4	174,3
Årets nettoomsättning		250,1	239,3
Soliditet, %		16,55	16,25

Balansräkning

Belopp i tusentals kronor	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar	1 709,2	1 643,6
Omsättningstillgångar	37,8	18,5
Summa tillgångar	1 747,0	1 662,1
Eget kapital	289,2	270,1
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	19,8	19,1
Långfristiga skulder	1 352,7	1 291,6
Kortfristiga skulder	85,3	81,2
Summa eget kapital och skulder	1 747,0	1 662,1
Ställda säkerheter	0,0	0,0
Eventualförpliktelser	0,4	0,4

6. Bolagets HR

Rekrytering av vikarie och sommarpersonal har fungerat väl, däremot har det varit svårt att rekrytera säsongsanställda med rätt kompetens under 2022.

Bolaget har en strategi för att stärka arbetsmiljöarbetet, detta i samarbete med den lokala fackklubben.

Samverkansmöte hålls fyra gånger per år där chefer, personaladministratör, fackliga representanter samt skyddsombud ingår.

6.1 Analys

Sjukfrånvaron har ökat under 2022 som är en följd av pandemin men även av flera längre sjukfrånvarotillfällen som bolaget inte haft möjlighet att påverka. Bolaget har haft en högre personalomsättning än tidigare år där anställda av olika anledningar valt att gå vidare i yrkeslivet eller flyttat från kommunen.

6.2 Åtgärder

Bolaget arbetar för trivsel och arbetsglädje som viktiga inslag på arbetsplatsen, en aktivitet för att stärka gemenskapen över avdelningsgränserna är den gemensamma kvartalsfrukosten som införts för alla medarbetare.

Under våren 2023 kommer bolaget delta som utställare på JobbGPS mässan som riktar sig till ungdomar och arbetssökande i regionen.

6.3 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	50	51	1
Tillsvidareanställda, årsarbetare	48,35	49	0,65
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	5	3	-2
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	2	2,75	0,75
Sjukfrånvaro, %*	4,68	5,99	28%
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %*	32,81	41,84	27,5%
Personalomsättning, %*	6	12	200%
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %*	6	8	33,3%
Pensionsavgångar, antal faktiska*	0	2	

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal	2	1	3	1	1

*Avser tillsvidareanställda.

7. Övriga omsättningstal och nyckeltal

	2020	2021	2022
Periodiskt och löpande underhåll tkr	51 002	47 820	48 509
Direktavkastning totalt kapital %	5,3	5,1	5,1
Hysesbortfall lediga uthyrningsobjekt tkr	4 759	5 302	6 150
Uthyringsgrad, genomsnitt bostäder %	98,6	99,1	99,1
Bokfört värde exkl ej fastighets-taxerade tkr	1 366 466	1 443 160	1 422 537
Spec. vattenförbrukning m3/m2	1,23	1,23	1,16

8. Utmaningar och framtida utveckling

Under hösten har det arbetats fram en affärsplan som ger en tydlig målbild för åren 2023-2025, affärsplanen kommer presenteras för styrelsen i januari 2023 och därefter delges personalen.

Arbetet med framtagna omvärldsanalys pågår kontinuerligt och reviderades senast i september.

En stor utmaning bolaget har är att bibehålla samma resultatnivå kommande år på grund av ökade el- och räntekostnader samt övriga materialkostnadsökningar. Detta kommer påverka utvecklingen av soliditeten och ägardirektivets avkastningskrav.

Även nyproduktion och förädling av befintligt bestånd påverkas då kalkylerna kommer bli svåra att få affärsmässiga vilket kan påverka bolaget att nå de uppsatta målen. Här påverkas bolaget av både kostnadsökningarna av material, räntor och att investeringsstödet för bostäder upphör från 2023.

Det finns risk för att underhållsnivån kommer att minska de kommande åren på grund av kostnadsläget och utvecklingen av hyresnivån som påverkas av trepartsöverenskommelsen mellan Sveriges Allmännyttan, Fastighetsägarna och Hyresgästföreningen. Under början av 2023 kommer bolaget att ta beslut om byte av affärssystem, nuvarande system kommer att upphöra inom en treårsperiod. Arbetet med systembyte kräver både mycket internt arbete och ökade kostnader för konvertering och hemsida.

Det finns risk för att underhållsnivån kommer att minska de kommande åren bland annat på grund av kostnadsläget.

Värnamo kommunala Industrifastigheter AB

1. Bolagets affärsidé

Huvudändamålet för såväl bolaget som fastigheten Knekten 16 - Gummifabriken - är att vara en aktiv part i utvecklingen av Värnamo kommun. Detta ska ske genom samverkan med kommunen, det privata näringslivet och övriga kommunala bolag.

Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB:s (Vkiab) uppdrag är att äga och driva fastigheten Knekten 16 (Gummifabriken) samt hyra ut lokaler i denna fastighet. Bolaget ska genom utveckling och drift av fastigheten Knekten 16 också bidra till förverkligandet av en kreativ mötesplats i enlighet med gällande koncept för Gummifabriken och den verksamhet som förväntas bedrivas i fastigheten. Detta sker genom att erbjuda ändamålsenliga lokaler av hög kvalitet och där tillhörande fastighetsservice för att ge verksamheterna som bedrivs i fastigheten goda förutsättningar att utvecklas i Värnamo kommun inom ramen för gällande koncept.

2. Verksamhetsåret 2022

Vid ingången av kvartal 1 2022 befann sig Sverige under restriktioner och det fanns inga besked om när de skulle släppa. Ett par veckor in i 2022 meddelade regeringen att restriktionerna skulle lyftas bort 9 februari. Det var först vid detta besked som planeringen för samtliga evenemang kunde påbörjas och hela Sveriges evenemangsarrangörer påbörjade bokning och genomförande av evenemangsåret 2022. Med den korta framförhållningen från myndigheterna sida blev det en stor utmaning att planera både kortsiktigt och långsiktigt. Därför fick kvartal 1 och kvartal 2 planeras och genomföras samtidigt. Trots de korta tidsförhållandena blev kvartal 1 och 2 mycket bra och erbjudna evenemang blev välbesökta då det fanns ett uppdämt behov av att träffas och uppleva evenemang.

Under kvartal 2 och 3 fortsatte satsningen på lokalproducerad musik där Gummifabriken, tillsammans med Värnamo kommuns kulturförvaltning, ska erbjuda en scen med möjlighet för lokala band att få uppträda på till en låg kostnad för besökarna under varumärket "Gummifabriken goes local".

Under kvartal 3 ökades vår konceptuella förmåga då en konceptkoordinator anställdes med uppgift att bättra samordna allt som händer i Gummifabriken och även utveckla och projektleda nya projekt. Detta kommer i hög grad bidra till att Gummifabriken blir unik och bidra till Gummifabriken som motor för tillväxt.

I slutet av kvartal 4 beslutade styrelsen att bygga om miljöer i Gummifabriken för att öka kontorsuthyrningsytan, detta upphandlades och arbeten påbörjades i januari 2023.

2.1 Hur har ett förändrat omvärldsläge påverkat verksamheten?

Vkiab har påverkats mycket under restriktionerna till följd av pandemin. Detta blev väldigt tydligt under kvartal 1 och 2 när restriktionerna släppte och alla Sveriges evenemangsarrangörer började boka in sina artister samtidigt, både i Gummifabriken och i hela landet. Detta har påverkat hela verksamheten under 2022 då planering och genomförande skett samtidigt.

Under kvartal 3 och 4 blev det tydligt att Riksbankens höjning av styrräntan påverkar Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB:s resultat negativt. Dock har inga tecken på avmattning i konsumtionen i Gummifabriken syns.

3. Sammanfattning av bolagets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Sammantaget har Vkiab genomfört ett mycket bra verksamhetsår. Under året har 101 biljettenevenemang samt ca 20 större konferenser genomförts och drygt 20 000 biljetter har sålts. Till det har många andra mindre arrangemang genomförts. Bedömningen är att Vkiab har en god måluppfyllelse i samtliga sina mål där miljömålet sticker ut till det positiva. Omsättningen har ökat såväl som resultatet trots ökade kostnader för räntor. Bolaget har en låg personalomsättning, låg sjukfrånvaro och fortsatt lätt att rekrytera personal. Beslut om investering i fler kontor har upphandlats under 2022 vilket kommer påverka resultatet positivt under 2023.

20 000
biljetter

Under året har 20 större konferenser genomförts på gummifabriken och drygt 20 000 biljetter har sålts.

4. Bolagets mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)

4.1.1 Måluppfyllnad

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för

Bolagsmål:				Bedömning:	
Vkiab ska ansvara för att innehållet i den kreativa mötesplatsen stärks och utvecklas långsiktigt med en hög kvalitet för besökare och hyresgäster.				●	→
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:		
Vkiab ska erbjuda en god och jämn service till samtliga besökare och gäster.			6 av 8	●	→
Vkiab ska minst motsvara men ofta överträffa hyresgästernas förväntningar.			6 av 8	●	→

4.1.2 Aktiviteter under året

När restriktionerna som fanns under pandemin lyftes i februari ställde Vkiab, Gummifabriken och dess samarbetspartners om från lågintensiv till högintensiv verksamhet på mycket kort tid. Det innebar en mycket hög belastning på hela organisationen med mycket korta tidsförhållanden.

Trots kort framförhållning genomfördes 101 biljettenemang och Vkiab sålde ca 20 100 biljetter till egna evenemang. Till detta genomfördes det också ett antal större konferenser och mindre aktiviteter hos verksamheterna. Vidare har både Svenska bio och Restaurang Madame haft många besökare.

4.1.3 Analys

Den korta framförhållningen gör att det inte funnits möjlighet att göra kundundersökningar för att konkret mäta upplevelsen. I stället har samtlig personal mött besökare och pratat med dem om deras upplevelse. Från samtalen gör Vkiab sammantaget

bedömningen att både besökare och arrangörer är mycket nöjda med både sin upplevelse i Gummifabriken och medarbetarnas servicenivå. Det är samstämmigt med tidigare undersökningar och det gör i sin tur att bedömningen är att Gummifabriken ger bra upplevelser och bra service. Bedömningen är därför att kvalitetsmålet nås för 2022.

Vidare kan det konstateras att det aktiva arbete medarbetarna i Vkiab har gjort kring måluppföljning har gett positiva resultat för upplevelsen i Gummifabriken.

4.1.4 Åtgärder för att nå målet

En av grundförutsättningarna för att nå kvalitetsmålet är att människor får mötas och att samhället är utan restriktioner. När restriktionerna lyftes skapades möjlighet att träffas. Vidare har Vkiabs personal under året gjort flera aktiviteter som syftar till att stärka samarbetet i gruppen, med samarbetspartners samt höja kundupplevelsen genom höjd servicenivå.

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

4.3.1 Måluppfyllnad

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Bolagsmål:				Bedömning:
Personal, hyresgäster, besökare och arrangörer har goda förutsättningar att göra klimatsmarta val.				● ↗
Indikatorer:	2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Under året ska det genomföras energiuppföljning av energiförbrukningen för samtliga verksamheter i fastigheten med mål att minska energiförbrukningen mot föregående år.		12%	5%	● ↗

4.2.2 Aktiviteter under året

Under 2021 togs en energieffektiviseringsrapport fram för Gummifabriken. Under 2022 har flera åtgärder från rapporten implementerats. Vidare har hyresgäster vid ett flertal tillfällen informerats om vad de kan göra för att spara energi. Det har också skett en hel del samarbeten med hyresgästerna för att hitta gemensamma lösningar på hur man kan spara energi.

4.2.3 Analys

Vkiab har ett övergripande system som mäter energiförbrukningen, dels för hela fastigheten, dels för varje enskild hyresgäst, som ger mycket konkreta data. Systemets data visar på en minskning av energiförbrukningen på ca 12 %. Det visar att Vkiab samt alla hyresgäster tagit kravet på minskad energiförbrukning på allvar. Med denna siffra bedöms målet vara väl uppfyllt.

4.2.4 Åtgärder för att nå målet

Även framöver kommer Vkiab att fortsätta arbeta internt och med hyresgästerna för att hitta åtgärder för att fortsätta minska energiförbrukningen.

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

4.3.1 Måluppfyllnad

DELAKTIGHET – medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Bolagsmål:				Bedömning:	
Vkiab ska på ett ändamålsenligt sätt ansvara för samordning av aktörer som bidrar till att Gummifabriken utvecklas som tillväxtmotor.				●	➔
Indikatorer:		2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Vkiab ska under året formalisera och fördjupa samarbetet med våra interna partners.				God	● ➔
Vkiab ska verka för en samsyn tillsammans med våra externa partners i hur GF bidrar som tillväxtmotor.				God	● ➔

4.3.2 Aktiviteter under året

Under året har Vkiab tillsammans med hyresgästerna och sina samarbetspartner genomfört flera olika aktiviteter inom ramen för Gummifabrikskonceptet. För att ytterligare stärka konceptet och Gummifabriken samarbeten har Vkiab anställt en konceptkoordinator vilkens uppgift är att jobba med gemensamma projekt och oväntade upplevelser på verksamheternas egna projekt. Som uppstart i sitt arbete med konceptaktiviteter har konceptkoordinatören under hösten 2022 genomfört ett antal mindre ungdomsaktiviteter.

4.3.3 Analys

Under 2022 har Vkiab tillsammans med verksamheterna gjort ett bra arbete i riktning mot målen. Konceptkoordinatören kommer under 2023 att vara väl implementerad i verksamheterna vilket kommer leda till högre måluppfyllelse men bedömningen är att målet för 2022 nås.

4.3.4 Åtgärder för att nå målet

När konceptkoordinatören väl kommer i gång fullt ut så kommer också verksamheternas och allmänhetens delaktighet att öka vilket gör att ambitionsnivån blir högre och därmed kommer utfallet 2023 att bli ännu högre.

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

4.4.1 Måluppfyllnad

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Bolagsmål:				Bedömning:	
Gummifabriken ska vara en kreativ mötesplats med personlig utveckling. Medarbetarna ska vara nöjda och stolta över sin arbetsplats med ett positivt laddat varumärke.				●	➔
Indikatorer:		2021:	2022:	Målnivå 2022:	
Varje medarbetare ska känna att det finns goda möjligheter till kompetensutveckling samt kompetensutvecklar sig kontinuerligt.			God	God	● ➔
Det finns goda möjligheter att hålla personalen vid god hälsa.			6 av 8	6 av 8	● ↗

4.4.2 Aktiviteter under året

Vkiab har under året genomfört 3 interna mål- och resultataktiviteter. Vidare har samtlig personal genomgått läkarundersökning hos företagshälsovården. Under 2022 har 2 medarbetare anställts med gott resultat. Flera medarbetare har under året kompetensutvecklat sig inom ramen för sitt uppdrag.

4.4.3 Analys

De interna mål- och resultataktiviteterna har gett bra utfall och både stärkt samhörigheten i bolaget och ökat fokus på måluppfyllelse. Bra nedbrytning av målen har lett till bra målfokus vilket ger utslag på samtliga mål för Vkiab. Kompetensutvecklingen har gjort att vi breddar kompetensen och löser likväl befintliga uppgifter som nya uppgifter väl. Efter rekryteringen av anställda blir det tydligt att Gummifabriken är ett starkt varumärke som attraherar kompetent personal och ger ett bra urval så rätt personer kan väljas. Kompetensutvecklingsmålet är inte kvantifierat utan bedöms utifrån individernas behov. Bedömningen är att den kompetensutveckling som varit nödvändig har genomförts och att Vkiab når god måluppfyllnad.

4.4.4 Åtgärder för att nå målet

Vkiab har för närvarande en bra modell som fungerar för måluppfyllelse, personlig utveckling och rekrytering. Framöver blir det viktigt att fortsätta utveckla modellen och se till att detaljerna formaliseras. För att gå från god måluppfyllnad under kompetensutveckling till mycket god måluppfyllnad kommer Vkiab aktivt satsa på mer benchmarking och samarbeten med andra arenor för att bredda kompetensen ytterligare. Detta fanns inte möjlighet till under 2022 då fokus helt låg på att starta upp verksamheten igen.

5. Bolagets Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Vkiabs rörelseresultat för 2022 är 5,2 miljoner kronor. Resultatet för Vkiab 2022 efter finansiella poster och bokslutsdispositioner visar en vinst på 1,9 miljoner kronor. Resultatet är efter att Vkiab erhållit 6 miljoner kronor i koncernbidrag. Resultatet är bättre än budgeterat och visar på potentialen i fastigheten och verksamheten.

5.2 Investeringsredovisning

Vkiabs investeringsbudget för 2022 är 3,1 miljoner kronor. Den största investeringen är nybyggnation av uteservering.

5.3 Ekonomiska effekter av ett förändrat omvärldsläge

Vkiab har påverkats mycket positivt av slopandet av restriktionerna till följd av coronapandemin. Efter 2 år av restriktioner fanns ett uppdämt behov av att träffas och att uppleva evenemang. Vidare har inte heller konsumtionen och besöken i Gummifabriken påverkats av höjda elpriser eller höjda räntor. Däremot har de höjda räntorna påverkat Vkiab i det att bolagets räntekostnader har ökat under kvartal 3 och 4.

5.4. Ekonomi i sammandrag

Resultaträkning

Belopp i tusentals kronor	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	38,3	42,5	38,3
Rörelsens kostnader	-21,2	-20,7	-18,9
Avskrivningar	-16,8	-16,6	-16,6
Rörelseresultat	0,3	5,2	2,8
Finansiella intäkter	0,0	0,1	0,0
Finansiella kostnader	-5,9	-7,2	-5,7
Resultat efter finansiella poster	-5,6	-1,9	-2,9
Bokslutsdispositioner	0,0	4,5	3,5
Skatt på årets resultat	0,0	-0,6	-0,1
Årets resultat	-5,6	2,0	0,5
Årets investeringar		3,4	0,8
Årets nettoomsättning		41,3	38,2
Soliditet, %		3,1	2,7

Balansräkning

Belopp i tusentals kronor	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar	582,7	596,2
Omsättningstillgångar	17,3	19,1
Summa tillgångar	600,0	615,3
Eget kapital	18,4	16,4
Obeskattade reserver	1,5	0,0
Avsättningar	2,0	2,3
Långfristiga skulder	556,0	572,0
Kortfristiga skulder	22,1	24,6
Summa eget kapital och skulder	600,0	615,3
Ställda säkerheter		
Ansvarsförbindelser		

6 Bolagets HR

Vkiab har en låg personalomsättning och låg sjukfrånvaro. Medarbetarna har rätt kompetens och det är lätt att rekrytera ny kompetent personal.

6.1 Analys

Vkiab har en bra personalpolitik som fungerar för arbetsgruppen. Personalen är noga med att själva se till att kompetensutveckla sig så de har rätt kompetens för sitt arbete. Slutligen har Vkiab en bra arbetsmiljö och nöjda medarbetare som tillsammans med ett starkt varumärke i Gummifabriken underlättar rekrytering av ny personal.

6.2 Åtgärder

Under 2022 har samtliga anställda erbjudits en hälsoundersökning. Vkiab uppmuntrar även sina anställda till både interna och externa utbildningar.

3.3.1 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring		
Tillsvidareanställda, antal	11	12	1		
Tillsvidareanställda, årsarbetare	11	12	1		
Andel kvinnor, %	45	50	5		
Sysselsättningsgrad, %	100	100	0		
Övertid exklusive PO, tkr*	62	89	27		
Övertid, timmar**	151	219	68		
Timlön exklusive PO, tkr*	6,9	35	28,1		
Timlön, timmar**	51,75	258	206,25		
Personalkostnader exklusive PO och pension, tkr	5315	5777	462		
Sjukfrånvaro, % *	0,47	1,3	0,83		
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	0	0	0		
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	11	24	13		
Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal	0	0	0	0	0

*Avser tillsvidareanställda.

8. Utmaningar och framtida utveckling

8.1 Framtida möjligheter och risker

Värnamo Kommunala Industrifastigheter AB:s och Gummifabrikens framtida utveckling är på kort sikt avhängd på den ekonomiska utvecklingen i Sverige och övriga omvärlden. Efter pandemin har det funnits en stor positivism kring möten och evenemang och det är tydligt att den håller i sig. Genom breddat och utvecklat nätverk finns det mycket goda möjligheter att förverkliga den kreativa mötesplatsen i Gummifabriken. Även om 2022 varit året då alla vill träffas i fysiska möten så finns det framöver goda förutsättningar för verksamheterna att vara med på den framtida marknaden med hybridmöten och livestreams vilken spås växa framöver.

Det finns fortsatt en god efterfrågan på kontorslokaler vilket gör att Vkiab har en bra affärsmix med event och kontorsuthyrning. Det kommer även i framtiden att vara attraktivt att ha kontor på en plats med mycket upplevelser och ett levande utbud.

På längre sikt finns det goda möjligheter för Gummifabriken att utvecklas i samhället och bli den motor för tillväxt som det finns många tendenser till redan idag. Satsningen på konceptkoordinator kommer ge en positiv utveckling för Gummifabriken och Värnamo som helhet då fler kommer få möjlighet att delta i evenemang eller förverkliga sin dröm inom näringslivet. Detta tillsammans med en ambitiös strategisk satsning på varumärket Gummifabriken kommer det sammantaget ge många långsiktiga effekter.

Inför 2023 finns en risk för Gummifabriken att Sverige och Europa kommer ha långvarigt höga elpriser som påverkar hela den samhällsliga ekonomin. Om konsumenter och företag behöver betala höga elräkningar finns det risk att man minskar upplevelsekonsumtionen vilket i sin tur påverkar Gummifabrikens verksamheter. Om världsekonomin också fortsätter med en nedgång i konjunkturen finns det stor risk att även detta påverkar företag, hyresgäster och kunder negativt i övrigt. Vidare kan en påverkad samhällslik ekonomi med fortsatt höjda räntor och höga elpriser påverka bolagets resultat negativt på längre sikt.

Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)

1. SÅMs uppdrag

Kommunalförbundet SÅMs uppdrag är att ansvara för renhållningen (sophämtning, slamtömning, materialbehandling, gröntippar och återvinningscentraler) i Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommun. Förbundet tror på en hållbar framtid, och att vi tillsammans kan göra skillnad. Förbundet vill öka servicegraden gentemot abonnenter, bidra till en långsiktigt hållbar utveckling, samt förbättra förutsättningarna för att ta vår region högre upp i den så kallade avfallstrappan, mot mer förebyggande, återanvändning och återvinning. SÅM arbetar strategiskt och målinriktat för att minska avfallet i vår region. Det avfall som ändå uppstår vill förbundet i så stor utsträckning som möjligt återanvända eller återvinna för att på så sätt bidra till en framtid som håller länge.

2. Verksamhetsåret 2022

Under året har arbetet med att utöka insamlingen av matavfall från flerbostadshus fortgått. Arbetet med att ta fram en ny avfallsplan har intensifierats.

I början av april genomfördes en plockanalys där sex olika områden mättes. Resultatet från analysen visar att det finns en tydlig skillnad gällande innehållet i restavfallet mellan de som har kvar kärl för osorterat jämfört med abonnenter som är anslutna till FNI. En villa med FNI lämnar ca 2,9 kg/vecka i restavfallsfacket medan en villa med blandat mat och restavfall lämnar ca 5,4 kg/vecka, en skillnad på 2,5 kg/vecka eller 130 kg/år.

Under året tid har ett projekt pågått kring Ge och Ta. Syftet har varit att ta fram en standard för vad som ingår i vårt återbrukskoncept och att hitta ett gemensamt sätt att synliggöra möjligheten till återbruk på våra återvinningscentraler. I början av juni lanserades Ge och Ta formellt tillsammans med ett nytt konceptmärke och tydliga skyltar. Mottagandet från allmänheten har varit mycket positivt.

3. Förbundets mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

SÅM är en egen organisation i form av ett kommunalt förbund. Den kommunägda mark som används för verksamheten i form av återvinningscentraler, gröntippar och omlastningsstationer arrenderas av SÅM. Varje kommun har tecknat borgen för SÅM:s lån fördelat utifrån befolkningens mängd. Kommunalförbundet finansieras genom renhållnings taxan och har en egen budget som under en treårsperiod förväntas generera ett nollresultat. Verksamhetsbudget för 2022 samt investeringsbudget gällande 2022-2024 finns upprättad. Förbundets budgetprocess är uppdelad i helår och tertial, där rapporter för respektive period godkänns av direktion och respektive kommuns kommunfullmäktige innan publicering.

3.1 Förbundets mål

I renhållningsordningen nämns nio övergripande mål, varav de tre första ses som prioriterade för förbundets verksamhet. För varje mål finns ett antal åtgärder presenterade, vilka avser att ange de insatser som krävs för att uppnå målen. Målen i avfallsplanen utgör en tydlig inriktning för SÅMs arbete, genomsyrar de beslut SÅM tar och leder verksamheten framåt. Arbetet pågår kontinuerligt för att uppfylla de mål i Avfallsplanen som ska vara genomförda till utgången av år 2022. Slutavstämning för respektive delmål 2022-12-31 sammanfattas nedan och baseras på insamlingsnivåerna och den kundundersökning som skett under 2022.

Förbundsmål

Mål	Beskrivning
1	Mängden avfall som kommunen ansvarar för ska minska till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning. Måloppfyllelse: Den kundundersökning som gjordes år 2022 pekar mot att bolaget fortfarande har arbete kvar att göra för att nå de mätbara målen. Resultatet från kundundersökningen visar att hushållens villighet till att ändra levnadssätt har ökat under 2022.
2	Hushåll, kommuner och verksamheter ska bli bättre på att källsortera och materialåtervinningen ska öka. Måloppfyllelse: Mål kring förbättrad andel materialåtervinning uppnått. Mål kring minskad mängd förpacknings- och tidningsmaterial i restavfall uppnått. Målet om hushållens nöjdhet kring hur enkelt det är att lämna förpackningar och returpapper via fastighetsnära insamling uppnått.
3	Matavfall ska omhändertas så att nationella miljömål uppnås. Måloppfyllelse: Mål kring att säkerställa fossilfria drivmedel för all insamling av mat- och restavfall uppnått. Mål kring att aktivt verka för regionala lösningar för insamling, transport och behandling av matavfall uppnått.
4	Källsorteringen av farligt avfall ska öka. Måloppfyllelse: Mål kring minskad mängd farligt avfall och el- och elektronikavfall i hushållens restavfall uppnått.
5	Standard och service på ÅVC inom GGW samt tillgänglighet och förutsättningarna för att lämna grovavfall till återvinning ska förbättras. Mål att öka hushållens nöjdhet med möjligheten att lämna grovavfall till återanvändning uppnått.
6	Återanvändning av avloppsslam ska bidra till resurseffektiva kretslopp med minsta möjliga påverkan av farliga ämnen. Måloppfyllelse: Tvåfacksteknik har införts vid tömning av slambrunnar från 1 januari 2021. Detta innebär att vattenfasen är kvar i brunnen efter tömning och att slambilen bara tar med slam. Diskussioner förs med våra medlemskommuner om att hitta bra lösningar för omhändertagande av avloppsslam från enskilda avloppsanläggningar.
7	Prioriterade nedlagda deponier ska vara undersökta och riskkvalificerade. Måloppfyllelse: Genomföra 1 undersökning MIFO fas 2 per år och kommun. Undersökningen ligger utanför SÅM:s ansvarsområde. SÅM följer diskussionerna i kommunerna.
8	Nedskräpning ska minska. Måloppfyllelse: De åtgärder som finns i målet och som ligger under SÅM:s ansvar är klara. Samtliga fyra kommuner är medlemmar i Håll Sverige Rent samt i Städa Sverige. Kommunerna arbetar även med att delta i nationella satsningar som initieras av dessa organisationer.
9	Verksamheter ska i ökad utsträckning minska avfallsmängden, öka återanvändning och återvinning, använda miljövänliga material och omhändertar farligt avfall på rätt sätt. Måloppfyllelse: Det övergripande målet ligger utanför SÅM:s ansvarsområde. Bolaget deltar i diskussionerna med kommunerna.

3.2 Förbundets Ekonomi

Intäkterna för SÅM ligger på totalt +3,6 miljoner kronor mot budget. Bolagets arbete med matavfall till flerfamiljsboenden har fortsatt gått bra, fler matavfallskärl kommer ut och en positiv effekt blir även att det blir mer rätt i den fasta avgiften för lägenheter. Båda dessa saker skapar merintäkter till SÅM.

Prisnivån på framförallt metall, wellpapp och batterier har fortsatt varit mycket högt och vi räknade i budgeten med återgång till mer normala priser under 2022. Prisbildningen har fortsatt varit hög under stora delar av året, men ju längre året gått desto mer har priserna sjunkit och ger ett överskott mot budget med +1,1 miljoner kronor. Sortering från FNI har stabiliserats på flertalet av materialslagen, men på returpapper (tidningar) så märks det en klar minskning och mängderna minskar i samhället.

Personalkostnader har minskat då SÅM under perioder haft vakanser dels på föräldraledighet och dels på personal som avslutat sin anställning. Kostnaderna för renhållning och slam ligger över budget med +3,3 miljoner kronor och beror främst på en hög indexering i avtalet den 1:e juli för renhållningen, samt extra kostnader för höga bränsleersättningar till bolagets entreprenörer. Bolagets räntekostnader stiger även om SÅM återbetalat ett lån under 2022 med 15 miljoner.

3.2.1 Driftsredovisning

Bokslutet för SÅM visar på ett positivt resultat efter finansiella poster på 4,2 miljoner kronor för hela förbundet. Värnamo kommuns andel av detta är 1,8 miljoner kronor (39%). SÅM ligger nu ackumulerat på ett resultat för den aktuella perioden på 14,2 miljoner kronor.

3.2.2. Investeringsredovisning

Kommunalförbundet SÅM har 2022 totalt investerat 10,5 miljoner kronor, varav Värnamos andel är 4,1 miljoner kronor.

3.2.3 Ekonomiska effekter av coronapandemin

Insamlingsverksamheterna har inte påverkats i någon större omfattning och SÅMs personal har lyckligtvis varit väl förskonade från sjukdom. Pandemins främsta påverkan för SÅM är i övrigt att investeringsprojekt skjutits på framtiden.

3.2.4. Ekonomi i sammandrag

Värnamo kommuns andel är 39 procent.

Resultaträkning

Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	43,6	41,7
Rörelsens kostnader	-37,5	-35,5
Avskrivningar	-4,3	-3,5
Rörelseresultat	1,9	2,7
Finansiella intäkter	0,0	0,1
Finansiella kostnader	-0,4	-0,1
Resultat efter finansiella poster	1,5	2,7
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0
Skatt på årets resultat	0,0	0,0
Årets resultat	1,5	2,7
Årets investeringar	4,1	2,4

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar	44,8	44,9
Omsättningstillgångar	16,9	21,6
Summa tillgångar	61,7	66,5
Eget kapital	5,5	3,9
Obeskattade reserver	0,0	0,0
Avsättningar	0,4	0,4
Långfristiga skulder	49,9	55,8
Kortfristiga skulder	5,8	6,4
Summa eget kapital och skulder	61,7	66,5

3.3 Förbundets HR

I personalredovisning redovisas tillsvidareanställd och visstidsanställd personal enligt allmänna bestämmelser (AB). Timavlönade ingår inte, inte heller förtroendevalda. Vilande anställningar ingår inte i siffrorna. SÅM har idag totalt 29 anställda, varav 12 arbetar på kontoret i Skillingaryd och 17 på återvinningscentralerna ute i kommunerna.

3.3.1 HR i sammandrag

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Anställda, antal	34	33	-1
varav tillsvidareanställda, antal	29	29	0
varav visstidsanställda, antal	5	4	-1
Anställda, årsarbetare	34,85	30,85	-4,0
Andel kvinnor, %	40%	42%	+2
Sjukfrånvaro, %	2,6%	2,8%	+0,2-1,2
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, %	36,6%	0%	-36,6

4. Framtida utveckling och utmaningar

I juni 2022 tog regeringen ett beslut som innebär att kommunerna ges operativt ansvar att i separata fraktioner samla in förpackningar från hushåll och eventuellt samlokaliserade verksamheter från 2024-01-01. Detta innebär även att kommunerna får ta över insamlingen och ansvaret för materialet som finns på Återvinningsstationerna (ÅVS) i SÅM:s fyra medlemskommuner. Fastighetsnära insamling (FNI) ska vara infört för de vanligaste förpackningsslagen (papper, plast, metall, färgat och ofärgat glas) senast 2027-01-01 (3 år). Från 2026-01-01 ska kommuner samla in de vanligaste förpackningsslagen som uppkommer på torg/parker över 2000 m² där betydande mängder förpackningar uppstår och där det finns kommunalt renhållningsansvar. SÅM står väl rustade inför förändringarna då en stor andel abonnenter i GGVV-regionen redan idag har fastighetsnära insamling. För SÅM innebär de nya kraven framförallt att bolaget behöver möjliggöra insamling av förpackningar och bioavfall hos flerbostadsfastigheter, de verksamheter som omfattas samt att ansluta de småhus och fritidshus som idag har andra typer av abonnemang till FNI.

I slutet av mars lyftes den gamla järnbron över Storån i Forsheda bort. Ett par veckor senare lyftes den nya bron på plats. Bron är en del av det populära gångstråket Ångarundan.

Till
Fullmäktige i Värnamo kommun
organisationsnummer 212000-0555

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer i den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder i Värnamo kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Det finansiella målet om investeringar uppfylls inte och vi gör bedömningen att målet inte kommer att uppnås under kommande år på grund av fortsatt höga investeringar. De verksamhetsmässiga målen visar på en något försämrad måluppfyllelse i jämförelse med föregående år. Av årsredovisningen framgår inte i vilken grad de fyra övergripande målen har uppnåtts.

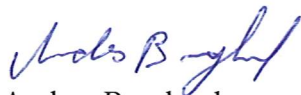
Det är väsentligt att de nämnder som redovisar ett underskott upprättar konkreta åtgärdsplaner som löpande följs upp och utvärderas.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Vi återoppar bifogad redogörelse och rapporter.

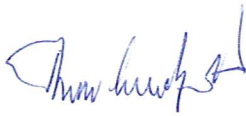
Värnamo kommun 2023-04-20

Anders Berglund
Ordförande

Lennart Swerlander
Vice ordförande

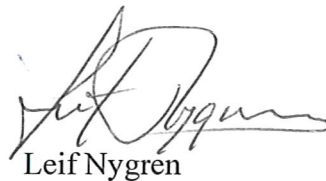
Thomas Lundquist

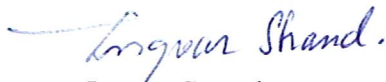
Jan-Olof Karlsson

Lilly Modig

Leif Nygren

Ingvar Strand

Karl-Magnus Svensson

Håkan Bengtsson

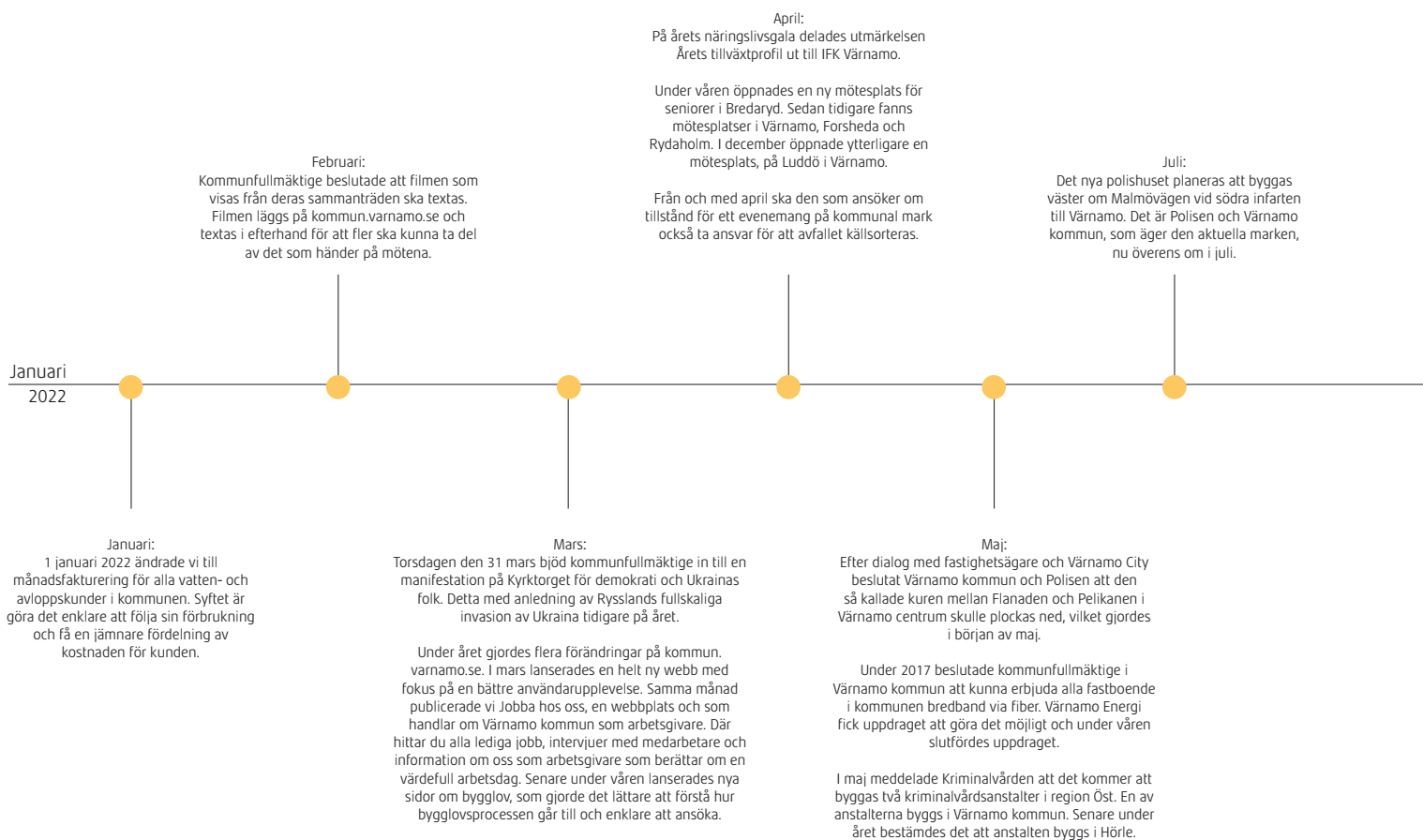
Bilagor:

Revisorernas redogörelse 2022

De sakkunnigas rapporter (har tidigare översänts till kommunfullmäktige)

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen

Några axplock från 2022 års händelser

September:

Efter valdagen 11 september stod det klart att Alliansen får en knapp majoritet i kommunfullmäktige, 26 av 51 platser. Valresultatet ledde också till en annan förändring, för första gången är det Moderaterna som har posten som kommunstyrelsens ordförande, ett uppdrag som Centern tidigare haft.

Den 15 september samlades politiker, tjänstepersoner och elever för ett första spadtag för den nya Trälleborgsskolan, som ska stå klar 2024.

Från och med fredag 16 september ökar vi servicen ytterligare för dig som kontaktar Värnamo kommuns kontaktcenter. Sedan dess kan du välja att bli uppringd i stället för att vänta kvar i telefonen om det är kö.

December:

I december stod det klart att det blir GBJ Bygg och Ekeblad Bostad som kommer att bygga bostäderna på Mossleplatån, den nya stadsdelen i västra Värnamo stad. De blev vinnarna i kommunens första markanvisningstävlingen.

December
2022

Augusti:

Till höstterminen började alla förskolor, grundskolor, fritidshem och Finnvedens gymnasium använda en ny app, IST Home Skola. Appen ersatte de tidigare systemen Dexter och IST förskola och fritidshem.

Från 15 augusti kan du betala med Swish i kommunens seniorrestauranger. Du hittar Swishnumret på en skylt i restaurangen.

Oktober:

I oktober sammanträdde kommunfullmäktige för första gången med de ledamöter som valdes i kommunvalet 11 september. Mötet inleddes med att fullmäktige valde presidium. Ny ordförande är Stefan Widerberg, Centern. Till första vice ordförande valdes Carina Källman, Moderaterna och till andra vice ordförande valdes Peter Njekwa Ryberg, Socialdemokraterna.

Gummifabrikens lokaler fylldes snabbt när årets upplaga av Seniorexpos öppnade 21 oktober. På plats fanns föreläsare och drygt 40 utställare.

